

*Bilag til
betænkning
afgivet af Udvalget om
Katastrofeberedskab*

KATASTROFE BEREDSKAB

BETÆNKNING
NR. 1226

København 1991

Udgivet af
Udvalget om
Katastrofeberedskab
1991

*Publikationen kan købes i
boghandelen eller hos*

STATENS INFORMATION
Postboks 1103,1009 København K

ISBN 87-503-9322-7 (bd. 1-2)
Schultz Grafisk A/S
In 00-389-bet

- Bilag 1 Beskrivelse af de nuværende fredstidskatastrofeberedskaber
- Bilag 2 Beskrivelse af de nuværende krigstidsberedskaber
- Bilag 3.1. Katastrofeberedskab i Sverige
- Bilag 3.2. Redningsuddannelser i Sverige
- Bilag 3.3. Sammenlægning af brandvæsen og civilforsvar i Sverige
- Bilag 3.4. Katastrofeberedskab i Vesttyskland
- Bilag 3.5. Katastrofeberedskab i Holland
- Bilag 4 Analyse af et fremtidigt katastrofeberedskab
- Bilag 5 Udtalelser fra berørte organisationer, myndigheder m.v.

Bilag 1

August 1991

BESKRIVELSE AF DE NUVÆRENDE FREDSTIDSKATASTROFEBEREDSKABER.

De eksisterende beredskaber mod fredstidsulykker og -katastrofer er i princippet bygget op efter en model, hvor brandvæsenet har ansvaret for bekæmpelse af brande (eksplosioner og farlige stoffer) og politiet for opretholdelse af ro og orden. Ansvar for de øvrige beredskabsopgaver er som udgangspunkt placeret således, at beredskabsopgaven ligger i naturlig forlængelse af den pågældende myndigheds ordinære opgave.

Beredskaberne har udviklet sig i takt med de nye opgaver, som den teknologiske og øvrige samfundsudvikling har resulteret i f.eks. etableringen af atomkraftværker, virksomheder, der anvender farlige stoffer i deres produktionsprocesser og lokaliseringsmønsteret med øget behov for transport af mennesker og varer med deraf følgende øget belastning og krav til transportsektoren.

De nye beredskabsopgaver er enten blevet placeret hos de myndigheder, som har ansvaret for opgaver, som beredskabet er en naturlig udløber af - eksempelvis kan nævnes Miljøstyrelsen og dens ansvar for bekæmpelse af havforurening - eller hos eksisterende gamle væsner/myndigheder, der traditionelt har løst opgaver af lignende karakter eller opgaver, som ofte vil forekomme sammen med nye beredskabsopgaver - som eksempel kan nævnes placeringen af beredskabet mod uheld med farlige stoffer på landjorden hos brandvæsnerne.

Når det beskrevne system kan være vanskeligt at få øje på, så hænger det bl.a. sammen med det forhold, at det er vanskeligt at afgøre, hvilke beredskabsopgaver, der er en naturlig udløber af en myndigheds ordinære opgave, og hvilke beredskabsopgaver, der hører naturligt sammen med andre beredskabsopgaver. Forholdet

komplificeres yderligere af, at den myndighed, der har ansvaret for en beredskabsopgave, ofte løser den ved hjælp af andre myndigheders personel og materiel. Som eksempel kan igen nævnes Miljøstyrelsens havforureningsberedskab, hvor rensningsopgaverne primært udføres af civilforsvarskorpset og søværnet under Miljøstyrelsens ledelse og med Miljøstyrelsens materiel (der til dels er placeret på CF-korpsets kaserne).

BRANDBEREDSKAB

Opgaver

Formålet med brandberedskabet er at slukke brande samt at redde mennesker, dyr og værdier.

I henhold til brandlovens § 1 påhviler det enhver primærkommune at opretholde et brandvæsen, som inden for kommunens grænser er i stand til at yde et forsvarligt rednings- og slukningsarbejde.

Alarmering

Brandvæsenet alarmeres ved at ringe 000 via det offentlige telefonnet til alarmeringscentralerne, som landet over er placeret på en række større døgnbemandede politistationer. Dog er alarmeringscentralen for det Storkøbenhavnske område (København og Frederiksberg kommuner, Københavns amt samt dele af Frederiksborg amt) placeret på Hovedbrandstationen i København.

Opbygning

I det primære brandberedskab indgår:

- De kommunale brandvæsner
- Falcks Redningskorps A/S
- Civilforsvarskorpset
- De frivillige brandværn
- Politiet

Primærkommunernes forpligtelse til at opretholde et forsvarligt brandvæsen kan gennemføres ved, at kommunen enten opretter eget brandvæsen eller, i medfør af brandlovens S 6 med et andet kommunalt eller privat brandvæsen eller med Civilforsvarsstyrelsen/CF-korpset indgår en aftale om, at den pågældende organisation, som entreprenør udfører rednings- og slukningsarbejdet ved brand i kommunen.

173 (i 1991) af landets primærkommuner har i medfør af denne paragraf i brandloven indgået kontrakt med Falcks Redningskorps A/S om brandslukning.

94 primærkommuner har eget kommunalt brandvæsen eller har indgået aftale med et andet kommunalt brandvæsen om brandslukning.

I 10 kommuner varetages brandvæsnet af et kommunalt brandvæsen i samarbejde med Falcks Redningskorps A/S.

4 kommuner på Bornholm har indgået en aftale med Civilforsvarskorpset om brandslukning, medens brandslukningen i Sønderjylland overvejende varetages af frivillige brandværn. Det drejer sig om 21 kommuner.

Landets brandvæsner er fordelt på 225 brandstationer, hvoraf hovedparten (187) er bemannet med deltidsansatte brandfolk. 21 stationer bemannes med heltidsansatte, medens 17 bemannes med både deltids- og heltidsansatte brandfolk.

Første indsatsberedskab, som består af et slukningstog (2-3 køretøjer bemannet med en holdleder og mindst 5 mand), skal afgå fra brandstationen senest 5 min. efter alarmeringen.

Såfremt første indsatsberedskab ikke er tilstrækkeligt til at bekæmpe den pågældende brand, skal den ansvarlige på brandstedet tilkalde yderligere assistance fra eget brandvæsen, et nabobrandvæsen (andet kommunalt eller privat brandvæsen eller CF-korpsets udrykningsvagt), og såfremt denne styrke heller ikke er tilstrækkelig til at bekæmpe branden, tilkaldes supplerende styrker fra Civilforsvarskorpset. Den døgnbemandede udrykningsvagt på hver af CF-korpsets kaserner består af 2 befalingsmænd og 14 menige.

CF-korpset skal i henhold til civilforsvarslovens S 1/ stk. 2, i fredstid yde bistand i katastrofetilfælde og under andre forhold, der gør offentlig indgriben nødvendig.

Civilforsvarskorpset honorerer ligesom øvrige dele af det beskrevne brandberedskab kravet om udrykning inden for 5 min., men afstanden til brandstedet vil ofte være længere, idet Civilforsvarskorpsets 6 udrykningspligtige afdelinger har en stor geografisk spredning. Kaserneerne er beliggende i Thisted, Herning, Haderslev, Hillerød, Næstved og Allinge.

Endelig kan der rekvireres assistance fra det kommunale civilforsvar (S 18, stk. 2-kommuner) - dvs. kommuner med bymæssig bebyggelse - eller fra det militære forsvar. Disse muligheder anvendes meget sjældent, og kun når alle de andre beskrevne muligheder er udtømte.

I forbindelse med brande har politiet, jfr. retsplejelovens S 108 og brandlovens S 23, ansvaret for opretholdelse af ro og orden samt for at træffe alle de for den offentlige sikkerhed nødvendige foranstaltninger, herunder eventuel afspærring, alarmering og evakuering af befolkningen.

Samarbejde, ledelse og kompetence

Ledelsen i forbindelse med en brand kan inddeles i henholdsvis den tekniske indsatsledelse og den koordinerende ledelse.

Den tekniske indsatsledelse - der drejer sig om ledelsen af selve indsatsen - varetages af brandinspektøren eller dennes stedfortræder, jfr. brandlovens S 22. Brandinspektøren udøver ledelsen gennem holdlederne for de fremmødte styrker. Det er brandinspektøren, der træffer beslutning om behovet for at tilkalde assistance.

Den samlede indsats - uden for selve indsatsstedet ved større ulykker, der ikke har karakter af områdeskader - koordineres af politiet, jfr. retsplejelovens S 108, ligesom politiet forestår afspærring omkring brandstedet og informerer pressen og pårørende.

Ressourcer

Personale

Det primære brandberedskab (brandlovens § 1).

På landsplan er der ca. 1.700 fuldtidsansatte (januar 1991) brandmænd (heraf ca. 1.350 kommunale og 350 ved Falck) og ca. 3.300 deltidansatte, (heraf 1.700 kommunale og 1.600 ved Falck), samt 1.700 frivillige i de sønderjyske brandværn.

Civilforsvarskorpset.

Hver af de 6 kaserne med udrykningsvagt har 14 menige og 2 befalingsmænd i 5-minutters beredskab. På landsplan kan CF-korpset indsætte ca. 650 værnepligtige, idet hver af CF-korpsets 6 kaserne med udrykningsvagt til stadighed har ca. 130 værnepligtige til uddannelse. Hver kaserne råder desuden over ca. 18 værnepligtige befalingsmænd, hvorved den samlede styrke, CF-korpset vil kunne mønstre, udgør ca. 750 mand incl. førere af mandskabet.

Kommunalt civilforsvar

Det kommunale civilforsvar vil på landsplan kunne indsætte ca. 4.300 fastansatte og frivillige samt et antal K-værnepligtige, som frivilligt har indgået aftale om at indgå i det fredsmæssige beredskab.

Politi

Politiets døgnbemandede politistationer fungerer som alarmringscentraler bortset fra i det storkøbenhavnske område. Politistyrken er på ca. 10.000 polititjenestemænd. Herudover kan politiet i særlige katastrofetilfælde indsætte et antal frivillige med kontrakt fra politiets CF-ordenskorps.

Materiel.

Den enkelte primærkommunes brandberedskab er dimensioneret i forhold til kommunens indbyggertal. Brandberedskabet opgøres i antal slukningstog, som består af 2-3 køretøjer, hvoraf det ene er en automobilsprøjte.

På landsplan findes der 311 slukningstog, heraf råder Falck over 144 (januar 1991).

Civilforsvarskorpset.

I det umiddelbare udrykningsberedskab indgår ved hver CF-kaserne en automobilsprøjte, en slangegruppevogn og en **pioner**-vogn. Hver afdeling råder over to slukningstog.

Herudover råder CF-korpset over store mængder supplerende slukningsmateriel, skumslukningsudstyr, tankvogne, pumper, slanger m.v.

Aktivitet i 1988 og 1989

I 1989 var der 18.784 brande og i 1990 var der 17.025.

Civilforsvarskorpset blev i 1989 tilkaldt til assistance i 91 tilfælde af brand og i 1990 til 90 tilfælde af brand.

Inden for rammerne af kontrakten med de Bornholmske kommuner er Bornholmske CF-kolonne rykket ud til 33 brande i 1989.

Politiet foretog i 1989 i alt 4.776 udrykninger til **brand**-undersøgelser.

Uddannelsen

Det primære brandberedskab

(Dette afsnit efterfølges af en mere detaljeret beskrivelse af branduddannelserne m.v.).

Uddannelseskravene til det primære brandberedskab fremgår af Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 575 af 29. september 1988 om uddannelse af brandvæsners personale.

Uddannelsen af menigt brandmandskab består af et obligatorisk grundkursus, som skal gennemgås forud for eller umiddelbart efter ansættelsen som brandmand. Dette kursus kan suppleres af et eller flere suppleringskurser efter Statens Brandinspektions bestemmelser, såsom pumpe- og stigekursus, kursus i brug af trykluftapparater og kursus i indsats ved uheld med farlige stoffer.

Tidligst et år efter ansættelsen skal det menige brandmandskab gennemgå brandmandskursus, og holdledere skal herefter gennemgå befalingsmandskursus. Holdlederne, som indgår i indsatsledervagten, skal tillige gennemgå et indsatslederkursus.

Brandinspektøren skal foruden befalingsmandskursus gennemgå brandinspektørkursus.

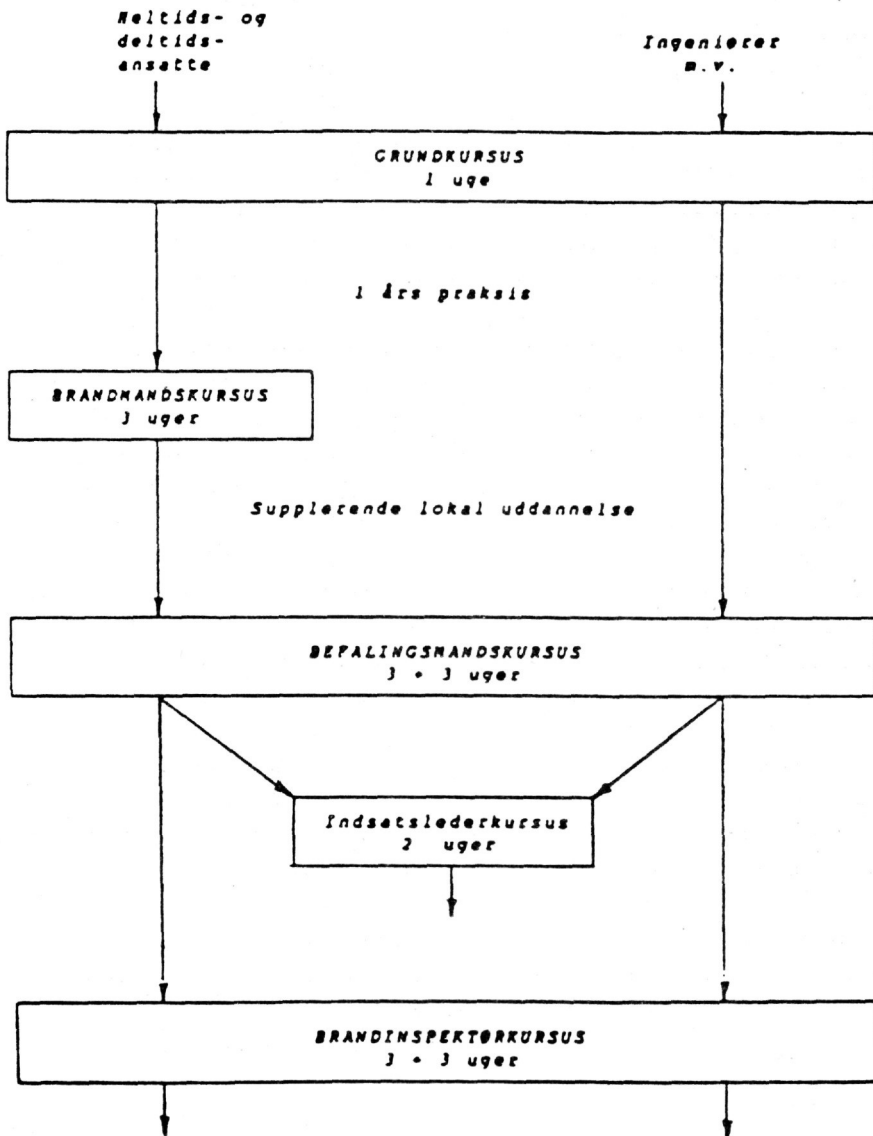
Grundkursus, suppleringskursus og brandmandskursus gennemføres lokalt efter forskrifter udsendt af Statens Brandinspektion.

Uddannelserne kan enten foregå i den enkelte kommunes brandvæsen eller som lokal fællesuddannelse, dvs., at flere kommunale brandvæsner afvikler uddannelsen sammen. Udgifterne til disse uddannelser afholdes af vedkommende kommune eller private brandvæsen (Falck).

Befalingsmandskursus finder sted ved Statens Brandskole i Virum, Civilforsvarets tekniske Skole i Tinglev og Århus Civilforsvar, Brandskolen. Brandinspektørkursus og indsatslederkursus afholdes ved Statens Brandskole i Virum. Kursusudgifterne afholdes af staten, medens udgifterne til ophold, forplejning, rejseudgifter og løn under uddannelse i alle tilfælde afholdes af vedkommende kommune eller private brandvæsen (Falck).

Udover de ovenfor nævnte uddannelser skal personale, der indgår i brandberedskabet i kommunerne hvert år deltage i mindst 12 øvelser af mindst 2 timers varighed. Udgifterne hertil afholdes af vedkommende kommune eller private brandvæsen. Brandvæsnetts uddannelsessystem fremgår af nedenstående figur.

Københavns brandvæsen forestår uddannelsen af egne brandmænd. Uddannelsen er generelt længere og mere omfattende end den ovenfor beskrevne uddannelse.

BRANDVÆSENETS UDDANNELSESSYSTEM

Civilforsvarskorpset

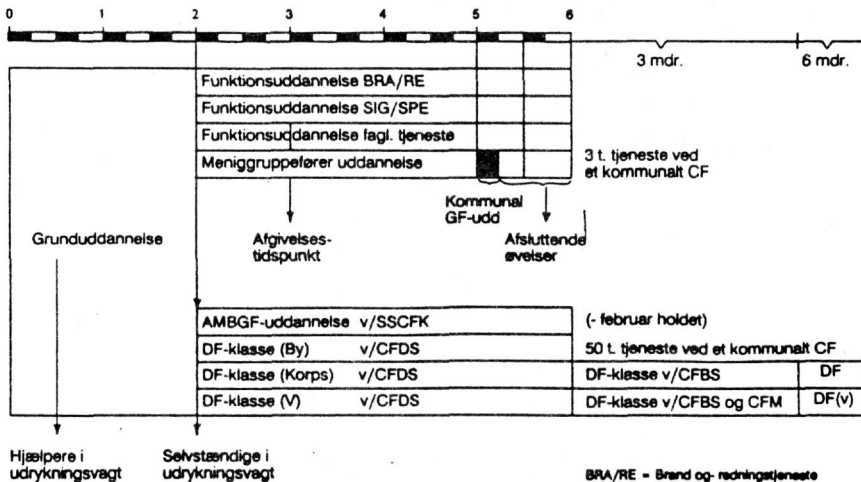
CF-korpset har sit eget uddannelsessystem for såvel menige som befalingsmænd.

Uddannelsesforløbet for menige og værnepligtige befalingsmænd (delingsførere) består af en 2 måneders grunduddannelse, hvor de værnepligtige indgår som hjælpere i udrykningsvagten samt 4 måneders funktionsuddannelse i f. eks. brand- og rednings-tjeneste, herunder deltagelse i øvelser. Uddannelsesforløbet er skitseret i nedenstående figur.

Lederuddannelsen af faste befalingsmænd (tjenestemænd) i CF-korpset foregår på Civilforsvarskorpsets Befalingsmandsskole. Befalingsmandsgrunduddannelsen, der varer 30 måneder (2 1/2 år) omfatter bl.a. 200 timers brandtjeneste (slukningsteknik, brandtjeneste, indsatsledertjeneste, røgdykkertjeneste m.v.) og omfatter befalingsmandskurset på Statens Brandskole.

Uddannelsen i CF-korpset

August 1990

Politiet

Den teoretiske uddannelse af politifolk foregår på Politiskolen og på regionale vedligeholdelseskurser.

Grunduddannelsen indledes med et 8 måneders teoretisk kursus på Politiskolen, 11 måneders praktisk uddannelse i en af de Storkøbenhavnske politikredse, og endnu et 8 måneders teoretisk kursus på Politiskolen. (Kurset afsluttes med eksamen). Herefter indføres praktisk tjeneste på en politistation og sluttelig 9 måneders tjeneste i Københavns Politis beredskabsafdeling. På politiskolen indgår ca. 200 timers beredskabsundervisning om blandt andet polititaktik, førstehjælp, og brandbekæmpelse.

Videreuddannelse af "menige" ordenspolititjenestemænd består af et 2 ugers vedligeholdelseskursus på Politiskolen og tilbud om specialkurser bl.a. om transport af farlige stoffer, miljø-sager, sekretariats- og anklagevirksomhed. Regionalt afholdes der med 3-5 års interval 1 uges vedligeholdelseskursus for "menige" ordens- og kriminalpolitifolk og taktiske vedligeholdelseskurser for mellemledere.

Lederuddannelsen er opdelt i 3 moduler - forberedende lederkursus, taktisk lederkursus og lederkursus I-II.

Ud over det interne uddannelsesforløb gennemgår en række politimænd særlige kurser inden for civilforsvaret og forsvaret, herunder hjemmeværnet.

Disse kurser retter sig primært mod løsning af politiets krigsmæssige opgaver.

REDNINGS- OG AMBULANCEBEREDSKAB

Opgaver

Formålet med redningsberedskabet er at befri fastklemte eller indespærrede samt give livreddende førstehjælp, indtil lægelig behandling kan iværksættes.

Ambulanceberedskabets opgave er at transportere akut syge og tilskadekomne til behandling på et **sygehus**. Redningsberedskabet arbejder snævert sammen med ambulanceberedskabet - og ofte med indsats af det samme personel og de samme ressourcer. Derfor er beredskaberne beskrevet under ét.

Alarmering

Redningsberedskabet alarmeres som brandberedskabet ved at kalde 000 over det offentlige telefonnet.

Opbygning

Rednings- og ambulanceberedskabet består af:

- Brandvæsnernes redningstjeneste
- Falcks Redningskorps
- Civilforsvarskorpset
- Politiet

I henhold til brandlovens § 1 har enhver kommune ansvaret for at opretholde et brandvæsen, som kan yde et forsvarligt sluknings- og redningsarbejde. Som led i amtskommunernes ansvar for sygehusvæsenet indgår ifølge sygehuslovens § forpligtelsen til vederlagsfrit at transportere syge og tilskadekomne til sygehus. Falcks Redningskorps varetager på entreprenørbasis hovedparten af landets ambulanceberedskaber. København og Frederiksberg har dog kommunalt ambulanceberedskab. Gentofte og Roskilde kommuner har ambulanceberedskab efter aftale med henholdsvis København og Roskilde amter.

I henhold til Civilforsvarslovens S 1# stk. 2, skal civilforsvaret i fredstid yde bistand i katastrofetilfælde, og i kraft heraf indgår civilforsvarskorpset i redningsberedskabet. Endvidere er det fastlagt, at kommuner med bymæssig bebyggede områder (S 18, stk. 2-kommuner) skal have en redningstjeneste, hvis primære funktion er indsats i krigstilfælde.

Der findes ingen regler for redningstjenesternes dimensionering og materiel.

Politiets opgaver og ressourcer i rednings- og ambulanceberedskabet er identiske med dem, der er beskrevet i afsnittet om brandberedskabet.

Samarbejde, ledelse og kompetence

Den tekniske ledelse af redningstjenesten varetages af brandinspektøren ved brand, eksplosion, uheld med farlige stoffer, sammenstyrtningsulykker, togulykker, flyulykker til lands og skibsykker ved kaj. Ledelsesforholdet er fastlagt i instruks for brandinspektører.

Den samlede indsats - uden for selve indsatsstedet ved større ulykker, der ikke har karakter af områdeskader - koordineres af politiet, jfr. retsplejelovens S 108, ligesom politiet forestår afspærring omkring skadestedet og informerer pressen og pårørende.

Ved mindre ulykker, hvor der udelukkende er tilkaldt ambulan- cer, forestår ambulanceberedskabet (dvs. i hovedparten af landet Falck Redningskorps) alene indsatsen.

Ressourcer

På landsplan er der 144 ambulancestationer - heraf er de 129 Falck-stationer. Der findes i alt 564 ambulanceberedskaber.

CF-korpset har 6 kaserner med udrykningspligt, hvor der forefindes store mængder avanceret let og tungt redningsudstyr.

Personale

Da såvel de kommunale og private brandvæsners (Falck) redningstjeneste som CF-korpsets er en integreret del af brandberedskabet henvises til afsnittet om brandberedskabet.

Materiel

Falck råder over 536 ambulancer (pr. 31.12.88) samt et større antal sygetransport- og redningsvogne. De kommunale brandvæsner råder over:

København:	12 ambulancer
Frederiksberg:	2 ambulander
Gentofte:	7 ambulancer
Roskilde:	7 ambulancer

Uddannelse

Som led i uddannelsen til brandmand indgår uddannelse i redning, jfr. afsnittet om uddannelse. Personalet i Falcks Redningskorps uddannes i redning på Landtransportskolen. Redningstjeneste bestående af "katastrofeførstehjælp", "betjening af redningsmateriel", "arbejde på skadested" samt "transport af tilskadekomne" indgår i grunduddannelsen af værnepligtige i civilforsvaret. Herudover indgår der i funktionsuddannelsen undervisning i "samarbejde i redning". Lederuddannelsen i brandvæsnerne og i civilforsvaret omfatter "ledelse i redning".

Assistancer

I 1989 udførte det akutte ambulanceberedskab i København 51659 udrykninger.

Gentofte udførte 3849 udrykninger og Roskilde 11681 kørsler.

Falcks Redningskorps udførte 217.896 udrykninger i 1989.

BEREDSKABET FOR UHELD MED FARLIGE STOFFER PÅ LANDJORDEN.

Opgaver

Formålet med beredskabet er indsats ved uheld med farlige stoffer på landjorden. (Ved uheld med farlige stoffer til søs henvises til Sø- og Flyredningsberedskabet).

Ved farlige stoffer forstås i denne sammenhæng flydende, luftformige eller faste stoffer, der i den konkrete situation er til fare for omgivelserne, f.eks. miljøet eller færdselssikkerheden. Ved uheld forstås ethvert spild eller udslip af farligt stof i forbindelse med fremstilling, opbevaring, transport eller anvendelse af det pågældende stof.

Alarmering

Brandvæsenet, der varetager indsatsen, alarmeres ved at ringe 000 via det offentlige telefonnet. Der henvises i øvrigt til afsnittet vedrørende alarmering af brandberedskabet.

Opbygning

I indsatsberedskabet indgår:

- De kommunale brandvæsener.
- Falcks Redningskorps A/S.
- Civilforsvarskorpset.
- De frivillige brandværn.
- Politiet.

Beredskabet er fastlagt i samarbejde mellem Statens Brandinspektion, Civilforsvarsstyrelsen, Falcks Redningskorps A/S og Miljøstyrelsen, jfr. Miljøstyrelsens vejledning nr. 8/74. (Vejledningen er for tiden under revision i Justitsministeriet).

Indsatsberedskabet ved uheld med farlige stoffer er opbygget i 3 trin:

Trin 1 findes på alle landets brandstationer. Det omfatter en automobilsprøjte, suppleret med lettere opsamlings- og tætningsmateriel samt personlig udrustning for mandskabet.

Trin 2 findes på ca. 50 brandstationer og Civilforsvarskorpsets 6 kaserner, geografisk fordelt over hele landet. Trin 2 omfatter en automobilsprøjte samt sværere opsamlings- og tætningsmateriel, forskelligt specialudstyr og personlig udrustning for mandskabet.

Trin 3 findes på Civilforsvarets kaserner og omfatter fortrinsvis tungt specialudstyr.

Med hensyn til antallet af brandstationer og Civilforsvarskorpsets kaserner henvises til afsnittet om brandberedskabet.

Ved melding om uheld med farlige stoffer skal der fra nærmeste brandstation som minimum afsendes Trin 1 bemannet med en holdleder og 5 mand samt vagthavende indsatsleder.

Såfremt indsatslederen skønner, at Trin 1 beredskabet ikke er i stand til at løse opgaven, skal Trin 2 og eventuelt Trin 3 tilkaldes.

Til brug for indsatsen er indsatslederen i besiddelse af nødvendigt informationsmateriale, udarbejdet af Statens Brandinspektion, beregnet til indsats i forbindelse med de normalt forekommende uheld.

Ved større uheld eller ved uheld med farlige stoffer, der ikke er omhandlet af det af brandinspektionen udarbejdede materiale, kan indsatslederen henvende sig til Kemikalieberedskabsvagten, der bemannet med personel fra Statens Brandinspektion og Civilforsvarsstyrelsens Analytisk-kemiske Laboratorium. Laboratoriet stiller endvidere faciliteter og eksperter til rådighed for indsatslederen i fornødent omfang. Der henvises til afsnittet om rådgivningsberedskabet.

Endelig kan oplysninger om stoffers farlighed fås hos en række offentlige myndigheder, som f.eks. Giftinformationscentralen på Rigshospitalet, Arbejdsmedicinsk Klinik.

Samarbejde, ledelse og kompetence

Ledelsen i forbindelse med uheld med farlige stoffer på landjorden svarer til ledelsesforholdene ved brandberedskabet, hvorfor der henvises til afsnittet herom. Det er således brandinspektøren eller dennes stedfortræder, der varetager den tekniske indsatsledelse.

Uddannelse

Såvel brandmænd som civilforsvarspersonel og politi gennemgår en uddannelse i indsats ved uheld med farlige stoffer.

Uddannelsen af personalet i brandvæsenet i indsats ved uheld med farlige stoffer indgår som led i den brandmæssige uddannelse. Indsatslederne gennemgår et særligt indsatslederkursus.

Værnepligtige i CF-korpset undervises i forureningsberedskab, herunder olie- og kemikalieberedskab, særlige farer på skadestedet, personlig beskyttelse m.v.

Befalingsmændene gennemgår den tidligere omtalte udrykningsvagtuddannelse, som bl.a. omfatter kursus om uheld med farlige stoffer.

Ressourcer

Der henvises til afsnittet med beskrivelse af brandberedskabets ressourcer.

Derudover indgår som oven for nævnt Kemikalieberedskabsvagten samt Civilforsvarsstyrelsens Analytisk-Kemiske laboratorium i beredskabet ved uheld med farlige stoffer. Der rådes over udstyr og ekspertise til udtagning og identifikation af prøver.

Aktiviteter

Antallet af uheld med farlige stoffer, hvor brandvæsenet blev tilkaldt, var i 1989 2.974 og i 1990 3.023. Heraf blev Civilforsvarskorpset tilkaldt i henholdsvis 17 og 29 tilfælde.

NUKLEART BEREDSKAB

Opgaver

Formålet med det nukleare beredskab er at opretholde en daglig overvågning for at kunne erkende - eller modtage varsling om - atomkraftulykker samt at iværksætte foranstaltninger til beskyttelse af befolkningen i tilfælde af radioaktivt udslip.

Alarmering

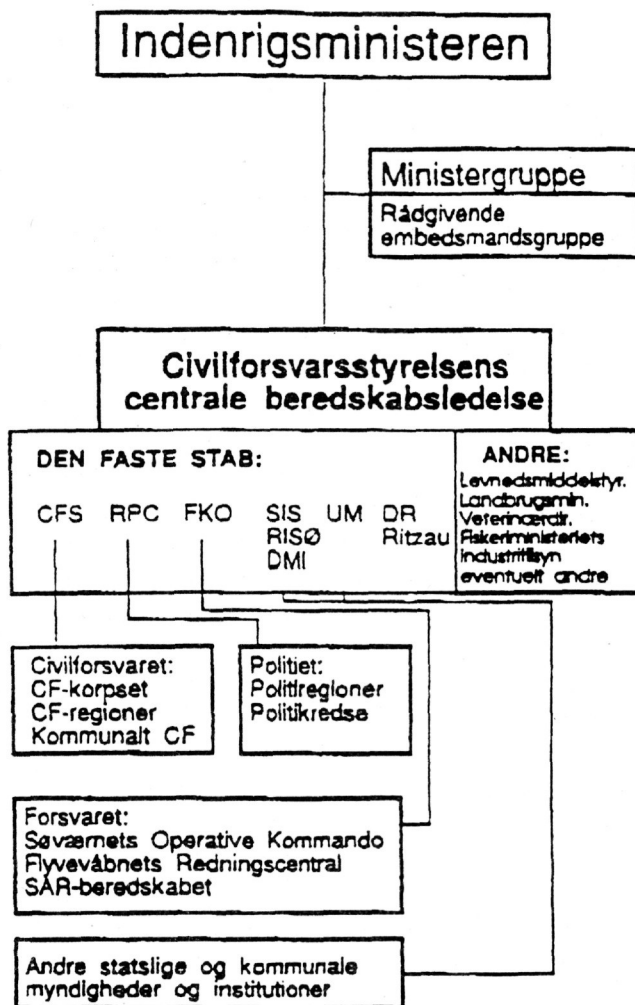
Radiotjenesten på Politigården i København er på døgnbasis internationalt kontaktpunkt og alarmcentral for det nukleare beredskab.

Civilforsvarsstyrelsen har en døgnvagtordning med en vagthavende beredskabsleder. Alarm meddeles til Civilforsvarsstyrelsens vagthavende beredskabsleder via Radiotjenesten på Politigården.

Civilforsvarsstyrelsens vagthavende beredskabsleder træffer beslutning om aktivering af beredskabet.

Opbygning

Efter kgl. resolution af 13. november 1987 har Indenrigsministeriet ansvaret for atomberedskabet. Civilforsvarsstyrelsen har ansvaret for at udarbejde en nuklear beredskabsplan. Det nukleare beredskab bygger i overvejende grad på de beredskaber, der allerede er opbygget til indsats i tilfælde af katastrofer i fredstid. Organiseringen af det nukleare beredskab fremgår af nedenstående figur.

CFS: Civilforsvarsstyrelsen
 RPC: Rigspolitichefen
 FKO: Forsvarskommandoen
 SIS: Sundhedsstyrelsen, Statens Institut for Strålehygiejne
 RISØ: Forskningscenter Risø
 DMI: Danmarks Meteorologiske Institut
 UM: Udenrigsministeriet
 DR: Danmarks Radio (Nyheds- og Aktualitetsafdelingen Radio)
 Ritzau: Ritzaus Bureau

Samarbejde, ledelse og kompetence

Civilforsvarsstyrelsen forestår ledelsen af atomberedskabet under ansvar over for Indenrigsministeriet. Civilforsvarsstyrelsen varetager ansvaret for den operative og den koordinerende ledelse.

Ved aktivering af beredskabet etableres en central beredskabsledelse, der udover Civilforsvarsstyrelsen består af repræsentanter fra Rigspolitichefen, Forsvarskommandoen, Sundhedsstyrelsen (Statens Institut for Strålehygiejne) samt Danmarks Meteorologiske Institut. Der knyttes endvidere journalistiske medarbejdere fra Danmarks Radios Nyheds- og aktualitetsafdeling og Ritzaus Bureau til beredskabsledelsen.

Den centrale beredskabsledelse er i hovedsagen besluttende og koordinerende med hensyn til, at varsling og gennemførelse af de eventuelt nødvendige og tilstrækkelige beskyttelses- og kontrolforanstaltninger iværksættes rettidigt og på hensigtsmæssig måde. Beredskabsledelsen varetager endvidere informationsvirksomheden over for befolkningen samt danske og udenlandske myndigheder.

Til daglig overvågning af dansk område mod radioaktiv forurening har Civilforsvarsstyrelsen etableret et permanent målesystem med 11 målestationer, jævnt fordelt over hele landet. Måleresultaterne rapporteres automatisk én gang i timen til Forskningscenter Risø, hvor de databehandles.

Alarm meddeles gennem politiets radiotjeneste til Civilforsvarsstyrelsens vagthavende beredskabsleder.

På baggrund af en bedømmelse af situationen iværksætter vagthavende beredskabsleder et af følgende beredskabstrin:

- informationsberedskab (laveste trin)
- stabsberedskab (mellemste trin)
- havariberedskab (højeste trin)

Når beredskabet er etableret, gennemfører civilforsvarskorpset på døgnbasis målinger af den aktuelle ioniserende stråling. Det kommunale civilforsvar kan efter aftale udføre lokale strålingsmålinger.

Forsvaret foretager luftbårne strålingsmålinger med helikoptere fra SAR-beredskabet (Search and Rescue). Søværnets Operative Kommando formidler meddelelser og advarsler til skibsfarten via Lyngby Radio og foretager regulering af skibstrafikken i danske farvande.

Statens Institut for Strålehygiejne og Forskningscenter Risø gennemfører kontrolmålinger af den ioniserende stråling

Danmarks Meteorologiske Institut leverer løbende oplysninger om vejrforholdene og foretager beregninger til belysning af udbredelsen af det radioaktive udslip.

Den centrale beredskabsledelse har ansvaret for at iværksætte beskyttelsesforanstaltningen "gå inden døre" - eventuelt derefter evakuering. Beslutningen træffes på baggrund af danske og udenlandske måleresultater og meteorologiske forhold.

Politiet gennemfører varslingen af befolkningen med civilforsvarets stationære sirener og egne mobile højtalervogne samtidig med, at Danmarks Radio udsender information og vejledninger.

Politiet har ansvaret for - på ordre fra den centrale beredskabsledelse - at gennemføre evakuering og adgangsbegrænsning. Det kommunale civilforsvar har ansvaret for indkvartering og forplejning af evakuerter.

Ressourcer

Som det fremgår af ovenstående gennemgang er det nukleare beredskab i princippet en overbygning på de øvrige beredskaber.

Når beredskabet aktiveres, etablerer den centrale beredskabsledelse sig. Hvis det skønnes nødvendigt, planlægges det regionale beredskab etableret i civilforsvarets regionskommando-centraler.

Materiel

Civilforsvarskorpsets 6 udrykningspligtige kolonner kan udsende op til 60 sporehold. Heraf kan ca. halvdelen udsendes umiddelbart, dvs. inden for 5 minutter.

Ved de kommunale civilforsvar er der i alt udlagt 850 A-forureningsmålere. Der er endvidere placeret dosimetre på 20 politistationer.

Uddannelse

Civilforsvarsstyrelsens vagthavende beredskabsleder er enten teknisk specialist i nukleare forhold fra Tilsynet med Nukleare Anlæg, som er placeret i Civilforsvarsstyrelsen, eller en operativt erfaren kolonnechef i Civilforsvarsstyrelsen med specialviden om nukleare beredskabers etablering og funktion.

Alle værnepligtige i civilforsvaret deltager i et AC-grundkursus af 8 timers varighed og et udvidet kursus af 16 timers varighed. Desuden gennemgår alle, der udtages til delingsførere, et specialkursus på 60 timer, hvori indgår AC-tjeneste (AC = viden om (A) Atom og (C) kemiske våben).

De faste befalingsmænd gennemgår et instruktørkursus i AC-tjeneste på 14 dage med henblik på at kunne undervise værnepligtige. Derefter gennemgår de et AC-officerskursus af 3 ugers varighed og sluttelig indgår AC-tjeneste i indsatslederkursus som såvel befalingsmænd i brandvæsenet, som civilforsvarskorpset deltager i.

HAVFORURENINGSBEREDSKABET.

Opgaver

Formålet med havforureningsberedskabet er at bekæmpe olie- og kemikalieforurening af havet og de kystnære dele af havterritoriet.

Alarmering

I tilfælde af havforurening kontaktes vagthavende i Miljøstyrelsen. Miljøstyrelsen sørger via Søværnets Operative Kommando (SOK) for alarmering af andre berørte myndigheder.

Myndigheder

Havforureningsberedskabet udføres i henhold til loven om beskyttelse af havmiljøet af:

- Miljøstyrelsen
- Forsvaret
- Civilforsvarskorpset og
- Andre myndigheder som Miljøstyrelsen bemyndiger dertil (bl.a. kommuner og amtskommuner).

Samarbejde, ledelse og kompetence

Miljøstyrelsen forestår den tekniske ledelse af indsatsen og træffer beslutning om, hvorvidt en bekæmpelsesaktion skal iværksættes og hvilke bekæmpelsesmetoder, der skal anvendes.

På vegne af Miljøstyrelsen kan SOK varetage den koordinerende ledelse af indsatsen, dvs. modtage og videresende information til de involverede myndigheder og rekvirere fornøden assistance.

Det er Miljøstyrelsens vagthavende, der træffer beslutning om behovet for assistance, mens alarmeringen foretages af SOK.

Ved forureningsbekæmpelse på det åbne hav kan assistance rekvireres hos Søværnet, Farvandsvæsnet, Fiskeriministeriet m.v., mens forureningsbekæmpelse i kystnære områder - hvor skibe ikke kan indsættes - normalt foretages af Civilforsvarskorpset.

Forureningsbekæmpelsen på strande og i havne er normalt et kommunalt anliggende.

Ressourcer

Personale

Miljøstyrelsen (søværnet).

Miljøstyrelsens skibe og andet materiel bemannes af personel fra søværnet med op til 56 mand.

CF-korpset

CF-korpsets standardudrykninger ved olie- og kemikalieudslip består af 2 befalingsmand og 12 menige.

I princippet kan hver af CF-korpsets udrykningspligtige kaserner stille med ca. 130 mand til at forestå forureningsbekæmpelse.

Materiel

Miljøstyrelsens materiel består af:

- 7 specialfartøjer
- 5 arbejdsfartøjer
- 3 ikke selvfremdrevne oliepramme
- bekæmpelsesmateriel (flydespærringer, olie-optagere m.v.) samt
- beskyttelses- og sporemateriel.

Materiellet er placeret på Miljøstyrelsens specialskibe ved CF-korpsets udrykningspligtige afdelinger.

Endvidere har Miljøstyrelsen rådighed over et fly til rekognoscering af større havområder.

Uddannelse

Besætningerne på Miljøstyrelsens skibe m.v. får den grundlæggende uddannelse i olie- og kemikalieforureningsbekæmpelse samt almen skibsbetjening i søværnet. Den videregående uddannelse foregår om bord i Miljøstyrelsens skibe som "on the job"-træning samt på specialkurser i land.

Grunduddannelsen af værnepligtige i CFKPS indeholder 46 timers undervisning i forureningsbekæmpelse til lands og til vands, og uddannelse af de faste befalingsmænd indeholder en udrykningsvagtuddannelse på 150 timer. I undervisningen indgår oplæring i betjening af Miljøstyrelsens materiel (Komara miniskimmer, Oil Mop-matic m.v.). Den praktiske træning foregår ved deltagelse i assistancer.

Uddannelse af øvrige myndigheders personel foregår i de pågældendes ressort.

Antal assistancer

I 1989 observerede Miljøstyrelsen 267 olieforureninger, heraf skyldes 23 grundstødninger og 5 kollision. Der blev observeret 52 kemikalieforureninger. Miljøstyrelsens skibe rykker ud 2-3 gange om ugen for at besigtige eventuelle forureninger.

SØ- OG FLYVEREDNINGSBEREDSKABET.

Opgave

Sø- og flyveredningsberedskabet (eftersøgnings- og rednings-tjenesten) - daglig benævnt SAR-tjenesten (SAR = Search and Rescue) - er organiseret i en søredningstjeneste og en flyveredningstjeneste med ansvar for at assistere nødstedte skibe, luftfartøjer og havanlæg. Sørednings- og flyveredningstjenesten samarbejder om indsættelsen af ressourcer.

Alarmering

Underretning til en redningscentral eller politiet om forhold, der kræver eller kan føre til redningstjenestens aktivering, skal finde sted hurtigst muligt og foretages normalt af:

- kystradiostationer vedrørende kritiske situationer for skibe og fartøjer udstyret med maritime radiokommunikationsanlæg,
- Kontrolcentralen København (ACC København) vedrørende kritiske situationer for civile og militære luftfartøjer,
- andre myndigheder, der modtager anmeldelse om kritiske situationer til søs eller i luften.

Myndigheder

Forsvarsministeriet er ansvarlig for ledelsen og driften af SAR-organisationen, men det direkte ansvar for søredningstjenesten ligger i Industriministeriet og det direkte ansvar for flyveredningstjenesten i Trafikministeriet.

Opgave- og ansvarsfordeling er fastlagt i henhold til internationale aftaler.

Samarbejde, ledelse og kompetence

Den daglige ledelse af søredningstjenesten varetages af Søværnets Operative Kommando's (SOK) hovedkvarter i Århus (MRCC Århus (Maritime Rescue Coordination Center)), og den daglige ledelse af flyveredningstjenesten varetages af Flyvertaktisk Kommando's (FTK) hovedkvarter i Karup (RCC Karup (Rescue Coordination Center)).

Den af de 2 redningscentraler, der modtager alarmeringen, har automatisk ledelsen af operationen. Efter aftale kan ledelsen dog overdrages til den anden redningscentral. Redningscentralerne samarbejder om løsning af SAR-opgaver.

Ofte er det hensigtsmæssigt at etablere en lokal ledelse på det sted eller i det område, hvor en SAR-operation foregår. Funktionen benævnes områdeleder (on-scene-commander), og formålet er at koordinere og lede indsatsen på stedet.

Ved større operationer kan redningscentralen udpege føreren af en redningsenhed (skib eller luftfartøj) til på stedet at virke som områdeleder.

Hvis politiet modtager melding om, at et fartøj med personer savnes, skal politiet - eventuelt i samarbejde med nærmeste marinedistrikt - iværksætte eftersøgning.

Politiet underretter snarest muligt SOK, der overtager ledelsen, og som i særlige tilfælde kan delegere dem til et marinedistrikt, som da samarbejder med den eller de implicerede politikredse.

Ressourcer og økonomi generelt

Den overvejende del af materiel og personel stilles til rådighed for den enkelte redningsoperation af ministerier, styrelser m.v. i overensstemmelse med aftaler indgået mellem bidragsyderne. Der foretages ikke mellemregninger på eftersøgnings- og redningsmæssige ydelser. Udover statslige ressourcer indgår en række kommunale og privatejede ressourcer i SAR-organisationen. Frivillige ressourcer f.eks. bådelaug og radioamatørklubber kan assistere SAR-tjenesten.

Skibe/fartøjer

- Søværnets skibe og helikoptere
- Kystredningstjenestens fartøjer
- Fiskeriministeriets Redningsskibe
- Fiskerikontrollens skibe og fartøjer
- Toldvæsenets fartøjer
- Miljøstyrelsens miljøskibe
- Fyrinspektionsskibe og fyrinstallationer
- Lodsstationer og lods fartøjer
- Flyvevåbnets redningsluftfartøjer

Kommunale ressourcer

Ressourcerne omfatter typisk:

- Havnenes personel og materiel
- Brandvæsener og kommunalt civilforsvar

Falcks Redningskorps har bådeberedskab ved 84 Falckstationer. CF-korpset har bådeberedskab ved 6 kaserner.

Indsættelsen af kommunale ressourcer rekvireres gennem det politiet, medmindre der er etableret særlig aftale.

Kommunikation

Kommunikationen varetages af luftfartskommunikationsstationerne og kystradiostationerne.

Sørednings- og flyveredningstjenestens aktiviteter i 1988 og 1989

Søredningstjenesten iværksatte 667 søredningsassistancer i 1988 og 621 i 1989.

Af de iværksatte assistancer kan cirka halvdelen relateres til fritidsaktiviteter, medens resten er erhvervsbetingede uheld,

patientevakueringer og alarmer, hvor søulykke ikke har kunnet konstateres.

Flyveredningstjenesten iværksatte 386 assistancer og 370 i 1989. Eftersøgnings- og redningsmissionerne var dels foranlediget af fritidsprægede aktiviteter og dels af fiskerflåden og anden professionel skibsfart.

Øvrige opgaver drejer sig om ambulanceflyvning fra øer, isolerede lokaliteter, skibe i søen og fra boreplatforme.

RÅDGIVNINGSBEREDSKABET

Opgaver

Rådgivningsberedskabet består af et kemikalieberedskab, et strålehygiejnisk beredskab og et giftinformationsberedskab, som rådgiver om stoffernes egenskaber og bekæmpelsesmetoder ved uheld samt foretager analyse af farlige stoffer.

Alarmering.

Der er etableret døgnbemandede rådgiverordninger på Civilforsvarets Analytisk-Kemiske Laboratorium/Statens Brandinspektion, Statens institut for Strålehygiejne og Rigshospitalet - giftinformationscentralen. De involverede myndigheder kontaktes direkte på telefon døgnet rundt.

Kemikalieberedskabet.

Den kemiske rådgiverordning ved Civilforsvarets Analytisk-Kemiske Laboratorium var indtil 18. maj 1990 til rådighed for alle myndigheder med henblik på information om stoffers farlige egenskaber og de dertil knyttede forholdsregler (beskyttelsesudstyr, førstehjælp ved forgiftninger og ætsninger, anbefalede og frarådede slukningsmidler etc.).

Pr. 18. maj 1990 samarbejder Civilforsvarets Analytisk-Kemiske Laboratorium og Statens Brandinspektion om Kemikalieberedskabsvagten, som i princippet nu kun henvender sig til indsatsledere i brandvæsen og politi. Derudover er laboratoriet til rådighed for alle myndigheder med henblik på en kemisk analyse af ukendte stoffer, kontrol af tilstedeværelse af navngivne stoffer eller koncentrationsbestemmelse ved forureningsudbredelse.

Rådgivning ydes uden beregning i tilfælde af ulykker, hvor der er behov for bistand - analyser af ukendte stoffer m.v. foretages mod beregning. Civilforsvarets Analytisk-Kemiske Laboratorium tager dog ikke beregning for nogen ydelser, for så vidt de indgår i de eksisterende beredskabsaftaler, herunder akutte ulykker, hvor der er behov for bistand.

Erfaringen fra etableringen af CF-laboratoriets rådgiverordning i 1974 viser, at henvendelserne her drejer sig om vurdering af akut farlighed/giftighed, rådgivning og kemisk analyse samt opklaring af produktsammensætninger og stofidentifikation.

Rekvirenterne har typisk været brandvæsner, politi, forsvar, civilforsvar, DSB, embedslæger, skadestuer m.v.

Strålingsberedskabet

Statens Institut for Strålehygiejne kan foretage målinger og rådgivning i forbindelse med uheld med radioaktive stoffer og andre strålekilder.

Rådgiverordningen indgår som et led i instituttets vagtordning - hvortil alle uheld med radioaktive stoffer og andre strålekilder skal meddeles. Der henvises i øvrigt til afsnittet om det nukleare beredskab samt afsnittet. "Beredskabet ved uheld med farlige stoffer på landjorden".

Giftinformationsberedskabet

Giftinformationscentralen på Rigshospitalet rådgiver læger, sygeplejersker og andet sundhedspersonale med hensyn til behandlingen af patienter, der har været udsat for kemiske og kliniske produkter.

Ressourcer.

Som omtalt i afsnittet "Beredskabet ved uheld med farlige stoffer på landjorden", råder CF's Analytisk-Kemiske Laboratorium over udstyr og ekspertise til udtagning og identifikation af prøver.

Strålingsberedskabet råder over mobilt måle- og prøvetagningsudstyr og afskærmningsmaterialer.

Rådgivningsberedskabet råder iøvrigt over avanceret måleapparatur, databaser og adgang til internationale databaser samt omfattende håndbogssamlinger.

Uddannelse.

Personalet, der indgår i rådgivningsberedskabet, er tekniske specialister fra de højere læreranstalter med speciale i de pågældende fagområder.

Antal assistancer

På baggrund af oplysninger indhentet fra myndighederne i rådgivningsberedskabet kan det oplyses at:

- CF's Analytisk-Kemiske Laboratorium i 1989 besvarede 86 henvendelser, medens Statens Brandinspektion ikke har registreret henvendelser inden for almindelig arbejdstid. Kemikalieberedskabsvagten, som kaldes uden for almindelig arbejdstid, har i det første år (18. maj 1990 - 18. maj 1991) haft 21 henvendelser, hvoraf 11 kom fra indsatsledere.

- Statens Institut for Strålehygiejne 18 henvendelser (uden for normal arbejdstid. 4 af disse gav anledning til målinger på uheldsstedet).
- Giftinformationsenheden besvarer ca. 2000 henvendelser årligt.

INFORMATIONSBEREDSKABET

Opgaver

Formålet med informationsberedskabet er at sikre, at relevante oplysninger om forhold, som beredskabsmyndighederne er ansvarlige for, når ud til borgerne på det rigtige tidspunkt og i en form, som gør det muligt for borgerne at handle i overensstemmelse med informationen.

Alarmering

Når der er akut behov for at informere befolkningen i større områder, iværksætter politimesteren/politidirektøren i København generel alarm til befolkningen via civilforsvarets stationære sirener. Efterfølgende udsendes krisemeddelelse af Danmarks Radios Nyheds- og Aktualitetsafdeling, Radio (NAR).

Ved akut behov for at informere befolkningen i begrænsede områder kan politiet udsende krisemeddelelser direkte via egne højtalervogne.

Myndigheder

Danmarks Radio og TV 2 er ifølge § 6 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed forpligtet til at udsende meddelser af beredskabsmæssig betydning til befolkningen.

Civilforsvarsstyrelsen har indgået en aftale med Danmarks Radios Nyheds- og Aktualitetsafdeling, Radio (NAR) om hurtig alarmering af befolkningen i større områder i krisesituationer.

Alarmordningen omfatter:

- afgivelse af det generelle alarmsignal "gå inden døre, lyt til radioen, hvor nærmere oplysning og instruktion vil blive givet"
- udsendelse af meddelelse over samtlige FM sendere.

Til den generelle aftale er knyttet særlige ordninger for så vidt angår Barsebäck-beredskabet i Storkøbenhavn og stormflodsberedskabet i Sønderjylland.

GASRENSNINGSBEREDSKABET

Opgaver

Formålet med gasrensningssberedskabet er at rense og kontrollere eventuelle gasforurenede fiskefartøjer. Gasrensningssberedskabet findes kun på Bornholm.

Alarmering

Gasrensningssberedskabet alarmeres via Bornholms Marinedistrikt, som tilkalder rensehold fra Bornholms værn eller Bornholmske CF-kolonne.

Myndigheder

Gasrensningen gennemføres på skift af rensehold fra Bornholms Værn og Bornholmske CF-kolonne.

Renseholdet består af 2 ABC-uddannede befalingsmænd (ABC-kursus omhandler rekognocering, måling, rensning m.v. ved ABC forurening) og 4-6 ABC-uddannede menige.

Renseholdet skal kunne give møde inden for 2 timer fra alarmeringen.

Samarbejde, ledelse og kompetence

Ledelsen varetages af renseholdets leder. Renseholdet overtager det forurenede fartøj i havnen og gennemfører rensning af skib og redskaber.

Marinedistriktet kontrollerer rensningens udførelse.

Ressourcer

Materiel

Materiellet består af:

- Beskyttelsesudstyr (ABC-dragter, masker m.v.)
- sporemidler
- førstehjælpsudstyr samt
- emballeringsmidler

STORMFLODSBEREDSKABET

Opgaver

Stormflodsberedskabet har til opgave at sikre afhjælpningen af de problemer, der kan opstå i forbindelse med en stormflod - herunder evakuering af befolkningen.

Beredskabet er baseret på en samarbejdsaftale mellem politiet, civilforsvaret, det civile beredskab og forsvaret.

Alarmering

På baggrund af oplysninger fra kystinspektoratet træffer politimesteren i Tønder beslutning om beredskabsniveauet i regionen og alarmerer på baggrund heraf samarbejdsparterne.

Samarbejde, ledelse og kompetance.

Indsatsen ledes og koordineres af kystdirektøren og politimesteren i Tønder. Der oprettes kommandostation på Tønder politigård. Populært sagt kan ansvarsområderne opdeles således, at kystinspektoratet har ansvaret for digerne ud mod havet og politiet har ansvaret for digerne ind mod land.

Som omtalt i afsnittet om informationsberedskabet er der indgået en specialaftale med Danmarks Radio om varsling af befolkningen i tilfælde af stormflod.

Ressourcer;

Stormflodsberedskabet disponerer over de ressourcer, der findes i totalforsvaret inden for regionen. F.eks råder Tønder, Ribe og Esbjerg politikredse over ca. 240 polititjenestemænd. Civilforsvaret kan ligeledes indsætte mandskab i området.

Der er etableret speciel radiokommunikation til varslingskøretøjerne og Falck via en såkaldt stormflodsradio.

FORSVARETS AMMUNITIONSRYDNINGSBEREDSKAB.

Opgaver

Forsvarets ammunitionsrydningsberedskab er etableret med henblik på at yde militære og civile myndigheder hjælp til løsning af ammunitionsrydningsopgaver i situationer, hvor specialmateriel og specialuddannet personel vurderes påkrævet for opgavens løsning.

Alarmering

Anmodninger om assistance til ammunitionsrydningsopgaver tilgår normalt fra Politiets Tekniske Afdelinger.

Myndigheder

Hærens ammunitionsrydningsberedskab er primært etableret med henblik på uskadeliggørelse af suspect ammunition og sprængstof, som befinder sig på dansk landterritorium, normalt med undtagelse af havneområder samt søværnets og flyvevåbnets etablissementer.

Beredskabet er i fredstid etableret på døgnbasis med en ammunitionsrydningsofficer ved hvert af de to ingeniørregimenter i henholdsvis Farum på Sjælland og Randers i Jylland.

I særlige situationer kan beredskabet skærpes gennem samplacering af ammunitionsrydningsofficerer og personel fra Politiets Tekniske Afdelinger.

Ammunitionsrydningsofficererne råder over særlige ammunitionsrydningskøretøjer, som blandt andet er indrettet med bomberobot, bombedragt, røntgenudstyr og sprængstof. Køretøjerne er udstyret med blåt udrykningsblinklys samt udrykningshorn og mobiltelefon.

Ammunitionsrydningsofficererne kan i eventuelle tvivlstilfælde tilkalde eller konsultere militære specialister på ammunitionsrydningsområdet.

De under fredstidsberedskabet opstillede ammunitionsrydningsofficerer og disses specialmateriel har lignende opgaver under krigsforhold.

Søværnets ammunitionsrydningsberedskab er primært etableret med henblik på uskadeliggørelse af suspecte miner, torpedoer og eksplosivstofholdigt materiel - herunder beholdere eller lignende indeholdende kemiske kampstoffer -, som opfiskes, driver i land eller i øvrigt befinder sig til søs, i havneområder eller på søværnets etablissementer.

Ammunitionsrydningsopgaver ledes normalt af marinedistrikterne. Opgaverne løses af ammunitionsrydningshold bestående af 3-15 mand, afhængig af opgavens art og omfang. Holdene er udrustet med transport-, dykker- og sprængningsmateriel.

Søværnets ammunitionsrydningsberedskab varetages af Søværnets Minørtjeneste ved hjælp af personel fra søværnets minedepoter. Beredskabet er etableret på døgnbasis, og det kan stilles til rådighed for både militære og civile myndigheder .

Flyvevåbnets ammunitionsrydningsberedskab er primært etableret med henblik på uskadeliggørelse af suspekte miner, bomber og andet eksplosivstofholdigt materiel, som befinder sig på flyvevåbnets etablissementer.

I fredstid er ammunitionsrydningsberedskabet organiseret og placeret centralt direkte under Flyvertaktisk Kommando i Karup.

Flyvevåbnets ammunitionsrydningsberedskab kan stilles til rådighed for militære og civile myndigheder.

BESKRIVELSE AF DE NUVÆRENDE UDDANNELSER (BRAND OG CIVILFORSVAR).

Brandvæsenets uddannelser.

Generelt.

Uddannelsessystemet i brandvæsenet bygger grundlæggende på, at faget skal læres ved, at man tilegner sig erfaringer fra praktisk udrykningstjeneste.

Dette gælder både brandmandens rent fysiske arbejde under rednings- og slukningsarbejdet samt ledelsen af indsatsen.

Det er imidlertid både nødvendigt og formålstjenligt at tilegne sig viden og forståelse om brande og brandslukning samt indøve færdigheder i materiellets betjening, inden man står på en krævende post i en omfattende indsats. Teoretisk skoleuddannelse og planlagte øvelser er derfor vigtige elementer i vekselvirkningen mellem slukningserfaring, teoretiske lektioner og øvelser.

De enkelte brandmænd, menige såvel som ledere, kan ikke få tilstrækkelig erfaring fra virkelige indsatser. Dertil er antallet af store og krævende brande for få. Derfor er det væsentligt, at der i brandvæsenernes uddannelse på alle niveauer indgår erfaringsudveksling, således at den enkeltes oplevelser og erfaring kan komme andre til gode.

Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 575 af 29. september 1988 om uddannelse af brandvæsenernes personale udgør det lovmæssige grundlag for brandvæsenets uddannelsessystem.

Personalekategorier og uddannelses typer:

Brandvæsenernes personale kan inddeles i 4 personalekategorier afhængig af, hvilken funktion personalet skal udføre.

I den operative brandslukning indgår menige brandmænd, holdledere og indsatsleder. I den forebyggende brandbeskyttelse udfører brandinspektøren de nødvendige funktioner.

I overensstemmelse hermed arrangerer Statens Brandskole 4 obligatoriske uddannelser, der alle afsluttes med en prøve:

- Brandmandskursus - 3 uger
- Befalingsmandskursus - 2 x 3 uger
- Indsatslederkursus - 2 uger
- Brandinspektørkursus - 2 x 3 uger

Herudover arrangeres grundkursus, et antal kompetencegivende kurser og et antal suppleringskurser.

Den menige brandmands uddannelse.

Grundkursus:

Det påhviler det enkelte brandvæsen forud for eller umiddelbart efter nyansættelse af **heltids-** og deltidsansatte brandmænd at give disse en **grunduddannelse** i sluknings- og redningsindsats, jfr. bekendtgørelse om uddannelse af brandvæsnernes personale, S 1.

På grundkursus skal brandmanden opnå et grundlæggende kendskab til brandmateriellet og dets brug og et elementært kendskab til forbrændings- og slukningsteori. Han skal endvidere have en orientering om arbejdet på brandstedet og om tjenesteforholdene ved det pågældende brandvæsen.

I princippet skal grunduddannelsen foregå på den brandstation, hvor brandmanden skal gøre tjeneste. Såfremt der kun ansættes en enkelt ny brandmand ad gangen, kan grunduddannelsen dog foregå som en lokal fællesuddannelse, eller den nye brandmand kan tilmeldes et af distriktsbrandinspektørerne arrangeret grundkursus, jfr. bekendtgørelsens S 8. Et sådant grundkursus afholdes på større brandstationer eller på CF-korpsets kaserner.

Den del af grunduddannelsen, der vedrører tjenesteforhold og køretøjernes pakning (ca. 6 lektioner), skal dog foregå på den brandstation, hvor brandmanden skal gøre tjeneste.

Grunduddannelsen skal som minimum omfatte:

1. Materiellære	ca. 8 timer
2. Slangeudlægninger	ca. 4 timer
3. Strålerørsbetjening	ca. 2 timer
4. Pumpe- og vandledningslære	ca. 3 timer
5. Forbrændings- og slukningsteori	ca. 4 timer
6. Arbejdet på brandstedet	ca. 3 timer
7. Tjenesteforhold	ca. 2 timer
8. Køretøjernes pakning	<u>ca. 4 timer</u>
I alt	ca. 30 timer

Uddannelsen skal gennemføres efter forskrifter udsendt af Statens Brandskole, "Retningslinier for uddannelse af brandvæsnernes personale".

Frederiksberg brandvæsen lader sine nye brandmænd gennemgå et grundkursus af 76 timers varighed inden den nye brandmand indgår i brandudrykninger på de mindst krævende poster. Brandmanden deltager herefter i lokale instruktioner, således at han efterhånden kan varetage mere krævende funktioner.

I Københavns brandvæsen skal en nyansat brandmand i brandtjenesten gennemgå et kursus på 4 uger, (152 timer) inden han som "føl" kan indgå i udrykningstjenesten. Dette kursus indeholder også uddannelse i ambulancetjenesten. Efter ca. 1 år som "føl" skal brandmanden på et 6 ugers kursus.

Det grundkursus, der gennemføres af Falck Redningskorps A/S, er udvidet med 10 timer til ca. 40 timer og indeholder ud over minimumskravene også kursus i brug af trykluftapparat. Der er således mange muligheder for gennemførelse af grundkursus. Brandstationer med deltidsbeskæftiget mandskab kan vælge at gennemføre grunduddannelsen om aftenen og i weekender af hensyn til deltidsbrandmandens hovedbeskæftigelse. Små brandvæsner, der ikke selv ønsker at afholde grundkursus, kan tilmelde deres nye brandmænd til distriktsbrandinspektørernes grundkursus, der afholdes over 3 weekender.

Alle omkostninger vedrørende deltagelse i grundkursus afholdes af det enkelte brandvæsen. Kursusafgiften for deltagelse i distriktsbrandinspektørernes grundkursus udgør ca. 1.000 kr. pr. brandmand.

Hertil kommer brandvæsnets udgift til løn, transport m.v. Den samlede omkostning for brandvæsnet ved at sende en brandmand på grundkursus skønnes at ligge mellem 5.000 og 6.000 kr.

Der eksisterer ingen samlede opgørelser over hvor mange nyansættelser af brandmænd, der foretages på landsplan i løbet af et år, ligesom der ikke findes eksakte oplysninger om, hvor mange brandmænd, der forlader brandvæsnet inden optagelsen på brandmandskursus. Det skønnes dog, at frafaldet for deltidbrandmænd er på ca. 20%, og at langt det største frafald sker i de første måneder efter ansættelsen.

Efter grunduddannelsen skal den nyansatte brandmand have mindst 1 års praktisk erfaring som grundlag for den fortsatte uddannelse. I denne periode deltager brandmanden i mindst 12 årlige øvelser, ligesom han supplerende kan gennemgå et pumpepasserkursus på 16 timer og et kursus i brug af trykluftapparat på 12 timer.

Brandmandens tjeneste efter grundkursus.

Efter at have gennemgået grundkursus skal brandmanden deltage i praktisk brandudrykning, men han kan ikke udfylde alle poster i førsteudrykningen. Han kan således ikke deltage i første indvendige angrebshold (dvs. hverken som 1'er eller 2'er) og kan ikke fungere som pumpepasser, før han har gennemgået pumpepasserkursus.

Det er holdlederens ansvar, at den nye brandmand i indsatsen placeres på poster, hvor han opnår den optimale erfaring, uden at hans manglende færdigheder er til fare for ham selv, hans kolleger eller omgivelserne i øvrigt.

Ved udrykning fra deltidsbemandede brandstationer er der i praksis ofte flere brandmænd i førsteudrykningen end de 8 mand, der kræves i retningslinierne for brandvæsnernes breds-kab, og derfor vil en ny brandmand i disse brandvæsner ikke svække

førsteindsatsen. En opgørelse over bemanningen på 48 slukningstog bemannet med deltidsbrandmænd viser, at der i gennemsnit er 8,8 brandmænd på hvert slukningstog.

Brandmandskursus:

Efter 1 års praktisk brandslukningstjeneste - og senest efter 3 år - skal brandmanden gennemgå brandmandskursus og bestå den afsluttende prøve med tilfredsstillende resultat.

Brandmandskursus omfatter først og fremmest de dele af uddannelsen, som ikke kan gennemføres lokalt.

Det forudsættes, at brandmanden, inden han møder på **brandmandskursus**, gennem øvelser på brandstationen har opnået gode færdigheder i alle former for slangeudlægninger, således at der ikke på brandmandskursus skal bruges tid på at indøve færdigheder, der lige så godt kan gennemføres på brandstationen.

På brandmandskursus deltager brandmanden i kontrollerede slukningsøvelser, hvor han opnår færdigheder i at udføre sluknings- og redningsarbejde under temperaturforhold, der mindst svarer til, hvad han vil opleve på et virkeligt brandsted.

Desuden får brandmanden et indgående kendskab til arbejdet på brandstedet, herunder de sikkerhedsmæssige forhold, og han får en orientering om slukningstaktik og brandlovgivning.

Brandmandskursus kan gennemføres i et lokalt øvelsesområde efter Statens Brandskoles retningslinier, men de fleste brandvæsen sender deres folk på de brandmandskurser, som Statens Brandskole arrangerer på Århus Civilforsvars brandskole.

Brandmandskursus på brandskolen i Århus omfatter 103 timer. Alle omkostninger vedrørende brandmandskursus afholdes af det enkelte brandvæsen, som betaler ca. kr. 11.000 pr. deltager for et brandmandskursus på brandskolen i Århus.

På årsbasis gennemgår ca. 200 brandmænd brandmandskursus i Århus. Københavns Brandvæsen har gennem en årrække uddannet ca. 40 brandmænd pr. år. På distriktsbrandinspektørernes **brandmandskursus** deltager ca. 25 brandmænd pr. år.

Brandmandens tjeneste efter gennemgået brandmandskursus.

Efter at have gennemgået brandmandskurset skal brandmanden kunne indgå i udrykningsstyrken som en fuldgældig brandmand, der er i stand til at varetage alle funktioner.

Brandmanden skal deltage i mindst 12 årlige øvelser efter Statens Brandskoles bestemmelser og kan gennemgå supplerende relevante uddannelser. Det er vigtigt, at den enkelte brandmand deltager i så mange brandudrykninger som muligt, og at han opnår erfaring med de forskellige arbejdsfunktioner i udrykningen.

Det er fortsat holdlederens ansvar, at den enkelte brandmand tildeles indsatsfunktioner, der ikke indebærer unødigt risiko for brandmanden, hans kolleger eller omgivelser.

Holdlederens uddannelse.

Brandvæsnets holdledere rekrutteres blandt det menige brandmandskab.

Holdlederens opgave under indsats er at lede de menige brandmænd på en effektiv og sikker måde. Det er endvidere holdlederens opgave at indgå som instruktør i vedligeholdelsen af brandmændenes uddannelse.

Befalingsmandskursus.

For at kunne fungere som holdleder skal brandmanden gennemgå og bestå befalingsmandskursus.

Befalingsmandskursus består af 2 dele, hver på 3 uger:

1. del gennemføres på Civilforsvarets tekniske Skole i Tinglev eller på Århus Civilforsvars brandskole i Kirstinesminde.
2. del gennemføres på de samme to skoler, men kan også gennemføres på statens Brandskole i Virum.

På befalingsmandskursus' afholder staten udgifterne til undervisningen, mens opholdsudgifterne betales af brandvæsnet. Opholdsudgifterne udgør ca. 11.000 kr. Hertil kommer udgifter til løn og transport.

På befalingsmandskursus tilegner eleverne sig en omfattende viden om **forbrændingsteori**, slukningsteknik og risikofaktorer på et skadested, herunder uheld med farlige stoffer. Indsatstaktik er et væsentligt emne på kursus, og der trænes i indsatsledelse ved et stort antal øvelser i en modelby.

Eleverne gennemgår en grundlæggende uddannelse som instruktør og øvelsesleder.

Ved gruppearbejder og gruppediskussioner foregår en værdifuld erfaringsudveksling, hvor hver enkelt elev bidrager med sine erfaringer.

Efter befalingsmandsuddannelsen kan et 3-dages røgdykkerinstruktørkursus gennemgås. Dette kursus kvalificerer befalingsmanden til at være instruktør ved varme brandslukningsøvelser i brandhus.

Statens Brandskole afholder 5-dages suppleringskursus for allerede uddannede befalingsmænd.

Indsatslederens uddannelse.

Indsatslederens opgave er at lede de samlede indsatsoperationer på selve skadestedet ved brand, eksplosion, uheld med farlige stoffer, sammenstyrtningsulykker, togulykker, flyveulykker til lands samt ved skibsulykker ved kaj.

Indsatslederkursus.

For at kunne deltage i indsatsledervagten skal indsatslederkursus på 2 uger gennemgås og bestås med tilfredsstillende resultat. På indsatslederkursus undervises i udvidet taktik. Denne uddannelse er en fortsættelse af insatstaktikken på befalingsmandskursus, og beskæftiger sig meget med indsats ved større fredstidsskader og med uheld med farlige stoffer.

Indsatslederens opgaver og kompetence gennemgås og der undervises i andre indsatsenheders funktioner: politiets koordinerende rolle, ambulancetjenesten, sygehusvæsenet og civilforsvaret.

En væsentlig del af undervisningen udgøres af indsatsøvelser i en modelby, hvor indsatslederens færdigheder i situationsbestemt ledelse og kommunikation indøves.

Målet med undervisningen i emnet farlige stoffer er at gøre indsatslederne i stand til i enhver tænkelig situation at lede indsatsen ved uheld med farlige stoffer på en effektiv og sikker måde. Herunder også situationer, hvor oplysninger om de farlige stoffer ikke er tilgængelige eller måske fejlagtige. I sådanne situationer vil det ikke være muligt at anvende en omfattende og detaljeret viden om kemiske stoffer. Derimod skal indsatslederen have et sikkert kendskab til de farlige egenskaber, som et stof kan have, brandfarlig, eksplosionsfarlig, giftig, ætsende. Ud fra en viden om, hvordan man kan beskytte sig mod disse farlige egenskaber, lærer indsatslederne, hvordan forholdsvis enkle indsatsmetoder kan anvendes.

Uddannelsen omfatter undervisning i kemiske begreber, således at indsatslederne bliver i stand til at anvende de informations-systemer, der er til rådighed.

Det er en betingelse for optagelse på indsatslederkursus, at grundkursus og befalingsmandskursus er gennemgået. Det forventes, at kursusedtagerne har en vis personlig og erhvervsmæssig modenhed.

Statens Brandskole kan meddele dispensation fra uddannelsesbestemmelserne, således at ansøgere, der søger om optagelse på indsatslederkursus kan indgå i indsatsledervagten inden indsatslederkursus gennemføres.

Statens Brandskole vil ofte betragte det som en fordel, såfremt deltagerne på indsatslederkursus i en periode på $\frac{1}{2}$ - 1 år har fungeret som indsatsleder.

Efter indsatslederkursus mangler indsatslederen fortsat praktisk træning og erfaring i ledelse ved større skader. En god træning opnås ved at deltage i så mange udrykninger som muligt og anvende indsatsledelsessystemet fuldt ud, selv om det ikke er

strengt nødvendigt ved mange mindre skader.

Indsatslederen opnår aldrig praktisk erfaring og rutine i ledelse af større fredstidsskader. Bl.a. derfor arrangerer Statens Brandskole 4-dages suppleringskurser for allerede uddannede indsatsledere.

På disse suppleringskurser deltager også personale fra politiet, ambulancetjenesten og civilforsvaret.

Brandinspektørens uddannelse.

Foruden at deltage i indsatsledervagten, har brandinspektøren ansvaret for den brandtekniske byggesagsbehandling i sin kommune. .

Brandinspektørkursus.

For at kunne fungere som brandinspektør i en kommune skal brandinspektørkursus på 2 gange 3 uger gennemgås og bestås med tilfredsstillende resultat. Kursus indeholder uddannelse i brandteknisk byggesagsbehandling og brandinspektørens administrative opgaver. Herudover indeholder uddannelsen et komplet indsatslederkursus.

Undervisningen i brandteknisk byggesagsbehandling omfatter en detaljeret gennemgang af de brandtekniske bestemmelser i bygningsreglement og i brandlovgivningen.

For at kunne følge denne koncentrerede gennemgang, er det nødvendigt, at eleverne forinden har et indgående kendskab til byggematerialer, bygningskonstruktioner og byggesagsadministration. Langt de fleste af eleverne på brandinspektørkursus har da også en byggeteknisk uddannelse efterfulgt af nogle års erhvervserfaring.

Når uddannelsen til brandinspektør kan gennemføres på 6 uger, skyldes det netop, at eleverne forinden kursus, har tilegnet sig en stor byggeteknisk viden og har opnået en høj grad af modenhed, både personligt og arbejdsmæssigt.

Stillingen som brandinspektør er meget selvstændig og i mange kommuner er brandinspektøren alene om jobbet. Derfor er det nødvendigt, at brandinspektøren har forudgående erhvervserfaring.

For allerede uddannede brandinspektører arrangerer Statens Brandskole suppleringskurser.

Civilforsvarets uddannelser.

Værnepligtsuddannelsen

CF-korpsets menige er værnepligtige, som på sessionerne er udskrevet på lige fod med værnepligtige til det militære forsvar.

CF-korpsets menige har en tjenestetid på 6 måneder. Under tjenesten skal den værnepligtige lære dels de færdigheder, der er behov for til de fredsmæssige opgaver, dels de færdigheder, der er en forudsætning for, at de kan indgå i en mobiliseret krigsstyrke.

Værnepligtsuddannelsen er i princippet delt i to dele:

- grunduddannelsen (2 måneder)
- funktionsuddannelsen (4 måneder).

Grunduddannelsen

Hensigten med grunduddannelsen er at give de værnepligtige de færdigheder, som enhver i CF-korpset skal være i besiddelse af. Noget af det første, de værnepligtige lærer efter indkaldelsen, er betjening af korpsets udrykningsmateriel, således at de kan indgå som hjælpere for de erfarne værnepligtige i udrykningsvagten.

Sideløbende hermed skal de værnepligtige lære at betjene og bruge korpsets brand- og redningsmateriel og yde førstehjælp. Under uddannelsen i brandtjeneste vil egnede værnepligtige blive uddannet til røgdykkere.

Udrykningsvagtuddannelse omfatter forhold vedrørende farer på skadestedet, beskyttelse mod radioaktivitet og kemiske kampstoffer, radiobetjening, betjening af det særlige fredsmæssige materiel, som bruges ved brand og olieforurening m.v.

Brandtjeneste omfatter betjening af brandmateriel, røgdykkeruddannelse, slukningsteori m.v.

Redningstjeneste omfatter katastrofeførstehjælp, betjening af redningsmateriel, arbejde på et skadested, transport af tilskadekomne m.v.

Materielvedligeholdelse og kvartertjeneste omfatter vedligeholdelse og pleje af materiel og køretøjer samt orden og renholdelse af indkvarteringsområder.

I løbet af grunduddannelsen udvælges de, der skal uddannes til delingsførere og håndværkere.

Efter ca. 2 måneders forløb afgår de udpegede elever til skolerne, og **funktionsuddannelsen** af de resterende menige påbegyndes.

Funktionsuddannelsen

Efter 2 måneders grunduddannelse deles de værnepligtige. De modtager nu en specialuddannelse, som sigter på de særlige poster, de skal bestride ved en mobilisering. Der kan være tale om enten brand- og redningstjeneste eller signal- og specialtjeneste, eller faglig tjeneste.

I brand- og redningstjeneste lærer de værnepligtige at arbejde sammen i deres enhed under indsats i områder med storbrande og andre svære skader. De lærer bl.a., hvordan man trænger igennem brændende og sammenstyrtede bebyggelser for at redde mennesker, der er indespærrede.

Den branduddannelse, de værnepligtige gennemgår, svarer fuldt ud til uddannelsen til brandmand, jfr. uddannelsesplanen for Statens Brandskole.

I signal- og specialtjeneste lærer de værnepligtige, hvordan man opretter radio- og telefonforbindelser i skadede områder til brug for indsatsledelsen og andre myndigheder. De lærer endvidere at fungere som hjælpere i stabe, samt at rekognoscere for skader. Endelig uddannes de til at kunne spore for radioaktivitet og krigsgas.

Værnepligtige i den faglige tjeneste lærer forskellige service-funktioner, som er nødvendige for at en civilforsvarsstyrke kan fungere under alle tænkelige forhold. Der kan være tale om funktioner ved værksteder, depoter, kontorer eller forplejnings-tjeneste.

Delingsførere

Efter de første 2 måneders grunduddannelse udtages de, der skal uddannes til værnepligtige befalingsmænd (delingsfører).

Delingsførere i CF-korpset gennemgår et 4 måneders fagligt kursus på Delingsførerskolen i Herning om betjening af materiel samt en overbyggende instruktør- og AC-uddannelse på Civil-forsvarskorpsets Befalingsmandsskole på Bernstorff Slot.

Instruktør- og AC-uddannelsen omfatter:

- alment undervisningskursus
- instruktørkursus i førstehjælp
- instruktørkursus i redningstjeneste
- instruktørkursus i brandtjeneste
- brandmandskursus og
- AC-gruppeføreruddannelse.

Efter afgang virker delingsførerne som hjælpeinstruktører ved uddannelsen af det værnepligtige personel.

Delingsførere har efter deres pligtige tjeneste mulighed for at blive ansat på korttidskontrakt (normalt 2 år) og derefter langtidskontrakt. Langtidskontrakt giver ansættelse til det fyldte 35. år eller 60. år. En forudsætning for at blive ansat i en 35 års kontrakt er en gennemgang af mellemlideruddannelsens videreuddannelsestrin I.

Videreuddannelsstrin I (VUT I).

VUT I består af et 10 ugers grundmodul og et 4 ugers tjene-
steområdemodul - jfr. nedenstående figur.

			MARTS 1990		
			Operation		Teknik
			LÆRER VED KURSUS AFD. FCFK	FUT- LÆRER UMAK ASS.	IN- STRUK- TØR VED UST
					KDF VÆR + MOS
					KDF DEP
Mellemlæderuddannelsen i CF-korpset					
Videreuddannelsenstrin I					
(VUT 1)					
FUNKTIONS- BESTEMTE EFTER-UD- DANNELSER (EFTER AFDELINGENS BEHOV)	MARKO-kursus	1 UGE	X	X	X
	Kommandobefalingsmandskursus	1 UGE	X	X	X
	Landskabsinstruktørkursus	1 UGE		X	
	Ammunitionsrekonstrueringskursus	2 UGER		X	
	ITV-kursus 1	1 UGE		X	
	Bandsesjekursus	1 UGE		X	
	Kompanilærerkursus	15 UGER		X	
	Køreinstruktørkursus	3 UGER			X
	Instruktørkursus i IKV-tjenesten	2 UGER	X		
	Instruktørkursus i FRP-tjenesten	2 UGER	X		
	Praktikperioden ved Falck eller brandvæsen	1 UGE	X	X	X
FUNKTIONS- BESTEMTE VIDEREUD- DANNELSER	Praktikperiode ved CFM	2 UGER			
	Kursus for fører af gaffeltruck	1 UGE			
	Depottjenestekursus	1 UGE			
	Sprængningskursus	1 UGE			
	ABC-instruktørkursus	2 UGER			
GRUNDMODUL VUT 1	ABC-beregnerkursus	1 UGE			
	Alment stabskursus	1 UGE			
	Reglerekursus	1 UGE			
	FRP/FRP brugerkursus	1 UGE			
	Befalingsmandskursus 2. del	3 UGER			
	Beregningkursus	1 UGE			
	Ledelse 1. del	1 UGE			
	Ledelse 2. del	1 UGE			
	Beredskabs mål og midler	1 UGE			

Efter gennemgang virker delingsføreren som instruktør og
faglærer ved uddannelsen af det værnepligtige personel.

Ansættelse på en 60 års kontrakt kræver en gennemgang af
overbygningen på VUT I, dvs. videreuddannelsenstrin II.

Videreuddannelsestrin II (VUT II).

VUT II består af et 5 ugers grundmodul efterfulgt af et 3 ugers tjenesteområde modul, jfr. nedenstående figur.

MARTS 1990

Mellemlideruddannelsen i CF-korpset
Videreuddannelsestrin II
(VUT II)

			Operation					Teknik		
			Leder UMAK Instruktør	Leder UMAK/ Lærer (CFB-CFMS)	Lærer (CFMS)	Leder UMAK/ Lærer (CFMS)	Regionsbefa- lingsmand	NK-værksted	NK-værksted/ DPI (CFB-CFMS)	Leder Kørsels- afdeling (CFB-CFMS)
FUNKTIONS- BESTEMTE EFTER UD- DANNELSER (EFTER AFDELINGENS BEHOV)	UTK-kursus	1 UGER	X	X	X	X				
	Signalinstruktørkursus	1 UGE					X			
	Ambulanceinstruktørkursus	1 UGE					X			
	Varslings og kommunikationstl. kursus	1-2 UGER					X			
	Kørselsleder kursus	1 UGE								X
FUNKTIONS- BESTEMTE VIDEREUD- DANNELSER	Fagteknisk kursus 2.	1 UGE								
	Fagteknisk kursus 1.	1 UGE								
	Fagadministrativt kursus	1 UGE								
	Kursus f. UMAK off. og ledere	1 UGE								
	ITV-kursus 2.	1 UGE								
GRUNDMODUL VUT II	ITV-kursus 1.	1 UGE								
	Operativfagteknisk stabskursus	1 UGE								
	Kursus i CF-administration	1 UGE								
	CF-økonomi (grundmodul)	1 UGE								
	Ledelseskursus f. mellemledere	1 UGE								
	Ekspertise og ledelse	1 UGE								

Efter afgang virker delingsføreren som faglærer og i administrative funktioner.

VUT I og VUT II kan suppleres af funktionsbestemte uddannelser efter behov.

Befalingsmandsgrunduddannelsen (BGU)

Befalingsmandsgrunduddannelsen for faste befalingsmænd (tjenestemænd) er normeret til 2 1/2 år. Adgangskravet er studentereksamen, HF med relevante tilvalgsfag eller lignende. Herudover skal de, der optages på uddannelsen, have aftjent værnepligt i civilforsvaret som delingsfører eller i forsvaret som sergent. De, der ikke har **af** tjent værnepligt, dvs. de der har trukket frinumbre eller de, der ikke skal aftjene værnepligt, fordi de er kvinder, gennemgår en uddannelse kaldet "særlig ordning", før de starter på BGU. "Særlig ordning" giver tilnærmelsesvis samme baggrund som den, de, der har aftjent værnepligt og været delingsførere, har opnået.

Uddannelsen omfatter 3.600 timers undervisning, som er opdelt i følgende faggrupper:

- CF-faglig uddannelse,	ca. 1.815 timer
- Operativ uddannelse,	- 80 -
- Stabsuddannelse,	- 40 -
- Ledelse og uddannelse	- 375 -
- Forvaltningsuddannelse,	- 100 -
- Almen uddannelse,	- 980 -
- Supplerende kurser,	- 30 -
- Eksamen m.v.	- 180 -

Formålet med uddannelsen er at give kompetence til at bestride befalingsmandsfunktioner på laveste niveau (korpsmester) og give grundlaget for videreuddannelse til højere niveauer.

Videreuddannelsestrin I (VUT I)

Adgang til at besætte stillinger på et højere funktionsniveau opnås ved at gennemgå en uddannelse på videreuddannelsestrin I.

Det skal understreges, at selvom såvel mellemlederuddannelsen som de faste befalingsmandsuddannelser er opbygget i et system

bestående af VUT I og VUT II, så er der tale om helt adskilte uddannelser med helt forskellige adgangskrav og efterfølgende kompetence.

En forudsætning for at søge VUT I (lederuddannelsen) er, at befalingsmanden på eget initiativ består følgende merkonomkurser:

- Arbejdsret I
- Virksomhedsorganisation I
- Virksomhedsøkonomi og
- Systemudvikling

VUT I består enten af et fælles grundmodul på 6 måneder efterfulgt af et tjenesteområdemodul hvis varighed er afhængig af, hvilken stilling og hvilket funktionsområde den enkelte sigter mod, jfr. nedenstående, eller ved at gennemgå den videregående befalingsmandsuddannelse (VBU), der har en varighed af ca. 1 1/2 år.

Lederuddannelsen i CF-korpset

UDO OKT

Videreuddannelsestrin I (VUT I)

(Grundmodul og tjenesteområdemoduler)

		Førelæring	Operation	Teknik
Funktionsbestemte videreuddannelser (tjenesteområdemoduler)	Lønadministration _____ 1 uge			
	Udgiftsdækkende ydelser _____ 1 uge			
	CF-økonomi modul 2 _____ 1 uge			
	Kursus i uddannelsesplanlægning (FCL 933) _____ 4 uger			
	Ledelsestekniske fag _____ 160 timer over 20 uger			
	Værktøds- og produktionstekn. fag _____ 160 timer over 20 uger			
Kursus i indsatsledelse (CFTS) _____ 3 uger				
Grundmodul VUT I	Grundmodul VUT I _____ 6 mdr.			
Adgangsgivende merkonom-/teknonom kurser	Arbejdsret I _____ 60 L			
	Virksomhedsorganisation _____ 60 L			
	Virksomhedsøkonomi _____ 60 L			
	Systemudvikling _____ 60 L			

UDO-7031

Indtræden på VUT I forventes at kunne finde sted 8-10 år efter BGU er afsluttet.

Uddannelsen omfatter 665 timers undervisning omfattende:

- CF-faglig uddannelse	40 timer
- Operativ uddannelse	70 timer
- Stabsuddannelse	94 timer
- Ledelses- og uddannelsesvirksomhed	40 timer
- Forvaltningsuddannelse	250 timer
- Almen uddannelse m.v.	121 timer
- Eksamen	50 timer

Efter uddannelsen fungerer befalingsmanden (sektionslederen) ved en af civilforsvarets kolonner som uddannelsesleder, som lærer på skoler eller som sagsbehandler i Civilforsvarsstyrelsen.

Indtrædelse på VBU forventes at finde sted ca. 4 år efter BGU.

VBU omfatter 1910 timers undervisning, som er opdelt i følgende faggrupper:

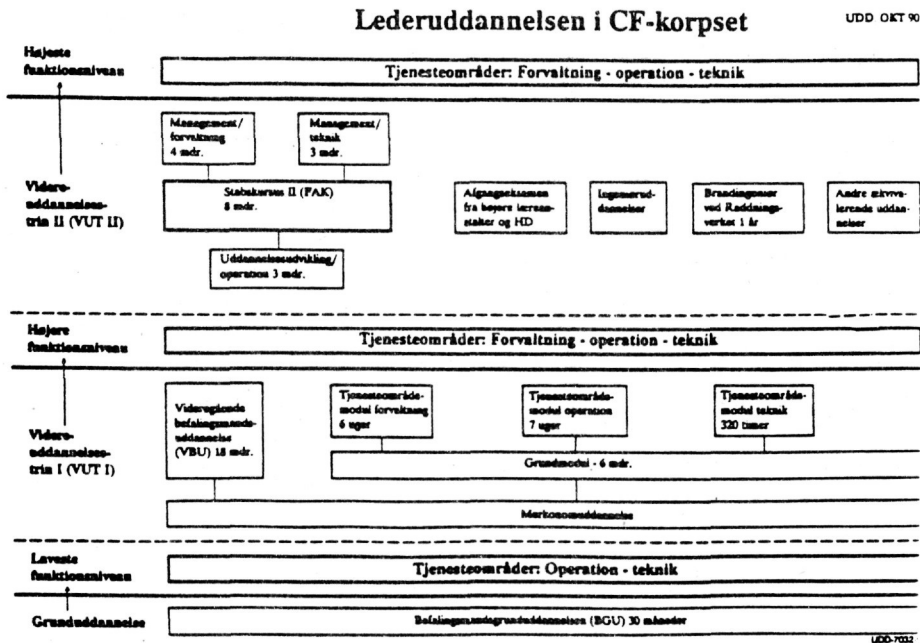
- CF-faglig uddannelse	228 timer
- Operativ uddannelse	144 timer
- Stabsuddannelse	111 timer
- Ledelse og uddannelsesvirksomhed	200 timer
- Forvaltning	344 timer
- Almen uddannelse m.v.	783 timer
- Eksamen	100 timer

Uddannelserne på VUT I og VBU foregår normalt på Civilforsvarsskorpsets Befalingsmandsskole i Gentofte. VBU er den hurtige, men hårde vej - idet denne uddannelse kan gennemføres tidligere end den anden VUT I uddannelse, men så er den til gengæld længere.

Videreuddannelsestrin II (VUT II)

Adgang til besættelse af stillinger på højeste funktionsniveau (sektionschef) opnås ved at gennemgå en uddannelse på videreuddannelsestrin II. Indtræden på VUT II forventes at finde sted 12-16 år efter BGU. Uddannelserne på VUT II er baseret på andre uddannelsesinstitutioners uddannelse, f.eks. Forsvarsakademiet, HD på Handelshøjskolen, brandingeniøruddannelsens afsluttende del i Sverige eller lignende.

En samlet oversigt over ledelsesuddannelserne ses nedenfor.

Bilag 2
Juli 1991

BESKRIVELSE AF DE NUVÆRENDE KRIGSTIDSBEREDSKABER.

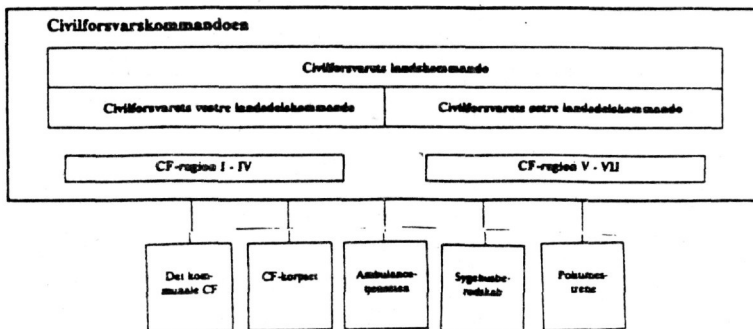
Civilforsvaret

Organisation.

Civilforsvarets øverste ledelse.

Under krigsforhold etablerer Civilforsvarsstyrelsen en civilforsvarskommando, bestående af en landskommando, 2 landsdelskommandoer og 7 civilforsvarsregioner, jævnfør nedstående oversigt.

Civilforsvarets kommandoorganisation (krig)

Civilforsvarets landskommando har ansvaret for den taktiske ledelse af det statslige civilforsvar. Landskommandoen ledes af **civilforsvarsdirektøren**.

Civilforsvarets landsdelskommandoer træffer beslutning om indsættelse af CF-korpsstyrker og den statslige ambulancetjeneste, når en koordinering af indsats i to eller flere regioner er nødvendig.

CF-regionerne:

- formidler indsats af fjernhjælp og ambulancetjeneste indenfor den pågældende CF-region,
- formidler signaler mellem CF-korpsets styrker og civilforsvarets landsdelskommandoer samt
- varetager samarbejdet med de øvrige totalforsvarskomponenter på regionalt niveau.

Hvis kommunikationsforbindelserne mellem landskommando, landsdelskommando eller regioner bliver afbrudt, overgår beføjelserne til nærmest underliggende niveau.

Opgaver

Ifølge civilforsvarslovens S 1 skal civilforsvaret ved forebyggende og afhjælpende foranstaltninger tilvejebringe en civil beskyttelse af liv og ejendom mod følgerne af krigshandlinger. Opgaverne kan opdeles i forebyggende foranstaltninger, som omfatter varsling, evakuering beskyttelsesrum og information og afhjælpende foranstaltninger, **der** bl.a. omfatter brandbekæmpelse, redning og rydning. Der henvises i øvrigt til afsnittet om politiet.

Ifølge S 18 i Civilforsvarsloven skal samtlige landets kommuner kunne modtage, indkvartere og forpleje evakuerter. Kommuner med bymæssigt bebyggede områder skal ifølge civil forsvarslovens

§ 18, stk. 2, endvidere have bl.a. en brandtjeneste, en redningstjeneste og en rydnings-tjeneste, som øjeblikkeligt kan indsættes til bekæmpelse af krigsskader.

Det kommunale civilforsvar indsættes som de første styrker til løsning af brand-, redning- og rydningsopgaver, mens civilforsvarskorpsets kolonner udgør den ekstra regionale fjernhjælp, der kan indsættes ved omfattende krigsskader, hvor de kommunale ressourcer ikke slår til.

Det kommunale civilforsvar ledes i krigstid af borgmesteren, der udøver sine beføjelser gennem civilforsvarslederen. I byer med bymæssigt bebyggede områder er der etableret kommandocentraler, hvorfra det lokale civilforsvar ledes og kommunikationen til den øvrige del af det kommunale beredskab, dvs. det civile beredskab samt til det regionale niveau, varetages.

CF-korpset er ifølge Civilforsvarslovens § 2 det statslige fjernhjælpskorps, som kan indsættes overalt i landet i tilfælde af omfattende krigsskader. Korpset er organiseret i 11 mobile kolonner, som placeres jævnt fordelt over hele landet. Hver kolonne ledes af en kolonnestab og består endvidere af 4 indsatssektioner og 1 basissektion. Indsatssektionerne løser følgende opgaver:

- rekognoscering for skader,
- brandbekæmpelse, og udfrielse af indespærrede
- transport af syge og sårede til ventepladser samt
- sporing og afmærkning af radioaktivt eller områder ramt af kemiske kampstoffer.

Den statslige ambulancetjeneste er den del af civilforsvaret, der indsættes som en reserve til den almindelige, fredsmæssige ambulancetjeneste. Den statslige ambulancetjeneste bemannes af værnepligtige fra civilforsvaret og kvindelige frivillige.

Sygehusberedskabet er ifølge § 2 i civilforsvarsloven og kapitel 4 a i lov om sygehusvæsenet en del af civilforsvaret. Opbygningen af sygehusberedskabet følger civilforsvarets øvrige beredskabsopbygning. Amtsrådene og kommunalbestyrelserne i

København og Frederiksberg kommuner iværksætter beredskabsforanstaltningerne. I en krigssituation kan sygehuskapaciteten udvides ved opstilling af beredskabssygehuse. Opstillingen foretages af civilforsvaret.

Civilforsvarskorpset, den statslige ambulancetjeneste, sygehusberedskabet og det kommunale civilforsvar varetager afhjælpende foranstaltninger.

Ifølge civilforsvarslovens S 3, jfr. S 15 er politiet ansvarlig for det lokale, statslige civilforsvar og skal løse følgende civilforsvarsopgaver:

- evakuering (planlægning og gennemførelse)
- varsling af befolkningen (bekendtgøre varslingen med civilforsvarets stationære sirener og politiets højtalervogne - fly- og nedfaldsvarslingstjenesten)
- afspærring og bevogtning
- tilsyn med mørklægning
- andre CF-opgaver, som indenrigsministeren efter forhandling med justitsministeren henlægger til politiet i forbindelse med løsning af civilforsvarets opgaver.

Ressourcer

Det kommunale civilforsvar rådede pr. 1. oktober 1988 ved mobilisering over ca. 93.000 mand, heraf 9.600 frivillige.

Hidtil har staten leveret hovedparten af materiellet til det kommunale civilforsvar. Det drejer sig bl.a. om udstyr til brand- og slangegrupper, redningsdelinger, kommandoposter, indkvarteringsgrupper og forplejningsgrupper.

Hver CF-kolonne råder over ca. 200 befalingsmænd og 1.000 menige, dvs. ca. 13.000 mand på landsplan. Korpset råder ud over det materiel, der er beskrevet i det fredsmæssige beredskab, over en omfattende mængde let redningsudstyr, brandslukningsmateriel, belysningsmateriel samt spore- og beskyttelsesudstyr i forbindelse med indsats i A- og C-forurenede områder.

Den statslige ambulancetjeneste bestod pr. 1. oktober 1989 af 700 frivillige og ca. 5500 værnepligtige, dvs. i alt over 6000 personer. Ambulancetjenestens materiel udgøres primært af 2400 udskrevne varevogne med plads til 4 bårer og andet udstyr i hver. Staten har anskaffet det udstyr, der skal anvendes i ambulanterne.

Staten har anskaffet udstyr til ca. 50 beredskabssygehuse, som er fordelt til amtskommunerne. Bemandingen af beredskabssygehuse skal i princippet ske fra det almindelige sygehusvæsen.

Til varetagelse af politiets civilforsvarsopgaver, har et større antal polititjenestemænd gennemgået særlige kurser vedrørende specielt stabs- og indsatsledelse. Til varetagelse af politiets civilforsvarsopgaver påregnes at skulle bruges 500 polititjenestemænd. Hertil kommer, at ca. 3000 frivillige er uddannet til tjeneste ved politiets CF-ordenskorps og at yderligere ca. 20.000 såkaldte x-værnepligtige kan uddannes i forbindelse med beredskabsforøgelse.

Politiet

Organisation

Politiets krigstidsorganisation er i princippet den samme som fredstidsorganisationen.

Landet er inddelt i 54 politikredse, der hver ledes af en politimester, i København af en politidirektør. Politimesteren/politidirektøren har ansvaret for politiets arbejde i politikredsen. Udover politikredsinddelingen er landet inddelt i 7 politiregioner, hvis grænser er sammenfaldende med de øvrige regionsgrænser i totalforsvaret. Politiregionen ledes af en regionspolitileder. I krigstid har Rigspolitichefen ansvaret for den strategiske ledelse af politiet.

Rigspolitichefen udøver den strategiske ledelse gennem regionspolitilederne.

Opgaver

Såvel under almindelige forhold som under krig er politiets opgave ifølge retsplejelovens S 108 at opretholde sikkerhed, fred og orden. I krig skal politiet desuden bistå forsvaret dels med at bekæmpe 5. kolonne-virksomhed og dels med at føre tilsyn med særlige objekter, herudover er politiet pålagt en række lokale, statslige civilforsvarsopgaver, jfr. Civilforsvarslovens S 15. Det drejer sig om:

- evakuering
- bekendtgørelse af varsling af befolkningen
- afspærring og bevogtning i forbindelse med løsning af civilforsvarsopgaver samt
- tilsyn med mørklægning
- andre opgaver, som indenrigsministeren efter forhandling med justitsministeren henlægger til politiet.

Ansaret for ledelse af civilforsvarsindsatsen under krigsforhold (brand- og redningstjeneste) påhviler dog civilforsvarslederen i den pågældende kommune. Det forudsættes, at civilforsvarslederen i udøvelsen af sit ledelsesansvar samarbejder med de øvrige beredskabsorganisationer (herunder politi).

Ressourcer

Den samlede politistyrke er ca. 10.300 mand. Hertil kommer efter mobilisering ca. 3.000 uddannede til politiets CF-ordenskorps (befalingsmænd og frivillige) samt ca. 20.000 x-værnepligtige, som skal uddannes ved mobilisering. Endvidere er der ca. 7.000 mand i politihjemmeværnet.

Fra politiregionernes lokaliteter er der direkte kommunikation til politistationerne og samtlige kørende patruljer i regionen.

Samarbejde

Politiet indgår i regionsledelsen på det regionale niveau og samarbejder i øvrigt med de øvrige dele af totalforsvaret, som beskrevet under de øvrige afsnit.

Det civile beredskab

Generelt om det civile beredskab

Planlægning af det civile beredskab sker i henhold til lov nr. 342 af 23. december 1959, jfr. lovbekendtgørelse nr. 279 af 3. juni 1985.

Planlægningen har et dobbelt formål:

- at sikre, at vitale samfundsfunktioner kan fortsætte i en krise-/krigssituation, ofte under anvendelse af begrænsede ressourcer,
- at støtte de øvrige dele af totalforsvaret ved at stille civile ressourcer til rådighed for det militære forsvar, civilforsvaret og politiet.

I modsætning til det militære forsvars, civilforsvarets og politiets klare organisationsopbygning er det civile beredskab et planlægningsbegreb, der eksisterer på alle niveauer inden for det civile samfund med det formål at sikre, at samfundets ressourcer kan anvendes i en krigssituation med henblik på opretholdelse af landets selvstændighed.

Planlægningen hviler på to hovedprincipper:

1) Den myndighed eller organisation m.v., der varetager en opgave i fredstid, skal så vidt muligt også varetage opgaven i krigstid og skal derfor i fredstid planlægge for videreførelse af opgaven. Begrundelsen bag dette princip er, at den myndighed, der dagligt beskæftiger sig med en opgave, også vil være bedst egnet til at løse opgaven i krigstid, selv om vilkårene for opgaveløsningen i krigstid er anderledes end i fredstid.

2) Planlægningen skal være fleksibel og skal løbende tilpasses samfundsudviklingen, således at der i den konkrete situation kan ske en maksimal udnyttelse af det civile samfunds ressourcer.

Det civile beredskab på centralt niveau

Ansvar for det civile beredskab på centralt niveau i en krigssituation påhviler hver enkelt minister, jfr. § 2 i loven om det civile beredskab. F.eks. påhviler det Energiministeriet at sikre, at der i en krigssituation på energiområdet føres en politik, der tilsikrer, at såvel vitale samfundsfunktioner som de øvrige dele af totalforsvaret får dækket deres energibehov. Indenrigsministeriet/Civilforsvarsstyrelsen koordinerer i medfør af § 2, stk. 2, planlægningsarbejdet i fredstid.

Den enkelte minister skal sørge for, at der inden for ministeriets område er de nødvendige personer og andre ressourcer til at løse krigstidsopgaverne.

Planlægningen for videreførelse af regeringens og centraladministrationens (samt underliggende styrelser) funktioner hviler på den forudsætning, at de normale samarbejdsforhold mellem myndigheder så langt som muligt bevares i en krigssituation. Dette søges sikret bl.a. ved etablering af sikrede kommunikationsforbindelser m.v.

Det civile beredskab på regionalt niveau.

Totalforsvarsmæssigt er landet inddelt i 7 regioner, hver med en militærregion, en civilforsvarsregion, en politiregion og en civilregion.

Hver civilregion ledes af en dertil udpeget statsamtmand (i civilregion VI overpræsidenten), der benævnes "regionsamtmand".

Regionsamtmanden skal i fredstid planlægge sine opgaver som leder af civilregionen i krigstid.

En række ministerier og styrelser (bl.a. Energiministeriet, Trafikministeriet, Industriministeriet og Sundhedsministeriet) har endvidere i henhold til det gældende planlægningsgrundlag for det regionale civile beredskab udpeget en række personer, der i krigstid skal varetage det pågældende ministeriums opgaver på regionalt niveau.

Til hver civilregion er endvidere i henhold til "Bestemmelser for det regionale presseberedskab (1981)" knyttet en informationstjeneste, der skal bistå den samlede regionsledelse (dvs. cheferne for hhv. militær-, civilforsvars-, politi- og civilregionen, jfr. nedenfor) med dels at formidle information om situationen til over- og underordnede myndigheder og til borgerne i regionen, dels at indsamle information om situationen til brug for regionsledelsen.

Den væsentligste opgave er (indtil en eventuel afskæring) at formidle samarbejdet mellem det civile samfund og det militære forsvar, civilforsvaret og politiet, herunder at formidle ønsker om støtte til løsning af totalforsvarsopgaver fra de involverede kommuner i regionen, idet der ikke på kommunalt plan findes et sådant forum for totalforsvarssamarbejdet.

Det civile beredskab på kommunalt niveau.

Ifølge lov om det civile beredskab, S 3 a, er det kommunalbestyrelsens ansvar at sørge for, at det civile beredskabs opgaver på kommunalt niveau løses med kommunens ressourcer.

Der findes endvidere regler for det såkaldte kommunale "nød-styre", der angiver hvem der overtager ansvaret for kommunens styrelse, hvis kommunalbestyrelsen er ude af stand til at varetage opgaven. Det kommunale civile beredskab skal i princippet løse samme opgaver som i fredstid, dvs. bl.a. sociale opgaver, undervisning m.v.

Underbilag 1

Aftale mellem Indenrigsministeriet og Civilforsvars-Forbundet.

Indenrigsministeriet og Civilforsvars-Forbundet (CFF) har indgået denne aftale om løsning af opgaver inden for civilforsvaret og det civile beredskab.

Aftalen er for så vidt angår de **civilforsvarsmæssige** opgaver indgået med hjemmel i civilforsvarslovens S 5.

1. Organisation.

De nærmere regler om **CFF's** organisation fastsættes i forbundets vedtægter, der skal godkendes af Indenrigsministeriet.

CFF står under tilsyn af Indenrigsministeriet, der skal godkende valget af **CFF's** præsident og udpegningen af CFF-landschefen (1. vicepræsident) og CFF-vicelandschefen (2. vicepræsident).

Indenrigsministeriet skal godkende ansættelsen af **CFF's** direktør.

2. CFF's opgaver.

2.1. Information og oplysning, herunder befolkningsuddannelse.

CFF påtager sig

- at varetage informationsvirksomhed over for befolkningen om foranstaltninger vedrørende civilforsvaret og det civile beredskab,
- at søge at få befolkningen til at forstå og støtte disse foranstaltninger,
- at vejlede befolkningen om de foranstaltninger, den enkelte bør træffe til egen beskyttelse, samt
- at forestå befolkningsuddannelser, herunder elementær brandbekæmpelse og grundlæggende førstehjælp.

Informations- og oplysningsvirksomheden udøves gennem foredrags- og kursusvirksomhed samt ved produktion og distribution af kortfilm, udstillinger, publikationer og lignende og koordineres med myndighedernes virksomhed af tilsvarende art.

2.2. Hvervning.

CFF påtager sig efter aftale med myndighederne at hverve frivilligt personel til civilforsvaret, jf. civilforsvarslovens § 6, stk. 1, nr. 6.

CFF kan hverve frivilligt personel til løsning af forbundets informations- og oplysningsopgaver samt til egne beredskabsforanstaltninger.

2.3. Kontakt med det frivillige personel.

CFF påtager sig at bevare kontakten med aktive frivillige i civilforsvaret og frivillige, der er ophørt med aktiv deltagelse. En tilsvarende virksomhed kan udstrækkes til frivilligt personel uden for civilforsvaret, som løser opgaver, der grænser op til civilforsvarets.

2.4. Uddannelse.

CFF påtager sig efter aftale med myndighederne at tilrettelægge, forestå eller medvirke ved uddannelsesvirksomhed samt at løse uddannelsesopgaver for så vidt angår frivillige, jf. afsnit 3.

2.5. Andre opgaver.

CFF kan påtage sig andre opgaver inden for civilforsvaret og det civile beredskab, jf. afsnit 3.

3. Samarbejdet med myndighederne.

De opgaver, som CFF skal varetage for det statslige civilforsvar, aftales nærmere mellem CFF og Civilforsvarsstyrelsen.

De opgaver, som CFF skal varetage for det kommunale civilforsvar, aftales nærmere mellem den lokale CFF-kreds og kommunalbestyrelsen, i Storkøbenhavn civilforsvarskommissionen.

4. Bevillingsmæssige forhold m.v.

CFF's midler tilvejebringes gennem medlemskontingenter og bidrag, gebyrer og indtægtsdækket virksomhed samt gennem økonomisk støtte fra staten.

CFF's landsforbund administreres efter de regler, der gælder for statsinstitutioner.
CFF's regnskab, der revideres af Rigsrevisionen, skal **aflæg-**ges i overensstemmelse med de bestemmelser, der er fastsat af Statens Regnskabsdirektorat.

5. Generelt.

Indenrigsministeriet tilsiger sin støtte til løsning af **de** opgaver, der påhviler CFF, og sin medvirken til etablering og opretholdelse af det nødvendige samarbejde herom med berørte myndigheder.

Det påhviler CFF hvert år over for Indenrigsministeriet at redegøre for sin virksomhed.

6. Ikrafttræden.

Denne aftale, der af hver af parterne kan opsiges med 1 års varsel til ophør med udgangen af et finansår, træder i kraft straks.

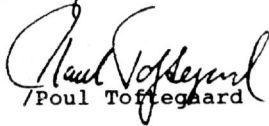
Samtidig ophæves aftalen af 23. juni 1982 mellem Indenrigsministeriet og CFF.

København, den 2 JUN 1991

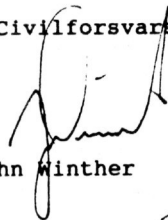
Indenrigsministeriet

Thor Pedersen

/Poul Toffegaard

Civilforsvars-Forbundet

John Winther

/Ole Smedegaard

Oktober 1990

Katastrofeberedskab i Sverige

(Denne redegørelse baserer sig på en redigeret oversættelse af "Räddningstjänster och Samverkande Organ" SRV. Endvidere er de konklusioner udvalget drog efter besøget i Karlstad, indarbejdet i redegørelsen).

Alarmering

Historie

I 1956 indførtes "90.000" som alarmnummer. Opkald gik til televærket, som kobledede samtaler videre til brandstationer.

Indtil 1974 var alarmeringscentralerne beliggende i kommuner, dækkende en eller flere kommuner.

I midten af 1960'erne blev der foretaget en analyse vedrørende regionale (län) alarmeringscentraler, der konkluderede, at kommunale alarmeringscentraler var uhensigtsmæssige. Derfor blev selskabet "SOS Alarmering AB" dannet i 1973 med stat (50% (Televærket)), län (25% (Landstingsförbundet)) og kommuner (25% (kommuneförbundet)) som ejere. Den første central startede i 1974. Der er nu 20 regionale alarmeringscentraler, hvoraf 3 dækker mere end et län. Alarmeringscentralen ligger ofte i den by, hvor det pågældende län's landsting har sæde. Af Sveriges 284 kommuner er II ikke med i SOS AB-ordningen.

Opgaver

Alarmeringscentralerne har til opgave at samordne og tilgodese samfundets behov for alarmeringstjenester, men skal desuden udbyde alarmeringstjenester på det frie marked til markedspriser.

SOS AB løser følgende opgaver:

For kommuner;

- redningstjenestealarmering
- alarmering af kommunale myndigheder for vand, afløb, fjernvarme, el, gas, gader m.v.

For landstinget:

- ambulancealarmering og dirigering, d.v.s. vagtcentralfunktioner omfattende alt fra ambulancen starter, til den er på et hospital med den tilskadekomne.
- alarmering af landstingspersonale til div. opgaver

For staten:

- modtagelse af opkald og viderekobling af disse
- samarbejde med politiet og kystbevogtningens kommandocentraler
- stille ressourcer til rådighed for länsstyrelsen ved større regionale ulykker.

Derudover har centralerne til opgave at formidle andre oplysninger til redningstjenesten f.eks.:

- Meteorologisk information ved kernekraft-havarier, olie- og gasudslip, storme, dæmningsbrud m.v.
- forebyggende meteorologisk information, brandrisikoprognooser og tordenprognoser
- varsling til befolkningen via Sveriges Radio.

Udrustning	SOS-centralerne har, foruden kommunikationsudrustning, hjælpemidler som f.eks. et omfattende kortmateriale, by- og gaderegistre, tilslutning til databaser m.v.
Ledelse	SOS-centralen er et serviceorgan og ikke et ledelsesorgan. I princippet varetages kun opgaver, som i forvejen er bestemt af ansvarlige myndigheder eller som er beordret ved ulykker af redningslederen, ambulancechef eller lignende.
Alarmering	Ved alarmering klarlægger centralen hvor og hvilken hjælp, som behøves, samt ser til, at udrykning sker, eller at den, der tilkalder hjælp, sættes i forbindelse med hjælpeorganisationen. Ved alarmering af redningskorps har hver redningschef i forvejen fastsat alarmeringsplan/dimensionering for standardhændelser inden for kommunens grænser. På tilsvarende måde har landstinget givet direktiver for ambulancetransporter.

Statslige myndigheder har på centralt niveau fastsat hvilke rutiner, der skal gælde ved alarmering af statslig redningstjeneste.

Kommunikation SOS-centralen arbejder med et landsdækkende radionet som indebærer, at alle centralerne i hele Sverige kan kommunikere indbyrdes. Derudover er der lokale kanaler samt länskanaler til kommunikation med kommunale og regionale redningsorganer. Endvidere findes telex, telefax samt texttelefon.

Når det drejer sig om almindelige redningstjeneste har SOS-alarmeringscentralerne ingen operativ ledelse af indsatsen, bortset fra den tid, der går fra alarmeringen, til man har haft kontakt med en redningsleder. SOS-centralen har den operative ledelse af ambulancetjenesten. Under indsatsen yder man et kvalificeret modspil til de, der har indsatsansvaret.

Den største alarmeringscentral dækker 1,5 mio. personer (Stockholm) og den mindste 54.000 personer (Gotland).

Eksempel SOS-centralen i Karlstad (Värmland) dækker 293.800 indbyggere og har et område, hvis ydergrænser er 300x170 km. De samlede udgifter i 1989 var 9,9 mio. SEK. Heraf betaler staten 50%, Landstinget 30% og de enkelte kommuner omfattet af centralen 20%. Kommunerne betaler således ca. 4 kr. pr. indbygger pr. år. (En kommune som Strömstad betaler 97 kr./indbygger/år, da de har egen alarmeringscentral). Man er gensidigt reservecentral for nabolånet.

Set fra et teknisk synspunkt kunne man i Sverige nøjes med 10 centraler for at opnå landsdækning. Af politiske årsager findes der én pr. län, dog således, at enkelte centraler dækker mere end et län. Det er nødvendigt med en "bearbejdning" af de kommunale brandchefer for at få dem med i alarmeringsordningen.

SOS Alarmering Karlstad betjener 17 kommuner med 42 **räddningskärer** og 38 ambulancer. Man modtager opkald fra 1500 automatalarmer, 450 brandalarmeringsanlæg og 150.000 al-abonnenter om fejl. Nettoudgifterne er 6.800.000 om året, da en del af driften betales af abonnenterne. For samfundet svarer det til 22 kr. pr. indbygger pr. år i Värmlands län.

Personale SOS-centralen i Karlstad råder over 15 årsværk fordelt på 33 ansatte:
5 administrative (inkl. alarmchef) og

28 alarmoperatører fordelt på
 8 heltids
 6 deltid (50%)
 5 deltid (63 1/2%)
 9 timeansatte.

Det administrative personale har ved ansættelsen baggrund som ansættelse i politi, brandvæsen, personaleadministration, ingeniøruddannelse m.v.

På landsplan er der i alt 850 ansatte med 28 i det centrale hovedkontor (styring af økonomi, personale, teknik).

Alarmeringsoperatørerne har som baggrund det 2 årige gymnasium; de skal være mindst 25 år ved ansættelsen. Ansættelse sker efter funktionærloven.

Uddannelse Uddannelsen sker dels ved egen central (4 uger) samt ved en af redningsskolerne (Rosersberg) i 2x2 uger. Der planlægges højere uddannelse.

Øget beredskab Ved øget beredskab (krise og krig) forbliver SOS-centralen i sin lokalitet så længe som muligt. Der er i de enkelte HC (kommunale civilforsvarskommandocentraler) plads til 2 SOS-operatører. Ved overgang til denne funktion underlægges redningsorganisationen herefter civilforsvaret, der er operativt foresat SOS-alarmeringen.

Kommuner med regionssygehuse har fortrinsret til at "huse" SOS-centralen ved øget beredskab.

Ambulancer arbejder sammen med CF- og deres indsatsstyrker.

Øvrigt Politiet har egen vagtcentral til dirigering af egne styrker, men ingen ressourcer til at klare hele alarmeringsfunktionen for alle redningsorganer.

Man følger resten af Europa og ændrer "90.000" til "112" i løbet af nogle år.

Man har en meget lav personaleomsætning og uddanner eget alarmoperatørpersonale. Det koster 250.000 kr. at uddanne en operatør.

Man modtager på årsbasis:

300.000 almindelige samtaler på telefon
 200.000 radioopkald
 80.000 alarmopkald ("90.000").

Af alarmopkaldene går 6% til politi, 12% til brand og 30% til ambulance.

Tallene er repræsentative for Sverige som helhed i områder uden for storbyerne.

Man betjener sig nu af CoordCom-anlæg, der kombinerer telefon, radio, datakommunikation, automatalarmer samt alarmeringsplaner.

Centralen i Karlstad er udstyret med almindelig strømforsyning, no-break anlæg samt nødstrømsforsyning til vitale dele. I visse rum, der er indrettet som beskyttelsesrum, kan terminalerne betjenes.

Man har en vis konsulentvirksomhed over for udlandet. Man har lige solgt 3 centraler til Spanien med opbygning og databaser, uddannelse og idrift tsættelse. Man har samarbejde med ISS som underleverandør (Digital).

De samlede investeringer i SOS Karlstad er 27 mio. Sv.kr.

Kommunal redningstjeneste

Efter redningstjenestelovens § 6 har kommunerne ansvaret for redningstjenesten inden for kommunens grænser, bortset fra sø-, fly- og fjeldredning og redningstjeneste ved udslip af radioaktive stoffer.

En kommune kan gennem aftaler overlade den operative virksomhed til en anden kommune eller visse specielle dele til privat virksomhed.

I hver kommune findes en redningstjeneste med en redningschef; redningstjenesten er inddelt i forskellige afdelinger.

Redningskorpset ("Räddningskåren") er den operative redningsstyrke, som indgår i redningstjenesten.

Operativ chef for redningskorpset er som regel stedfortrædende redningschef/brandingeniør.

Den tid er forbi, hvor redningschefen er amatør. Han har som minimum brandmestereksamen.

Redningsleder ved indsats er redningschefen eller en af denne udset person.

Katastrofeledelsesplan udarbejdes af redningschefen, der i og uden for indsats er foresat alle andre myndigheder i tilfælde af redningsulykker.

Hvert redningskorps har egne ressourcer, d.v.s. køretøjer og materiel, som er tilpasset til det risikobillede, som findes i kommunen.

Redningskorpset alarmeres som hovedregel gennem SOS-centralen. Dog kan alarmering ske automatisk fra industrier, hospitaler m.v.

Ved alarmering sker udrykning med en på forhånd bestemt styrke, bestående af en befalingsmand og 4-6 brandmænd i et eller flere køretøjer.

Normalt alarmeres også politi og ambulance.

Ved større ulykker udser redningslederen en skadespladschef, som leder det minutoroperative arbejde.

På redningslederens ledelsesplads grupperer også befalingsmænd fra politiet og ambulancetjenesten sig.

På indsatspladsen findes forskellige kommunikationsmidler til brug såvel internt **under** indsatsen, som til kommunikation med andre myndigheder.

Foruden radioer findes normalt NMT mobiltelefon og muligheder for at koble sig ind på telefonnettet.

Søredning, liv.

Efter redningstjenesteloven § 27 stk. 1, har Sjøfartsverket ansvar for efterforskning og redning af mennesker, som er eller kan være i havsnød og for sygetransporter fra fartøjer.

Redningsleder ved søredningsindsats udses af Sjøfartsverket. Statslige og kommunale myndigheder skal på anmodning deltage i søredningsindsatser.

Søredningstjenesten styres desuden af 2 internationale konventioner fra IMO (International Maritime Organization)

- SOLAS (Safety of Life at Sea)
- IMO-SAR (International Convention on Maritime Search and Rescue).

Disse konventioner omhandler skibets kaptajns ansvar, og under hvilke former samarbejde med nabolande skal foregå.

Søredningscentralerne (3 stk. MRCC, Maritime Rescue Coordination Center) er bemandet døgnet rundt med personale (redningsledere og **stabs**-personale).

De ressourcer, som anvendes, er dels Sjøfartsverkets egne isbrydere, arbejdsfartøjer, lods-både, søopmålingsfartøjer, og redningsbåde, dels flyvevåbnets helikoptere og eftersøgningsmaskiner, marinens helikoptere og sejlene enheder, kystbevogtningens sejlene enheder, sørednings-selskabets sejlene enheder samt både og materiel fra politiet og kommuner. Desuden skal handelsfartøjer samt fiske- og fritidsbåde deltage efter anmodning.

Søredningstjenesten alarmeres ved nødsignaler, ved at vidner ser ulykken eller at nogle frygter, at en ulykke kan være sket.

Den operative indsats samt kommunikation er beskrevet i baggrundsmaterialet side 11-14.

Søredning, miljø.

Efter redningstjenestelovens § 27, stk. 2, har Kustbevakningen ansvaret for redningstjenesten, når olie eller andre skadelige emner er kommet ud i vandet.

Den operative ledelse er normalt delegeret til respektive regionschef ved en af kystbevogtningens fire regioner.

Indsatser i forbindelse med søredning, miljø, styres desuden af flere internationale konventioner indenfor IMO. Derudover er der med nabolandene indgået overenskomster om det nødvendige beredskabs størrelse.

Derudover kan statslige og kommunale myndigheder deltage i søredning, miljø.

Kystbevogtningens ressourcer til at bekæmpe udslip af olie og andre skadelige stoffer består af specialuddannet personale, søgående enheder, flyvemaskiner og specielle materieldepoter.

De sejlene enheder omfatter bl.a. kystbevogtningsfartøjer, miljøbeskyttelsesfartøjer samt et antal landmobile enheder.

Alarmeringen sker ved, at en søulykke meldes gennem søredningscentralen, eller ved at vidner ser olie eller lignende drive i vandet.

Den operative ledelse varetages af en redningsleder på en af 3 kommunikations og ledelsescentraler. Han kan udse en skadeområdechef (OSC, On Scene Commander), som samordner og leder indsatsen i et nærmere angivet geografisk område.

Den kommunale redningstjeneste i flere større havnebyer (f.eks. Malmø) tilbyder Kustbevakningen landbaserede basisressourcer, men man har ingen ønsker om at overtage OSC.-ansvaret.

Flyredning.

Ifølge redningstjenestelovens § 26 og Luftfartsforordningens § 107 har Luftfartsverket ansvaret for flyredningstjenesten inden for svensk ansvarsområde. Dette indebærer opgaver at eftersøge savnet luftfartøj samt ved haveri at sørge for undsætning inden for svensk område, bortset fra havne, kanaler og andre søer end Väneren, Vättern og Mälaren.

Når haveripladsen er lokaliseret, overtager den kommunale redningstjeneste redningsansvaret.

Luftfartsverket skal også svare for forebyggende redningsindsatser mod skader, når et luftfartøj er nødstedt.

Redningslederen ved en flyredningsindsats udpeges af Luftfartsverket.

Statslige og kommunale myndigheder skal på begæring deltage i redningsindsatsen.

Foruden af svensk lovgivning styres flyredningstjenesten af internationale konventioner inden for ICAO.

Den svenske flyredningscentral ((ARCC) Aeronautical Rescue Coordination Center) findes ved Stockholm Arlanda flyveplads og er døgnbemandet. Desuden kan 5 undercentraler hurtigt bemandes.

Det skal påpeges, at "Brand- og redningstjeneste ved lufthavne" ikke er flyredningstjeneste, men en kommunal opgave. Redningsleder er kommunens redningschef.

Af ressourcer findes flyvevåbnets tunge helikoptere samt et antal middeltunge og lette helikoptere og flyvemaskiner fra politi og forsvar.

Flyredningstjenesten alarmeres normalt ved, at luftfartsmyndigheder bliver opmærksom på uregelmæssigheder i flyets rute eller manglende automatisk rapportering om position.

Endvidere kan vidner til et flyhaveri alarmere SOS-centralen.

Den operative arbejdsrutine og kommunikationsmidler er beskrevet i baggrundsmaterialet side 23-25.

Fjeldredning.

Efter redningstjenestelovens § 25 har politiet ansvaret for, inden for fjeldområder, at eftersøge og redde forsvundne personer, når det frygtes, at der foreligger fare for liv og helbred, samt redde personer der er kommet ud for en ulykke eller er blevet ramt af sygdom.

Redningsleder ved fjeldredningsindsatser er politichefen, eller den, som denne har udpeget.

Fjeldredningens hovedressourcer er fjeldredningspatruljer, som er sammensat af 75% lokalbefolkning og 25% polititjenestemænd. Til deres rådighed står 100 snescootere samt politiets helikoptre.

Alarmering sker enten til SOS-centralen eller direkte til politiet ved nødtelefoner.

Den operative indsats samt kommunikationsmidler er beskrevet i baggrundsmaterialet side 27-29.

Beredskab mod kernekraftulykker.

Den totale trussel, hvad gælder udslip af radioaktive stoffer, deles op således:

- Kerneenergianlæg (kraftværk, forskningsreaktorer i og udenfor Sverige)
- Kerneenergidrevne fartøjer
- Satelitter med kernereaktorer.

Efter redningstjenestelovens § 28 har länsstyrelserne ansvar for redningstjenesten, når særlige forholdsregler kræves for at beskytte befolkningen ved udslip eller overhængende fare for udslip af radioaktive stoffer fra et kerneteknisk anlæg.

Kommunerne skal deltage i planlægning og øvelser vedrørende en sådan redningstjeneste efter redningstjenestelovens § 29.

Redningsleder er landshøvdingen, eller den han udpeger.

I samtlige län skal der findes planer for et grundberedskab omfattende

- organisation og ledelse
- kommunikation
- måling af stråling
- information til befolkningen om hændelsen og nødvendige beskyttelsesforanstaltninger
- andre spørgsmål af betydning for beredskabet.

I "Kernekraftlänene" skal der endvidere findes oplysninger om

- alarmering
- evakuering
- uddeling af jodtabletter.

Statens Strålskyddsinstitut/SSI giver råd om strålingsmålinger og bistår med vurderinger.

De kommunale redningskorps og kystbevogtningen gennemfører målinger; politiet gennemfører evakuering.

Beredskabet styres foruden af svensk lovgivning af internationale aftaler og konventioner først og fremmest hvad angår rapportering af forstyrrelser ved kernekraftanlæg. Disse bestemmelser fastsættes af IAEA, Wien.

I den operative ledelse skal findes følgende grundlæggende elementer:

- redningsleder
- ekspertgruppe
- stabschef
- stab :
 - operation
 - kommunikation
 - information
 - servicefunktion.

Den operative afdeling består af

- Situationsgruppe
- måleberedskabsgruppe
- meteorologigruppe
- evakueringsgruppe
- teknisk gruppe.

De ressourcer, der indgår i beredskabet, er først og fremmest länsstyrelsens personale i ledende funktioner samt øvrige statslige og kommunale redningstjenester og samvirkende myndigheders normale ressourcer.

Forstyrrelser på et udenlandsk atomkraftværk meldes fra IAEA, Wien til SMHI (Sveriges Meteorologiske og Hydrologiske Institut), der er internationalt kontaktpunkt i Sverige. SMHI alarmerer SSI via SOS-central.

Forstyrrelser på et svensk atomkraftværk meldes af værkets driftcentral. Udover at varsle den befolkning, der bor i umiddelbar nærhed af værket, varsles SOS-centralen, der viderealarmerer myndigheder efter en omfattende alarmeringsplan.

Ved transsportulykker sker alarmering som normalt via SOS-centralen.

Den operative indsats er beskrevet i bilaget side 32-34.

Länsstyrelsernes rolle i redningstjeneste.

Länsstyrelserne har efter redningstjenestelovens § 28 ansvaret for redningstjenesten ved udslip af radioaktive stoffer.

Hvis to eller flere redningskorps samarbejder i en indsats, som berører mere end en kommunes område i samme län, bestemmer länsstyrelsen, hvilken kommunes redningsleder der skal lede indsatsen.

Länsstyrelsen kan overtage ansvaret for hele redningstjenesten i den eller de kommuner, der berøres af indsatsen. Men det operative ledelsesansvar ligger på den udpegede redningsleder.

Samvirkende organer.

Politi

Politiet skal efter § 2 i Politiloven blandt andet beskytte befolkningen samt give oplysninger og anden hjælp, når dette med fordel kan gives af politiet.

Redningstjenesteloven og politiloven kører parallelt.

I denne anledning deltager politiet i redningstjenesten, men er ikke noget selvstændigt redningsorgan, bortset fra fjeldredning.

Politiets væsentligste opgaver er

- afspærring af ulykkesplads
- trafikregulering
- evakuering
- eftersøgning/gennemøgning
- bevogtning
- klarlæggelse af ulykkesårsag
- identifikation af omkomne og skadede.

Politiet alarmeres gennem SOS-centralerne. Dette sker automatisk, jf. Redningstjenestelovens § 30 "Når et redningsorgan gør indsats, skal politiet underrettes om indsatsen".

Det operative arbejde er beskrevet i baggrundsmaterialet side 41-42.

Hospitalsvæsen (omsorg for sårede)

Som medicinsk katastrofe defineres "hver akut situation, hvor de lokale sundheds- og hospitalsressourcer er utilstrækkelige".

Generelle regler er ikke fastlagt, men normalt vil 6 svært skadede betegnes som grænsen til katastrofe på et ordinært sygehus. 10-15 svært skadede betegnes som grænsen til katastrofe på et centralsygehus.

Indsatsen inddeles i 2 grene:

sygetranssport/ambulancevirksomhed
katastrofeberedskab ved hospitaler.

Ansvar for denne virksomhed påhviler Landstinget.

Ambulancevirksomheden kan organiseres på 3 forskellige måder

hospitalsstationerede ambulancer i Landstingets regi
redningskorpsstationerede ambulancer ved kommunal redningstjeneste
taxi eller anden entreprenøraftale.

Katastrofeberedskabet er organiseret ved akut-hospitaler under ledelse af en katastrofekomite med repræsentanter for hospitalets administration, behandlingsafsnit samt hospitalets ledelse.

Beredskabet styres af en beredskabsplan.

Hospitaler alarmeres af SOS-centralerne, men alarmering kan også ske direkte fra privatpersoner, når en ulykke er sket eller kan ske.

Det operative arbejde er beskrevet i baggrundsmaterialet side 45-46.

Det militære forsvar

Forsvaret skal efter redningstjenestelovens § 34 deltage i redningstjenesten, hvis dette ikke hindrer udførelsen af dets normale opgaver.

Forsvarets styrker deltager i redningstjeneste under kommando af egne befalingsmænd. Disse er under kommando af redningslederne på indsatsstedet.

De ressourcer, forsvaret kan stille til rådighed, omfatter bl.a. personel, transportmidler, bjergningskøretøjer, broer, både og helikoptere.

SMHI(Sveriges Meteorologiske og Hydrologiske Institut).

Efter redningstjenestelovens § 34 skal SMHI fremskaffe meteorologisk, oceanografisk og hydrologisk information til støtte for redningstjenesten.

SMHI har 5 operative enheder: én central i Norrköping, som udarbejder landsdækkende information og prognoser og 4 regionale enheder, som giver lokal information. Samtlige enheder er døgnbemandet.

SMHI giver information i forbindelse med følgende hændelser:

- større brande (nedbør og vind)
- søulykke (strøm, temperatur, vind)
- gasudslip (stabilitet, spredning)
- fjeldredning (hårdt vejr)
- oversvømmelser (vandstand)
- olieudslip (udbredelse)
- trafik (trafikmeldinger).

Desuden har SMHI specielt beredskab f.s.a. kernekraftberedskabet samt specielle prognosemodeller for olieudslip.

Endelig har man ansvar for varsling om storm, snevejr, brandfare, høj vandstand, hårdt vejr (fjeldet) samt overisningsfare. Derudover distribueres specialvarsler til flytrafikken, vejmyndighederne og søfarten.

Redningstjenesten henvender sig til SMHI via SOS-central.

Sveriges Radio (SR).

SR deltager i beredskabet med henblik på at formidle oplysninger om ulykker fra redningslederen til befolkningen. Dette sker primært gennem lokalradioen (dette svarer til danske regionale stationer under DR).

Lokalradioerne har udrustning til at sende direkte fra indsatssteder uden for studierne. Dette sker gennem bærbare sendere over relæstationer.

Alarmering sker fra redningslederen, der henvender sig direkte via telefon eller gennem SOS-central til lokalradioen, når denne er bemandet.

Er lokalradioen ikke bemandet, alarmerer redningslederne Riksradiosens udsendelsesleder (P3) direkte.

Gennem aftaler mellem staten og SR har følgende myndigheder og organer mulighed for at begære sending af meddelelser i Radio/TV i forbindelse med redningsindsatser:

- statslige myndigheder
- kommunale myndigheder
- kommunale og statslige redningsledere
- politiindsatschef.
- SOS-centraler
- visse virksomheder.

Redningsuddannelse i Sverige

Generelt

Redningstjenesten i Sverige har ca. 19.000 brandmænd ansatte. Heraf er 8.000 heltidsansatte, og de øvrige er ansat på deltid. Arbejdsgiver er kommunerne.

Erhvervsuddannelse af brandpersonale er en omfattende del af Räddningsverkets virksomhed. Ca. 1.600 elever fra hele Sverige uddannes hvert år ved Räddnings-skolerne. I flere af kurserne indgår endvidere civil-forsvarsuddannelse. Derfor kan personalet umiddelbart designeres til tjeneste i civilforsvaret.

Det overordnede mål er at give brandpersonalet en teoretisk og praktisk baggrund for at kunne deltage i redningsindsatser i forbindelse med brand og eksplosion, sammenstyrtninger og jordskred, oversvømmelser og uvejr, trafikulykker, udslip af skadelige stoffer og lignende redningsvirksomhed.

Tidligst efter 1 års ansættelse og efter en grunduddannelse ved et redningskorps skal en heltidsansat brandmand gennemgå den 15 uger lange obligatoriske brandmandsuddannelse.

Efter 5 års heltidsansættelse findes der mulighed for at blive udtaget til befalingsmandsuddannelse.

Befalingsmandsuddannelsens første trin er et 10 ugers kursus for brandformænd. For at blive brandmester kræves herefter først et 3 ugers kursus i forebyggende foranstaltninger mod brand og derefter selve brandmesteruddannelsen på 14 uger. Efter brandmesterkurset findes videreuddannelse i form af kursus i forebyggende foranstaltninger mod brand (9 uger) og forvaltning (10 uger).

Uddannelsessystemet for hel- og deltidsansatte brandmænd bygger på relativt korte og intensive uddannelser.

Brandingeniører gennemgår først en obligatorisk uddannelse ved den tekniske højskole i Lund. Derefter følger en etårig overbygning ved Redningsskolen i Revinge. Overbygningen er et krav for at blive ansat som redningschef i en kommune.

Det samlede antal personer, der er potentielle ansøgere til redningsuddannelserne omfatter i alt:

fra redningskorpserne:	19.000 ansatte
fra skorstensfejerne:	2.000 ansatte
fra civilforsvaret:	150.000 frivillige m.v.

Planlægningsrammen for uddannelser er i 1990 330 mio.kr. Heraf betaler brugerne 70 mio.kr. til forplejning m.v. 260 mio.kr. anvendes netto til uddannelse.

Udover på de 4 gamle CF-skoler, nu redningsskoler, uddannes der ved de store brandvæsner. I länsstyrelserne findes der 40-50 uddannelsesledere.

Luftfartsverket, Sjöfartsverket m.v. har egne skoler, men anvender i vid udstrækning SRV ledelsesuddannelser.

Der er stadig en del civilforsvarsuddannelser, der ikke er integreret til ét samlet hele.

Man uddanner ikke ambulancefolk, da man har besluttet, at deres arbejde har mere med (præ-) hospitalsfunktioner at gøre.

Styrken ved det nye uddannelsessystem var, at man kom hurtigt i gang, efter at beslutningerne var taget.

Man har ikke kunnet finde et system til måling af effekten af det omlagte uddannelsessystem.

Brandmand, heltid

Uddannelsesmål: Uddannelsen leder frem til brandmands-eksamen, som giver kompetence til at tjenstgøre som brandmand. Den er et krav for at søge brandformandsuddannelse. En del af uddannelsen er rettet imod tjeneste i civilforsvarets krigsorganisation.

Adgangskrav: 2-årig gymnasieskole eller lignende. 3 ugers grundkursus ved eget redningskorps og mindst 1 års ansættelse dér.

Indhold: Teoretiske og praktiske øvelser, som giver brandmanden viden og kunnen om redningsindsatser ved brand og eksplosion, sammenstyrtninger og jordskred, oversvømmelser og uvejr, trafikulykker, udslip af skadelige stoffer og anden lignende redningsvirksomhed.

Varighed og lokalitet: Uddannelsen varer 15 uger og gennemføres som internat ved en af de 4 redningsskoler eller ved et kommunalt redningskorps med ressourcer til denne uddannelse.

Brandformand, heltid

Uddannelsesmål: Uddannelsen leder frem til brandformandseksamen og giver kompetence til at tjenstgøre som brandformand og redningsleder. Den er et af kravene for at søge uddannelse i forebyggende brandforsvar for brandformænd og brandmesteruddannelse.

Adgangskrav: 5 år som heltidsansat brandmand.

Indhold: Teoretiske og praktiske øvelser i at lede og samordne redningsindsatser ved brand og eksplosion, sammenstyrtninger og jordskred, oversvømmelser og uvejr, trafikulykker, udslip af skadelige stoffer og anden lignende redningsvirksomhed.

Varighed og lokalitet: Uddannelsen varer 10 uger og gennemføres som internat ved en af de 4 redningsskoler.

Brandmester

Uddannelsesmål: Uddannelsen leder frem til brandmestereksamen, som giver kompetence til at tjenstgøre som brandmester og redningsleder. Den er et krav for at søge om uddannelse i forebyggende brandforsvar for brandmestre og forvaltningsuddannelse. Kurset giver kompetence til at virke som befalingsmand i civilforsvarsorganisationen på Sektionsniveau ("pluton").

Adgangskrav: 1 års ansættelse som brandformand samt gennemgået grundkursus i forebyggende brandforsvar (3 uger).

Indhold: Teoretiske og praktiske øvelser i at planlægge, lede og samordne større redningsindsatser ved brand og eksplosion, sammenstyrtninger og jordskred, oversvømmelser og uvejr, trafikulykker, udslip af skadelige stoffer og anden lignende redningsvirksomhed.

Varighed og lokalitet: Uddannelsen varer 14 uger og gennemføres som internat ved en af de 4 redningsskoler.

Forebyggende brandforsvar for brandformænd

Uddannelsesmål: Uddannelsen leder frem til kompetence til at udføre brandsyn af rutinekarakter, visse besigtigelser af tilladelser (af f.eks. svejseanlæg) samt til almindelig rådgivning om forebyggende foranstaltninger mod brand. Uddannelsen er et af kravene for at blive antaget til brandmesteruddannelse.

Adgangskrav: Teoretisk uddannelse om love og bekendtgørelser, brandfarlige stoffer, bygningsteknisk brandsyn, sikkerhedstjeneste, skorstensfejrning og andre forebyggende foranstaltninger.

Varighed og lokalitet: Uddannelsen afholdes som internat og varer 3 uger. Den afvikles ved redningsskolerne.

Forebyggende brandforsvar for brandmestre

Uddannelsesmål: Uddannelsens mål er at kunne motivere befolkningen og virksomheder til at foretage forebyggende brandforanstaltninger, afgive bemærkninger i medfør af plan- og byggeloven, udføre brandsyn af mere omfattende karakter og at kunne medvirke i uddannelse og planlægning i redningstjenesten.

Adgangskrav: Brandmester med aflagt brandmestereksamen.

Indhold: Teoretiske og praktiske øvelser om, hvordan brandes opståen forhindres, hvordan brandforløbet påvirker evakueringsmulighederne i bygninger, og hvordan skader som følge af brande håndteres. Viden om brandsyn og byggelovsforvaltning indgår i uddannelsen.

Varighed og lokalitet: Uddannelsen varer i 9 uger og gennemføres som internat på en af redningsskolerne.

Forvaltningskundskab for brandmestre

Uddannelsesmål: At erhverve teoretiske og praktiske forudsætninger for at kunne fungere som redningschef/forvaltningschef.

Adgangskrav: Brandmester med aflagt brandmestereksamen.

Indhold: Hovedsagelig teoretisk uddannelse om offentlig organisation og administration, redningstjeneste og totalforsvar, lederskab i offentlig forvaltning, økonomi samt arbejdsmarked og arbejdsmiljø. Vægten ligger på de styrende faktorer for redningstjenesten

som love, bekendtgørelser, aftaler, økonomi samt ledelse af tjenesten ved et redningskorps.

Varighed og lokalitet: Uddannelsen varer 10 uger og finder sted på en af redningsskolerne.

Brandingeniør (uddannelse i redningstjeneste)

Uddannelsesmål: Uddannelsens mål er at give brandingeniøren sådanne kundskaber, at vedkommende selvstændigt skal kunne planlægge, lede og have ansvaret for virksomheden ved et kommunalt redningskorps. Kurset er et krav for redningschefer og brandingeniører i kommunal tjeneste.

Adgangskrav: Færdiguddannede brandingeniører (ca. 3 års uddannelse på Den tekniske Højskole i Lund) eller brandingeniører, som færdiguddannes i løbet af uddannelsen i redningstjeneste.

Indhold: Kompletterende praktisk og teoretisk uddannelse i redningstjeneste, befolkningsbeskyttelse, adfærdsteori og informationsteknik. I uddannelsen indgår desuden seminaropgaver og praktik.

Varighed og lokalitet: Uddannelsen varer 38 uger og gennemføres ved **Redningsskolen** i Revinge (Skåne).

Brandmand, deltid

Uddannelsesmål: Uddannelsen giver kompetence til at tjenstgøre som deltidsbrandmand. Den er et af kravene for at blive optaget på uddannelsen til brandformand, deltid. En del af uddannelsen tager sigte på tjeneste i civilforsvarets krigsorganisation.

Adgangskrav: 1 uges grundkursus ved eget redningskorps.

Indhold: Teoretiske og praktiske øvelser i redningsindsats ved brand og eksplosion, sammenstyrtninger og jordskred, oversvømmelser og uvejr, udslip af skadelige stoffer og anden lignende redningsvirksomhed.

Varighed og lokalitet: Uddannelsen varer 4 uger (2+2). Hovedparten af de 39 planlagte kurser i 1989/90 gennemføres ved redningsskolerne. Enkelte kurser gennemføres lokalt ved kommunale redningskorps med ressourcer til en sådan uddannelse.

Brandformand, deltid

Uddannelsesmål: Uddannelsen leder frem til brandformandseksamen (deltid), som giver kompetence til at tjenstgøre som deltidsansat brandformand og redningsleder.

Adgangskrav: 3 års ansættelse som deltidsansat brandmand.

Indhold: Teoretiske og praktiske øvelser i at lede og samordne redningsindsatser ved brand og eksplosion, sammenstyrtninger og jordskred, oversvømmelser og uvejr, udslip af skadelige stoffer og anden lignende redningsvirksomhed.

Varighed og lokalitet: Uddannelsen varer 5 uger og gennemføres som internat ved redningsskoler og enkelte større redningskorps.

Skorstensfejeruddannelsen

Erhvervsuddannelsen indenfor skorstensfejeruddannelsen omfatter ca. 200 elever om året. Uddannelsen af disse sker på Redningsskolen i Rosersberg (Stockholm).

Uddannelsen leder frem til skorstensfejereksamen, som giver kompetence til at tjenstgøre som udlært skorstensfejer. Skorstensfejereksamen er et af kravene for at søge teknikeruddannelse som skorstensfejer.

Uddannelsen indeholder teoretiske og praktiske øvelser i det foreskrevne fejnings- og rensningsarbejde, opvarmnings- og ventilationsteknik, husbygningsteknik, energispareteknisk kontrol, brand- og byggelovgivning, arbejdsplanlægning og administration.

Til skorstensfejeruddannelsen antages ansøgere med gymnasie-/grundskole samt lærlingestatus eller gymnasie-/lærlingeuddannelse. Uddannelsen varer 15 uger og omfatter 3 årskurser à 5 uger.

Efter et års erhvervsarbejde kan skorstensfejeren frivilligt vælge at gennemgå en teknikeruddannelse (2 x 5 uger). Yderligere 1 år senere kan skorstensfejeren gennemgå en ingeniøruddannelse (3 x 5 uger), hvorefter de uddannelsesmæssige krav for at nedsætte sig som skorstensfejer er til stede.

Uddannelse for andre myndigheder

Redningsværket gennemfører også uddannelse for andre myndigheder efter pålæg fra regeringen eller gennem aftale. Der uddannes ca. 2.000 elever om året.

Sygepasserenhed

Eleverne skal efter uddannelsen kunne placeres ved landstingets krigsorganisation i en sygepasserenhed.

Uddannelsen omfatter bl.a. normal-psykologiske katastrofereaktioner, førstehjælp, hygiejne, prioritering, sygetransport, praktisk arbejde i skadeområde og på venteplads.

Uddannelsen varer 2 uger.

Våbenfrie

Uddannelsens mål er at tilgodese personalebehovet inden for det civile totalforsvar i beredskab og krig.

Uddannelsen indeholder en almen grunduddannelse med totalforsvars- og redningskundskaber. Derefter følger en teoretisk og praktisk funktionsuddannelse i intern depot- og vedligeholdelsestjeneste eller stabstjeneste.

Uddannelsen varer 300 dage.

Alarm-operatører

Uddannelsens mål er at give kendskab til funktionen i en SOS-central. Uddannelsen giver kompetence til at tjenstgøre som SOS-operatør. Uddannelsen indeholder brand- og redningsuddannelse, medicinsk funktionsuddannelse og interviewteknik, organisationsteori m.v.

Uddannelsen varer 4 uger og kan søges af fastansat personale i SOS alarmeringscentralerne.

Kemikaliebekæmpelse til søs

Uddannelsen skal give deltagerne baggrund for i indsatsgrupper at bistå kystbevogtningen i bekæmpelse af forurening med olie og kemikalier til søs. Først og fremmest i forbindelse med livreddende indsats ombord, derefter med bekæmpelse af kemikalier, der er sluppet ud i vandet.

Uddannelsen indeholder emner som kystbevogtningens organisation, opgaver og ressourcer, skibskending, redningsorganisation ombord, teknik og taktik ved forureningsbekæmpelse til søs.

Deltagerne er brandpersonale, som har til opgave at forstærke kystbevogtningen kemikalie-forureningsbekæmpelsesberedskab. (P.t. redningstjenesten i Stockholm, Göteborg, Malmø og Helsingborg).

Civilforsvar

Rekrutteringsgrundlaget udgøres af mænd, som har forladt det militære forsvar efter aftjent værnepligt ved 47 års alderen, personale i den fredsmæssige redningstjeneste samt kvinder og våbenfrie.

På redningsskolerne uddannes årligt ca. 8.000 elever med henblik på at forberede deres krigsplacering gennem uddannelse og øvelser.

Civilforsvarets grunduddannelse omfatter 13 uddannelseslinier med ca. 50 forskellige kurser. De fleste kurser er på 2 - 3 uger hver.

Emnerne er ledelse, kommunikation, indsatstjeneste, sygepleje, beskyttelse, teknik, boligværn og bedriftværn samt det frivillige flyvekorps og våbenfrie.

Endelig afholdes civilforsvarsøvelser. Der afholdes bl.a. enhedsøvelser, mobiliseringsøvelser og funktionsøvelser. Ca. 30.000 elever deltager i disse øvelser om året enten på redningsskolerne eller i lånene. Som regel varer øvelserne 3 dage og gennemføres hvert fjerde år.

De uddannede brandmænd har alle modtaget undervisning i civilforsvarsforhold. De er krigsplacerede i det kommunale civilforsvar i den kommune, hvor de er ansat som brandmænd. Deres erfaring får de i forbindelse med de fredsmæssige indsatser.

Den nye ordning med at udstationere værnepligtige efter en central grunduddannelse til enkelte større brandvæsener får ingen direkte betydning, da de værnepligtige ikke kan erstatte de veluddannede brandmænd. De får navnlig ikke en egentlig brandmandsuddannelse.

Beredskab mod atomulykker

En del af uddannelsen vedrørende beredskab mod atomulykker varetages af Räddningsverket. Behovet for uddannelse styres af fastlagte uddannelsessystemer og af, at beredskabet skal opretholdes.

Kurserne omfatter personalekategorier som landshøvdinger og departementsråd, vagthavende beredskabsledere, instruktører og sagsbehandlere. Kurserne varer 3 - 5 dage.

Hvert år gennemføres øvelser, der planlægges af enten Rådningsverket eller de pågældende län.

Der afholdes

funktionsøvelser, hvor ét specielt område f.eks. information, kommunikation, måling m.v. øves

stabsøvelser, hvor länsstyrelsens redningstjenesteorganisation øves i stabsfunktionen

informationsøvelser, hvor specielt informationsfunktionerne øves

større øvelser, der gennemføres hvert fjerde år i "atomkraftlänene". Ansvar for denne øvelse ligger hos Rådningsverket.

Specialkurser

Redningsskolerne tilbyder også specialkurser først og fremmest for personale, som arbejder inden for redningstjeneste- og skorstensfejerområdet.

Udvikling af nye kursustyper foregår jævnligt og ændres derfor fra år til år. Uddannelsen omfatter ca. 1.000 elever pr. år.

I 1989/90 blev følgende kurser udbudt:

Højere redningstjenestekursus

Uddannelsen tager sigte på gennem kundskabsindlæring og øvelser/planspil at give kursusedtagerne baggrund for at lede og samvirke i redningstjenesteoperationer i større katastrofesituationer.

Emner, der behandles, er bl.a. gennemgang af samtlige redningstjenester, samvirken i ledelses- og stabstjeneste, massemedier, lederskab i krisesituationer, øvelser, planspil, øvelsesoplæg, evaluering samt større øvelsers afvikling.

Kurset varer i 6 uger og gennemføres som internat i Revinge.

Højere civilforsvarskursus

Kursets formål er at give deltagerne øget kendskab til "befolkningsbeskyttelsen og redningstjenesten" i totalforsvaret, ledelse af disse komponenter, komponenternes samspil og samvirken med andre totalforsvarskomponenter.

Kurset indeholder bl.a. emner som sikkerhedspolitik, krise og krigs indvirkning på samfundet, civilt og militært samarbejde, beredskabsforberedelser og folkeret.

Kurset varer i 4 uger og finder sted på **Rosersberg**.

Uddannelsesmetodik

Uddannelsen skal give deltagerne kendskab til samtlige fredsredningstjenesteuddannelser og uddybe den teoretiske og praktiske viden inden for visse uddannelsesområder.

På kurset behandles bl.a. teori og praktik om overtænding, kemi og væskebrandslukning, røgdykning, lederskab og instruktørtjeneste samt planlægning og gennemførelse af øvelser.

Uddannelsen varer 5 dage og henvender sig primært til uddannelsesansvarlige brandmestre.

Samarbejde i skadeområder

Uddannelsen henvender sig primært til læger og sygeplejersker og har til formål at give en teoretisk og praktisk baggrund for samordning af redningsindsatser ved større ulykker, katastrofer og masseskadesituationer.

Kurset omhandler bl.a. redningstjeneste, psykiske reaktioner, katastrofemedicinske principper, kommunikation og ulykker med farligt gods.

Kurset varer 2 uger og afholdes på de 4 redningsskoler.

Derudover afholdes følgende kurser:

service af håndbrandslukkere	(5 dage)
forebyggende brandforanstaltninger	(5 dage)
brandfarlig gas	(3 dage)
brandfarlig benzin	(3 dage)
brandfarlig naturgas	(3 dage)
psykiske reaktioner ved katastrofer	(5 dage)

Effektiv utbildning för skydd och räddning

Räddningstjänsten i Sverige har cirka 19 000 brandmän anställda varav 8 000 är heltidsanställda och övriga är anställda på deltid. Arbetsgivare: kommunerna.

BRANDMÄN

Yrkesutbildning av brandpersonal är en omfattande del av vår verksamhet. Cirka 1 600 elever från hela landet utbildas varje år vid våra Räddningsskolor. I flera av kurserna för brandpersonalen ingår även civilförsvarsutbildning.

Därför kan personalen krigsplaceras som befäl i civilförsvaret.

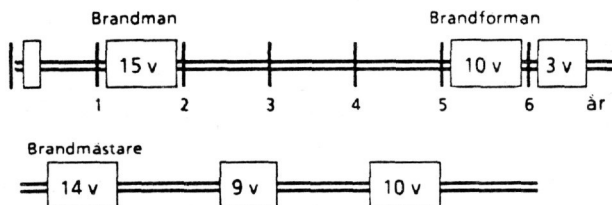
Målet är att ge brandmännen ett teoretiskt och praktiskt kunnande för räddningsinsatser vid brand och explosion, skred och ras, översvämning och oväder, trafikolycka, utflöde av skadliga ämnen och liknande räddningsverksamhet.

Tidigast efter ett års tjänst och efter en grundutbildning vid en räddningskår är en heltidsanställd brandman behörig att genomgå den 15 veckor långa obligatoriska brandmansutbildningen.

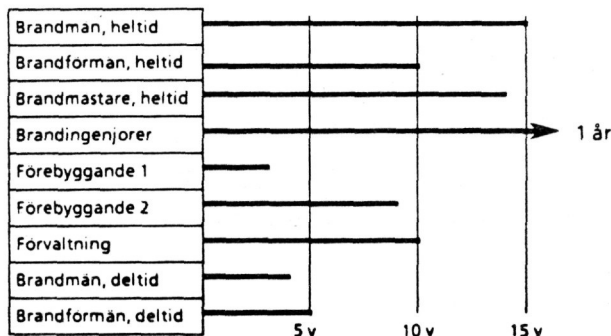
Efter fem års heltidstjänst finns möjlighet att, efter urval, bli befäl.

Befälsutbildningens första steg är en kurs för brandforman (10v). För att bli brandmastare krävs först en 3-veckor lång kurs i förebyggande åtgärder mot brand och därefter brandmastarutbildning (14v). Efter brandmastarkursen finns fortbildning i form av kurs i förebyggande åtgärder mot brand (9v) och förvaltning (10v).

Utbildningsgång HELTID

Utbildningssystemet

Utbildningssystemet för heltid och deltidstjänstgörande brandmän bygger på relativt korta och intensiva utbildningar. Brandingenjörer genomgår först en obligatorisk utbildning vid Högskolan i Lund. Därefter följer en ettårig påbyggnadsutbildning vid Räddningsskolan i Revinge. Påbyggnadsutbildningen är ett krav för att bli räddningschef i en kommun.

SVENSK REDNINGSUDDANNELSE

Deltidsansat	Heltidsansat	Brandingeniør
Grundkursus (1 uge)	Grundkursus (3 uger) 1 år	
Brandmand (2+2 uger) 3 år	Brandmand (15 uger) min. 4 år	
Brandformand (5 uger)	Brandformand (10 uger) 1 år	
	Forebyggende I (3 uger)	
	Brandmester (14 uger)	
	Forebyggende II (9 uger)	
	Forvaltning (10 uger)	
		Brandingeniør (38 uger)
I alt 10 uger	63 uger	38 uger + 3 år på tek- nisk højskole

DANSKE BRANDUDDANNELSER VED STATENS BRANDINSPEKTION

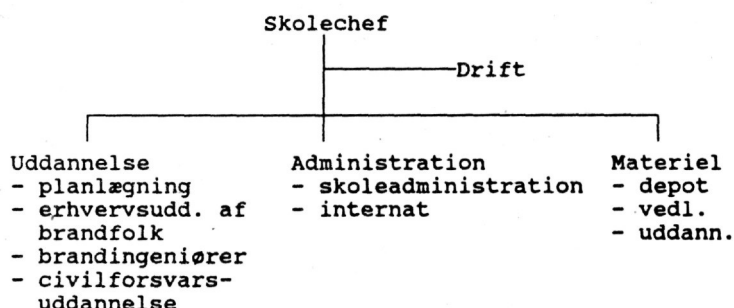
Heltids- og deltidsansatte		Ingeniører	
Grundkursus	(1 uge)	Grundkursus	(1 uge)
Brandmand	(3 uger)		
Suppl. lokal uddannelse			
Befalingsmand	(3 + 3 uger)	Befalingsmand	(3 + 3 uger)
Indsatsleder	(2 uger)	Indsatsleder	(2 uger)
Brandinspektør	(3 + 3 uger)	Brandinspektør	(3 + 3 uger)
I alt	18 uger	I alt	15 uger

Udvalgets besøg ved Råddnasskolan i Revinge den 21. september 1990

Skolen blev oprindeligt bygget successivt i løbet af 1970'erne som civilforsvarsskole. Den var allerede dengang delvis planlagt som redningsskole, der let kunne overgå til **uddannelse** i fredsredningstjeneste.

Ved omlægningen blev alle statsligt ansatte **medarbejdere** afskediget, og de måtte søge nye stillinger. Først blev de 5 afdelingschefer i Statens Råddningsværk i Karlstad fundet, derefter blev de 4 skolechefer udnævnt.

Strukturen ved redningsskolen i Revinge:

Af hensyn til troværdigheden og omdømmet i forbindelse med de kommunale branduddannelser hvervede man fra begyndelsen mange eksterne lærere fra de kommunale brandvæsener.

Man havde de "**blå**" (CF) med dårlig løn og de "**røde**" (brand) med god løn. Nu er der helt individuelle lønforhandlinger.

Der var store kulturforskelle mellem brandvæsener og civilforsvar. Brandvæsenerne var konservative, civilforsvaret mere åbent.

I en periode i starten efter omlægningerne måtte man prioritere fredstidsuddannelsen højt, da der var et meget stort behov for uddannelse af deltidsansatte brandfolk i de kommunale brandvæsener.

Man har i Revinge ansvaret for materieltjenesten i hele Sydsverige. Skolens medarbejdere rejser meget rundt til kommunerne i området.

Ud over de faste kurser udbyder skolen specialkurser-/konferencer til kommuner, myndigheder og virksomheder. 20% af driften klares ved indtægt fra denne særlige virksomhed.

Skolen har faste lærere, men kun i 5 - 10 år, ellers springer udviklingen forbi lærerne. **Større** byer i området har "puljet" om lærerstilling specielt af hensyn til disse **større** byer. Timelærerne kommer i vid udstrækning fra kommunerne.

Brandingeniøruddannelsens overbygning havde 1988/89 10 elever, 1989/90 25 elever og nu i 3. år 1990/91 35 elever. Ideen har nu slået an, og de personer, der skal ansættes som redningschefer, skal gennemgå hele - brandingeniøruddannelsen.

Før omlægningen havde redningsskolerne i gennemsnit 37.000 elevdage/år hver. Nu er en stor del af CF-repetitionsøvelserne lagt ud til kommunerne, og billedet ser således ud:

Revinge	45.000 elevdage/år	70% fred	30% krig
Rosersberg	55.000 elevdage/år	50	50
Sandø	40.000 elevdage/år	50	50
Skövde	40.000 elevdage/år	50	50

Ved omlægningen blev brandskolen i Stockholm nedlagt. Dengang fik kun de heltidsansatte en uddannelse (5.000 heltidsansatte). Deltidsansatte (15.000) fik ingen uddannelse.

Grunden til den ringe talmæssige uddannelsesstigning i Revinge skal ses i, at CF-repetitionsøvelserne nu ligger i kommunerne, og at de betaler, d.v.s. bruttoudvidelsen krig -> fred er meget større. De store vindere er deltidsbrandmændene.

Tidligere var der ingen større øvelsesvirksomhed i kommunerne. Nu får de et fast bidrag fra staten, men betaler selv meget derudover for at profilere sig.

Heltidsansatte: Uddannelsen betales af staten, men kommunerne betaler løn, kost og logi.

Deltidsansatte: Indskrives som CF-værnepligtige og får dagpenge, som staten betaler.

Skolerne er tilknyttet Statens **Räddningsverk**, Karlstad, og er organisatorisk placeret direkte under generaldirektøren. De fire redningsskoler har samme mål og uddannelser.

Statens Räddningsverk styrer udbudet af kurser. Planlægningsenheden styrer modtagelsen og evalueringen af behovene for kurser fra lensstyrelserne.

Alle almindelige brandfolk får med branduddannelsen også CF-uddannelse og designeres som gruppeledere i det kommunale civilforsvar.

Effekten af uddannelsen efter omlægningen måles på det bedre omdømme, og at der nu er tale om praktisk uddannelse.

CF-værnepligtige i Sverige (ny ordning) kræver en investering på skolerne på 100 mio.kr. i alt og 165 mio.kr./år til drift.

På skolerne findes et brandberedskab, men ikke hele døgnet, da der ikke er elever på skolen om natten. Heller ikke i weekenderne kan der opstilles et beredskab, men mulighederne for en udrykningsvagt findes i dagtimerne.

Med materiellet er der det problem, at det bliver nedslidt meget hurtigere i den fredsmæssige uddannelse. Dette var en klar fejlbedømmelse i udvalgsarbejdet, hvor man troede, at materiellet holdt længere.

Værkstedet bruger 70% af tiden til at servicere uddannelsen.

Skolen omsætter køretøjer for 6 mio.kr./år. Til skolerne i alt købes der for 44 mio.kr. på 5 år. Eleverne vil ikke kun have nyt materiel, da der "hjemme i" kommunen ofte er ældre materiel.

Skolen har ansvaret for 1.600 **"tyfoner"** (sirener) i Skåne, Blekinge og Småland.

Skolen har ansvaret for og oplagret materiel til indsatsstyrker på 45.000 m samt gasmasker til befolkningen i civilforsvarsområdet.

Kommunerne har ansvaret for opbevaring og vedligeholdelse af materiellet, men staten ejer det og sørger for udvikling, nyanskaffelse og omsætning.

Kommunerne har foreslået, at de får statsbidrag (= bloktilskud) samt adgang til at bruge materiellet i fredstid.

Samlet skal der anskaffes materiel for 1.250 mio.sv.kr. i 1990-95. Man satser mere på udvikling. Tidligere købte man udelukkende krigsmateriel, nu søger man en kombination fred/krig.

I uddannelsen bruger man princippet ørø

P problem

B baseret "PBI"

I indlæring

Læreren er ikke "udlærere". Det er eleverne, der "indlærer". Skolerne har en meget stor frihed til at udvikle og forbedre kurserne.

Erfaringer fra den svenske omstillingsproces har lært, at man skal gøre det hurtigt, når først beslutningen om omlægninger er taget (max. $\frac{1}{2}$ - 1 år). Bort med alt det gamle og lav noget helt nyt. Man skal tænke frit og begynde forfra, men i løbet af processen finder man ud af, at mange "gamle" dele passer ind i et nyt system.

Man gav gode overgangsordninger til de, der ville ud. Mange tidligere ansatte så skriften på væggen og undlod at søge de nye stillinger.

»

Sammenlægning af brandvæsen og civilforsvar i Sverige.

Historie	Under anden verdenskrig opbyggede man en stort anlagt luftbeskyttelse, hvor ansvaret for opgavernes løsning blev placeret i kommunerne. Politiet, der var en statslig myndighed, varetog ledelsen af CF-organisationen i kommunerne. Efter krigen flyttedes ansvaret for civilforsvaret fra kommunerne til staten, da kommunerne fik mang© andre samfundsopgaver at varetage. Civilforsvarsstyrelsen dannedes.
Udviklingen	I 1960-70'erne voksede kommunerne og fik som nævnt ansvaret for varetagelsen af mange samfundsopgaver. Analyser i perioden godtgjorde, at alt det, man beskæftigede sig med i Civilforsvaret (statsligt), beskæftigede man sig også med i det daglige arbejde i kommunerne.
Ansvar	Det var i samme periode, at man udviklede princippet om, at den myndighed, der har ansvaret for løsningen af en opgave i fredstid, også skal have ansvaret for løsningen af den (tilsvarende opgave) i krig. Civilforsvarsstyrelsen og kommuneforbundet forhandlede og foretog en prøveplanlægning om en sammenlægning. I 1982 (försvarsbeslutningen) blev det besluttet, at kommunerne skulle varetage ledelsen af civilforsvaret på kommunalt niveau.
Forhandlinger	På centralt niveau blev der også forhandlet om en sammenlægning af de styrende myndigheder. Mange centrale institutioner havde ansvar for hver sin del af beredskabet. I 1984 blev det besluttet at foretage en sammenlægning af centrale myndigheder på beredskabsområdet. Dette skulle ske bl.a. for at blive bedre til de større ulykkes bekæmpelse. Den 1. juli 1986 blev Statens Räddningsverk dannet ved sammenlægning af 5 myndigheder og disses opgaver, først og fremmest Civilforsvarsstyrelsen og Statens Brandnämnd.

Forhold før omlægningen

Samfundets fredsredningstjeneste var en opgave for kommunerne. Den bestod af almindelig redningstjeneste, som indsats ved brand, olieforurening, sammenstyrtninger og oversvømmelser m.v. På regionalt niveau havde länsstyrelserne (amterne) ansvar for at lede og samordne den almindelige redningstjeneste. Central tilsynsmyndighed var Statens **Brandnäm**d (Statens Brandinspektion).

Den særlige redningstjeneste omfattede fjeldredning, søredning, flyredning og ulykker ved atomanlæg. Her var ledelsesansvaret opdelt på flere statslige myndigheder, f.eks. Rikspolisstyrelsen, Sjöfartsverket, Luftfartsverket og länsstyrelserne (i kernekraftlänene). Statens Stråleskyddsinstitut skulle samordne beredskabsplanlægningen af beskyttelsesforanstaltninger mod atomulykker og var rådgivende organ for länsstyrelserne. (Opregningen er ikke udtømmende).

Som civilforsvar ansås den virksomhed, der blev udøvet, for i krig eller ved krigsfare at beskytte befolkning og ejendom mod skader som følge af fjendtlige angreb, samt at redde overlevende efter sådanne angreb. Civilforsvarsstyrelsen udøvede den centrale ledelse af civilforsvaret og var central forvaltningsmyndighed for civilforsvaret. På regionalt niveau henhørte civilforsvaret under "Civilbefälhave-ran" og länsstyrelserne. Länsstyrelserne stod også for en stor del af forberedelsesarbejdet, der i fredstid foregik på lokalt niveau. Et vist ansvar for at udføre dette arbejde påhvilede dog kommunerne.

Før omlægningen var der store forskelle mellem

- fredstidsberedskab: klar til indsats, ingen langsigtet planlægning, få penge, levende, hurtigt og
- krigstidsberedskab: ingen indsatser, meget langsigtet planlægning, mange penge, langsomt, støvet, tungt.

Overvejelser

Da samfundet i 1960-70'erne blev opfattet som mere sårbart end tidligere, måtte man, for at mindske ulykkernes omfang, stadig øge samarbejdet mellem de forskellige redningstjenesteorganer, og øge samordningen i forbindelse med den forebyggende **virksomhed**. Civilforsvarets ressourcer burde således anvendes i fredsredningstjenesten i fuld udstrækning.

Endelig burde forskning, udvikling og erfaringsudveksling i forbindelse med katastrofeberedskabet øges.

Ved at decentralisere ansvaret for det kommunale civilforsvar ville ansvaret for fredsredningstjenesten, civilforsvaret og det kommunale beredskab blive samlet i kommunerne, og planlægningsvirksomheden for disse 3 områder ville blive integreret.

Fra kommunernes synspunkt var dette en stor fordel, da man tidligere havde haft at gøre med forskellige centrale myndigheder, der kunne have forskelligt syn på **fredsredningstjenesten** og på civilforsvaret.

Der kunne opnås rationaliserings- og effektivitetsgevinster ved at foretage en central samordning af ledelsen. Gevinsterne herved blev vurderet til at ligge i forbindelse med uddannelse, planlægning, skadeforebyggelse, information, forskning og udvikling.

Specielt fordelene ved en samordning af beredskabet vedrørende beskyttelsesforanstaltninger mod radioaktivitet ville være store. Civilforsvaret planlagde forhold vedrørende den krigsmæssige side, og flere andre institutioner planlagde vedrørende fredsforhold. Disse to planlægningssituationer adskilte sig ikke væsentligt fra hinanden og burde derfor samordnes.

Hovedopgaver for den nye centrale enhed i Sverige (Statens Räddningsverk) (SRV)

SRV fik følgende formål (mission):

- at redde liv, ejendom og miljø, med deraf følgende hovedfunktioner:

tilsynsfunktion for den almene redningstjeneste

samordning af fredsredningstjenesten, civilforsvar og civilt beredskab

samordning af planlægning i spørgsmål om beskyttelse mod radioaktivitet

ledelse af civilforsvaret

samordning af forhold vedrørende transport af farligt gods.

Specielt følgende opgaver i forbindelse med fredsredningstjenesten skal nævnes:

organisation og materielanskaffelse

planlægning og ledelse af uddannelse

udveksling af erfaringer mellem myndigheder.

Der var tale om ambitionsforhøjelser på følgende områder:

farligt gods
radioaktive udslip
kemiske ulykker
risikoanalyser.

Der lægges nu mere vægt på at udføre en samordnende rolle for samfundets redningstjenesteorganer og for den skadeforebyggende virksomhed. Endvidere får forskning og udvikling en mere fremtrædende rolle.

Selvom kommunerne har overtaget ansvaret for ledelsen af civilforsvaret på lokalt niveau og det fredsmæssige planlægningsarbejde, er civilforsvaret stadig en statslig opgave og betales helt af staten. Staten bibeholder den overordnede ledelse af civilforsvaret.

SRV har ansvaret for udarbejdelsen af forskrifter for planlægningen af samvirket ved redningsindsatser.

På baggrund af SRV samordningsansvar blev samordningen af den almene redningstjeneste og øvrige dele af samfundets redningstjeneste styrket.

Planlægningen af civilforsvaret styres ikke detaljeret, men styrelsen har en fremtrædende rolle som rådgivende og støttende organ.

Udgangspunktet for SRV er således de fredsmæssige hændelser. Beredskabsplanlægningen vedrørende disse opgaver danner grundlag for krigsplanlægningen for de tilsvarende typer hændelser.

Hovedargumentationen for omlægningen var, at man skulle have en bedre redningstjeneste. Det var et spørgsmål om at behandle kunderne bedre. Fik kommunerne bedre uddannelser, ville meget løse sig af sig selv.

Personaleorganisationerne var hele tiden enige om, at denne sammenlægning skulle ske.

Integreringen er foretaget på følgende områder:

- uddannelse
- kommandocentraler
- varslingssystem
- kommunikation
- beklædning
- statslig og kommunal redningstjeneste
- farligt gods
- beredskab mod kemiske ulykker.

Kommunernes ansvar

En ny lov om civilforsvaret (planlagt til 1992) vil gøre kommunerne til civile totalforsvarsmyndigheder på lokalt niveau for al planlægning i fred og krig. Især det forebyggende arbejde vil få en fremtrædende placering.

De centrale styringsmuligheder vil i fremtiden være uddannelse og rådgivning, men ikke forskrifter.

De 284 svenske kommuner er i princippet ens, men der er dannet frivillige samarbejder ("Samverkansregioner") mellem flere kommuner. Det vedrører f.eks. uddannelse og øvelser. Man må gerne gå på tværs af länsgrenser i forbindelse med slukningsaftaler, men den enkelte kommune kan ikke afgive kompetence vedrørende ansvar for slukning og indsats.

Uddannelse

Det var på uddannelsesområdet, at man først brugte civilforsvarets ressourcer på fredstidsopgaver. Man lavede CF-skolerne om til "**Räddningsskoler**". Derved kunne man uddanne mange flere brandmænd, og kurserne kunne gøres meget længere, hvilket var meget tiltrængt. Tidligere var uddannelserne inden for brandområdet (fred) få og korte og uden den nødvendige sammenhæng med andre indsatsproblemer.

Information

I forbindelse med planlægningen og gennemførelsen af flere institutioner på beredskabsområdet brugte man mange ressourcer på at informere om planerne. Hovedbudskabet var, at det ikke var én organisation, der overtog en anden, men noget helt nyt, der blev dannet.

Det faglige hovedbudskab var, at også omfanget og typen af behovet for civilforsvarsindsats ændres i takt med truslen mod samfundet, men at man som primært formål havde at beskytte borgerne i fredstid. Fredstidsplanlægningen bruges som udgangspunkt for krigstidsplanlægningen.

Forskelle mellem det svenske og det danske beredskabs-system

I Sverige har der hidtil ikke været CF-værnepligt, som vi kender det i Danmark. Man har i Sverige kun haft mulighed for at uddanne de værnepligtige, der var blevet for gamle til forsvaret (ved 47-års alderen), og da kun i få dage om året. Nu er der ved at blive indført en ordning, hvor 3000 værnepligtige om året efter en grunduddannelse (8 uger) skal udstationeres til en brandstation (4 måneder).

I Sverige findes ikke et statsligt CF-korps, som i fredstid har beredskabsopgaver.

I Sverige findes ikke et redningskorps som Falck, der løser væsentlige beredskabsopgaver for det offentlige.

I Sverige anvendes mange penge til den krigsmæssige forebyggende beskyttelse af befolkningen (beskyttelsesrum, gasmasker og evakueringsplanlægning).

I Sverige fandtes ingen "civilforsvarstanke" eller "-organisation" i kommunerne før omlægningen. Alt blev planlagt på centralt eller regionalt niveau.

I Sverige var CF-planlægningen meget mere centraliseret, end den er i Danmark i dag.

I Sverige anvendes mange flere ressourcer på redningstjeneste og CF-forskning og -udvikling, end der anvendes i dag i Danmark.

I Sverige er politiet ikke et særligt redningstjenesteorgan med selvstændige beføjelser og ansvar, bortset fra fjeldredningstjeneste.

I Sverige er brandforsvarsuddannelserne væsentligt længere end i Danmark.

I Sverige varetages alarmering af fredstidsberedskaberne af et særligt alarmeringsorgan, SOS Alarmering AB.

Uddannelse. (Generelt)

Før sammenlægningerne var de krigsmæssige civilforsvarsuddannelser gode, hvorimod uddannelsen til de fredsmæssige indsatser ikke var god.

I forbindelse med sammenlægningen blev alle uddannelser revurderet, og et helt nyt uddannelsessystem blev indført.

Staten betaler for uddannelserne, medens de enkelte kommuner betaler for deres brandmænds kost og logi på kurser.

Tidligere lå ansvaret foruddannelserne under Statens Brandnämnd. Også Brandforsvarsforeningen har haft uddannelser.

Fredstidsindsatsuddannelserne er prioriteret højere end de krigsmæssige CF-uddannelser. Dette er sket bl.a. af ressourceårsager. CF-uddannelsen er i vid udstrækning flyttet fra redningsskolerne ud til kommunerne. Det er specielt uddannelserne i CF-enheders indsats, der ligger i kommunerne.

Skolerne (4) har anskaffet nyere og mere moderne materiel til uddannelse. Kravene fra eleverne er store, da der er tale om erhversuddannelser. Men det slider væsentlig mere på skolerne at have erhversuddannelser end at have uddannelser til løsning af civilforsvarsopgaver.

I et særligt notat er de svenske brandforsvarsuddannelser m.v. beskrevet.

Statens Räddningsverk (SRV).

SRV dannedes 1. juli 1986 ved sammenlægning af Civilförsvarsstyrelsen, Statens Brandnämnd og enheder af flere andre statslige myndigheder, der løste beredskabsopgaver.

SRV ligger i Försvarsdepartementets ressort og ledes af en generaldirektör. SRV har 2 stabsfunktioner (information og planlægning) samt 5 liniefunktioner (befolkningsbeskyttelse, redningstjeneste, teknik, uddannelse og administration).

Den øverste styrende myndighed er redningsrådet, som ledes af forsvarsministeren. Man mødes mindst to gange om året. Man behandler ofte spørgsmål, som opstår på grund af mangel på koordination mellem myndigheder. Det er et organ for samordning af samfundets redningsberedskab og har deltagelse af generaldirektörerne for SRV, ÖCB (Överstyrelsen för Civilt Beredskap), Televærket samt andre styrelseschefer med beredskabsansvar. Redningsrådet har ingen operativ kompetence.

SRV styrelse ledes af generaldirektören. SRV styrelse beslutter om langsigtede principielle og politiske spørgsmål og andre vigtige forhold som budget, organisation og arbejdsform. Medlemmerne udpeges af regeringen og er politikere eller ansatte/ledere i de private erhvervsliv. Derudover er der repræsentanter for arbejdstagerne, LO og tjenestemandorganisationerne. Styrelsen mødes 7-8 gange om året.

SRV delegationer, ialt 6, er rådgivende m.h.t. planlægning og vigtigere spørgsmål inden for de beredskabsmæssige hovedsagsområder (samordning af befolkningsbeskyttelse, transport af farligt gods, samordning af redningstjeneste, beredskabsmod kernekraftulykker, materiel og uddannelse. Delegationerne sammensættes efter hvad regeringen finder vigtigt.

De mødes ca. 4 gange om året. Medlemmerne repræsenterer de forskellige organisationer som udfører arbejde indenfor det pågældende område. De udgør et bredt kontaktnet.

De 4 redningsskoler er direkte underlagt generaldirektören, men det praktiske arbejde foregår direkte mellem skolerne og de enkelte linieenheder i SRV.

SVR personaleramme:

Der var før omlægningen ca. 750 personer samt 5 civilforsvarsskoler. Der er nu ca. 700 personer samt 4 redningsskoler.

I SRV er der tale om følgende funktionelle fordeling af personalet:

Befolkningsbeskyt-

telse:	Forebyggende	(35)
--------	--------------	------

Rådningstjänst:	Afhjælpende	(40)
-----------------	-------------	------

Teknik:	Logistik	(50)
---------	----------	------

Uddannelse:	Kontakt til skoler	(25)
-------------	--------------------	------

4 skoler		(500)
----------	--	-------

Administration	Pers., øko.m.v.	(50)
----------------	-----------------	------

I alt	SRV	ca. 200
-------	-----	---------

	Skoler	500
--	--------	-----

Planlægning, forskning og informationssekretariatet betjener sig af få personer i selve enhederne, da det meste af arbejdet foregår i de 5 linieafdelinger.

Der er stadig en adskillelse mellem fred og krig, og udviklingen går i retning af, at alt lægges til kommuner. Finansieringen sker på den måde, at det, der kun bruges i krig er statens, mens det, der også kan anvendes i fred, er kommunens.

På det statslige niveau er der mange myndigheder, der har med redningstjeneste at gøre:

Flyrädning:	Luftfartsverket
-------------	-----------------

Fjällrädning:	Rikspolisstyrelsen
---------------	--------------------

Sjörädning:	Sjöfartsverket
-------------	----------------

Olieudslip:	Kustbevakningen
-------------	-----------------

Kerneenergi:	Länsstyrelsen
--------------	---------------

Sygetransport:	Landstinget
----------------	-------------

SRV arbejder med råd, konsultation og vejledninger for at undgå overlapninger. En meget stor mængde regler og bestemmelser blev ophævet ved

sammenlægningen, da ingen vidste, hvad de skulle bruges til. 20 år gamle bestemmelser er for gamle.

Privatisering af (visse dele af) redningstjenesten i Sverige er ikke muligt af ideologiske årsager. Det er nok lovmæssigt muligt, men vil da kun omfatte styrkerne, ikke redningslederen og -chefen. På finansieringssiden er der utraditionelle løsninger undervejs, da særligt farlige virksomheder ideelt set skal betale til det beredskab, samfundet kræver, netop på grund af den farlige virksomhed.

Överstyrelsen för Civilt Beredskap (ÖCB) koordinerer alle de kommunale beredskaber. Rent faktisk har kommunerne to myndigheder at henvende sig til vedrørende redningstjeneste og beredskaber. Sverige har et tostrengt system på en anden måde end i Danmark.

Planlægningsforudsætningerne på den økonomiske side er således:

Administration:	100 (mio. sv.kr.)
Uddannelse:	340
Information:	80
Materiel (vedl.):	75
Materiel (ansk.):	250
Kommandocentraler:	75
Anlæg, skoler:	40
Beskyttelsesrum:	500
Forskning:	15
	1.475 (mio.sv.kr./år).

Der er tale om en fleksibel anvendelse af bevilningerne, idet materiellet kan anvendes såvel i krig som i fred.

Af INFO's 80 mio.sv.kr. går 45 mio. til CFF vedrørende selvbeskyttelsesuddannelse m.v. SRV kontrollerer, at pengene til CFF bliver brugt ordentligt.

"Civilforsvarsloven" forsvinder om nogle år og erstattes af "Lov om civilt forsvar".

Erfaringer: Der var mange af ændringerne, der kom i utakt. Specielt på finansieringssiden stat/kommune er det vigtigt med fodslag. Byrdefordelingen er vigtig at tage hensyn til.

SRV vil ikke have konkret ansvar i bestemte beredskaber. Derfor ligger ansvaret for f.eks. kernekraftberedskabet i länene.

"Farligt gods"-problematikken er nu en integreret del af uddannelsen i fredsredningstjeneste. Materiel til bekæmpelse af ulykker ligger på forskellige regionale depoter.

Store ("farlige") virksomheder skal, jfr. redningstjenesteloven, sørge for særlige beredskaber der kan sættes ind over for uheld på virksomheden. Virksomhederne skal efter kommunernes afgørelse selv betale for (en del af) beredskabet.

Man har opbygget RIB (Räddningsverkets Informations Bank) til hjælp i det forebyggende arbejde, indsatsplanlægning, øvelser og uddannelse samt redningstjenesteopgaver.

Svenskerne har givet følgende korte vurdering af det danske beredskabs-/civilforsvarssystem:

Stærke sider: CF-korpset med dets uddannelsessystem, materiel og korpsånd.

Svage sider: Ufærdige beskyttelsesrum, manglende C-beskyttelse, ingen sammenhæng mellem (varsling beskyttelsesrum) og (beskyttelsesrum - CF-korps. For meget tradition og for lidt rationalitet.

Man har endvidere fremhævet, at det er vigtigt at få afklaret følgende, inden omlægningen sættes i værk:

opgave- og byrdefordelingen mellem stat og kommuner

fordelingen forebyggende/afhjælpende foranstaltninger

kvalitet frem for kvantitet.

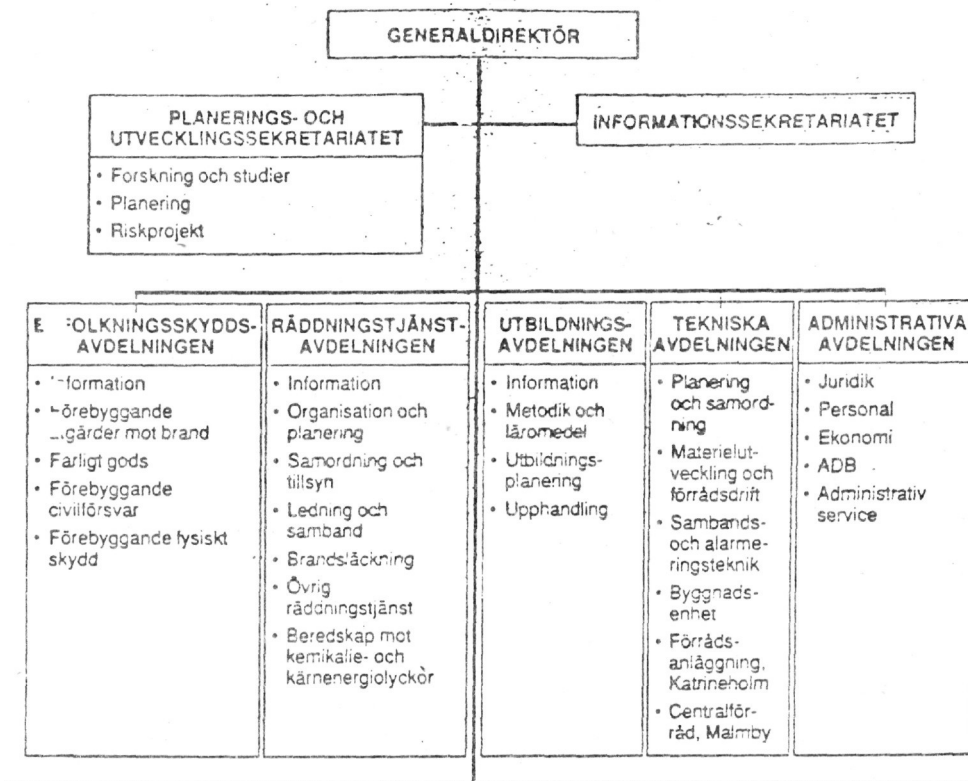
- ☐ Information
- ☐ Forebyggende brandforsvar
- ☐ Færdige gods
- ☐ Ovetforsvar
- ☐ Fysisk skydd

[illegible]

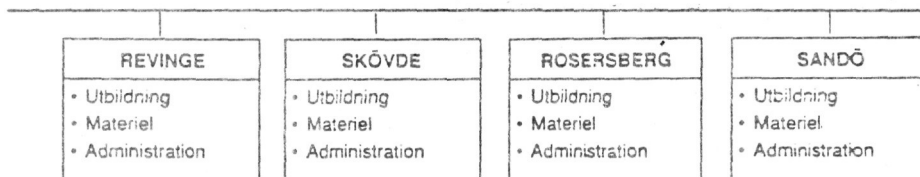
RÄDDNINGSSKOLAN

Jan Holmqvist Utbildningsenhet
Administrativ enhet
Materielenhet

RÄDDNINGSVÄRKET

RÄDDNINGSSKOLOR

Skada vid KÄRN- TEKNISK- ANLÄGGN.	MILJÖ SKADA	MÄNNISKOR	FLYG HAVERI	Skada på MÄNNISKOR	Skada på MÄNNISKOR EGENDOM MILJÖ	LÄNET	LÄNS STYRELSEN	HINDRA och BEGRÄNSA SKADOR
		SVENSKT SJÖTERRI- TORIUM	HELA LANDET samt SVENSKT SJÖTERRIT.	FJÄLL OMRÅDE	KOMMUNEN	KUSTBEVAK NINGENS SJÖ RÄDDNING	HINDRA och BEGRÄNSA SKADOR vid UTSLÄPP	
		SVENSKT SJÖTERRI- TORIUM	LUFTFARTS VERKETS FLYG RÄDDNING	POLISENS FJÄLL RÄDDNING	KOMMUNAL RÄDDNINGS TJÄNST	EFTER FORSKA och RÄDDA SJÖ RÄDDNING	HINDRA och BEGRÄNSA SKADOR vid UTSLÄPP	
		SVENSKT SJÖTERRI- TORIUM	EFTER FORSKA — TILL SJÖSS ÄVEN RÄDDA	EFTER FORSKA och RÄDDA	BEGRÄNSA SKADOR			

LÄNS
LARMERINGS
CENTRAL

Kommunal räddningstjänst	Kommuns räddningstjänst
Flygräddning	Luftfartsverket
Fjällräddning	Rikspolisstyrelsen
Sjöräddning	Sjöfartsverket
Utsläpp till havs	Kustbevakningen
Kärnenergi olycka	Länsstyrelsen
Sjuktransporter	Landstinget
Övrigt	

Räddnings-tjänst

SEKRETARIAT

Knowledge of bedding of strata

Y

Läsnätyleise sammanhållande

...ne polleche...

[illegible]

AND INQUIRY BY PHONE

А.Д. Жуков

Regional KBV Leading &

Regional militär myndig

Lokalradion

...s central!

Community

1000

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

Oktober 1990

Katastrofeberedskab i Vesttyskland

Følgende beskrivelse baserer sig på en redigeret oversættelse af:

"Zivilschutz, Band 19.
Erweiterter Katastrophenschutz -
Daten und Fakten.
2. berichtigte Auflage 1989.
Bonn Bad Godesberg 1989".

1. Grundlag og struktur

Medens beskyttelse af befolkningen i krig er en opgave for staten, jf. Grundlovens § 73, er katastrofeberedskab i fredstid en opgave for delstaterne, jf. Grundlovens § 30.

Af personelle, tekniske og finansielle grunde ville det ikke være fornuftigt, at såvel staten som de enkelte delstater opbyggede hver deres katastrofeberedskabssystem, ét beregnet til krig og flere beregnet til fred. Godt nok er årsagerne til beredskabernes brug forskellige, men opgavetyperne er ens. Derfor opgav man i 1960'erne et projekt om et statsligt Zivilschutz-Corps. En statslig Luftschutzdienst blev i 1972 inkorporeret i det udvidede **katastrofeberedskab**.

Staten og delstaterne arbejder tæt sammen for, om nødvendigt, at råde over et fælles og slagkraftigt system til skadebekæmpelse. Af den grund baseres virksomheden i vid udstrækning på de frivillige i de offentlige og private hjælpeorganisationer, der medvirker i det vesttyske katastrofeberedskab, nemlig:

- Brandværn (BRV)
- Die Bundesanstalt Technisches Hilfswerk (THW)
- Der Arbeiter-Samariter-Bund (ASB)
- Das Deutsche Rote Kreuz (DRK)
- Die Johanniter-Unfall-Hilfe (JUH)
- Der Malteser-Hilfsdienst (MHD)
- Die Deutsche Lebens-Rettungs-Gesellschaft (DLRG)

Det lovmæssige grundlag for dette samarbejde findes i lov af 9. juli 1968 om katastrofeberedskab. Loven er justeret i 1990.

Efter denne lovs § 1# som administreres af delstaterne på vegne af staten, varetager de fredsmæssige delstatskatastrofeberedskaber også deres opgave i krigstid.

Staten, der har ansvaret for beskyttelse af befolkningen i krigstid, efterkommer denne forpligtelse ved at forstærke og udvide delstaternes katastrofeberedskabsorganisationer med personel (uddannet og udrustet af staten) og materiel.

Styrke

Bundesministerium des Innern har i samarbejde med delstaterne fastslået, at katastrofeberedskabets personelle styrke skal udgøre 1% af befolkningen.

Af disse 600.000 hjælpere er de 200.000 den forstærkning, som staten rekrutterer, uddanner og udruster. Status er 143.000 hjælpere. De resterende 400.000 hjælpere skal rekrutteres, uddannes og udrustes af delstaterne.

Tjenestegrenene

Skadebekæmpelsen baserer sig på såvel mobile enheder som stationære enheder.

De 9 tjenestegrene er organiseret forskelligt, alt efter deres opgaver. I første omgang er det private og offentlige hjælpeorganisationer, der tilvejebringer enheder og installationer.

Brandtjenesten (Brandschutzdienst) redder mennesker og værdier og bekæmper brande. Materiellet udgøres hovedsageligt af brand- og slangegrupper.

Redningstjenesten (Bergungsdienst) redder mennesker og værdier, rydder veje og deltager i rydningsarbejdet. Materiellet udgøres af redningsgrupper i forskellig størrelse.

Teknisk tjeneste (Instandsetzungsdienst) varetager nødreparationer på el, gas, vand og olieinstallationer samt kloakledninger, i den udstrækning en fortsættelse af livsvigtig virksomhed er nødvendig.

Sanitetstjenesten yder førstehjælp og transporterer syge og sårede.

ABC-tjenesten fastlægger fareområder i forbindelse med anvendelse af atomare, biologiske og kemiske våben.

Forplejnings- og indkvarteringstjenesten (Betreuungs-dienst) rådgiver, forplejer og nødindkvarterer nødstedte personer og medvirker ved regulering af evakueringer m.v.

Veterinærtjenesten indsættes ved skader på dyr, animalske produkter, fødevarer og drikkevand.

Kommunikationstjenesten (Fernmeldedienst) opretter, betjener og vedligeholder kommunikationsforbindelser mellem indsatsledelsen og indsatsenhederne.

Materiel- og forsyningstjenesten (Versorgungsdienst) varetager materielvedligeholdelse og -erstatning samt forplejning af indsatsstyrkerne.

Ledelsen

Den administrative koordinering af katastrofeberedskabets funktion varetages af den Landkreis("amt"), enheden er stationeret i. Borgmesteren (el. lign.) er ansvarlig for enhedernes udrustning, uddannelse, indsats og vedligeholdelse.

I tilfælde af katastrofer træder en gruppe fagligt uddannede personer sammen til rådighed for den øverst ansvarlige. Denne stab danner ledelseskernen i Landkreisen.

Uddannelsen

Da de fleste medlemmer af katastrofeberedskabsorganisationen, med undtagelsen af de professionelle brandværn, er frivillige ("ehrenamtliche") hjælpere, er uddannelsen af afgørende betydning.

Ved uddannelsen samarbejder offentlige og private enheder tæt.

Uddannelsen sker på tre trin:

- den lokale uddannelse i den enkelte kommune

- den videregående uddannelse i specielle funktioner og tjenestegrene samt ledelse foregår på delstaternes katastrofeberedskabsskoler. Disse uddannelser betales af staten. Årligt uddannes 12.000 deltagere på 300 kurser

- stabene uddannes centralt på Statens Katastrofeberedskabsskole. Årligt uddannes ca. 6.000 ledere på 350 kurser.

Personale

De professionelle brandværns personale er fastansatte, der arbejder heltids i det pågældende brandværn.

I brandværn i byer med mindre end 100.000 indbyggere er der tale om, at lederpersonalet er fastansat, medens brandfolkene er frivillige.

I de frivillige brandværn i kommunerne er alt personale frivilligt.

I de øvrige katastrofeberedskabsorganisationer er personalesammensætningen uens. I THW er de, der arbejder i Bonn ved THW-direktoratet og de, der arbejder på tjenestestedet for delstatens THW-ledelse, fastansatte ("hauptamtliche"). På de øvrige lokale tjenestesteder er alle frivillige ("ehrenamtliche").

Såvel THW som flere af de andre **katastrofeberedskabsorganisationer**, der er nævnt på første side af denne redegørelse, betjener sig desuden af værnepligtige. Dette gælder også den tyske varslingsjeneste, Warndienst.

Som værnepligtig i (Vest-)Tyskland kan man aftjene sin værnepligt ved ét af de væbnede, militære værn. Ønsker man imidlertid ikke at aftjene militær værnepligt, kan tjenestetiden udstrækkes til en periode af ti år, og tjenesten kan afvikles i f.eks. THW eller varslingsjenesten. Uddannelsen og øvelsesdeltagelsen ligger hovedsagelig om aftenen og i weekends, og den varer over perioden på ti år til den tilsvarende militære værnepligtstidslængde. Misligholdes denne form for værnepligt af den værnepligtige, overføres den pågældende til militær værnepligt med den fulde længde.

2. Katastrofeberedskabsorganisationer

Følgende offentlige organisationer findes i katastrofeberedskabet:

Brandværn

Die Bundesanstalt Technisches Hilfswerk

Das Bayerische Rote Kreuz

S

Derudover findes følgende private hjælpeorganisationer:

Der Arbeiter-Samariter-Bund (ASB)

Das Deutsche Rote Kreuz (DRK)

Die Johanniter-Unfall-Hilfe (JUH)

Der Malteser-Hilfsdienst (MHD)

Endelig har Bundesamt für Zivilschutz fastsat regler for
Die Deutsche Lebens-Rettungs-Gesellschaft's (DLRG) med-
virken i katastrofeberedskabet.

a. Brandværn

Brandværnene i Vesttyskland er offentlige institutioner, der skal organiseres af de enkelte kommuner.

Det lovmæssige grundlag herfor findes i den enkelte delstats lovgivning for brandværn og hjælpeforanstaltninger. Staten har ingen påvirkningsmuligheder inden for brandvæsnernes område, bortset fra situationer, hvor civilforsvaret aktiveres.

Efter delstatsbestemmelser skal byer med mere end 100.000 indbyggere oprette professionelle brandværn med fastansatte ledere og brandmænd.

I middelstore byer findes forskellige frivillige brandværn med fastansat lederpersonale.

I alle kommuner (også de, der har byer med mere end 100.000 indbyggere) findes frivillige brandværn, hvis medlemmer står til rådighed for beredskabet frivilligt og omkostningsfrit.

På fabriksområder o.lign. findes, alt efter brandbarlighed, virksomhedsbrandværn. Visse virksomhedsbrandværn kan opnå offentlig godkendelse.

Efter gældende lovgivning i samtlige delstater skal hver kommune opstille et brandværn. På den måde er der opstået et tæt net af offentlige brandværn.

Brandværnene udøver deres virksomhed ved forholdsregler, der straks tages i anvendelse ved situationer, der kan føre til livstruende forhold, udslip af farlige stoffer, hjælpeløshed ved indespærring o.lign.

Opgaverne løses ved:

- brandbekæmpelse
- tekniske hjælpeforanstaltninger
- stråle- og miljøbeskyttelse
- redningstjeneste/sygetransport
- katastrofebeskyttelse
- forebyggende brandbeskyttelse

Brandværnenes opgaver er reguleret i følgende lovgivning:

- delstatslove om brandværn
- katastrofeberedskabsloven

redningslove

I tilfælde af mobilisering af civilforsvaret overtager brandværnene brandtjenesten og teknisk tjeneste, en del af redningstjenesten, kommunikationstjenesten samt ABC-tjenesten.

Med henblik på uddannelse af de aktive i brandværnene findes der delstatsbrandskoler i de enkelte delstater. Derudover har de professionelle brandværn deres egne, lokale uddannelsesanstalt.

Tilsynet med brandværnene påhviler den enkelte delstats indenrigsminister, der kan have oprettet særlige direktorater for brand- og katastrofeberedskab.

For at sikre alle ansatte og frivillige deres demokratiske rettigheder i forbindelse med arbejdet i brandværnet samt medindflydelse på brandværnets udvikling, er der på alle niveauer oprettet brandværnsforbund.

Brandværn i en delstat (Schleswig Holstein)

(På baggrund af materiale om brandværn i Schleswig-Holstein følger nedenfor en mere detaljeret beskrivelse af brandværnets forhold).

Hver af Vesttysklands ni delstater har ansvaret for den enkelte delstats brandværn. Brandværnenes virke bestemmes af en brandlov i hver delstat. De enkelte delstaters brandlove afviger kun lidt fra hinanden.

Denne beskrivelse baserer sig på brandloven for Schleswig-Holstein, senest ændret 12. august 1977. Kun de væsentligste forhold er medtaget i beskrivelsen.

I. Brandforsvar

Brandforsvaret skal beskytte den enkelte eller offentligheden mod trusler fra brande. Dette sker gennem brandværnet (**afhjælpende** brandforsvar) og gennem brandsikring (forebyggende brandforsvar).

Opbygning og drift af brandværn og slukningsvandforsyning er en kommunal opgave. I undtagelsestilfælde kan et virksomhedsbrandværn overtage slukningspligten i en kommune eller i dele af en kommune.

(Politi-)kredsene skal støtte de kommunale brandværn i forbindelse med opbygning og drift af disse.

Delstaterne skal føre tilsyn med brandforsvaret. Af specielle opgaver skal nævnes:

at opbygge og drive en brandskole for delstaten,
 at sikre kommuner, kredse og virksomhedsbrandværn
 hjælp til at forbedre brandforsvaret,
 at foretage (støtte) brandforsvarsforskning og
 at tage del i driften af tekniske prøveindretninger.

II. Brandværn

Efter retningslinierne i brandloven findes følgende typer brandværn:

offentlige brandværn
 professionelt brandværn
 frivilligt brandværn
 pligtbrandværn samt
 virksomhedsbrandværn

Brandværnene skal yde hjælp ved brande gennem sluknings- og redningsarbejde.

Brandværnene skal, for at kunne overtage denne offentlige opgave, godkendes af tilsynsmyndigheden. Denne godkendelse forudsætter stor faglig og personlig dygtighed hos brandværnet såvel som hos den enkelte (brand-)fører. Hvis disse forudsætninger ikke længere er tilstede, kan godkendelsen tilbagekaldes.

A. Professionelt brandværn

Byer med mere end 100.000 indbyggere skal oprette professionelt brandværn. Andre byer kan gøre det. Professionelle brandværn kan ligeledes overtage sygebefordringsopgaven. Ansatte i professionelle brandværn må ikke være ansat i/lede andre organer under brandværnet.

Brandchefen er foresat ansatte i det professionelle brandværn. Han er endvidere ansvarlig for indsats af frivillige brandværn og virksomhedsbrandværn i byområdet og rådgiver byen i alle spørgsmål om brandforsvar.

B. Frivillige brandværn

Frivillige brandvæsner er:

kommunebrandværn

sognebrandværn

De består af en eller flere slukningsgrupper.

Kommunebrandværn er offentlige indretninger uden egen "retspersonlighed."

For frivillige brandværn findes et sæt bekendtgørelser, hvoraf medlemmernes rettigheder og pligter fremgår.

Medlemmerne af frivillige brandværn er frivillige ("Ehrenamtliche").

De frivillige brandværn vælger forskellige ledere, der hver på deres niveau er ansvarlige for det frivillige brandværns drift.

Endelig dannes et brandværnsforbund i hver kreds. Disse forbund medvirker til det frivillige brandværns opretholdelse, uddannelse af medlemmerne samt, i sammenhæng med brandslukningstjenesten, at tage sig af medlemmernes sociale og økonomiske forhold.

C. Pligtbrandværn

Kommunen har pligt til at opstille et brandværn, hvis der ad anden vej ikke kan skaffes et betryggende brandforsvar. Dette brandværns drift reguleres af kommunen.

Alle mandlige indbyggere mellem 18 og 55 har pligt til at deltage i et pligtbrandværn.

D. Virksomhedsbrandværn

Virksomheder kan opstille et virksomhedsbrandværn. Særligt farlige virksomheder kan forpligtes til at opstille et sådant brandværn.

Virksomhedsbrandværnet skal til stadighed være indsatssklart og kan også på anfordring forpligtes til at yde hjælp uden for virksomhedens område.

E. Delstatsbrandskole

Delstatsbrandskolen har til opgave at give de frivillige brandværns medlemmer en grundig, faglig uddannelse i brandslukning, forebyggende brandforsvar (brandsikring) samt førstehjælp og eventuelt andre specialopgaver.

F. Ledelsen på brandstedet m.v.

Ved indsats har føreren af brandværnet i den kommune, hvor branden foregår, ledelsen af sluknings- og redningsarbejdet. Højere instanser kan overtage ledelsen. Ved fællesindsatser af frivillige og professionelle brandværn har lederen af det professionelle brandvæsen ansvaret for ledelsen på skadestedet.

Brandværnene er berettiget til at træffe de nødvendige sikkerhedsforholdsregler for at kunne arbejde uhindret på et brandsted, såfremt ordensmagten ikke allerede har truffet lignende forholdsregler.

Offentlige brandværn skal yde hjælp indtil 15 km i luftlinie fra deres eget indsatsområde, under forudsætning af, at eget brandforsvar er sikret.

III. Brandsikring

I brandfarlige bygninger, anlæg og lagerhaller skal der afholdes regelmæssige brandsyn for at overvåge brandfaren og for at se til, at mangler udbedres.

De kommunale myndigheder er ansvarlige for gennemførelse af brandsyn og for at kontrollere, at mangler bliver udbedret. Kommunen benytter sig af de professionelle brandværn eller af en brandsikringskommission.

IV. Hjelpepligt

Brandværnene skal på anfordring yde hjælp i påkommende tilfælde ved naturkatastrofer, eksplosioner eller større ulykker.

V. Øvrigt

Indsats af offentlige brandværn ved brande og offentlige nødsituationer er omkostningsfri for skadelidte.

Øverste tilsynsmyndighed for brandværnet er indenrigsministeren i pågældende delstat.

Til orientering er på skemaet anført oplysninger om Schleswig-Holstein fra 1989.

b. Die Bundesanstalt Technisches Hilfswerk (THW)

THW blev dannet i 1950 og fik i 1953 status som en statslig enhed under Bundesminister des Innern. Som katastrofeberedskabsenhed er THW altså ved siden af brandværnene en offentlig enhed, der er forpligtet til at medvirke i det udvidede katastrofeberedskab.

På grund af sin specialiserede udrustning fik THW i 1968, jf. katastrofebeskyttelsesloven, overdraget følgende opgaver:

redning af personer, dyr og værdier i fare, f.eks. i forbindelse med sammenstyrtninger og oversvømmelser

retablering af forsyningsledninger for vand, elektricitet, gas, olie samt kloakledninger. Dette arbejde udføres i samarbejde med de ansvarlige offentlige eller private virksomheder, der har ansvaret for den almindelige drift

udførelse af civilforsvarsopgaver f.eks. i forbindelse med nødvandforsyninger og tilsyn med beskyttelsesrum

indsats i udlandet ved jordskælv og andre svære skader

THW består af over 600 lokalerenheder med frivillige medarbejdere, samlet i 11 delstatsenheder med fastansatte medarbejdere. Over 300 frivillige medarbejdere virker som faglige rådgivere for kommuner m.v. i spørgsmål om katastrofeberedskab.

THW ledes af en direktør, der har sæde i Bundesamt für Zivilschutz i Bonn. Han rådgives af et udvalg, der er sammensat af lokalt udpegede frivillige.

De 58.000 aktive frivillige i THW gør tjeneste i

847 redningsdelinger

256 retableringsdelinger

18 ABC-delinger

48 kommunikationsdelinger

65 pontongrupper

33 brobygningsgrupper

800 specielt udrustede grupper med opgaver som forplejning, indkvartering osv.

Endvidere findes der i THW 10.000 ældre ("althelfer") og 3.500 unge (12-17 år) ("junghelfer").

Efter et halvt års prøvetid bliver den frivillige THW-hjælper optaget i en lokalafdeling og uddannet i 120 timer. Efter denne grunduddannelse følger den faglige uddannelse og specialuddannelsen, dels ved lokalafdelingen, dels ved delstatens og statens katastrofeberedskabsskole.

Foruden mange indsatser i Vesttyskland har THW også deltaget i indsatser i udlandet, f.eks.:

- redning af mennesker fra ruiner i Mexico City

- vejbygning i Etiopien

- brobygning i Tunesien

- drikkevandsforsyning i Somalia og i Sudan

- sanitære og elektriske anlæg i udviklingslande

- hovedvandforsyningsledning i Beirut

- svævebane og bro i Ecuador

c. Der Arbeiter-Samariter-Bund (ASB)

ASB er en frivillig, uafhængig hjælpeorganisation i Vest-tyskland.

Dets oprindelse og historie er tæt knyttet til den tyske arbejderbevægelse, ligesom ASB arbejder for en udvidelse af menneskets frihedsrettigheder, for at reducere afhængigheden af materielle goder og for at mindske diskrimineringen.

ASB tilbyder alle hjælp, uanset de pågældendes politiske, racemæssige, nationale og religiøse tilhørsforhold. ASB er åben for alle, der vil hjælpe andre. Det frivillige engagement er stort: over 600.000 frivillige er tilknyttet organisationen.

ASB's opgaver er alle af social- og sundhedspolitisk natur.

Socialtjeneste:

redningstjeneste (syge- og nødhjælpstransporter)

handicaptransporter

befolkningsuddannelse i førstehjælp

rådgivning af ældre, syge og handicappede personer

hjemmesygepleje

sanitetstjeneste ved diverse arrangementer

mobil, social hjælpetjeneste (medicinrådgivning, gymnastikprogrammer, nødopkald, hjemmehjælp, asylrådgivning, ungdomsarbejde, fritidsaktiviteter m.v.)

humanitær hjælp i udlandet.

Sociale installationer:

alderdoms- og plejehjem

socialstationer

sygehuse

handicaphjem

kuranstalter

dagcentre for ældre

d. Das Deutsche Rote Kreuz (DRK)

Den tyske forbundsregering har anerkendt DRK som national hjælpeorganisation til udførelse af de opgaver, som Genevekonventionerne af 1949 og de internationale Røde Kors konferencer har fastlagt. Som betingelse for anerkendelsen ligger, at DRK har opbygget en indsatsstærk organisation, der kan udføre de pålagte opgaver. DRK må være forberedt på at udføre opgaver, der berører befolkningens sikkerhed i væbnede konflikter.

Til de væsentligste opgaver for DRK hører:

hjælp til ofre i væbnede konflikter

medvirken i forbundshærens sanitetstjeneste

eftersøgningstjeneste og informationskontor, jf. Røde Kors konventionerne. Medvirken ved familiesammenføringer og til de med denne opgave sammenhørende **hjelpeaktioner**

udbredelse af kendskab til Røde Kors konventionerne

sygepleje

redningstjeneste (transport af syge og tilskadekomne)

bloddonortjeneste

katastrofehjælp

førstehjælp ved ulykker og nødsituationer

uddannelse af befolkningen i førstehjælp og sundhedspleje.

DRK samarbejder med civilforsvaret og katastrofeberedskabet på alle niveauer.

Med henblik på løsning af opgaverne i civilforsvaret og katastrofeberedskabet har DRK organiseret sådan, at der på alle organisatoriske niveauer er tale om pligt til medvirken i bl.a. ledelsen af DRK-enheder og i planlægningen af indsatsberedskabet i fredstid.

DRK består af 4179 lokalforeninger, 398 kredsforbund og 14 delstatsforbund, som alle samarbejder med katastrofeberedskabsmyndigheder på forskellige organisatoriske niveauer.

De frivillige i DRK er aktive i Røde Kors sammenslutninger, der enten er beredskaber eller arbejdskredse. Fra beredskaberne udtages de katastrofeberedskabsdelinger, der indgår i bl.a. sanitetstjenesten.

e. Die Johanniter-Unfall-Hilfe (JUH)

Som en del af den evangeliske Johanniterorden efterlever JUH ordenens næsten 900 årige tradition med at "tjene sin næste". I forordet til beskrivelsen af JUH- opgaver hedder det derfor: "I visheden om traditionen for den kristelige næstekærlighed, som gennem århundreder har forpligtet medlemmerne af ordenen, vil JUH til ansvar for Gud bistå lidende mennesker".

JUH er en almennyttig forening med en humanitær målsætning i overensstemmelse med artikel 63 i Geneve-konventionerne fra 1949. JUH blev i 1963 godkendt af forbundsregeringen som national hjælpeorganisation.

JUH arbejder i øjeblikket inden for følgende områder:

førstehjælpsuddannelse

sanitetstjeneste

sygetransport

uddannelse og efteruddannelse af sygeplejersker

katastrofehjælp i ind- og udland

socialtjeneste

ungdomsarbejde.

JUH har 20.000 medlemmer, de fleste frivillige. Finansielt støttes JUH af ca. 420.000 bidragydere. JUH blev dannet i 1952.

f. Der Malteser-Hilfsdienst (MHD)

MHD blev dannet i 1953 af den tyske Malteserorden og af det tyske Caritasforbund med henblik på at virkeliggøre Malteserordenens 900 år gamle tradition om at "yde støtte og hjælp til de, der har behov derfor".

MHD er en katolsk hjælpeorganisation med hovedsæde i Köln. Der var i 1988 over 600 lokalforeninger med 77.000 ordensmedlemmer og 380.000 støttemedlemmer. 45.000 aktive medlemmer arbejder i 2700 hjælpegrupper i hele Vesttyskland.

MHD har følgende opgaver:

Uddannelse:

MHD's væsentligste opgaver ligger inden for uddannelse i førstehjælp, livreddende foranstaltninger for køreskoleelever og kurser i hjertemassage. MHD gennemfører kurser for sanitetshjælpere og for sygeplejersker, rednings-sanitetstjenestemedarbejdere og hjælpere til mange sociale opgaver.

Redningsvæsen:

Denne foranstaltning omfatter sygetransport og redningstjeneste incl. luftredning samt hjemtransport af syge og tilskadekomne fra udlandet. MHD står også for et stort antal transporter af organer og bloddonorprodukter.

Socialtjeneste:

Af de mange sociale opgaver skal bl.a. nævnes transport af handicappede, bospisnings- og indkvarteringsopgaver samt plejeopgaver for hjælpeberettigede. Også nødopkald fra hjem har voksende betydning.

Malteser-ungdom:

MHD har i 1981 påbegyndt opbygningen af egne ungdomsgrupper, der nu tæller ca. 4.800 medlemmer. De er især beskæftiget med førstehjælpsuddannelse, socialtjeneste og fritidsaktiviteter.

Katastrofeberedskab:

MHD har forpligtet sig til at indgå i det udvidede katastrofeberedskab og i civilforsvaret. MHD råder således over 420 katastrofeberedskabsenheder, til hvilke der er knyttet 8.400 hjælpere. Disse personer yder denne tjeneste som kompensation for ikke at aftjene militær værnepligt.

Derudover yder MHD humanitær hjælp i udlandet og deltager i katastrofeindsatser. MHD deltager også i langsigtede udviklingsprojekter i udviklingslande.

g. Die Deutsche Lebens-Rettungs Gesellschaft (DLRG)

DLRG har til opgave at deltage i eller støtte alle foranstaltninger, der tjener til at mindske risikoen for drukning.

DLRG har ca. 480.000 medlemmer.

Ved siden af de væsentligste opgaver, svømme- og livredningsuddannelse samt deltagelse i livredningsvagter, er katastrofeberedskab en vigtig opgave for DLRG

De indsatsfartøjer, motorredningsbåde og andre af livredningstjenestens installationer, der betjenes af de lokale DLRG-grupper, bliver løbende moderniseret i overensstemmelse med de krav, som katastrofeberedskabet stiller. Fartøjerne sammensættes til søredningsdelinger.

En søredningsdeling består af 32 livreddere. De er hver især (afhængig af kvalifikationer) videreuddannet til redningsdykkere, bådførere, chauffører og førstehjælpere.

En deling består af:

- en ledelsesgruppe
- en livredningsgruppe
- en redningsdykkergruppe
- en udstyrsgruppe

Opgaverne omfatter:

- at redde mennesker i havsnød samt i fare på is
- at bjærge værdigenstande
- at støtte andre beredskaber
- at sikre de nødvendige fortøjningspladser m.v.

Katastrofeberedskab i Holland

(Denne redegørelse baserer sig på en redigeret oversættelse af engelsksproget materiale, modtaget fra det hollandske indenrigsministerium)

1. Brandvæsner

Den gældende hollandske brandlov trådte i kraft i marts 1985. Med denne som grundlag fastslås det, at kommunen er administrativt udgangspunkt for brandvæsnet.

I princippet har hver kommune sit eget brandvæsen. Hvert byråd regulerer organisation, ledelse og opgaver for brandvæsnet. Det er borgmesteren og byrådets medlemmer, der er ansvarlige for en tilstrækkelig og god brandtjeneste.

Borgmesteren har den overordnede, koordinerende ledelse af brandslukning og andre hændelser, hvor brandvæsnet er indsat. Den kommunale brandinspektør har den operative, tekniske ledelse af indsatsen.

Brandvæsnets opgaver er fastlagt i brandloven:

- brandforebyggelse
- brandbekæmpelse og
- andre nødhjælpsindsatser.

Kommunerne er grupperet og samlet i 51 regionalt organiserede brandvæsner af to årsager:

- løsning af opgaver, som den enkelte kommunes brandvæsen ikke er dimensioneret til
- skabelsen af et gensidigt hjælpesystem

Disse regioners opgave er:

- organiseringen af regionale katastrofecentre for brandvæsner
- indkøb af fælles materiel
- rådgivning til kommuner om brandforebyggelse
- dannelse af et gensidigt hjælpenetværk for regionens kommuners brandvæsen
- center for anden katastrofebistand.

/

Regionerne skaber en professionel baggrund som et tillæg til de kommunale brandvæsner. De regionale centre har deres egen brandchef, normalt brandchefen for det kommunale brandvæsen i den største kommune i regionen.

Også staten har forpligtelser i brand- og katastrofeberedskabet. Staten giver lovene og er dermed garant for en vis grad af ensartethed og minimumskvalitet for beredskaberne. Staten stiller krav til styrkemål for mandskab og materiel. I øjeblikket kan staten dog kun rådgive om disse forhold. Endvidere stiller staten faciliteter til uddannelse af befalingsmænd samt forskning til rådighed.

I tæt samarbejde med det statslige "Branddepartement" opererer brandinspektionen, der på vegne af indenrigsministeren rådgiver om alle brandspørgsmål samt koordinerer og fremmer alle aktiviteter om kommunal og regional brandtjeneste, bl.a. i relation til opbygningen af en katastrofeberedskabsorganisation.

Amternes indflydelse på brandvæsnerne er beskeden.

En særlig bestemmelse i brandloven udtrykker, at der kan gives generelle administrative regler vedrørende dannelsen af virksomhedsbrandvæsner. Virksomheder, der frembyder en fare i tilfælde af brand eller ulykke på virksomheden, kan af borgmesteren pålægges at opbygge sit eget brandvæsen. Også i dette tilfælde har borgmesteren det overordnede ansvar for brandslukningen.

I Holland findes 714 kommuner, hvoraf de 9 største har et professionelt heltidsbrandvæsen. I 119 kommuner er der tale om et blandet professionelt/frivilligt brandvæsen, medens 549 kommuner har frivilligt brandværn. 37 kommuner har ikke eget brandvæsen, men baserer sig på aftaler med nabokommuners brandvæsen.

Brandvæsnerne består af ialt 26.000 personer, hvoraf 3.700 er professionelle. Det enkelte kommunale brandvæsen kan have en styrke på 20-800 personer. Derudover findes der 1.000 virksomhedsbrandvæsner med totalt 17.000 personer.

De kommunale brandvæsner og regionale myndigheders virksomhed betales af kommunerne. Der har i de senere år været tale om en udpræget grad af afbureaukratisering inden for brandvæsnernes område.

2. Katastrofeberedskab

I 1970'erne fandt der i Holland en voldsom debat sted om katastrofeberedskabets organisering.

Et policydokument fra Indenrigsministeriet redegjorde for de to hovedproblemer:

der var i et moderne samfund et stadigt stigende behov for katastrofeberedskabsplanlægning

der var ingen administrative bestemmelser for samarbejdet mellem et stort antal beredskabsmyndigheder i tilfælde af en katastrofe.

I årene efter anden verdenskrig var der etableret et civilforsvar, specielt med opgaver i en krigssituation. Men det gav problemer, at civilforsvaret ikke var udrustet til fredstidskatastrofebekæmpelse. Det var en meget bureaukratisk organisation, som Indenrigsministeriet havde ansvaret for. Den havde et dårligt image og blev beskyldt for at være upålidelig og ineffektiv. Det var dyrt at vedligeholde denne organisation. Den havde ingen forbindelse med den fredsmæssige redningstjeneste og ambulanacetjeneste.

Herefter blev følgende væsentlige beslutninger truffet:

borgmesteren skulle have det overordnede ansvar for og ledelse af katastrofeberedskabet

lokale og amtslige myndigheder skulle lave beredskabsplaner til brug ved katastrofer

eksisterende beredskaber som brandtjeneste, ambulanacetjeneste og Røde Kors skulle samarbejde med henblik på at sikre et betryggende katastrofeberedskab i såvel fred som krig. Brandvæsnerne skulle udgøre kernen i dette samarbejde.

Et væsentligt skridt fremad blev taget med godkendelsen af katastrofeberedskabsloven i 1985.

Herefter var de kommunale myndigheder ansvarlige for at udarbejde beredskabsplaner til brug ved katastrofer. For at give borgmesteren mulighed for hurtige og effektive beslutninger, må man have et overblik over beredskabsorganisationen, samt procedurer for alarmering og indsatsprocedurer i tilfælde af ulykker. Loven angiver de oplysninger, der som minimum skal findes i planen.

I situationer, hvor det er muligt at planlægge for en stedfæstet og sandsynlig katastrofe og dens konsekvenser, skal dette gøres (f.eks. brud på et dige).

Som tidligere anført er der tale om, at katastrofeberedskabsloven lægger meget af ansvaret på de kommunale myndigheder. Således giver loven borgmesteren den overordnede ledelse af aktuelle og mulige katastrofesituationer. Alt personel, der deltager i disse operationer, er underlagt borgmesterens kommando. De enkelte organisationer, også selv om de ikke er kommunale, modtager ordrer direkte fra ham.

Indsats, der strækker ud over en enkelt kommune, koordineres på regionalt plan.

Katastrofeberedskabsloven bestemmer, at den, der har den operative tekniske kommando over brandvæsnet, også har kommandoen over alle øvrige katastrofeberedskabers indsats. Han er ansvarlig for den operative koordinering. På denne måde kan brandvæsnet allerede i planlægningsfasen foretage den nødvendige koordinering i beredskabsplanen.

Det beskrevne system er et generelt beredskabssystem. I tilfælde af særlige hændelser kræves der en mere specialiseret planlægning. Det drejer sig f.eks. om oversvømmelser og uheld med radioaktive stoffer.

Civilforsvaret som organisation blev besluttet nedlagt i 1986. I begyndelsen af 1990'erne er den nye organisation planlagt fuldt operativ. Denne organisation skal sikre en tilfredsstillende katastrofeindsats i såvel krig som fred. Den vil bygge på samarbejde mellem de eksisterende beredskabsorganisationer.

Fordelingen af ansvar og opgaver på de enkelte beredskabsorganisationer er således:

Brandvæsen:

- koordinering af den samlede operative og tekniske indsats

- brandslukning

- ekspertviden om farlige stoffer

- varsling af befolkningen

- eftersøgning

- redning

- rensning ("decontamination")

Den primære sundhedstjeneste:

- førstehjælp

- hospitalsvæsen

- transport af tilskadekomne

Røde Kors:

- førstehjælp

Politi:

opretholdelse af offentlig orden

identifikation af døde

årsagsefterforskning

Der findes 51 regioner, hver med en regionskommando på 54 personer og en speciel katastrofeberedskabskommando på 17 personer.

Det samlede antal personer, uddannet til indsats ved katastrofer, udgør ca. 25.000 personer.

De deltagende beredskabsorganisationer formerer 61 enheder, hver bestående af en brandenhed (90 personer), en redningsenhed (52 personer) og en sanitetsenhed (65 personer). Hvis disse enheder ikke er store nok til at bekæmpe den pågældende katastrofe, kan specielle mobile kolonner (hærenheder) indkaldes. De er uddannet til bekæmpelse af store katastrofer.

*

/

ANALYSE AF ET FREMTIDIGT KATASTROFEBEREDSKAB.

Indledning

I betænkningerne 860-864 (1979), afgivet af det af Indenrigsministeriet den 29. september 1977 nedsatte udvalg om civilforsvar og brandvæsen m.v. har problemstillingen om integration eller samordning af brandvæsen og civilforsvar været behandlet.

Af konklusionerne i betænkning nr. 860 (side 99 ff) fremgår det, at det på daværende tidspunkt blev skønnet, at en samordning eller integration ikke ville give sig udslag i varige økonomiske besparelser af betydning. Der var heller ikke grundlag for på det tidspunkt at foreslå ændringer i den eksisterende centrale administration.

Udvalget konkluderede endvidere, at forskellige typer af besparelser på CF-korpset ville medføre en svækkelse af såvel fredstidsberedskabet som krigsberedskabet.

En nedlæggelse af CF-korpskaserner, en nedsættelse af tjenestetiden for værnepligtige eller en ændring af udrykningsvagtens størrelse ville generelt betyde, at der i kommunerne skulle opbygges et erstatningsberedskab af en vis størrelse.

Begrundelsernes forudsætninger var bl.a., at en mulig økonomisk besparelse måske kunne opnås i forbindelse med chefskifter (sammenlægninger), til- og ombygninger på beredskabslokaliteter (udnyttelse til flere formål) o.lign.

Udvalget fandt heller ikke grundlag for at foreslå ændringer i opgave- og byrdefordelingen på beredskabsområdet. Det var af væsentlig styringsmæssig betydning at opretholde et system, der gav samme sikkerhed for opgavernes løsning, som

de daværende **refusionsordninger**. Tilskud efter objektive udgiftsbehovskriterier skønnedes ikke muligt at gennemføre.

I perioden fra 1979 til 1990 har der inden for den offentlige sektor været arbejdet med afbureaukratisering, decentralisering, sammenlægning af myndigheder efter funktionelle kriterier og andre initiativer, hvis hensigt har været omkostningsreduktioner og produktivitetsforøgelser.

Mange af de forhold, der blev behandlet i betænkningerne fra 1979, har siden løbende ændret sig. Udviklingen på den organisatoriske side har f.eks. medført, at der i de sidste ti år har været tale om, at der i mange kommuner er foretaget en frivillig sammenlægning af brandvæsen og civilforsvar. Denne udvikling var allerede beskrevet i betænkningen fra 1979, og nærværende betænkningens analyser kan derfor ses i relation til denne udvikling.

r

Katastrofer (Definition)

Det er ikke muligt at definere ulykker eller katastrofer i absolutte talmæssige størrelser, men kun i relative begreber.

En definition af en katastrofe kan derfor udformes således:

"Katastrofe eller alvorlig ulykke skal i denne betænkning forstås som en hændelse, der skader eller truer talrige menneskers liv eller helbred eller betydelige værdier eller befolkningens livsnødvendige forsyninger i en så usædvanlig grad, at det til imødegåelse heraf skønnes nødvendigt at indsætte hjælpeenheder og materiel ud over, hvad der normalt **står** til rådighed".

Denne definition er anvendt i aftalen af 1985 mellem Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om gensidig katastrofebistand i grænsenære områder.

Den ovennævnte definition er endvidere anvendt i et forslag **til** en overenskomst mellem EF-landene om gensidig bistand i tilfælde af katastrofer.

En gennemgang af de definitioner på katastrofer, som i øjeblikket anvendes i andre europæiske lande i EF, viser, at der er tale om meget forskellige indfaldsvinkler. Forhold som "utilstrækkelige ressourcer", "med kort eller intet varsel medfører død, skade, ødelæggelse af ejendom eller alvorlig forstyrrelse af væsentlige samfundsfunktioner", nødsituationen, som normalt beredskab ikke kan klare" og "behov for koordineret indgriben af forskellige organisationer" er dog gennemgående i mange landes definitioner.

Katastrofer (Analyse)

I det efterfølgende er der foretaget en **analyse af, i hvilken** udstrækning **hændelsers**

- hyppighed
- omfang
- kompleksitet og
- udviklingshastighed

har indvirkning på de enkelte beredskabers opbygning.

Muligheden for effektivt at bekæmpe katastrofer, så tab af menneskeliv og skader på mennesker og værdier begrænses mest muligt, påvirkes af mange forskelligartede faktorer.

Den enkelte hændelses hyppighed, omfang, kompleksitet og udviklingshastighed stiller hver for sig krav til det beredskab, der skal opstilles for at bekæmpe hændelsens virkninger.

Beredskabernes strukturelle og geografiske opbygning og kvalitet har ligeledes afgørende indflydelse på hvor effektivt, man er i stand til at bekæmpe hændelsen. Forhold som det enkelte beredskabs geografiske placering, fysiske størrelse, materielmæssige status og personalets uddannelsesstatus samt beredskabets alarmeringstid (klargøringstid) er væsentlige at tage i betragtning, når den optimale opbygning skal fastlægges.

Endelig er de ledelsesmæssige og kompetencemæssige forhold væsentlige, hvis flere dele af et beredskab eller flere beredskaber skal indsættes til katastrofepåbudsbehandling.

I det efterfølgende er der foretaget en teoretisk analyse af hver af de fire nævnte forholds indflydelse på beredskabets udformning. Der er generelt tale om en "alt andet lige" analyse, hvor hver af de fire forhold beskrives isoleret. I enkelte tilfælde er der af hensyn til den nødvendige oplysende beskrivelse foretaget en sammenkædning mellem to eller flere af forholdene.

Hændelsers hyppighed

En stor hyppighed af en bestemt hændelse taler alt andet lige for, at beredskaber til påbudsbehandling af sådanne hændelser findes placeret jævnt fordelt mange steder, da en stor hyppighed samtidig kan betyde, at hændelserne også finder sted over hele landet. Derfor må beredskaberne også placeres geografisk spredt over hele landet. På den måde opnås korte køreveje til hændelsen, begrænsede udrykningstider og gode muligheder for at sætte ind mod hændelsen, inden den udvikles til noget stort. Og da hændelsen forekommer hyppigt, bliver der ofte brug for beredskaberne.

Ligeledes kan hændelser, der forekommer sjældent, i princippet også forekomme på et hvilket som helst sted i landet. Hvis den sjældne hændelses mulige forekomst også kræver et bestemt fagligt indsatsberedskab med specialmateriel opbygget, er det økonomiske betragtninger, der må sætte grænsen for antallet af de beredskaber, der skal opstilles i netop den anledning. Jo sjældnere en hændelse forekommer, jo sjældnere bliver der brug for det pågældende beredskab, hvilket ud fra ressourcemæssige principper taler for, at der kun oprettes få beredskaber. Her må man altså acceptere længere køreveje og dermed længere udrykningstider.

Konklusion: Hyppige hændelser taler for mange, geografisk spredte beredskaber. Sjældne hændelser taler for få beredskaber.

Hændelsers omfang

Små hændelser kræver oftest indsats af begrænset materiel- og mandskabsstyrke. Det pågældende beredskab, der skal sættes ind mod disse hændelser, skal for at løse dem hensigtsmæssigt ikke være særligt store. Dette giver mulighed for at opbygge mange små beredskaber, da opbygningen af ét beredskab med begrænset materiel- og mandskabsstyrke alt andet lige er mindre omkostningskrævende end opbygningen af ét større beredskab med en større materiel- og mandskabsstyrke. Omvendt taler forekomsten af små hændelser for, at man kan acceptere længere udrykningstider, da de totale skader ved en lille hændelse under alle omstændigheder er begrænsede. Små hændelser optræder relativt oftere end store hændelser.

Store hændelser kræver indsats af meget mandskab og/eller meget materiel. Store hændelser kan være såvel geografisk store som koncentreret på et mindre område, men med stor intensitet. Geografisk store hændelser kræver oftest indsats af en stor mandskabsstyrke, hvorimod intensive hændelser, der er koncentreret på et mindre område, oftest kræver indsats af relativt meget materiel. Da det er omkostningskrævende at opbygge mandskabs- og materielintensive beredskaber, trækker dette i retning af at opbygge et relativt færre antal lokaliteter med opgaver i forbindelse med omfangsrige hændelser. Da disse hændelser imidlertid kan forekomme overalt i landet, må man i den forbindelse acceptere længere udrykningstid, og dermed kan den pågældende hændelse have udviklet sig yderligere i forhold til situationer, hvor beredskabet havde været tættere på hændelsen.

Konklusion: Små hændelser kræver mange geografisk spredte beredskaber. Store hændelser taler for færre, men større beredskaber.

Hændelsers kompleksitet

Enkle hændelser kræver principielt indsats af simpelt materiel og af personale, der er uddannet til at betjene dette materiel. Dette giver mulighed for at opbygge mange beredskaber med simpelt indsatsmateriel, da dette ikke er specielt ressourcekrævende. Imidlertid er der den sammenhæng mellem enkle hændelser og specialiseret materiel, at man med materiel af højere specialiseringsgrad kan bekæmpe flere typer hændelser relativt enkelt, hvorfor et beredskab med dette materiel opfatter relativt flere hændelser som enkle. Betjeningspersonellens uddannelse skal da være tilsvarende højt.

Hændelser af mere kompleks karakter kræver ofte indsats af teknisk avanceret udstyr og personale, der er uddannet i at kunne varetage den manuelle løsning og den tekniske ledelse af de pågældende hændelser.

Avanceret teknisk udstyr er dyrt og kan ikke anskaffes i store mængder placeret på et stort antal beredskabslokaliteter over hele landet. Ligeledes er det omkostningskrævende at uddanne alt indsatspersonale til at kunne håndtere dette teknisk komplicerede udstyr. Derfor bør kun det indsatspersonale, der har rådighed over det teknisk avancerede udstyr, uddannes i brugen af det. Uddannelse af ledere tager imidlertid sigte på, at alle ledere i princippet skal have fuld viden om alle komplekse hændelsers løsning, hvorfor der vil blive tale om at uddanne alle ledere til indsats mod disse komplekse hændelser, der i princippet kan forekomme overalt. Da der på denne måde bliver et relativt færre antal beredskabslokaliteter med avanceret udstyr, men med mange

specialuddannede ledere, må man acceptere længere udrykningstider fra en beredskabsstation med det ønskede materiel til den pågældende hændelse.

Konklusion: Enkle hændelser kan løses fra et stort antal beredskabslokaliteter, medens komplicerede hændelsers løsning skal udgå fra et relativt færre antal beredskabslokaliteter med det nødvendige avancerede tekniske udstyr.

Hændelsers udviklingshastighed

Hændelser, der udvikler sig hurtigt, kræver hurtig indsats for på den måde at begrænse omfanget. Dette kræver, at der kun bør gå kort tid fra alarmeringen, til der bliver foretaget indsats mod den pågældende hændelse. Dette medfører, at der må være mange beredskabslokaliteter, der kan sættes ind mod den pågældende hændelse, der kan forekomme geografisk spredt over hele landet.

Hændelser, der har en langsom udviklingshastighed, kræver derimod ikke samme hurtige reaktion. Der behøver derfor ikke at være samme korte køredistance fra en beredskabslokalitet til den pågældende hændelse. Der behøver derfor ikke at være et stort antal beredskabslokaliteter til udviklingslangsomme hændelser, hvorfor man kan klare sig med et mindre antal, da køreafstanden og dermed udrykningstiden ikke er af afgørende betydning for indsatsens udfald.

Konklusion: Udviklingshurtige hændelser kræver mange beredskabslokaliteter jævnt fordelt geografisk, hvorimod udviklingslangsomme hændelser kræver et relativt færre antal lokaliteter.

Sammenfatning

Den foranstående analyse tog sigte på at se på hver enkelt af forholdene:

- hyppighed
- omfang
- kompleksitet og
- udviklingshastighed

for på den måde at gøre rede for den enkelte faktors karakteristika.

Ved en sammenfattende vurdering tegner der sig imidlertid det generelle billede, at der til visse karakteristika knytter sig et behov for mange beredskabslokaliteter, geografisk jævnt spredt over hele landet og til andre karakteristika knytter sig et behov for et begrænset antal beredskabslokaliteter på landsplan.

Følgende karakteristika for den enkelte hændelse betyder alt andet lige et behov for mange beredskabsfaciliteter geografisk jævnt spredt over hele landet:

- de - hyppige
 - små,
 - simple og
 - udviklingshurtige hændelser

Følgende karakteristika for den enkelte hændelse betyder alt andet lige et behov for færre beredskabsfaciliteter:

- de - sjældne
 - store,
 - komplicerede og
 - udviklingslangsomme hændelser

Vurdering

Vurderingen af den konkrete fordeling, placering og antal af de enkelte beredskabslokaliteter vil blive foretaget ud fra to synsvinkler.

For det første vil de betænkningens kapitel 3 beskrevne opgavekategorier blive gennemgået med henblik på at karakterisere dem i relation til de netop anvendte begreber.

For det andet vil det blive vurderet, om den nuværende beredskabsstruktur i en vis udstrækning kan danne baggrund for etableringen af et nyt mere enstrengt, mere integreret og bedre koordineret beredskabssystem, der samtidig har en bedre ressourceudnyttelse end det nuværende.

a. Brand/eksplosion

Ifølge statistik fra Statens Brandinspektion kan langt de fleste brande i Danmark karakteriseres som små, idet omkring 97% af dem kan slukkes med den nuværende førsteudryknings egen kapacitet. Hyppigheden af store brande er omvendt tilsvarende lille, idet de sidste 3% af brandene i Danmark kan slukkes ved hjælp af ressourcer fra egen brandstation eller af ressourcer i form af materiel og personel fra en eller flere nabobrandstationer/CF-kaserner. Af disse kræver den sidste halve procent, dvs. de største brande (yderligere) indsats fra CF-korpsets side.

De små brande er normalt simple at slukke, hvilket ikke kræver megen uddannelse og tilsvarende simpelt materiel.

Store brande kan være mere komplekse, men her drejer det sig især om uddannelse i ledelse af slukningsindsatsen. De fleste brande udvikler sig hurtigt, hvilket betyder, at hvis små brande ikke slukkes hurtigt, vil de, hvis forudsætningerne i øvrigt er til stede, kunne udvikle sig til store brande.

Ekspllosioner udvikler sig meget hurtigt, men kun i meget kort tid. Skadebilledet efter eksplosion er imidlertid kompliceret og kan kræve meget mandskab. Den komplicerende faktor ved eksplosioner er de mulige følgevirkninger i form af sprængte gasrør, elinstallationer m.v. Antallet af eksplosioner er langt færre end antallet af brande.

Konklusion: Et stort antal beredskabsfaciliteter med ressourcer til hyppige, små og simple hændelser. Et færre antal beredskabsfaciliteter med ressourcer til sjældne, store og komplekse hændelser.

b. Sammenstyrtningsulykker

Sammenstyrtningsulykker er sjældne i Danmark. De forekommer oftest i forbindelse med eksplosioner i eller tæt ved bygninger. Enkelte tilfælde af sammenstyrtninger i udgravninger, klinger/skrænter og miner forekommer dog. Der er for det meste tale om små hændelser, men kompleksiteten af disse kan være stor. Der kan være tale om vanskelige adgangs- og arbejdsforhold, som kræver, at indsatsen skal udføres med megen fantasi og kreativitet og ofte avanceret materiel. Udviklingshastigheden er ofte stor, men når hændelsen har fundet sted, er der herefter ofte tale om, at der er en meget lav udviklingshastighed.

Konklusion: Et begrænset antal beredskabsfaciliteter til at klare sjældne og komplekse hændelser med lille udviklingshastighed, hvorimod simple hændelser i et vist omfang **kan** klares med enkelt udstyr placeret på et større antal faciliteter.

c. Uheld med farlige stoffer på landjorden

Uheld med farlige stoffer på landjorden forekommer relativt ofte, men er sjældent større, end at man med indsats af simple midler kan klare de fleste hændelser. De små hændelser har ofte en lav udbredelseshastighed.

Større hændelser forekommer sjældent og kan da være mere komplekse og med en højere udbredelseshastighed end de små hændelser. Større hændelser kan ofte brede sig langt fra selve ulykkesstedet gennem rendestene, kloakker og grøfter. Indsatsen mod større hændelser kræver ofte mere avanceret udstyr og mere ledelsesmæssig og højre specialiseret viden end indsats i forbindelse med de små hændelser. Udviklingshastigheden kan være svingende, idet selve uheldet ofte er hurtigt overstået, medens risikoen for udviklingen af følgeskader ofte vil være tilstede, indtil det farlige stof er fjernet fra uheldsstedet.

Konklusion: Et større antal beredskabsfaciliteter til indsats mod simple, hyppige, små og hurtigt udviklende hændelser og et mindre antal faciliteter til indsats mod komplicerede, sjældne, store og langsomt udviklende hændelser.

d. Uheld med farlige stoffer i søer, vandløb og havne

Uheld med farlige stoffer i forbindelse med vand er af en anden karakter end de tilsvarende uheld på landjorden. Der er tale om en relativt mindre hyppighed af uheld i forbindelse med vand, men de kan ofte være mere komplekse. Dels stiller det faktum, at det farlige stof skal fjernes fra en vandoverflade, særlige krav til optageudstyret, og dels kan det pågældende stof reagere med vand til fare for personer. Endvidere kan vandet (vandløb) føre stoffet langt væk fra selve uheldsstedet, hvilket stiller særlige ledelsesmæssige krav til indsatsarbejdet og det mandskabsmæssige omfang. Der

må som nævnt også stilles krav til optagemateriellet og til fremføringsmidlerne, da stoffet ofte ikke kan nås fra landjorden.

Konklusion: Komplexitet, specialiseret viden og høje krav til udstyret trækker i retning af et færre antal faciliteter med udstyr til bekæmpelse af uheld med farlige stoffer i vandløb m.v., hvorimod hændelsens høje udviklingshastighed taler for, at udrykningstiden gøres så kort som muligt, hvilket, betyder, at en mere jævnt og geografisk spredt fordeling på større antal faciliteter af materiel og viden ville være at foretrække.

e. Togulykker

Egentlige togulykker forekommer relativt sjældent i Danmark, når bortses fra personpåkørsler (selvmord), der ikke behandles i denne analyse. Togulykker kan inddeles i tre kategorier: ulykker med udelukkende (tog-)materiel skade, ulykker med et antal sårede og dræbte og ulykker, hvor farlige stoffer o.lign. forurener det omkringliggende område.

Den type uheld, der forekommer relativt oftest, er hændelser med udelukkende materiel skade. Disse opstår ofte i forbindelse med rangering, og i langt de fleste tilfælde klares indsatsen af DSB (eller den private jernbane) selv evt. suppleret af tungt entreprenørmateriel.

Ved ulykker med personskade og/eller udslip af farlige stoffer foretages indsatsen prioriteret i den rækkefølge, at mennesker, dyr og miljø reddes først, hvorefter den egentlige oprydning finder sted. Indsatser af denne type er ofte store, mandskabskrævende og komplicerede, men indsatsen påbegyndes altid af det nærmest værende lokale beredskab under ledelse af den pågældende ansvarlige indsatsleder. Denne indsatsleder har ansvaret for indsatsen gennem hele forløbet, også i de tilfælde, hvor der må tilkaldes yderligere ressourcer. I

langt de fleste tilfælde er der tale om, at indsatsen i forbindelse med redning af mennesker, dyr og miljø kræver anvendelse af indsatsmateriel, der er relativt simpelt og derfor findes i stort tal ved mange beredskaber spredt jævnt over hele landet. Det tekniske materiel, der skal anvendes ved den endelige oprydning, er så kompliceret og dyrt, at det må koncentreres på et begrænset antal faciliteter.

Konklusion: Hyppighed, størrelse og udviklingshastighed taler for, at beredskaberne mod togulykker koncentreres et begrænset antal steder. Men da der samtidig er tale om, at de kan forekomme overalt, hvor der er jernbaner, giver dette baggrund for, at alle indsatsberedskaber kan sættes ind med det relativt simple udstyr, der kræves til udfrielse af indespærrede m.v. Kun det endelige oprydningsberedskab bør koncentreres få steder i landet.

f. Flyulykker til lands

Som i beskrivelsen af togulykker er der i forbindelse med flyulykker til lands grund til at foretage en opdeling. Opdelingen kan tage udgangspunkt i en funktionel opdeling, hvor uheld med små fly med ingen eller kun et begrænset antal kvæstede eller dræbte er første kategori, uheld med større (passager-)fly og et stort antal kvæstede og dræbte er anden kategori og endelig omfatter tredje kategori uheld med militærfly.

Uheld med små fly er den hyppigste kategori, omend det absolutte antal uheld er begrænset. Uheldene er som oftest små og ukomplicerede set fra et indsatsteknisk synspunkt, og når først uheldet er sket, er der sjældent stor risiko for yderligere skader.

Uheld med større (passager-)fly forekommer meget sjældent, men er omfangsrige og komplekse. Udviklingshastigheden er ekstremt stor, bl.a. fordi udstrømmende flybrændstof udgør en

alvorlig risiko for indsatsarbejdet. Alle typer af flystyrt kan forekomme overalt i landet, hvorfor beredskaberne principielt burde være store i antal og udstyret med sådant nødvendigt materiel, at brande i flyene kan bekæmpes. Imidlertid viser praksis, at på grund af den ekstremt store udviklingshastighed, bør indsatsen mod et forulykket (større passager-)fly være påbegyndt senest tre minutter efter hændelserne fandt sted. Efter denne tid vil indsats ofte være nytteløs. Da det af ressourcemæssige årsager vil være umuligt at placere beredskabslokaliteter så tæt over hele landet, at de tre minutters udrykningstid kan overholdes overalt, har der udviklet sig den praksis, at denne dimensioneringsregel kun anvendes for lufthavnsbrandvæsner, der sættes ind mod sådanne hændelser inden for lufthavnens område. Til indsats uden for lufthavnens område må man derfor betjene sig af det almindelige indsatsmateriel.

Uheld med militærfly sker også sjældent, de kan være omfangsrige og p.g.a. ueksploderet ammunition og forskellige risikomomenter er der ofte tale om, at en indsats kræver specialviden og -udstyr. Udviklingshastigheden er ofte lille, når først flyet er styrtet ned/forulykket.

Konklusion: Ulykker med større fly er sjældne, omfangsrige og komplekse, hvilket taler for få beredskaber med udstyr og viden til den pågældende indsats. Udviklingshastighedens ekstremt store størrelse trækker imidlertid i retning af mange beredskaber, jævnt fordelt over hele landet. En grundig beredskabsplanlægning vil derfor til en vis grad kunne råde bod på, at der kun opbygges få specifikke beredskaber til indsats i tilfælde af flyulykker til lands. Risikoen for uheld med alle typer fly er alt andet lige større på og omkring lufthavnene, så dér bør beredskabsfaciliteter kombineret med beredskabsplanlægning have høj prioritet.

g. Skibsulykker ved kaj

Denne form for ulykker forekommer forholdsvis sjældent, dog sådan at hyppigheden af store komplicerede uheld er sjældnere end små, enkle uheld. Det, der kan komplicere indsatsen ved skibsulykker er, at adgangsforholdene er dårlige, hvorfor indsatserne alt andet lige tager længere tid end en tilsvarende indsats i et hus, industribygning eller lignende. Da adgangsforholdene er anderledes, sker det ofte, at indsatserne tager længere tid, hvorfor den enkelte brandmands beskyttelsesudstyr må være konstrueret til længerevarende indsatser. Ulykkernes udviklingshastighed er normalt lille, bortset fra de tilfælde, hvor en brand udvikles hurtigt gennem ventilationskanaler, eller hvor brandfarlig væske, olie eller lignende strømmer ud i det omgivende miljø.

Endelig er skibenes besætning uddannet til at foretage brandslukning om bord. Imidlertid er der, når skibet ligger ved kaj, tale om, at en stor del af besætningen kan være væk fra skibet, hvorfor en brandslukning baseret alene på skibets besætning ikke er en realistisk mulighed.

Konklusion; Skibsulykker ved kaj kræver få beredskaber uden andet generelt krav til beredskabet, end at beskyttelsesudstyret er konstrueret i overensstemmelse med de krav, der stilles. Da skibsulykker ved kaj i sagens natur kun finder sted i havne, kan beredskabernes antal og fordeling indrettes i overensstemmelse hermed.

h. Uheld med farlige stoffer til søs

Hyppigheden af store uheld er lille, hvorimod små uheld forekommer relativt oftere. Fælles for dem er imidlertid, at løsningen af dem er komplekse, og der stilles store krav til såvel indsatsmateriel som viden om, hvordan uheldet bekæmpes. Bortset fra de tilfælde, hvor et skib er slået læk ved

sammenstød eller grundstødning, er udviklingshastigheden lav. Det, der især komplicerer indsatsen er, at uheldet ofte finder sted langt fra land, og alt indsatsmateriel skal sejles eller flyves til uheldsstedet. Hvis det ikke er muligt at foretage mekanisk optagning af det farlige stof (olie eller kemikalier), skal der anvendes dispergeringsmidler (kemisk bekæmpelse) eller lignende, hvis anvendelse kræver viden om, hvordan plante- og dyrelivet det pågældende sted påvirkes. Ofte vil risikoen for skadevirkningerne på plante- og dyrelivet være større end fordelene ved anvendelse af dispergeringsmidler.

Konklusion: Uheldets ringe hyppighed, ofte store omfang, store kompleksitet og lave udviklingshastighed taler for, at der kun er få beredskaber til indsats mod uheld med farlige stoffer på havet.

i. Uheld i nukleare anlæg

Hyppigheden af enhver form for uheld i nukleare anlæg, der kræver aktivering af et beredskab, er lille. Når uheldene imidlertid finder sted, er det oftest meget omfangsrige forholdsregler, der skal træffes. Der vil ligeledes være tale om, at hændelsen berører alle dele af det danske område. Endvidere er den indsats, der skal sættes i værk, meget kompleks, og det kræver stor teknisk specialviden og operative ledelsesbeføjelser for at kunne styre dette beredskabs aktivering og indsats. Hændelsens udbredelseshastighed er normalt lille, og det kan vare længe før et uhelds virkninger når dansk område. Varslingsmulighederne er dermed gode.

Konklusion; Uheldenes ringe hyppighed, store omfang, store kompleksitet og lille udviklingshastighed tegner det billede, at der skal opbygges få centrale beredskaber til at blive sat ind mod hændelser af den beskrevne karakter. Da hændelsen

ofte har landsdækkende karakter, vil det være afgørende for beredskabets troværdighed, at der træffes et samme forholdsregler i ens situationer, hvilket kun lader sig gøre i tilfælde af en central styring af beredskabet.

j. Naturkatastrofer

I de fleste tilfælde vil naturkatastrofer i Danmark have en stor udbredelse og bestå af mange, enkle enkelthændelser. Stormfloder i det (Sønder-)jyske område vil dog mere have karakter af større, sammenhængende områdeskader, hvor risikoen består i oversvømmelse af lavtliggende områder. Denne form for naturkatastrofe kræve en samlet indsats af mange styrker i et større geografisk område.

Skader fra naturkatastrofer i Danmark har hidtil kun omfattet skader på bygninger og træer som følge af stormvejr. I visse sjældne tilfælde kan snevejr ligeledes karakteriseres som naturkatastrofer med behov for indsats af beredskabsorganisationer. De vejrforhold, der medfører de beskrevne former for naturkatastrofer i Danmark, er det nu muligt at forudsige med stor sikkerhed, idet kvaliteten og pålideligheden af de meteorologiske prognoser i de senere år er steget betydeligt.

Konklusion: Indsats i tilfælde af naturkatastrofer er sjælden, men kan bestå af et meget stort antal enkle indsatser. Udviklingshastigheden er normalt lav, men hændelsen kan vare ved i en længere periode. Da disse indsatser er sjældne, men mandskabsintensive, bør beredskaberne koncentreres få steder. De mange enkle hændelser løses imidlertid med udgangspunkt i de lokale beredskaber.

k. Ulykker til søs

Denne kategori omfatter alle typer uheld til søs med undtagelse af de uheld med farlige stoffer, der var behandlet under "h". Store uheld af denne type er sjældne, medens mindre uheld forekommer oftere. Ulykker til søs bekæmpes i første **række** af det mandskab, der er uddannet hertil på det pågældende skib, boreplatform el.lign. Er denne indsats ikke tilstrækkelig, er der tale om, at uheldene må betegnes som komplicerede, idet enhver form for indsatsmateriel herefter skal flyves eller sejles til det pågældende sted. Endvidere skal indsatsmateriellets udformning og funktion være tilpasset forholdene ombord på et skib. Udviklingshastigheden kan være stor ved f.eks. brand eller indtrængende vand i et skib. Dette stiller særlige krav til den hurtighed, hvormed redningsudstyr bringes til det pågældende uheldssted.

Konklusion: Forholdene i forbindelse med at bringe udstyret frem til det nødstedte skib taler for at koncentrere få beredskaber de steder, hvor disse transportmuligheder er til stede. Da det endvidere også ofte kræves, at mandskab med specialuddannelse sættes ind mod disse uheld, bør beredskaberne i videst muligt omfang koncentreres til få steder.

A N A L Y S E

	Hyppighed		Størrelse		Kompleksitet		Udv.hastighed	
	Stor	lille	Lille	stor	Simpel	kompl.	stor	lille
a.1. Små brande/ekspl.	1		1		1		1	
a.2. Store brande/ekspl.	2		2		1	(2)	(1)	2
b. Sammenstyrtningsulykker	2		1		2			2
c. Uheld med farlige stoffer på landjord.	(1)	2	1	(2)	1	(2)	(1)	(2)
d. Uheld med farlige stoffer i vandløb m.v.	(1)	2	1		1	(2)	(1)	2
e. Togulykker	2		2		1	2	(1)	2
f. Flyulykker/land	2		1	(2)	1	(2)	1	(2)
g. Skibsykker/kaj	2		1	(2)	1	(2)	1	(2)
h. Uheld med farlige stoffer til havs	2		2		2			2
i. Uheld i nukleare anlæg	2		2		2			2
j. Naturkatastrofer	2		(1)	2	1			2
k. Ulykker til søs	2		2		2		(1)	2

P R O F I L E R

		Beredskaber
a. li Små brande/eksplosioner:	1111	: Mange lokale
a.2. Store brande/eksplosioner:	221(2)(1)2	: Mange lokale
		Få regionale
b. Sammenstyrtningssulykker	2122	: Få regionale
c. Uheld farlige stoffer/land:	(1)21(2)1(2)(1)2	: Mange lokale
		Få regionale
d. Uheld farlige stof/vand:	(1)211(2)(1)2	: Mange lokale
		Få regionale
e. Togulykker:	221(2)12	: Mange lokale
		Få regionale
f. Flyulykker/land:	21(2)1(2)1(2)	: Mange lokale
		Få regionale
g. Skibssulykker/kaj:	21(2)1(2)1(2)	: Få lokale
		Få regionale
h. Uheld farlige stof/hav:	2222	: Et centralt
i. Uheld nukleare anlæg:	2222	: Et centralt
j. Naturkatastrofer:	2(1)212	: Mange lokale
		Få regionale
k. Ulykker til søs:	222(1)2	: Et centralt
Nøgle	1111	Mange lokale
	2222	Et centralt

Beredskabers reaktionstid

I den foranstående analyse er der redegjort for, at der set i relation til hændelsernes karakteristika bør være tale om en tredeling af beredskabslokaliteternes organisatoriske placering. Der anvendes begreberne:

- lokale beredskaber,
- regionale beredskaber og
- centrale beredskaber

Det forhold, der især bør anvendes til differentiering af beredskabernes funktion, er den tid, det enkelte beredskab maksimalt bør anvende, inden det er i stand til at påbegynde sin indsats.

Som udrykningstid defineres derfor den tid, der går fra alarmen afgives fra alarmeringscentralen til det pågældende beredskab er i stand til at påbegynde sin indsats på hændelsesstedet.

For lokale beredskaber er en samlet udrykningstid på 10 minutter gældende i bymæssigt bebyggede områder. I områder med spredt bebyggelse har de lokale beredskaber en samlet udrykningstid på 15 minutter.

Lokale forskelle i bemanningen kan, hvis der er tale om deltidsbemandede stationer, betyde, at der inden for de 10/15 minutter skal anvendes op til 5 minutter for at give de pågældende deltidsansatte mulighed for at komme til den lokale beredskabslokalitet. Den effektive køretid reduceres da tilsvarende til ca. 5/10 minutter.

For de regionale beredskaber er der tale om, at der med de 6 CF-korpskasernes nuværende placering tilnærmelsesvis er tale om en landsdækning med regional katastrofebistand inden for en samlet udrykningstid på ca. 1 time. Det skal dog bemærkes, at følgende områder ikke kan dækkes inden for 1 time: Den nordlige og østlige del af Vendsyssel, den østlige

del af midtjylland, midt- og østfyn samt øerne i det fynske ø-hav og enkelte mindre områder på Sjælland og Lolland-Falster.

En retningsgivende udrykningstid på ca. 1 time betyder, at den enkelte regionale beredskabslokalitet vil kunne indsættes inden for en afstand af ca. 60-70 km fra dets geografiske placering. Når der skal tages stilling til, hvor de regionale beredskaber skal placeres, vil der i vid udstrækning blive taget udgangspunkt i den placering, de nuværende regionale beredskaber og andre beredskaber af en vis størrelse har. Der tilstræbes landsdækning med en udrykningstid på ca. 1 time, men det kan ikke udelukkes, at visse dele af Danmark på grund af lokale geografiske forhold ikke vil kunne nås inden for den berammede time.

For de centrale beredskaber vil der ikke kunne fastsættes en bestemt maksimal udrykningstid, hvorimod den nødvendige planlægning bør sigte på at gøre klargøringstiden, dvs. tiden fra alarmens indgåelse til tidspunktet, hvor beredskabet er etableret, mindst mulig.

Analyse af sammenhængen mellem forebyggende og afhjælpende foranstaltninger.

I beskrivelsen af beredskabernes opgave er det af væsentlig betydning at foretage andre inddelinger end de rent funktionelle, primært gående på i hvilket miljø og under hvilke omstændigheder en opgave skal løses.

Denne anden sontring kan foretages ved at se på de forebyggende aktiviteter, der foretages for at hindre, at ulykker indtræffer, og hvis de alligevel indtræffer, hvad der så kan gøres inden den afhjælpende beredskabsstyrke når frem for aktivt at bekæmpe selve uheldet.

Som forebyggende foranstaltninger menes de aktiviteter, der foretages for at gøre risikoen for skader mindre eller helt eliminere risikoen for en bestemt hændelses indtræden og de aktiviteter, der forud for skadens indtræffen kan foretages for at gøre dens virkninger mindre, inden den bekæmpes ad anden vej, hvis den alligevel skulle indtræde.

Som afhjælpende foranstaltninger menes de aktiviteter, der tager sigte på at mindske hændelsens skadevirkninger.

Mange myndigheder gør meget for, at forebyggende foranstaltninger kan medvirke til at mindske antallet af uheld og, hvis de alligevel indtræffer, medvirke til at mindske de skadelige følgevirkninger.

Inden for brandområdet kan bl.a. nævnes reglerne for bygningers indretning m.v. (brandsikring, flugtveje, brandfarlige materials opbevaring, anvendelse af brandhæmmende midler, slukningsmidlers placering osv.).

Mange af færdselslovens bestemmelser tager sigte på at forøge trafiksikkerheden og dermed hindre eller mindske risikoen for, at trafikuheld opstår.

Endelig er der i civilforsvarslovens § 1 direkte nævnt de to former for opgaver. De forebyggende civilforsvarsopgaver omfatter varsling, evakuering og beskyttelsesrum, der alle tager sigte på at forebygge skader på befolkningen, idet

disse former for forebyggende foranstaltninger ikke kan hindre en bestemt hændelse i at finde sted. De afhjælpende civilforsvarsopgaver omhandler de foranstaltninger som sættes ind, når en skade er sket. Der er her primært tale om civilforsvarskorpset, sygehusberedskabet, den statslige ambulancetjeneste og det kommunale civilforsvar. Lignende afhjælpende foranstaltninger findes i det fredsmæssige beredskab i form af bl.a. ambulance-, rednings- og brandberedskaber samt mere specifikke beredskaber, der tager sigte på indsats, når sjældne, komplicerede eller omfangsrige hændelser indtræffer.

Intet samfund kan nøjes med enten forebyggende eller afhjælpende foranstaltninger.

Erfaringerne viser, at uanset hvor meget der sættes ind på forebyggende foranstaltninger, kan man ikke hindre at uheld opstår med deraf følgende behov for afhjælpende indsats til følge. Det er altså ikke hensigtsmæssigt udelukkende at satse på forebyggende foranstaltninger.

Omvendt vil en satsning udelukkende på etablering af afhjælpende foranstaltninger ikke være hensigtsmæssig. Heller ikke afhjælpende foranstaltninger kan hindre en bestemt hændelses opståen, men en passende kombination af forebyggende og afhjælpende foranstaltninger inden for hvert enkelt risikoområde må antages at give den største nyttevirkning set i relation til de ressourcer, der af samfundet stilles til rådighed til beredskabsopbygning. F.eks. viste to brande (Hafniabranden i 1973 og Stengadebranden i 1976), at selv med et stort antal brandkøretøjer og brandmænd (afhjælpende) var det ikke muligt at hindre, at et stort antal personer omkom. Her var det udelukkende det afhjælpende, der var satset på, medens de forebyggende foranstaltninger (brandsikring m.v.) ikke var indført. Her ville en passende brandsikring uden tvivl kunne have bidraget til at reducere antallet af omkomne.

Analyse af behovet for fredstids- og krigstidsberedskaber.

En analyse af om samfundet har behov for at opbygge særlige beredskaber til indsats specielt i krigssituationer må principielt tage udgangspunkt i de opgaver, der skal løses i en krigssituation.

Når der i dag findes specielt opbyggede organisationer, der kun (eller næsten kun) har opgaver i krigstid, skyldes det bl.a., at dagens civilforsvarsopgaver og -organisation udspringer af forholdene i samfundet for 50 år siden. De opgaver, det oprindelige civilforsvar stod over for at skulle løse, har haft indflydelse på det nuværende civilforsvars opgavesæt.

Da opbygningen af civilforsvaret kom i gang under anden verdenskrig, skete det med baggrund i de krigsskader, der allerede var set i de første krigsår i Europa. Faren for befolkningen lå specielt i de store luftbombardementer af storbyer med bl.a. fladebrande og ildstorme til følge. Der blev på den baggrund opsat luftværnssirener i de daværende købstæders bymæssige bebyggelser, da man anså det for sandsynligt, at hvis krigen ramte Danmark, så ville det være med bl.a. bombardementer af de større byer. Der blev endvidere også gennemført mørklægning.

Opbygningen af enheder til at foretage de afhjælpende foranstaltninger, f.eks. slukning af brande og redning af mennesker fra sammenstyrtede huse, skulle ses som et supplement til de lokale brandvæsners funktion, som ikke skønnedes at kunne honorere de krav om indsats, større krigsskader ville stille. Derfor blev mobile slagkraftige regionale enheder (CF-korpset) dannet ud fra synspunktet om, at når det ikke var muligt i hver by at opstille store hjælpestyrker til indsats i den pågældende by, var det bedre at have mobile, regionale styrker, der kunne indsættes efter behov. Disse styrker var i indsats mange gange under krigen og ydede et uundværligt supplement til de lokale brandvæsner.

Umiddelbart efter krigen ændrede opgaverne for de regionale enheder karakter, idet der indtil slutningen af 1940'erne var tale om et stort antal **bevogtningsopgaver** af bl.a. tyske flygtninge.

I 1950'erne satte Koreakrigen og den senere atomoprustning gang i udviklingen af civilforsvaret.

På grundlag af bestemmelser og beregninger for dimensioneringen af de kommunale civilforsvar udviklede der sig den praksis, at hver by af en vis størrelse, typisk de daværende købstæder, skulle opbygge sit eget civilforsvar med såvel ledelsesapparat som forebyggende og afhjælpende foranstaltninger. Det personelle grundlag skulle i første række udgøres af frivillige, som man regnede med at kunne tiltrække og fastholde i stort antal.

Herudover havde hver by ofte sit eget brandvæsen, der løbende blev udviklet og styrket i takt med, at de fredsmæssige opgaver ændrede karakter.

Endelig fortsatte udbygningen af de mobile civilforsvarskolonner, såvel personel- som materielmæssigt.

Udviklingen har ført frem til, at der i dag er mange forskellige fredstids- og krigstidsorganisationer involveret i katastrofepåvirkelsen i fred og i krig.

De kommunale brandvæsner har i princippet kun opgaver i fredstid, men såvel personel som materiel indgår som hovedregel i det mobiliserede civilforsvar i den enkelte kommune.

Falcks Redningskorps A/S kan som entreprenør på **brandslukningsområdet** ligeledes indgå i det krigsmæssige beredskab under forudsætning af, at der er foretaget designering af det ansatte brandpersonale. Materiellets overgang til krigsorganisationen er ikke afklaret. De Falck-enheder, der udelukkende tager sig af ambulance- og redningsopgaver, kan ikke umiddelbart overgå til civilforsvarets krigsorganisation, da de gældende designeringsregler ikke uden videre giver mulighed for designering.

De kommunale civilforsvar har næsten udelukkende krigstidsopgaver, og i mange kommuner har det kommunalt ansatte civilforsvarspersonel ingen opgaver i det fredsmæssige brandvæsen. Der er tale om to separate kommunale institutioner med hver sit opgavesæt og organisation.

Det mobile CF-korps har primært opgaver i krigstid, men anvender en stor del af sine ressourcer på at løse omfangsrige, sjældne eller komplekse katastrofeberedskabsopgaver i fredstid, idet samfundet ikke har økonomiske ressourcer til at udbygge samtlige kommunale brandberedskaber, så de kan klare enhver tænkelig hændelse.

Endelig er der det militære forsvar, der i fredstid løser visse specialopgaver i katastrofeberedskabet, som f.eks. sø- og flyredningstjeneste, farvandsovervågning og -eftersøgning, ammunitionsrydning m.v. Det er ikke umiddelbart givet, at forsvarets enheder efter mobilisering i samme udstrækning som i fredstid vil kunne løse de tilsvarende "civile" fredsmæssige katastrofeberedskabsopgaver, da såvel militært personel som materiel må formodes at have andre opgaver efter mobilisering. Der er derfor ikke samme dækning for det civile samfund i forbindelse med det militære forsvars løsning af katastrofeberedskabsopgaver efter mobilisering.

En sammenfatning af de beskrevne forhold kan illustreres i nedennævnte figur:

	Opbygget til	
	Fred	Krig
Opgaver i fred	Kommunale brandvæsner Falcks Redningskorps Miljøberedskaber	CF-korpset Visse militære enheder
Opgaver i krig	Kommunale brandvæsner Visse Falck-enheder (Brand)	CF-korpset Kommunale civilforsvar Det civile beredskab

Det fremgår heraf, at der inden for katastrofeberedskabsområdet er

- enheder, der er opbygget til fredstidsbrug udelukkende med henblik på løsning af fredstidsopgaver
- enheder, der er opbygget til fredstidsbrug, men som yderligere kan løse visse krigstidsopgaver
- enheder, der er opbygget til krigstidsbrug, men som deltager i løsningen af fredstidsopgaver
- enheder, der er opbygget til krigstidsbrug udelukkende med henblik på løsning af krigstidsopgaver.

Da analysearbejdet bl.a. tager sigte på at forbedre ressourceudnyttelsen inden for beredskabsområdet, kan der med udgangspunkt i ovenstående betragtninger stilles følgende

spørgsmål, idet der lægges størst vægt på løsningen af fredstidsopgaverne:

- bør alle fredstidskatastrofeberedskaber videreføre deres aktiviteter i krigstid?
- er der behov for opbygning af beredskaber, der udelukkende har opgaver i krigstid?
- skal visse fredstidskatastrofeberedskaber nedlægges i krigstid?
- skal visse krigstidsberedskaber have katastrofeberedskabsopgaver allerede i fredstid?

En besvarelse af disse fire spørgsmål kan tage udgangspunkt i analysen af hvilke opgaver, der skal løses af en katastrofeberedskabsorganisation i krigstid.

a. Brand/eksplosion.

Krigsbrande/-eksplosioner adskiller sig fra fredstidsforhold ved sandsynligvis at være større i antal og omfang med et deraf mere kompliceret skadebillede til følge. Den manuelle indsats mod følgerne af krigsbrande og -eksplosioner er imidlertid principielt den samme som i fredstid. Opgavevaretagelsen kan derfor baseres på de enheder, der løser opgaverne i fredstid, men det kræver en særlig uddannelse af ledere for at kunne få det fulde udbytte af den manuelle indsats.

b. Sammenstyrtningsulykker.

Til forskel fra de tilsvarende ulykker i fredstid vil der her primært være tale om indsats i sammenstyrtede bygninger. Sammenstyrtningen er forårsaget af eksplosioner, der kan

medføre situationer såvel med som uden brand. Redningsindsatsen i de sammenstyrtede huse påbegyndes samtidig med brandslukningen. Løsningen af redningsopgaver i sammenstyrtede huse i krigstid adskiller sig principielt ikke fra tilsvarende indsats i fredstid, men der er dog den afgørende forskel, at sådanne indsatser i fredstid stort set aldrig finder sted. Der er derfor tale om, at såvel den manuelle indsats som de ledelsesmæssige opgaver adskiller sig væsentligt fra de tilsvarende opgaver i fredstid. Opgavevaretagelsen kan derfor ikke umiddelbart baseres på de enheder, der løser opgaverne i fredstid, da såvel uddannelse, ledelse og indsatsmateriel (kvalitet, antal og kompleksitet) er speciel for krigsforhold.

c. og d. Uheld med farlige stoffer.

Uheld med farlige stoffer i krigstid har i princippet samme karakteristika som i fredstid, men der er her tale om, at den ledelsesmæssige indsats kan være af en anden karakter. Der kan i lighed med forholdene i forbindelse med brand/eksplosion være tale om, at der skal kunne prioriteres mellem løsningen af flere forskellige opgaver af samme karakter. Den manuelle indsats og det materiel, der skal anvendes, afviger i princippet ikke fra de tilsvarende forhold i fredstid. Opgaveløsningen kan principielt basere sig på de enheder, der løser den tilsvarende opgave i fred.

Til denne kategori kan også henføres løsningen af opgaver i forbindelse med angreb med/forekomst af kemiske kampstoffer, idet indsatsprincipperne svarer til de, der gælder for indsats ved uheld med farlige stoffer.

Det skal dog anføres, at indsats mod kemiske kampstoffer kan kompliceres af, at et større område kan være angrebet, og at enhver form for indsats kræver anvendelse af særligt beskyttelsesudstyr.

e. Togulykker

f. Flyulykker til lands og

g. Skibsykker ved kaj.

Indsats mod ulykker af de nævnte typer kan i princippet foregå med de samme enheder, samme materiel og samme ledelsesprincipper som i fredstid, når det drejer sig om et begrænset antal enkelthændelser. Ledelsesmæssigt kan der blive tale om at foretage en prioritering af i hvilken rækkefølge indsatserne skal løses. Alt andet lige kan der være tale om et relativt større antal ulykker med militærfly, hvilket komplicerer indsatsen på grund af den mulige tilstedeværelse af ueksploderet ammunition samt farlige stoffer af forskellig karakter. Dette stiller særlige krav til udførelsen af indsatserne.

Indsatsen mod uheld af de nævnte typer kan som udgangspunkt foretages af de samme enheder, som løser de tilsvarende opgaver i fredstid.

h. Uheld med farlige stoffer på havet.

Denne type uheld finder også sted i krigstid, og den enkelte hændelses karakteristika må antages at være den samme som i fredstid. Indsatsprincipperne er således de samme og kan derfor som udgangspunkt løses af de samme enheder, som løser de tilsvarende opgaver i fredstid. For hændelser, som finder sted på havet, drejer det sig om Miljøstyrelsens skibe bemannet med personel fra søværnet. Dette personel må imidlertid specielt designeres til denne opgave, hvilket betyder, at de ikke vil kunne tilknyttes det militære forsvar i tilfælde af mobilisering. Drejer det sig om bekæmpelsen af forureningen i kystnære områder er det i fredstid CF-korpsset, der løser denne opgave. Dette vil også kunne være tilfældet i krigstid, idet kolonnerne da vil være mobiliseret. Som ved forhold under brand/eksplosion er der herefter tale om, at

det kan blive et prioriteringsspørgsmål, dvs. et ledelses- og uddannelsesspørgsmål, at vælge mellem flere forskellige indsatser, der skal løses på samme tid.

i. Uheld i nukleare anlæg.

Skadebilledet efter angreb på nukleare anlæg i krig kan i princippet sammenlignes med det skadebillede, som opstod efter Tjernobylhændelsen i 1986, hvilket vil sige, at der tæt omkring atomkraftværket er tale om et meget kraftigt forurenede område, og i en stor afstand herfra kan der, som en funktion af vejrforholdene, være tale om en svagere forurening af større eller mindre landområder.

Skadebilledet efter angreb med atomvåben svarer i princippet hertil. I området tæt omkring eksplosionsstedet er der en meget kraftig forurening. I medvindsretningen vil forureningen fra den radioaktive sky aflejre sig over et større eller mindre landområde med større eller mindre strålingsintensitet afhængig af vindhastighed, bombestørrelse og eksplosionshøjde.

Da den fredsmæssige indsats efter uheld på nukleare anlæg tager udgangspunkt i principperne for løsningen af de tilsvarende krigsmæssige opgaver efter angreb med atomvåben, er der her fuld uddannelsesmæssig og ledelsesmæssig overensstemmelse mellem de to situationer, og krigstidsopgaver kan da løses af de samme enheder som i fredstid. Dog er der den forskel, at indsatsen i krig efter anvendelse af A-våben ofte er kompliceret af brande og sammenstyrtninger i området tæt ved nulpunktet kombineret med en kraftig ioniserende stråling. Der kan derfor i lighed med tidligere blive tale om en prioritering af indsatserne, hvilket er et ledelsesproblem.

i. Naturkatastrofer

Skadebilledet efter naturkatastrofer i krigstid må som udgangspunkt ligne det tilsvarende skadebillede i fredstid, og opgaverne kan derfor løses af de samme enheder og organisationer, der løser opgaverne i fredstid.

k. Ulykker til søs.

Denne form for ulykker må antages også at kunne forekomme i krigstid, selv om den civile sø- og flytrafik er indskrænket. Det relative antal af uheld med militære sø- og luftfartøjer må antages at blive større. Indsatsprincipperne i krigstid er ikke forskellige fra indsatsprincipperne i fredstid. De enheder, der løser opgaverne i fredstid, må imidlertid som udgangspunkt antages at have andre, militære opgaver i krigstid, hvorfor der kan blive tale om en omlægning af ansvarsfordelingen. Løsningen af disse opgaver kræver så specialiseret udstyr m.v., at det ikke er realistisk at opbygge andre organisationer til løsning af disse opgaver i krig, og opgaveløsningen må derfor som udgangspunkt stadig baseres på de enheder, der løser opgaverne i fredstid.

Sammenfatning:

Opgaver, som er ens i karakter i fred og i krig og som forekommer jævnligt:

Af den foretagne analyse tegner der sig det billede, at når det drejer sig om opgaver, der finder sted i såvel fredstid som krigstid, og når der er tale om opgaver, der ikke kræver indsats af højt specialiseret udstyr, vil de enheder, der løser opgaven i fred, som udgangspunkt også kunne løse opgaven i krig, omend ledelsesforholdene og den nødvendige prioritering kræver uddannelse af lederne på alle niveauer.

Dette gælder f.eks. i forbindelse med brand og uheld med farlige stoffer, togulykker, flyulykker til lands og skibsuplykker ved kaj samt naturkatastrofer.

Opgaverne, som er ens i karakter i fred og i krig og som forekommer jævnligt, og som løses med meget specialiseret udstyr i fredstid, bør som udgangspunkt løses med det samme udstyr i krig, da det af ressourcemæssige årsager ikke er hensigtsmæssigt at opbygge dobbeltberedskaber. Imidlertid kan der være tale om, at det specialiserede udstyrs primære funktion er en helt anden i krigstid, hvorfor der kræves speciel planlægning på disse områder. Det gælder f.eks. uheld med farlige stoffer til søs og ulykker til søs, hvor søværnet og flyvevåbnet varetager en stor del af opgaverne i fredstid.

Opgaver, som ikke forekommer i fred, men kun i krig omfatter bl.a. indsats i sammenstyrtede huse. Det mandskab, der i dag forudsættes at løse opgaverne, har næsten ingen erfaring, da sammenstyrtninger hænder sjældent og det udstyr, der bruges i fredstid, er helt utilstrækkeligt i antal til brug i krigstid. Problemet kan løses ved enten at uddanne det fredsmæssige redningsmandskab i disse opgaver eller ved at uddanne særlige enheder, der udelukkende anvendes til løsningen af opgaverne i krig. Disse enheder skal da ikke have nogle fredstidsopgaver, men udelukkende uddannes i brugen af simpelt udstyr til indsats i krig.

Opgaver, som forekommer i såvel krig som fred, men alligevel sjældent, kan løses med udgangspunkt i såvel en fredstids- som en krigstidsorganisation. Principperne for indsats mod forurening af kemiske (kamp)stoffer og mod forurening efter anvendelse af atomvåben har dannet udgangspunkt for udviklingen af fredstidsindsatsprincipperne i forbindelse med indsats ved større kemiske forureninger og mod forurening efter uheld på atomkraftværker. Derfor kan den eksisterende krigstidsorganisation anvendes som udgangspunkt for løsningen af opgaverne i såvel fred som krig.

Konklusion

- mange fredstidskatastrofeberedskaber kan fortsætte uændret i krigstid, da opgaverne i princippet er ens,
- der kan opbygges beredskaber, der udelukkende har opgaver i krig, da der ikke findes tilsvarende opgaver i fred,
- visse fredstidskatastrofeberedskabers funktion i krig er problematisk, da der kan være disponeret til anden side for så vidt angår det pågældende personel og materiel,
- ingen specifikke krigsberedskaber har opgaver i fredstid, da der netop ikke findes tilsvarende opgaver at løse i fredstid.

Analyse af mulighederne for at lave et integreret og enstrengt katastrofeberedskab.

Som anført i kapitel 1 har udvalget anvendt begrebet enstrengt i den betydning, at der kun bør **være** én katastrofeberedskabsmyndighed på hvert organisatorisk niveau, dvs., én kommunal, én regional og én statslig beredskabsmyndighed.

Som yderligere anført i kapitel 1 har udvalget anvendt begrebet integreret i den betydning, at opbygning af såvel ét katastrofeberedskab til løsning af opgaver i fred som opbygning af ét andet beredskab til løsning af de tilsvarende opgaver i krig, bør undgås.

En gennemførelse af disse to principper betyder, at der i forhold til situationen i dag skal foregå en funktionel sammenlægning af de beredskaber, der på hvert af de tre niveauer løser ens, parallelle eller beslægtede opgaver. Kun på denne måde er der mulighed for at gøre katastrofeberedskabsorganisationen mere enstrengt end den er i dag.

Endvidere vil der skulle foretages organisatoriske sammenlægninger i de tilfælde, hvor der til løsningen af den samme opgave i såvel fred som krig er opbygget to beredskaber, der fungerer som to selvstændige organisationer på hvert af de tre organisatoriske niveauer.

En sammenfattende vurdering af analyserne i dette bilag peger i retning af, at der på kommunalt niveau generelt kun bør være én ansvarlig katastrofeberedskabsorganisation, der som udgangspunkt bør være den ansvarlige for løsningen af alle beslægtede katastrofeberedskabsopgaver i såvel fred som krig. Jfr. analysen drejer det sig om opgaver i forbindelse med brande/eksplosioner, sammenstyrtningsulykker, uheld med farlige stoffer til lands og til vands, togulykker, flyulykker til lands, skibsykker ved kaj (hvor der i kommunen findes en havn) samt naturkatastrofer. Den kommune, hvori hændelsen finder sted, bør være ansvarlig myndighed for

opgavens løsning og for førsteindsatsen i forbindelse med selve katastrofebekæmpelsen.

På regionalt niveau bør der placeres et ansvar for assistance til løsningen af de opgaver, der jfr. analysen generelt er større, sjældnere og/eller mere komplekse end de opgaver, som de lokale, kommunale beredskaber har mulighed for at løse selvstændigt. I disse tilfælde vil den lokale brandinspektør (eller en person med det tilsvarende ansvar), der har ansvaret for hele indsatsens forløb, kunne tilkalde bistand fra de regionale beredskaber, når opgaverne drejer sig om store brande/eksplosioner, sammenstyrtningsulykker, større uheld med farlige stoffer på land og til vands, større togulykker, flyulykker til lands og skibsykker ved kaj samt mere omfangsrige naturkatastrofer.

På centralt niveau placeres ledelsen af indsatsen i forbindelse med uheld med farlige stoffer til havs, ulykker til søs samt uheld i nukleare anlæg. Disse indsatser kræver så meget specialiseret udstyr, ledelsesmæssigt overblik eller så omfattende informationsbehandlingskapacitet, at opbygning af andet end ét centralt ledelsescenter for den pågældende hændelse vil være uhensigtsmæssigt. De pågældende centrale beredskaber vil i forbindelse med udførelsen af opgaverne i større eller mindre udstrækning efter behov kunne anvende ressourcerne i de lokale eller regionale beredskaber. For så vidt angår den overordnede generelle beredskabsplanlægning, bør denne samles, og så vidt muligt udgå fra én central myndighed (styrelse). Endvidere bør der foretages en gennemgribende koordinering med de styrelser, der har ansvaret for marginalberedskaber med henblik på at lade disse indgå i den egentlige beredskabsstyrelse.

Som beskrevet i analyseafsnittet konkluderes det, at mange fredstidskatastrofeberedskaber kan fortsætte uændret i krigstid, da opgaverne i princippet er ens for fred og for krig. Dette betyder, at der på kommunalt (lokalt) niveau kun bør være én myndighed, der har ansvaret for det pågældende

beredskab, uanset om der er tale om krig og fred. Der bør med andre ord ikke være to parallelle organisationer med samme opgavesæt på samme organisatoriske niveau. Fredstidsberedskabernes materiel, personel, viden og ressourcer bør som udgangspunkt genanvendes fuldt ud efter mobilisering. Kun i de tilfælde, hvor der er tale om, at en bestemt opgave kun forekommer i krig, kan der blive tale om, at der opbygges-/planlægges opbygget ét specielt krigsberedskab.

Den tilsvarende argumentation kan anvendes for de regionale og centrale beredskaber, hvilket betyder, at principperne for løsning af enhver form for fredstidsopgave videreføres, og at de er udgangspunkt for løsningen af de tilsvarende opgaver i krig.

Der vil derfor heller ikke på regionalt og centralt niveau være behov for to parallelle organisationer, der løser ens opgaver i fred og i krig. Konkret betyder det, at de nuværende regionale beredskaber, hvis hovedopgave er løsningen af krigsopgaver, ændres, så løsningen af krigsopgaver tager udgangspunkt i løsningen af fredstidsopgaver. Den daglige opgaveløsning skal herefter danne udgangspunkt for den tilsvarende opgaveløsning i krig, hvilket betyder, at de regionale beredskabers materiel, personel, viden og ressourcer anvendes til tilsvarende opgaver i krigstid.

På centralt niveau samles flest mulige af de nuværende freds- og krigsmæssige planlægnings- og **katastrofeberedskabs**-opgaver i en og samme styrelse.

Det betyder konkret, at Civilforsvarsstyrelsen og Statens Brandinspektion nedlægges, og der ~~u~~annes en ny beredskabsstyrelse, hvis hovedopgave bliver planlægning og ledelse af generelle og konkrete katastrofeberedskabsopgaver i fredstid. Dette kræver en forudgående grundig analyse af de pågældende institutioners nuværende opgavesæt med henblik på identifikation og udskillelse af de opgaver, der er rene fredstids-katastrofeberedskabsopgaver, som derfor vil kunne danne udgangspunkt for de tilsvarende opgavers løsning i krigstid.

Behovet for løsning af rene krigstidsopgaver i fredstid (planlægning) skal ligeledes identificeres, og opgaveløsningen vil i muligt omfang blive nedprioriteret. Opmærksomheden henledes dog på, at en central styrelse ikke kan frasige sig ansvaret for løsning af politisk fastlagte katastrofeberedskabsopgaver i krigstid. Der bliver derfor ikke tale om en total opgivelse af løsningen af krigstidsopgaver.

Bilag 5

Organisationer, myndigheder m.v. Inviteret til mødet den 23. august 1991 s ~

Amtsrådsforeningen
Centralforeningen for Stampersonel i Civilforsvarskorpset
Civilforsvars-Forbundet
Civilforsvarskommissionen for Storkøbenhavn
Civilforsvarsstyrelsen
Dansk Brandinspektørforening
Dansk Katastrofemedicinsk Selskab
Dansk Kommunal Arbejderforbund
Dansk Politiforbund
Dansk Røde Kors
Dansk Selskab for Risikovurdering
Det kommunale Civilforsvarspersonales Landsforbund
Falcks Redningskorps A/S
Finansministeriet
Foreningen af Arbejdsledere i Danmark
Foreningen af Civilforsvarsledere i Danmark
Foreningen af Politimestre
Forsvarskommandoen
Forsvarsministeriet
Frederiksberg Kommune
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd
Hovedorganisationen for officerer i Civilforsvarskorpset
Indenrigsministeriet
Ingeniørsammenslutningen
Justitsministeriet
Kommunernes Landsforening
Københavns Kommune
Landsforeningen for Politiets CF-ordenskorps
Landsklubben af Deltidsansatte Brandfolk
Landstalsmandsudvalget for CF-korpsets Menige
Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Organisationen af Akademisk Civilforsvarspersonel
Politidirektøren i København
Rigspolitichefen
Specialarbejderforbundet i Danmark
Statens Brandinspektion
Sundhedsministeriet
Sundhedsstyrelsen
Teknisk Landsforbund
Værnepligtsstyrelsen

Deltagere i mødet den 23. august 1991 kl. 13.30
om udkast til betænkning om katastrofeberedskab:

	Titel	Navn
Amtrådsforeningen	Kontorchef Kontorchef	John Stentoft Johanne Louise Dithmer
Centralforeningen for Stampersonel i Civilforsvarskorpset	Formand Næstformand	Ulrik Bjelbæk Jørgen Kragh
Civilforsvars-Forbundet	Landschef Direktør	Otto W. Eriksen Ole Smedegaard
Civilforsvarskommissionen for Storkøbenhavn	Vicecivilforsvarschef Civilforsvarsinspektør	Kim Vildbrad Johnny G. Larsen
Civilforsvarsstyrelsen	Direktør Korpschef	Ole Forsting Knud Bork Kristoffersen
Dansk Brandinspekterforening	Formand Næstformand	Per Miller John Bejerholm
Dansk Politiforbund	Næstformand	Frede Weber Andresen
Dansk Røde Kors	Sygeplejerske Afdelingschef	Kirsten Vestergaard Preben Søegaard Hansen
Dansk Selskab for Risikovurdering	Direktør	Hans Bøjlund
Det kommunale Civilforsvarspersonales Landsforbund	Formand Næstformand	Poul Birkenfeldt Svend Anker Petersen
Falcks Redningskorps A/S	Regionaldirektør	Ole P. Kristensen
Foreningen af Civilforsvarsledere i Danmark	Formand	A.P. Tage
Foreningen af Politimestre	Politimester	Finn Larsen
Forsvarsministeriet	Major	Lars Møller
Frederiksberg Kommune	Stadsdirektør Brandchef	Gunnar Kastberg Peter Koch
Hovedorganisationen for officerer i Civilforsvarskorpset	Sektionschef Sektionschef	H.A. Rasmussen E. Jørgensen
Indenrigsministeriet	Departementschef Afdelingschef Sektionschef	Ole Rasmussen W. Willerlev Olsen Ulrik Gjellerup
Justitsministeriet	Kontorchef Kontorchef Kontorchef Fuldmægtig	Jørgen Poulsen Kaspar Linkis Johan Reimann Ole Græsbøll Olesen

	Titel	Navn
Kommunernes Landsforening	Kontorchef Miljøkonsulent	Vibeke Vinten Kim Christensen
Københavns Kommune	Økonomidirektør Vicebrandchef	Jens N. Christiansen Steffen Thorup
Landsforeningen for Politiets CF-ordenskorps	Landsformand Bestyrelsesmedlem	Søren Brandt Johnny Lauridsen
Landsklubben af Deltidsansatte Brandfolk	Formand Kasserer	Knud Andersen Niels Outzen
Miljøstyrelsen	Ekspeditionssekretær	Leif Palle
Organisationen af Akademisk Civilforsvars- personel	Sektionschef Sektionsleder	T.E. Frederiksen P. Jensen
Politidirektøren i København	Politidirektør	Eefsen
Statens Brandinspektion	Direktør Skoleinspektør	Gunnar Haurum Bjarne Kjems
Rigspolitichefen	Vicepolitichef	C.C. Duus
Sundhedsministeriet	Fuldmægtig	Bjerg Søderberg
Sundhedsstyrelsen	Læge	Annelise Troest
Teknisk Landsforbund	Brandinspektør Brandinspektør	Flemming Kirkegaard Preben Jørgensen
Værnepligtstyrelsen	Direktør Sekretariatsleder	Steen Thorbek E.H. Petersen

Stikordsreferat fra mødet med organisationer, myndigheder m.v. den 23. august 1991 om udkast til "Betænkning om katastrofeberedskab" .

Formanden for "Udvalget om katastrofeberedskab", departementschef Øie Asmussen, Indenrigsministeriet, bød velkommen til mødet, hvis hovedformål var at give alle fremmødte organisationer, myndigheder m.v. lejlighed til at afgive en supplerende, mundtlig redegørelse til de skriftlige kommentarer, der allerede var afgivet. Alle skriftlige kommentarer og et stikordsreferat fra mødet vil blive trykt i et bilag til betænkningen. Endelig vil visse afsnit i betænkningen blive rettet til på grundlag af bemærkninger i de indkomne svar.

Formanden takkede for den overvældende interesse, der var blevet vist udvalgets udkast til betænkning. Der var en levende interesse for beredskaber mange flere steder end forudset. Formanden udtrykte glæde over, at så mange havde ønsket at afgive kommentarer og beklagede, at enkelte organisationer først var blevet identificeret på et meget sent tidspunkt.

Formanden knyttede følgende bemærkninger til selve betænkningen:

Udvalget har ønsket, at katastrofeberedskabs- og civilforsvarsplanlægningen og -udførelsen i fred og krig skal være sammenhængende, relevant og effektiv. Derfor må denne virksomhed løbende afspejle udviklingen i Danmark og i verden omkring os.

Selvom udvalget ikke har været i stand til at lave detaljerede analyser af det militære og politiske efterretningsmæssige planlægningsgrundlag, må det være klart for enhver, at verden

i dag på alle måder er forskellig fra forholdene for 20, 30 eller 40 år siden.

Omend krigsfaren ikke er og vel aldrig helt kan fjernes, er vores del af verden blevet mere afspændt. Udvalget foreslår derfor, at den hidtidige civilforsvars-, civilt beredskabs- og katastrofeberedskabsplanlægning, der ofte foretages som tre separate handlinger, integreres og omstruktureres på en sådan måde, at det er de beredskabsopgaver, der i kommunerne skal løses i fredstid, der danner udgangspunkt for et integreret, enstrengt kommunalt beredskabs virke i fred og i krig. Dette beredskab skal tage sit udgangspunkt i de enkelte kommuner, der inden for visse minimumsrammer, givet af staten, skal opbygge det beredskab, der er behov for. Bestanddelene hertil kan tages fra civilforsvar, brandvæsen eller civilt beredskab og kan udgøres af fast ansatte, værnepligtige og frivillige. Udvalget foreslår, at den enkelte kommune selv udfylder rammerne og anvender de personalegrupper, der er kvalificerede til løsning af opgaverne, og som kan honorere de krav, der stilles.

Visse beredskabsopgaver er imidlertid så sjældne, omfangsrige eller komplicerede, at det ville være **samfundsøkonomisk** meget dyrt at lade alle kommuner opbygge særlige beredskaber mod disse hændelser. Derfor har udvalget foreslået, at de lokale, kommunale beredskaber suppleres med regionale, statslige beredskaber, som finansieres af staten. Disse regionale beredskaber vil også få til opgave at uddanne de værnepligtige, der af hensyn til et vist beredskab til brug i krig, stadig vil være brug for. Men den egentlige beredskabsopgave vil også fremover være en kommunal opgave, hvis løsning må basere sig på alle de samfundsressourcer, der er til rådighed. Også de, staten stiller til rådighed.

Endelig foreslår udvalget, at de hidtidige katastrofe- og civilforsvarsberedskaber på centralt niveau sammenlægges under én minister i én styrelse.

Det har været afgørende for udvalget, at det er de fredsmæssige opgaver, der fremover sættes i fokus. Og på den baggrund har udvalget givet sit oplæg til, hvilke af de nuværende beredskaber, der vil kunne løse opgaverne i fremtiden. Hvis den samlede opgavemængde og -sammensætning ændres, vil det have afsmittende konsekvenser, bl.a. på de organisationer, der indtil nu har løst opgaver, der måske ikke længere skal løses.

Formanden knyttede enkelte generelle kommentarer til de indkomne bemærkninger.

Det var et gennemgående træk, at der er enighed om det hensigtsmæssige i at samle beredskaberne under samme minister og gøre hele systemet enstrengt og integreret og tage udgangspunkt i fredstidsopgaverne.

Herefter hører enigheden også op.

For det næste generelle træk er, at det af de enkelte organisationers svar fremgik, at det netop er deres organisation eller medlemmer, der ikke alene skal fortsætte med at løse de opgaver, de hidtil har løst; de skal også løse mange af de opgaver, andre hidtil har løst.

Og da der intet er, der tyder på, at den samlede beredskabsopgavemængde øges, må det konkluderes, at uanset resultatet af betænkningen kan ikke alle få deres ønsker indfriet.

Amtsrådsforeningen 1 Danmark (AFP)

AFD er enig i udvalgets hovedsynspunkt om en samling i en enstrengt struktur.

Amterne har beredskabsansvar (sygehuse, ambulancer, miljø og stormflod).

Der bør udarbejdes en model, hvori de amtskommunale ressourcer indgår, og hvor hovedstadsregionens særlige forhold behandles.

Udvalget har ikke nævnt det frivillige element i beredskabsarbejdet.

Supplerende mundtlig redegørelse:

Man bør tage udgangspunkt i fredstidsopgaverne.

Civilt beredskab burde have været inddraget med udgangspunkt i amterne.

Der bør fokuseres på mellemkommunalt samarbejde.

Inden den politiske afgørelse træffes, skal forslagene vurderes, og andre modeller udarbejdes.

Hovedstadsområdet skal behandles særskilt.

Centralforeningen for Stampersonel 1 Civilforsvarskorpset (CSCF)

CSCF mener, at ambulanceberedskabet er en del af katastrofeberedskabet. Alarmeringsberedskabet fungerer tilfredsstillende. Ledelsesansvaret på et skadested er tilfredsstillende fordelt.

De regionale beredskabscentre bør dimensioneres til at løse miljøopgaver. Der skal være ekspertise til støtte for de lokale beredskaber. Der bør etableres et "uddannelsesberedskab" på regionalt niveau.

Supplerende mundtlig redegørelse:

CSCF er enig i princippet om, at brand og civilforsvarsberedskaberne kan sammenlægges på kommunalt, regionalt og centralt niveau.

Ved dannelsen af en styrke til indsats i udlandet kan beredskabet herhjemme styrkes, da såvel personel og materiel afprøves.

Værnepligten bør bibeholdes.

Nødvendigt med politisk forlig i analyseperioden.

Civilforsvars-Forbundet (CFF)

CFF er enig i betænkningens hovedsigte med et enstrengt beredskab i krig og i fred.

CFF mangler en omtale af de forebyggende beredskabsforanstaltninger.

Ambulanceberedskaberne bør analyseres, og de kan bruge frivilligt personel.

Der er udokumenterede påstande, manglende analyser og manglende økonomiske konsekvensberegninger. Der bør laves noget i lighed med "Programplan 90".

De frivilliges rolle er ikke beskrevet. De har et stort beredskabsmæssigt potentiale. De er ulønnede og højt motiverede.

Der mangler omtale af CFF som aftale- og samarbejdspartner.

Udkastet fokuserer ensidigt på en styrkelse af CF-korpsets rolle i beredskabet.

Staten bør opbygge og finansiere de regionale beredskaber, der skal bestå af frivillige. Frivillige skal styrke de lokale beredskaber og uddannes for statslige midler. Det er utilfredsstillende med en supplerende beredskabsstyrke med en udrykningstid på en time.

Der skal kunne indgås aftaler med lokale CFF-kreds om ydelse af den nødvendige beredskabsindsats.

Kommissioner bør ikke nedlægges.

CFF vil søge at sikre de ca. 16.000 frivillige en relevant placering i det fremtidige beredskab.

CFF ønsker fortsat frivillige til CF-ordenskorpsset.

Supplerende mundtlig redegørelse:

CFF er enig i hovedsigtet og forventer en politisk afgørelse af, hvilket ministerium der skal være ressortministerium.

Det er en mangel, at der intet er nævnt om frivillige i betænkningen og beskrivelsen. Frivillige kan være en stor styrkelse af det lokale beredskab, de har lokalkendskab, er ulønnede og højt motiverede. De vil gerne uddanne sig og stå til rådighed.

CFF-aftale med Indenrigsministeriet bør medtages i betænkningen.

Civilforsvarsstyrelsen (CFS)

CFS er enig i hovedlinierne i udkastet.

Ved dannelsen af en ny beredskabsstyrelse skal der tages størst muligt hensyn til det personale, der i dag er ansat i Civilforsvarsstyrelsen.

Supplerende mundtlig redegørelse;

Proceduren fremover må være, at man finder ud af, hvad der kan beslattes. Det er vigtigt at få truffet nogle beslutninger for at undgå utryghed.

Man må ikke sætte alt i bero på alt.

Dansk Brandinspektørforening (BRF)

BRF ser positivt på betænkningens hovedformål om forenkling, bedre ressourceudnyttelse m.v. Det er et godt grundlag for debat.

På langt sigt bør ambulanceberedskabet indgå i det samlede beredskab. Man er enig i, at alarmeringscentralernes forbliver på politistationerne. Placeringen af ledelsesansvaret er hensigtsmæssig.

Meget CF-personel i kommunerne har også opgaver i det fredsmæssige beredskab.

Det kommunale beredskab er kernen i det fremtidige katastrofeberedskab i fred og i krig. Beredskabschefen bør være på forvaltningschefniveau.

Der er ingen særlige grunde til en nedlæggelse af kommissionerne, men alternativer er tænkelige.

Der bør laves koordinering af uddannelserne, og en brandingeniøruddannelse efter svensk model er tiltalende.

Der bør være en eller anden form for regionalt beredskab, men ikke byggende alene på CF-korpset.

Der bør være én styrelse i ét ministerium. Det bør være Justitsministeriet.

Supplerende mundtlig redegørelse:

Ressourcerne kan og skal udnyttes bedre. Man ser positivt på udkastet, men det er meget statsligt orienteret. Det kommunale civilforsvar skal lige som alle andre have revurderet opgavegrundlaget.

Man bør se på mellemkommunale assistancer, men CF-korpset skal ikke nødvendigvis nedlægges. CF-korpset skal ikke indgå i førsteudrykningen, men skal være en uddannelsesenhed og reservestyrke.

Der er behov for revision af uddannelserne på chef-, leder- og manuelt niveau.

Justitsministeriet bør være ressortministerium.

Dansk Katastrofemedicinsk Selskab (DKS)

DKS er enig i udvalgets generelle betragtninger, således at løsningen af eventuelle krigsopgaver er en naturlig overbygning på løsningen af de fredsmæssige opgaver.

DKS er enig i, at ambulancevæsnet er en del af det almindelige sygehusvæsen. Samarbejdsproblematikken med det øvrige beredskab bør behandles. Omsorgen for patienten begynder på skadestedet, ikke i sygehusets indgang.

For alarmeringsberedskabet er det en væsentlig opgave at disponer bl.a. tilkaldelse af udrykningshold/lægehold.

Hensigtsmæssigt med en central styrelse, regionale og kommunale beredskaber.

Dimensionering bør også omfatte ambulance- og sygehusberedskabet.

Dansk Kommunal Arbejderforbund (DKA)

DKA finder det uheldigt, at beredskabskommissionerne nedlægges .

DKA efterlyser en omtale af behovet for en tidssvarende uddannelse af mandskabet.

Alarmcentraler bør ligge i offentligt regie.

Man beklager, at udvalget ikke har fundet anledning til at tilpasse det svenske enstrengede system til Danmark.

Dansk Politiforbund (DPF)

DPF finder udkastet velegnet som grundlag for fortsatte drøftelser.

Det enstrengede beredskab er velegnet og anvendeligt.

Ingen ændringer i ledelsesforhold.

Der mangler beskrivelse af, hvorledes den koordinerende ledelse kunne styrkes.

Forhold vedrørende CF-ordenskorpsset er uklart beskrevet. Ressourcerne er nødvendige af hensyn til politiets løsning af de pålagte **CF-opgaver**.

CF-korpsset opfylder til en vis grad kravet om max. 1 times udrykningstid.

Supplerende mundtlig redegørelse:

Der bør ikke ske ændringer i fordeling af ansvaret mellem teknisk og koordinerende ledelse.

Uklart, hvem der har ansvaret for at sikre, at politiet har et beredskabsansvar.

Varslings- og evakueringsopgaven kan eventuelt overføres til andre.

Dansk Røde Kors (DRK)

Man ønsker et effektivt beredskab til befolkningens beskyttelse mod følgerne af ulykker og krigs- og naturkatastrofer.

DRK er enig i principperne i udkastet. DRK er enig i et enstrengt kommunalt, et statsligt regionalt og et statsligt centralt beredskab.

DRK afgiver detaljerede bemærkninger til emner, der vedrører DRK's fremtidige rolle i beredskabet: uddannelse af befolkningen, frivillige enheder, psyko-socialt katastrofeberedskab og nationalt oplysningskontor.

Supplerende mundtlig redegørelse:

DRK var enig i de overordnede principper om et enstrengt beredskab som det skitserede.

DRK ønsker især at deltage i beredskabet i følgende områder:

- uddannelse af befolkningen i førstehjælp
- uddannelse af befolkningen i elementær sundhedspleje og sygepleje
- uddannelse af frivillige enheder, som i det kommunale beredskab bistår med førstehjælp og medmenneskelig støtte,
- et landsdækkende psyko-socialt katastrofeberedskab
- forberedelse af et nationalt oplysningskontor

Det Kommunale CivilforsvareperBonales Landsforbund (KCFL)

Enig i det hensigtsmæssige i at etablere et enstrengt beredskabssystem.

KCFL mangler en beskrivelse af områderne politiets opgaver, sundhedsberedskabet, den forebyggende virksomhed og det kommunale civile beredskab.

Der har ikke været benyttet private konsulentfirmaer. Man har ikke besøgt danske brandvæsner og civilforsvar. Manglende indsigt.

Der bør laves konkrete risikoanalyser.

Det samlede ledelsesansvar for enhver form for beredskab og indsats bør være kommunalt.

Kommunale civilforsvar løser mange uddannelsesmæssige opgaver. CF-korpset har få og ret uerfarne brand- og redningsfolk.

I det kommunale beredskab (i totalforsvaret) er der behov for planlægning, materielvedligeholdelse og uddannelse. Der bør være en selvstændig civilforsvarsforpligtigelse i kommunerne.

Ansatte, kommunalt udpegede og frivillige i kommunerne har stor viden og erfaring.

De regionale enheder bør ikke tage udgangspunkt i CF-korpset, men bør baseres på kommunale enheder. Disse bør også gennemføre uddannelse. Alle uddannelser bør have en større spænvidde.

Ambulanceberedskaberne bør være primærkommunale.

Supplerende mundtlig redegørelse:

Der mangler et trusselsbillede.

Der kan være regionale centre, men det må undersøges, hvad nytte CF-korpset gør. Det er ikke professionelt og erfarent. De kommunale civilforsvar er bedre. De stryges med et pennestrøg i betænkningen. Det kommunale CF-beredskab har ikke været brugt på grund af procedureregler.

Udvalget har udeladt spørgsmål om ambulancetjeneste og alle de forebyggende foranstaltninger.

KCFL var enig i, at beredskabet skal være enstrenget. Øvelser viser, at der er for mange aktører.

Der må laves et beredskab tæt på borgerne med klare forhold vedrørende ansvar, kompetence og økonomi.

Betækningsudkastet er et dårligt beslutningsgrundlag.

Falcks Redningskorps A/S (FR)

Udkastet er et grundigt stykke arbejde, der kan danne grundlag for videre drøftelser. Enig i mange af betragtningerne.

For at udnytte samfundsressourcerne bør man tage udgangspunkt i allerede eksisterende fredstidsberedskaber fremfor at opbygge særlige beredskaber til katastrofesituationer.

En centralisering af alarmerings- og vagtcentralfunktionerne samt teknologisk modernisering er mulig og hensigtsmæssig. FR mener, der er behov for dette.

Trafik- og arbejdsulykker bør medtages. Ulykker til søs mangler kystnære områder. Generel uklarhed om afgrænsningen af ulykker.

Til ambulancetjenesten er der knyttet en redningstjeneste, der ikke leveres af brandvæsnerne. Behandling allerede på skadestedet. Utilstrækkelig og misvisende beskrivelse af ambulancetjenesten.

Uhensigtsmæssig beskrivelse af ledelseforhold. Der foreslås enkelte ændringer i udkastet og i bilag 1.

Falck kan overtage opgaver, materiel og personel, herunder frivillige, fra civilforsvaret. Tilknytning til en Falckstation. Falck vil kunne løse særlige opgaver, jf. Lars Øksbjergs hovedopgave på HD-studiet (ikke vedlagt interessentsvar).

Udvalget bør redegøre nærmere for dokumentation af en bedre ressourceudnyttelse ved en sammenlægning af brand- og civilforsvarsberedskabet.

FR vil gerne repræsenteres i det opfølgende arbejde. FR vil gerne påtage sig flere opgaver i de kommunale og regionale beredskaber.

Tilfredshed med bemærkningen om konkurrenceforhold ("ubillig konkurrence").

Supplerende mundtlig redegørelse:

Der mangler meget i beskrivelsen af det fredsmæssige beredskab, bl.a. ambulancetjensten. Det må medtages på et eller andet tidspunkt.

Elegancen i det enstrengede må vige for andre hensyn. Ambulanceberedskabet bør af hensyn til kvaliteten forankres i sygehusvæsenet.

Man skal tage udgangspunkt i de daglige ulykker. Det ekstraordinære må tilpasses bagefter.

Alarmeringsfunktionen har behov for teknologisk opdatering.

Foreningen af Clvlllforsyarsledere 1 Danmark (FCD)

FCD er enig i nødvendigheden af et enstrengt katastrofeberedskab i fred og i krig, ét ministerium, én styrelse, én kommunal beredskabsforvaltning.

Overlapning og kompetenceuklarheder undgås.

Betænkningen mangler indsatstjeneste, faglig tjeneste, CB, sygehusberedskab, ambulance, politi og miljø.

Mangler efterretningsmæssigt planlægningsgrundlag.

Upræcis vedrørende værnepligtige og frivillige. Værnepligtige til kommunerne fastholdes. Uoverskuelige konsekvenser for det frivillige element, hvis de værnepligtige fjernes.

Statslige, regionale beredskabscentre er økonomisk uforsvarlige og uhensigtsmæssige. Ingen savner Fynske CF-Kolonne. Der mangler dokumentation, Mellemkommunal bistand foretrækkes. Kun 2 CF-kaserner.

Mangler afklaring af de ledelsesmæssige kompetenceforhold.

Mangler dokumentation om økonomiske fordele ved sammenlægning. Uklarhed om midler, som tilføres kommunerne fra staten. Der mangler en grundig økonomisk analyse af hele området.

Vigtigt med en nærmere analyse af det kommunale beredskab og det statslige regionale beredskab.

Supplerende mundtlig redegørelse;

FCD er enig i, at beredskabet skal være enstrengt. Resten af udkastets konklusioner er der ikke enighed om. Udvalget har været overbefolket af statslige embedsmænd.

Der er specielt manglende viden om kommunale civilforsvarsforhold, hvilket er dokumenteret af udtalelser til pressen. De kommunale civilforsvar har været indsat ved gasekspllosionen i Valby (1965). Vildmosebranden (1976) og ved Tingbæk Kalkmine (1988).

Kommissoriet er ikke opfyldt, f.eks. springes ambulanceforhold over.

Det er nødvendigt med trusselsbillede/risikoanalyser.

Golfkrigen viste, at der er behov for civilt beredskab, bl.a. på el- og vandforsyningsområdet.

Det er en farlig udvikling at fjerne de K-værnepligtige og de frivillige fra kommunerne. I stedet bør de udnyttes i de kommunale beredskaber.

Betænkningen er selvmodsigende flere steder. Kompetenceforhold bør afklares.

CF-korpset bør være uddannelsescentre (2 stk.) og være indsatsreserve-reserve.

Der mangler en økonomisk analyse. Udkastet kan kun være udgangspunkt for analyser.

Foreningen af Politimestre 1 Danmark (FPD)

Udkastet er velegnet som grundlag for principdrøftelser og FPD er enig i forslaget om et enstrenget, integreret beredskab på kommunalt niveau, med et regionalt statsligt beredskab til støtte, koordination og uddannelse i fred som i krig.

Ingen ændring af alarmeringsfunktionen efter fordeling af ledelsesansvaret.

Behov for ændring af CF-lov og brandlov. Han vil gerne indrages i det omfattende analysearbejde.

Sygehusberedskabets og ambulancevæsenets placering i et fremtidigt katastrofeberedskab bør drøftes.

Politiet bør sikres lovmæssig kontaktflade til den kommunale beredskabsorganisation.

De regionale centre bør placeres i forhold til den nye beredskabsorganisations funktioner.

CF-ordenskorpsset bør bibeholdes i en eller anden form.

Supplerende mundtlig redegørelse:

Man er enig i princippet om enstrenghed i beredskabet.

Kommissionerne bør ikke nedlægges, da der er behov for dem, hvis samarbejdet ikke fungerer.

CF-ordenskorpsets fremtid er uomtalt, men nødvendigt af hensyn til det pålagte opgavesæt, jf. CF-lovens § 15.

FPD frygter, at det **krigsmæssige** beredskab nedprioriteres, hvis alt udlægges til kommunerne på grund disses de reale økonomiske forhold.

Forsvarsministeriet (FMN)

FMN har ingen bemærkninger til det foreliggende udkast. Der vil ikke blive fremsat mundtlige kommentarer den 23. august. Forsvarskommandoen og Hjemmeværnskommandoen har været hørt.

Frederiksberg Kommune (FK)

Beklageligt, at der ikke var kommunal repræsentation i udvalget. Stærkt statscentralistisk præg.

Man undgår "særlige problemer i hovedstadsområdet". Ingen opfølgningsgrupper. Derimod anbefales egentlige forhandlinger med kommunale organisationer. De kommunale civilforsvar bruges i fredstid. Der er betænkelighed ved, at staten skal fastsætte krav til beredskabets dimensionering. Beredskabschefens placering bør overlades til det kommunale selvstyre. De frivilliges rolle er ikke afklaret. Brandkommissioner bør opretholdes af hensyn til samarbejdet brandvæsen-kommunen-politiet.

Supplerende mundtlig redegørelse:

Se Københavns Kommune.

Funktionærernes og Tjenestemandenes Fællesråd (FTF)

Der burde have været en militær-politisk vurdering af trusselsbilledet.

Der burde have været beregninger vedrørende effekten af forebyggende foranstaltninger.

Ingen økonomiske konsekvensberegninger.

FTF er ikke tryk ved reduktionen af det kommunale civilforsvar og de frivillige.

Ingen argumentation for anvendelse af CF-korpset som regionale centre.

Hensigtsmæssigt med en enstrengt struktur, men f.eks. ambulancer mangler.

Ingen behandling i relation til de personalegrupper, der i dag arbejder i beredskabssystemet.

Hovedorganisationen for Officerer 1 CF-korpset (HOCF) Organisationen af Akademisk Civillforsvarspersonel (ACF) (fælles besvarelse)

Ambulanceberedskabet bør underlægges beredskabsstyrelsen.

Alarmeringsberedskabet fungerer tilfredsstillende.

Opdelingen i teknisk og koordinerende ledelse er velfungerende.

Amternes beredskabsopgaver bør fordeles på lokalt og regionalt niveau.

CF-regionernes placering bør nærmere analyseres.

Beredskabskommissionerne bør ikke nedlægges.

Alle beredskabsuddannelser (fred/krig)/(værnepligtig/frivillig) bør samordnes.

Der bør være såvel værnepligtige som frivillige i et samlet beredskab.

Det samlede miljø- og katastrofeberedskab bør underlægges én minister og én styrelse.

Supplerende mundtlig redegørelse:

HOCF: Ikke alt "beredskabsarbejde" er behandlet. Det **bør** ske, senest i de opfølgende arbejdsgrupper.

Miljøopgaver bør løses regionalt.

Eksperter til "know-how"-eksport bør uddannees.

Private firmaer skal **ikke** forfordes i "konkurrencen" om beredskabskontrakter.

CF-korpsets lederuddannelse er god og bør være målesnor for kommende analyser.

ACF; Indenrigsministeriet skal have beredskabsansvar med nuværende opgaver fra Indenrigsministeriet, Justitsministeriet og Miljøstyrelsen.

Ambulanceberedskåberne og miljøopgaverne bør med.

Der mangler for meget forebyggende (indkvartering, forplejning, egenbeskyttelse).

Et regionalt beredskab er hensigtsmæssigt, da kommunerne kun behøver det strengt nødvendige.

Regionernes opgaver bør revurderes.

Uddannelsessystemet er væsentligt. Der er en god ressourceudnyttelse ved de regionale centre.

Kommissioner bør bevares, da der er et godt samarbejde og et folkeligt talerør.

Kommunernes Landsforening (KL)

Udmærket grundlag for diskussion om det fremtidige fredstidsberedskab. **Betænkning**n kan ikke anvendes som grundlag for politiske principbeslutninger om det fremtidige beredskab.

Generel tilslutning til opbygning af enstrengt beredskab under én minister samt analysegrupper, der skal belyse gennemførligheden af de stillede forslag.

KL mangler behandling af ambulanceberedskaber (opgaveafgrænsning), økonomiske konsekvenser, varetagelse af kommunale CF-opgaver uden K-værnepligtige, nyttiggørelse af civilforsvar i S 18, stk. 2, i fredsberedskabet, mellemkommunalt samarbejde.

Følgende må drøftes:

konsekvenserne for de kommunale civilforsvar
mellemkommunalt samarbejde i større grad
organisatorisk indplacering af beredskabschef er et kommunalt ansvar, men hans rolle som myndighed bør ikke anfægtes

KL er enig i nedlæggelsen af kommissionerne.

KL ønsker det videre arbejde fremmet mest muligt.

Supplerende mundtlig redegørelse:

Betækningsudkastet er for uafklaret på mange punkter og kan ikke anvendes til politiske beslutninger. Der skal etableres en dialog på tværs mellem alle parter.

Nye dimensioneringsregler kræver, at krigstidsopgaverne klarlægges.

Konunissionerne bør nedlægges, da arbejdet alligevel kan varetages fornuftigt på andre måder, **Beredskabschefens** placering skal man nok selv tilpasse.

Det er væsentligt at bibeholde frivillige i beredskabet.

Mellemkommunalt samarbejde er bedre end CF-korpset, der mangler indsatserfaring.

Udkastet mangler en beskrivelse af de specielle forhold i hovedstadsområdet.

Københavns Kommune (KK)

CF-kommissionen (CFKOM):

Uheldigt, at der i udvalget ikke har været kommunal repræsentation. For snævert at afgrænse kommissoriet udelukkende til de afhjælpende opgaver. En svækkelse, at der ikke er analyseret et trusselsbillede.

Betænkeligt, at frivillige og værnepligtige forsvinder til fordel fra et regionalt statsligt beredskab baseret på en dyrere ordning med formentlig mindre effektive værnepligtige. Man vil ikke kunne lave en effektiv indkvarterings-, forsynings- og kommunikationstjeneste.

CF-korpset vurderes som en meget dyr løsning. Et regionalt beredskab bør baseres på de eksisterende beredskaber suppleret med veluddannede frivillige.

Civilt beredskab er vigtigt i fremtiden, jf. Golfkrigen.

Kritisabelt, at udvalget ikke har behandlet de særlige forhold i hovedstadsområdet.

CFKOM vil gerne udtale sig om den endelige betænkning, inden der træffes politiske beslutninger.

CF Storkøbenhavn (CFKBH):

I princippet enig i de overordnede mål, men ikke metoderne.

Betænkeligt at ignorere de frivillige. Man savner et trusselsbillede. Positivt med en reorganisering.

En unuanceret vurdering af CFKPS placering. CB burde have været behandlet. Særdeles uhensigtsmæssigt at fjerne de værnepligtige.

Ufuldstændige beskrivelser af Sverige og THW, Tyskland.

Man forholder sig ikke til de uudnyttede ressourcer i de større kommunale civilforsvar.

Det kommunale CF og PO har i København haft døgnøvelser i flere år.

CFKBH har ydet bistand i fredstidskatastrofer. CFKBH vil i krigstid være dobbelt så stort som CFKPS.

Ved assistance til katastrofer i udlandet er der tale om en klar favorsiering af statsligt personel.

Man har ikke savnet udrykningsvagten i Middelfart.

En stamstyrke veluddannede frivillige vil være mere effektiv end mere eller mindre velmotiverede værnepligtige.

Der kan laves et regionalt center i Hedehusene.

I konklusionen fremhæves en række betænkeligheder, forhold i København, der kan anvendes i fredtid samt en række åbne spørgsmål og vurderinger.

Københavns Brandvæsen:

Relevant med et enstrenget beredskab til fred og krig.

Betænkningen er blevet til for at bevare det statslige CF-korps. Man har fokuseret på sammenlægning af brandvæsen og civilforsvar, hvilket er for snævert.

Man har ikke beskrevet andre myndigheders og institutioners beredskaber godt nok. Man mangler bedrift- og boligværn.

Man vil kunne løse alle opgaver, også regionale, hvis CFKPS i området overdrages til kommunerne.

For mange ubesvarede spørgsmål.

Supplerende mundtlig redegørelse:

(Fælles for Københavns og Frederiksberg kommuner samt Civilforsvarskommissionen for Storkøbenhavn.)

Samtlige svar fra interessenter bør udgives og endnu et "stormøde" afholdes. Enighed med FCD om, at de frivillige bør indgå i beredskabet. Enighed med KL om, at der bør åbnes for en dialog mellem stat og kommuner inden offentliggørelse.

Betænkningen har statslig slagside.

Beredskabernes indplacering afgøres af det kommunale selvstyre.

Indkvarterings- og forplejningstjeneste samt egenbestkyttelse bør drøftes.

Der bør foretages afstemning i forhold til civilt beredskab.

Hovedstadsområdets forhold bør behandles.

Betænkningen rejser flere problemer, end den løser.

Landsforeningen for Politiets CF-ordenskorps (LCFOK)

Der mangler oplysninger om ordenskorpsset og de frivilliges indplacering i dt fremtidige beredskabssystem.

Kommissioner bør ikke nedlægges.

De K-VP i CFOK bør bevares. X-VP-ordningen bør bevares.

Politiet har brug for ordenskorpsset til at løse forskellige opgaver. Politiet regner med ordenskorpsset - også i fredstid.

Der bør være et veluddannet CF-ordenskorps.

Supplerende mundtlig redegørelse:

Der mangler væsentlige oplysninger.

De frivillige er ingen "detalje", der kan udelades. Hvad vil man gøre ved PO CFOK, hvis K- og X-værnepligtigsordningen fjernes. Der mangler en analyse om berettigelsen af CFOK.

Landsklubben for deltidsansatte brandfolk (LDB)

LDB er enig i sammenlægning af BRA og CF under ét ministerium til funktion i fred og i krig.

LDB er enig i et kommunalt og et regionalt beredskab. Dog skal det regionale beredskab etableres ved, at man forstærker nogle brandvæsener med 60-70 km indbyrdes afstand. Staten skal afholde disse udgifter, og materiel kan overføres fra kolonnerne. Personale og materiel administreres herefter af kommunerne, men betales af staten. Der skal bruges 2-3 befalingsmænd fra kolonnerne samt deltidsansatte brandfolk.

.

Man skal derudover trække på det kommunale civilforsvar.

Kolonnerne nedlægges og to kaserner omdannes til uddannelsessteder for kommunalt ansatte.

Man kan spare et 3-cifret millionbeløb ved at nedlægge kolonnerne. Man skal ikke forstærke det med begrundelse i, at det også skal være et fredsberedskab.

Man har for lidt glæde af de værnepligtiges uddannelse.

Supplerende mundtlig redegørelse:

Man foretrækker et enstrengt system under Justitsministeriet, da samarbejdet med politiet er væsentligt.

Kommunernes beredskaber klarer det meste. De regionale beredskaber behøver ikke at være CF-korpset. CF-korpset tilkaldes, fordi de er der, ikke fordi, der er brug for dem.

I de kommunale civilforsvar er der 76.000 uddannede personer. I CF-korpset kun 13.000, og de uddannes i $\frac{1}{2}$ år, hvorefter de hjemsendes. Det er dårlig ressourceudnyttelse.

Lad det fredsmæssige kommunale beredskab bestå, men forstærk dem visse steder. CF-korpset ligger for spredt. De kommunale civilforsvar kan underlægges de kommunale brandvæsner. Frivillige skal kunne bruges til noget.

»

Miljøstyrelsen (MJS)

Miljøstyrelsen har ingen bemærkninger til udkastet, bortset fra et ændringsforslag til s. 36.

Supplerende mundtlig redegørelse:

MJS forventer ikke at blive direkte berørt, da der ikke ligger noget konkret forslag om at ændre ved ansvarsfordelingen ved bekæmpelsen af olie- og kemikalieforureninger i havet.

»

Statens Brandinspektion (SBI)

Godt udgangspunkt for det videre arbejde med ét samlet beredskab.

SBI finder det betænkeligt at konkludere, at sjældne, store komplicerede og udviklingslangsomme hændelser ikke skal løses lokalt. Den lokale leder bør have ledelsesansvaret gennem hele indsatsen uanset størrelse.

De regionale beredskabsstrukturer bør ligge således, at udrykningstiden ikke overstiger en time.

Det forebyggende arbejde og beredskab har stor betydning.

Værnepligtige bør ikke indgå i regionale beredskabers lokale opgavers 1. udrykning. Erfaringen bør blive i beredskabet. Fast personale kan indgå og have en god teoretisk og praktisk brand- og redningsuddannelse.

Beredskabschefen skal have en central og selvstændig placering i den kommunale organisation. Politiet bør sikres en permanent tilknytning til den lokale beredskabsorganisation.

Supplerende mundtlig redegørelse:

Det lokale beredskab skal rykke ud først, da der på den måde reddes flest liv/værdier. Den kommunale indsatsleder skal være hurtigt fremme.

De regionale hjælpestationer bør have max. 60 minutters udrykningstid. De kan betales af staten, men administreres af kommunerne. Indsatserfaring er nødvendig, og den fås kun i det daglige udrykningsberedskab. Ingen værnepligtige i det lokale beredskab.

Den forebyggende brandbeskyttelse har sammenhæng med den afhjælpende.

Beredskabschefen skal være selvstændig og centralt placeret.

Sundhedsstyrelsen (SS)

SS er enig i udvalgets generelle betragtninger om, at udgangspunktet er fredstidsopgaverne med krigstidsopgaverne som overbygning.

Ambulancerne er en del af det almindelige sygehusvæsen. Ansvaret ligger i amtskommunerne. Mangler behandling af problematikken vedrørende integration og koordination af sygehusberedskabet og ambulancer med det øvrige katastrofeberedskab. Der mangler retningslinier for, hvordan, hvornår og hvem, der alarmerer sygehusene. Vigtigt med kontakt/aftaler mellem på den ene side politi- og brandvæsen og på den anden side ambulanceberedskabet og sygehuse.

Centralstyrelse, regionale og kommunale beredskaber hensigtsmæssigt. Aftaler og dimensionering bør også gælde ambulancer og sygehuse.

Supplerende mundtlig redegørelse;

Der mangler en definition på et katastrofeberedskab og dets opgaver. Der kræver en nøje overvejelse, da manglende definition giver uklarhed.

Sygehusvæsenet og ambulanceberedskaberne bør indplaceres i det samlede beredskab.

Teknisk Landsforbund (TL)

TL mener, at følgende bør tydeliggøres:

Uddannelsekrav til personer med ansvaret for fredstids- og krigstidsberedskabet.

Beredskabschefens adgang til politikerne.

Indsatsansvaret skal påhvile den lokale beredskabschef.

Forhold vedrørende indkvarterings- og forplejningstjenste samt teknisk tjeneste.

De frivillige bør fortsat indgå i beredskabet.

TL er enig i de regionale centres placering og i, at de forbliver statslige og fungerer som uddannelsescentre.

Værnepligtssstyrelsen (VPS)

Anvendelse af værnepligtige i civilforsvaret (antal og tjenestetidens længde) bør ses i sammenhæng med spørgsmålet om anvendelse af værnepligtige i forsvaret.

Værnepligtssystemets fordele øges i takt med, at så mange som muligt indgår i systemet og behandles så ligeligt som muligt. .

Supplerende mundtlig redegørelse;

VPS havde ingen bemærkninger til de faglige vurderinger i udkast til betækning om katastrofeberedskab.

VPS fremlagde generelle synspunkter om det nuværende værnepligtssystemets uligheder i forbindelse med tjenestetid, økonomi og udvalgskriterier. Ulighederne bør minimeres ved at indkalde flere værnepligtige og ved at reducere tjenestetiden.

Amtsrådsforeningen i Danmark

Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

ARF j.nr. 0269-7/90
JLD/GW/483
Den 14. august 1991

Med skrivelse af 2. juli 1991 (j.nr. 1990/2204-7) har Indenrigsministeriet fremsendt udkast til betænkning om katastrofeberedskab, idet man har anmodet om eventuelle bemærkninger afgivet skriftligt senest den 19. august 1991 med henblik på et møde i ministeriet den 23. august 1991.

Det fremgår af betænkningen, at udvalget har valgt at præsentere en model, som i skitse-mæssig form angiver de overordnede rammer for en ny katastrofeplan, således at det efterfølgende vil være nødvendigt, inden modellen evt. kan virkeliggøres, at nedsætte opfølgningsgrupper, som på baggrund af egentlige analyser skal overveje den nærmere detaljerede gennemførelse af udvalgets anbefalinger og foretage de nødvendige økonomiske konsekvensberegninger af en fremtidig katastrofeplan.

Det er endvidere anført, at det forelagte forslag i første omgang er tænkt som grundlag for politiske principdrøftelser om et fremtidigt katastrofeberedskab.

I den anledning skal man som en foreløbig udtalelse meddele, at Amtsrådsforeningen er enig i udvalgets hovedsynspunkt om en samling af de beredskabsressourcer, samfundet råder over, i et enstrengt system.

Im. nr. 19 90 j.nr. 2204-7

16 AUG. 1991

Landemærket 10
DK-1119 København K

Telefon
33 91 21 61

Telefax
33 11 21 15

Giro
206 70 80

Amtsrådsforeningen må i denne forbindelse beklage, at udvalget har valgt at se bort fra en model, hvor amterne har beredskabsansvar, idet amterne rent faktisk har en række væsentlige beredskaber, f.eks.

sygehusenes katastrofeberedskab
sygehusberedskabet
ambulanceberedskabet
miljøberedskabet
stormflodsberedskabet.

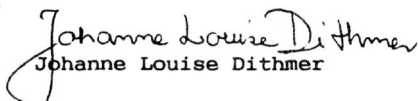
Amtsrådsforeningen skal endvidere beklage, at man ikke har inddraget det civile beredskab, herunder specielt på det amtskommunale område den primære sundhedstjeneste og vejvæsenet.

Amtsrådsforeningen skal derfor foreslå, at man inden den politiske drøftelse udarbejder en model med deltagelse af repræsentanter fra kommuner og amtskommuner, hvori de amtskommunale ressourcer indgår, og hvor ligeledes inddrages de særlige forhold i hovedstadsregionen.

Amtsrådsforeningen har endelig bemærket, at udvalget ikke nævner det frivillige element i beredskabsarbejdet.

Sagen vil blive behandlet på Amtsrådsforeningens bestyrelsesmøde den 22. august 1991, hvorfor foreningen forbeholder sig at vende tilbage til sagen.

Med venlig hilsen

Johanne Louise Dithmer

CENTRALFORENINGEN FOR
STAMPERSONEL I
CIVILFORSVARSKORPSET

Middelfart
16. august 1991
Udg.j.nr. UB.37.91

Til: Indenrigsministeriet

Emne: Udkast til betænkning om katastrofeberedskabet.

Centralforeningen for stampersonel i Civilforsvarskorpset (CSCF) takker for det fremsendte udkast til betænkning om det fremtidige katastrofeberedskab. CSCF skal hermed fremkomme med sine bemærkninger til udkastet ud fra følgende forudsætninger:

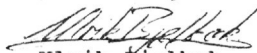
- Det er ikke hensigten med betænkningen at reducerer de nu-værende budgetter.
- Styrkelse af beredskabet sker ved en forenkling/sammenlægning og dermed en bedre ressourceudnyttelse.

CSCF er enig med udvalget i at der skal ske et yderligere analyse arbejde, og skal derfor anmode om at blive inddraget i de kommende analysegrupper, herunder vedrørende de lokale og regionale beredskaber samt den centrale beredskabsstyrelse.

Afslutningsvis skal det meddeles, at CSCF til mødet den 23. august 1991, kl 1330 deltager med:

Ulrik Bjelbæk, formand CSCF. Nordsjællandske CF-kolonne.
Jørgen Kragh, næstformand CSCF. Fynske CF-kolonne.

Med venlig hilsen

Ulrik Bjelbæk
Formand

Im. sek. 18/10 U. nr. 2204-7

bil. 13/8-91

Til betænkningens kapitel 1 har CSCF følgende bemærkninger:

- CSCF finder at ambulanceberedskabet er en del af katastrofeberedskabet og bør derfor ligge under beredskabsstyrelsen.
- Alarmeringsberedskabet er i sin nuværende placering og funktion tilfredsstillende, og bør derfor ikke ændres.
- Den nuværende opdeling af ledelsesansvaret mellem brandinspektøren og politiet anses for at være tilfredsstillende.

Til betænkningens kapitel 5 har CSCF følgende bemærkninger:

- Koordinering af beredskabsplanlægning for såvel primærkommuner som amtskommuner bør foregå på regionalt niveau.
- De regionale beredskabscentre skal dimensioneres til at kunne løse de miljøopgaver, der kan opstå i centrenes beredskabsområde.
- Der skal på de regionale beredskabscentre være en ekspertise, der kan støtte de lokale beredskaber og evt. indgå i et centralt beredskab.
- Med henblik på hjælp ved katastrofer i udlandet bør der etableres et beredskab på regionalt niveau. Beredskabet bør koordineres på centralt niveau (Beredskabsstyrelsen).

Som tidligere nævnt skal et større analysearbejde iværksættes og CSCF finder det derfor nødvendigt at der opnås et nyt CF-forlig for analyseperioden, for herved at skabe den fornødne arbejdsro.

CIVILFORSVAR-FORBUNDET

Den 15. august 1991.
J.nr. 0281 OS/SH

Til: Indenrigsministeriet
Att.: Formanden for udvalget om
katastrofeberedskab
departementchef 01e Asmussen

Emne: Bemærkninger til udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

Ved brev af 2. juli 1991 har formanden for udvalget om katastrofeberedskab oplyst, at der holdes møde om udvalgets udkast til betænkning fredag den 23. august 1991 kl. 13.30 i ministeriets mødesal F, Slotsholmsgade 12. I samme brev har formanden bedt om at bemærkninger til udkastet til betænkning afgives skriftligt til Indenrigsministeriet senest den 19. august 1991.

Civilforsvars-Forbundet skal i den anledning meddele, at forbundet påregner at deltage i det nævnte møde med følgende repræsentation

CFF landschef Otto W. Eriksen
Direktør 01e Smedegaard

Civilforsvars-Forbundets bemærkninger til udkastet følger vedlagt.

Med venlig hilsen

Ole Smedegaard
direktør

Im. sskr. 1990 J.nr. 9904-9

19 AUG. 1991

August 1991.

BEMÆRKNINGER TIL UDKAST TIL BETÆNKNING OM KATASTROFEBEREDSKAB

Indledning.

Det danske katastrofeberedskab bør stadig udvikles og tilpasses de aktuelle samfundsforhold, herunder den teknologiske udvikling. Civilforsvars-Forbundet er derfor enig i betænkningens hovedsigte: "en forenkling og bedre koordinering og ressourceudnyttelse på det katastrofebekæmpende og beredskabsmæssige område." Forbundet er tillige enig i, at et enstrengt katastrofeberedskab til anvendelse i såvel fred som krig i denne forbindelse vil kunne betyde en væsentlig effektivisering af beredskabet. En forudsætning herfor må være at katastrofeberedskabet samles under et ministerium (Justitsministeriet eller Indenrigsministeriet) og én beredskabsstyrelse. Befolkningsorganisationen Civilforsvars-Forbundet bør fortsat indgå som en del af beredskabet i henhold til en samarbejdsaftale med det pågældende ressortministerium. Forbundet kan endvidere tilslutte sig synspunktet om at krigsberedskabet i muligt omfang skal være overbygninger på eksisterende beredskaber og at de samlede beredskabsressourcer i højere grad end i dag søges nyttiggjort ved katastrofebekæmpelse i fredstid.

På denne baggrund skal Civilforsvars-Forbundet i det følgende fremsætte:

1. bemærkninger til udkastets indledning
2. bemærkninger til udkastets beskrivelse af udenlandske beredskaber.

3. bemærkninger til udkastets beskrivelse af det nuværende beredskab
4. bemærkninger til udkastets forslag om det fremtidige beredskab.

1. Bemærkninger til udkastets indledning.

Som nævnt i indledningen er forbundet enig i, at ressourcerne på det **katastrofebekæmpende** og beredskabsmæssige område bør udnyttes bedst muligt. Udkastet efterlader imidlertid et indtryk af mere at fokusere på besparelsesmuligheder end på forbedringer af beredskabet.

Det må anses som en betydelig mangel ved udkastet, at udvalget har valgt at se bort fra de forebyggende beredskabsopgaver. Det skal i den forbindelse nævnes, at forbundet finder det rigtigt, at den myndighed, der har ansvaret for indsatsen i forbindelse med katastrofebekæmpelse, også forestår arbejdet med forebyggelse af de pågældende hændelser.

For så vidt angår ambulanceberedskabets placering m.v. skal forbundet ikke tage stilling hertil, men foreslå at dette spørgsmål gøres til genstand for en nærmere analyse. Opmærksomheden skal dog henledes på muligheden for at styrke ambulanceberedskabet ved anvendelse af frivilligt personel.

Da forslaget er tænkt som grundlag for politiske principdrøftelser om et fremtidigt katastrofeberedskab, kan det beskrivende oplægs udokumenterede påstande, manglende analyser og manglende økonomiske konsekvensberegninger meget vel komme til at betyde, at de politiske beslutninger vil blive truffet på et usikkert og muligvis ukorrekt grundlag.

Forbundet vil istedet foreslå, at der i den endelige betænkning medtages en veldokumenteret analyse og konsekvensberegning af handlingsalternativer, i lighed med "Programplan 90" fra Civilforsvarsstyrelsen.

2. Bemærkninger til udkastets beskrivelse af udenlandske beredskaber.

Forbundet har ikke mulighed for nærmere at kommentere beskrivelsen og vurderingen af de udenlandske katastrofeberedskaber, men skal dog påpege, at det svenske **Civilforsvarsforbunds** opgaver i beredskabet ikke er omtalt. På baggrund af udvalgets kommissorium om at undersøge i hvilket omfang erfaringerne fra det svenske beredskabssystem med fordel kan udnyttes i et tilsvarende dansk beredskab, anses dette for at være en væsentlig mangel.

3. Bemærkninger til udkastets beskrivelse af det nuværende beredskab.

Det må anses som en alvorlig mangel, at beskrivelsen ikke omtaler de frivilliges rolle. Det fremgår af Civilforsvarsstyrelsens CF-redegørelse 82, at de frivillige er et væsentligt element i civilforsvaret i kraft af deres **civilfor**svarsuddannelse og at de yder et værdifuldt og ulønnet bidrag til det civile samfunds beskyttelse under krig og ved større katastrofer i fredstid. Det frivillige civilforsvar medfører kun få udgifter set i relation til det store arbejde, der bliver udført, og til den styrke, der dermed bliver tilført civilforsvaret. Endvidere fremgår det af Programplan 90 vedrørende styrkelse af det frivillige CF-arbejde blandt andet at "CF-forliget i sommeren 1984, har medført en større interesse for anvendelsen af frivil-

lige. Denne styrkelse af det frivillige civilforsvarsarbejde skal også ses som et led i moderniseringsarbejdets decentralisering." Endvidere fremgår det, at den forsøgsvis indstillede værnepligtsuddannelse til ambulancetjenesten, fornyelsen af varslings-tjenesten og opbygningen af et kommunalt civilt beredskab formentlig vil "skabe et betydeligt behov for frivillige, også til opgaver, som ikke hidtil er blevet varetaget af frivillige."

På denne baggrund forekommer det uforståeligt, at beskrivelsen ikke med et ord nævner civilforsvarets frivillige og det beredskabsmæssige potentiale, der ligger i denne personelgruppe. Efter forbundets opfattelse bør frivillige kvinder og mænd i videst muligt omfang benyttes i katastrofeberedskabet og det civile beredskab, idet frivillige - i modsætning til værnepligtige - er ulønnede og højt motiverede, hvilket alt andet lige vil give det mest effektive og mindst ressourcekrævende beredskab.

Det anses ligeledes for en mangel, at Civilforsvars-Forbundets opgaver som aftale- og samarbejdspartner ikke er omtalt i beskrivelsen af katastrofeberedskabet. Det skal derfor foreslås, at Civilforsvars-Forbundets opgaver, som de blandt andet fremgår af aftalen mellem Indenrigsministeriet og Civilforsvars-Forbundet, omtales i den endelige betænkning. Endvidere bør forbundets muligheder for at løse nye opgaver i det fremtidige beredskab nævnes, f.eks. støttefunktioner (indkvarterings- og forplejningstjeneste) og en "hemskydds-ordning" i lighed med den svenske.

4. Bemærkninger til udkastets forslag om det fremtidige beredskab.

Det må konstateres, at udkastet ensidigt fokuserer på en styrkelse af CF-korpsets placering i beredskabet, at det kommunale civilforsvar foreslås nedlagt, og at såvel de frivillige som Civilforsvars-Forbundet ikke omtales.

Civilforsvars-Forbundet er enig med udvalget i, at der på lokalt niveau er behov for et beredskab, som hurtigt kan indsættes til imødegåelse af almindeligt forekommende ulykker. Indsats mod større og/eller mere sjældent forekommende ulykker vil ofte kræve hurtig indsats af større styrker, som ikke nødvendigvis har en stor specialuddannelse, det kan f.eks. være indsats mod truende olieforurening eller assistance ved evakuering. Forbundet finder derfor, at der kan og bør opbygges et beredskab af frivillige, som efter endt uddannelse i kraft af deres spredning over hele landet hurtigt kan være på indsatsstedet. Forbundet er enig i, at staten opbygger og finansierer de regionale beredskaber i fredstid for derved at stille alle kommuner lige. I konsekvens heraf foreslår forbundet, at frivillige til styrkelse af det lokale beredskab uddannes for statslige midler i samarbejde med Civilforsvars-Forbundet. De frivillige vil endvidere, blandt andet i kraft af deres lokalkendskab, være velegnede til at indgå i løsningen af de krigsmæssige opgaver og kan derved opfattes som en naturlig overbygning på det fredsmæssige beredskab. Den retningsgivende udrykningstid på ca. 1 time fra de regionale statslige beredskabscentre er efter forbundets opfattelse klart utilfredsstillende. Ved særligt mandskabskrævende ulykker og katastrofer bør der i stedet sættes på den af forbundet foreslåede lokale frivillige reservestyrke.

Det er forbundets erfaring, at mulighederne for at hverve frivillige er store, hvis der kan tilbydes dem interessante og betydningsfulde opgaver i beredskabet og det vil uden

tvivl være mindre ressourcekrævende at anvende en frivillig reservestyrke end en stående beredskabsstyrke ved de regionale statslige beredskabscentre, når en sådan styrke kun skal indsættes lejlighedsvis.

I udkastet nævnes det, at kommunerne skal kunne vælge at indgå aftaler med f.eks. private firmaer om ydelse af den nødvendige beredskabsindsats. Det ~~bør~~ i den forbindelse nævnes, at en sådan aftale også kan indgås med den lokale civilforsvarsforbundsreds, jf. aftalen mellem Indenrigsministeriet og Civilforsvars-Forbundet af juni 1991 og standardaftale mellem Kommunernes Landsforening og Civilforsvars-Forbundet af august 1991.

Udvalget foreslår de eksisterende civilforsvars- og beredskabskommissioner nedlagt. Forbundet finder dette meget betænkeligt, idet grundlaget for borgernes støtte, nemlig indflydelsen fra de frivillige repræsentanter fra Civilforsvars-Forbundet, herved forsvinder. Såfremt kommissionerne nedlægges bør Civilforsvars-Forbundet derfor - i lighed med politiet - sikres en kontaktaftale til den lokale beredskabsorganisation, hvor samarbejdet - som hidtil - ligger i faste rammer, f.eks. ved afholdelse af regelmæssige møder mellem forbundskredsen og de kommunale myndigheder.

Det er uklart, hvad udvalget forstår ved "menige". Således omtales flere steder dels menigt mandskab i det lokale beredskab dels værnepligtigt mandskab i det regionale statslige beredskab. Efter forbundets opfattelse kan en "menig" være såvel værnepligtig som frivillig. Forbundet går ud fra udvalget er af samme opfattelse.

I udvalgets forslag til efterfølgende analyse med henblik på den endelige opbygning af de lokale beredskaber til brug i fred og krig må det også her undre, at Civilforsvars-Forbundet ikke er medtaget i opremsningen af, hvem kommunen

kan indgå overenskomst med om løsning af opgaverne i det kommunale beredskab.

Forbundet ønsker derfor at blive medtaget i det opfølgende arbejde blandt andet for som befolkningsorganisation at øve indflydelse på beredskabets opbygning m.v. og for at sikre at civilforsvarets ca. 16.000 frivillige får en relevant placering i det fremtidige beredskab.

Indenrigsministeriets repræsentanter i udvalget har peget på muligheden af at nedlægge x-værnepligtsordningen og ordningen med værnepligtige til politiets CF-ordenskorps. Det fremgår ikke om Indenrigsministeriet ønsker ordningen med frivillige til CF-ordenskorpsen fortsat, hvilket den efter forbundets opfattelse naturligvis bør. Ordningen med værnepligtige til CF-ordenskorpsen har, efter forbundets opfattelse, været en succes, idet mange af de værnepligtige har meldt sig frivilligt til uddannelsen. Forbundet ønsker naturligvis dette fortsat, så hvis administrationen af ordningen er tung, kan det foreslås, at denne opgave overdrages forbundet.

Konklusion.

Civilforsvars-Forbundet er enig i betænkningens hovedsigte: "en forenkling og bedre koordinering og ressourceudnyttelse på det katastrofepåvirkende og beredskabsmæssige område." Forbundet er tillige enig i, at et enstrengt katastrofeberedskab til anvendelse i såvel fred som krig i denne forbindelse vil kunne betyde en væsentlig effektivisering af beredskabet.

Det må anses som en betydelig mangel ved udkastet, at udvalget har valgt at se bort fra de forebyggende beredskabsopgaver.

Det er også en alvorlig mangel, at beskrivelsen ikke omtaler de frivilliges rolle. Efter forbundets opfattelse bør frivillige kvinder og mænd i videst muligt omfang benyttes i katastrofeberedskabet, og det civile beredskab, idet de frivillige - i modsætning til værnepligtige - er ulønnede og højt motiverede, hvilket alt andet lige vil give det mest effektive og mindst ressourcekrævende beredskab.

Forbundet finder, at der kan og bør opbygges et beredskab af frivillige, som efter endt uddannelse i kraft af deres spredning over hele landet hurtigt kan være på indsatsstedet. Det vil uden tvivl være mindre ressourcekrævende at anvende en frivillig reservestyrke end en stående beredskabsstyrke ved de regionale statslige beredskabscentre, når en sådan styrke kun skal indsættes lejlighedsvis.

Endvidere skal opmærksomheden henledes på muligheden for at styrke ambulanceberedskabet ved anvendelse af frivilligt personel.

Det er forbundets erfaring, at mulighederne for at hverve frivillige er store, hvis der kan tilbydes dem interessante og betydningsfulde opgaver i beredskabet.

Det anses endvidere for en mangel at Civilforsvars-Forbundets opgaver i og indflydelse på beredskabet hverken omtales i beskrivelsen eller i forslaget. Det bør fremgå, hvilken rolle forbundet tiltænkes at spille i det kommende beredskab.

Det er forbundets opfattelse at befolkningsorganisationen Civilforsvars-Forbundet fortsat bør indgå som en del af beredskabet i henhold til en samarbejdsaftale med ressortministeriet.

Udvalget foreslår de eksisterende civilforsvars- og beredskabskommissioner nedlagt. Forbundet finder dette meget be-

tænkeligt, idet grundlaget for borgernes støtte, nemlig indflydelsen fra de frivillige repræsentanter fra Civilforsvars-Forbundet, herved forsvinder.

Forbundet ønsker at blive medtaget i det opfølgende arbejde for blandt andet som befolkningsorganisation at øve indflydelse på beredskabets opbygning ro.v. og for at sikre civilforsvarets ca. 16.000 frivillige en relevant placering i det fremtidige beredskab.

Dat 19.8.1991

Til Indenrigsministeriets udvalg
om katastrofeberedskab.

J.nr

Ved skrivelse af 2. juli 1991 har Indenrigsministeriet anmodet Civilforsvarskommissionen for Storkøbenhavn om eventuelle bemærkninger til Udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

Indledningsvis bemærkes, at det ikke har været muligt at samle civilforsvarskommissionens medlemmer til en drøftelse af sagen, hvorfor civilforsvarskommissionens forretningsudvalg bestående af

Amtsborgmester Per Kaalund,
Borgmester John Winther
Borgmester Kjeld Rasmussen og
undertegnede

skal afgive følgende foreløbige udtalelse:

./.. Fra Civilforsvaret for Storkøbenhavn foreligger vedlagte bemærkninger, hvortil man skal henvise.

Herudover skal man fremkomme med følgende generelle synspunkter:

Udvalgets sammensætning og kommissorium.

Forretningsudvalget er opmærksom på, at kommissoriet for udvalget samt udvalgets sammensætning er fastsat ved indgåelse af civilforsvarsforliget i 1989.

På trods heraf skal man give udtryk for, at man finder det særdeles uheldigt, at der ikke har været kommunal repræsentation i udvalgsarbejdet på et for kommunerne så vitalt område.

Endvidere finder man det uheldigt, at udvalget i sit arbejde har besluttet at afgrænse sit kommissorium til alene at omfatte **afhjælpende** opgaver, som i det nuværende beredskabssystem i hovedsagen løses af brandvæsen og civilforsvar, og dermed har set bort fra forebyggende beredskabsopgaver m.v..

Trusselsbilledet.

Man finder, at værdien af det udførte arbejde er svækket af, at der ikke er foretaget en analyse af de militære og politiske planlægningsgrundlag.

Im. sskr. 19 90 J.nr. 2204.7

20 AUG. 1991

Der savnes således en reel vurdering af behovet for et beredskab i fred og krig som grundlag for dimensionering af et fremtidigt katastrofeberedskab.

Tilvejebringelse af personel.

Det er betænkeligt, at det frivillige og værnepligtige islæt i det kommunale beredskab forsvinder til fordel for et regionalt statsligt beredskab baseret på en dyrere ordning med værnepligtige, som formentlig vil vise sig at være mindre effektive. Det tilføjes, at det ved fjernelse af værnepligtige og frivillige fra det kommunale civilforsvar ikke længere vil være muligt at forberede en funktionsdygtig indkvarterings- og forplejningstjeneste samt kommunikationstjeneste. Tjenesteområder, der i høj grad vil kunne anvendes i fredstid i et moderniseret katastrofeberedskab.

Det regionale beredskab.

Udvalgets forslag om et statsligt regionalt beredskab koncentreret om civilforsvarskorpsets kaserner vurderes som en meget dyr løsning for borgerne, idet dette beredskab er baseret på månedslønnede værnepligtige.

Et regionalt beredskab baseret på eksisterende kommunale beredskaber suppleret med veluddannede frivillige skønnes således at være både mere effektivt og billigere.

Det civile beredskab.

Det er særdeles betænkeligt, at udvalget blandt en række samfundsberedskaber kun har ønsket at fokusere på beredskaber, som er sammenfaldende med brandvæsen og civilforsvar, trods det meget bredt formulerede kommissorium, og alene har set på mulighederne for at omdanne disse beredskaber til et enstrengt system.

Erfaringer bl.a. fra Golfkrigen viser, at "**krigskatastrofen**" i høj grad aktiverede samfundets civile beredskab. Det undrer derfor, at dette ikke er nærmere omtalt i betænkningen.

Som bekendt er der i det daglige arbejde en række andre myndigheder, der qua deres normale opgaver har et beredskab til indsats ved og imødegåelse af ulykker. Dette gælder f.eks. politi, DSB, HT og Københavns Lufthavn. Andre væsentlige beredskaber er sygehusberedskabet, ambulance- og redningstjenesten, boligværn og bedriftværn.

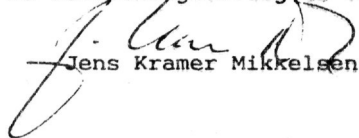
Et moderniseret katastrofeberedskab bør derfor omfatte alle de myndigheder herunder det Civile beredskab, som kan og vil blive involveret i en beredskabssituation.

Særlige forhold i hovedstadsområdet.

Det er efter vor opfattelse kritisabelt, at udvalget ikke har ønsket at behandle de særlige problemer, der gør sig gældende i Storkøbenhavn, som udgør 1/4 af landets samlede befolkning. Man skal derfor henstille, at dette område gøres til genstand for en særlig vurdering af fagfolk fra amter og kommuner i hovedstadsområdet.

Afslutningsvis skal man anmode om, at civilforsvarskommissionen i Storkøbenhavn får lejlighed til at udtale sig om den endelige betænkning, når denne foreligger, forinden der træffes politiske beslutninger om et fremtidigt katastrofeberedskab.

På forretningsudvalgets vegne

Jens Kramer Mikkelsen

Dato 15.08.91

Til formanden
for civilforsvarskommissionen i Storkøbenhavn
overborgmester Jens Kramer Mikkelsen,
Københavns Kommune, rådhuset,
1599 København K.

J.nr.

Kommentarer tilUdkast til betækning om katastrofeberedskab

Ved brev af 2. juli 1991 har formanden for udvalget om katastrofeberedskab anmodet Civilforsvaret for Storkøbenhavn om eventuelle skriftlige bemærkninger til ovennævnte udkast til betækning med henblik på et møde i Indenrigsministeriet d. 23. august 1991.

Sådanne bemærkninger foreligger hermed.

Betænkningens indhold.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn har specielt bemærket sig følgende i betænkningen :

- baggrunden for udvalgets sammensætning og arbejde, - udvalgets begrænsning af kommissoriet,
- beskrivelse af det bestående danske beredskab samt - faktorer, der påvirker den teoretisk optimale katastrofeberedskabsorganisation.

Herefter fremlægges et oplæg til et kommende katastrofeberedskab med følgende hovedlinier:

Et kommunalt katastrofeberedskab:

I et udvidet samarbejde med regionale statslige beredskaber bør følgende ulykker/katastrofer løses på kommunalt niveau:

- brande/eksplosioner,
- uheld med farlige stoffer på landjorden,
- uheld med farlige stoffer i vandløb m.v.,
- togulykker,
- flyulykker, - skibsykker ved kaj,
- naturkatastrofer.

Dimensioneringen bør fastlægges fra centralt hold, og beredskabschefen bør have direkte eller let adgang til politikerne, hvorefter eksisterende brand-, civilforsvars-, og beredskabskommissioner kan nedlægges.

Det tætte samarbejde til politiet tænkes videreført.

Samtlige ressourcer, herunder entreprisebetingede, skal indgå i det krigsmæssige beredskab. K-værnepligtsordningen (værnepligtige til det kommunale civilforsvar) foreslås nedlagt og midlerne overført til uddannelse af menig i det kommunale beredskab.

Et regionalt statslige beredskab.

Der oprettes beredskabscentre, hvis mandskab kan indsættes i store mandskabskrævende, sjældne eller komplekse ulykker.

Beredskabscentrene ledes af en regional statslig beredskabschef.

Antallet af værnepligtige/tjenestetidens længde bør revurderes og udvalget peger på, at man f.eks. kan nedlægge X-værnepligtsordningen. (Unge, der på sessionen har trukket frinummer, men som ved en mobilisering kan indkaldes til særlig tjeneste).

Udrykningsvagten foreslås sammensat af faste befalingsmænd og værnepligtige.

Udvalget vurderer det hensigtsmæssigt, at beredskabscentrene kan varetage kommunernes beredskabsforpligtigelser i de kommuner, hvor de er placeret.

Man foreslår en revurdering af CF-regionernes opgaver i fredstid.

Beredskabscentrene (statslige) bør tilbyde myndigheder at løse deres specifikke beredskabsopgaver.

Placeringen af beredskabscentrene bør bestemmes ud fra en udrykningstid på ca. 1 time.

Et centralt statsligt beredskab.

Udvalget foreslår, at Civilforsvarsstyrelsen og Statens Brandinspektion nedlægges, at ansvaret for det samlede beredskab lægges under en minister samt at der oprettes en helt ny organisation (Beredskabsstyrelse), der tildeles det overordnede ansvar for alt katastrofeberedskab i fred og krig i Danmark, herunder uddannelsesplanlægning, dimensioneringsvejledning m.v., samt vagt og rådgivningsfunktioner for atom- og kemikalieberedskabet.

Civilforsvaret for Storkøbenhavns generelle kommentarer,

Civilforsvaret for Storkøbenhavn er i princippet enig i udvalgets beskrevne overordnede mål, men forholder sig kritisk til de foreslåede metoder, som i sin helhed vurderes samfundsmæssigt ikke at være hensigtsmæssige.

Det er Civilforsvaret for Storkøbenhavns opfattelse at der, ikke blot i vores regi - men også i andre store byer - er eksisterende ressourcer, som kan anvendes langt mere konstruktivt og økonomisk hensigtsmæssigt, end udvalget lægger op til.

Man finder det endvidere yderst betænkeligt, at udvalget i princippet ignorerer de ca. 16000 frivillige mænd og kvinder, der i dag - på landsplan - har stillet sig til rådighed for at yde en hjælp, hvis den store ulykke indtræffer.

Af betænkningen fremgår det endvidere, at udvalget allerede fra starten har begrænset sit arbejde til alene at omfatte afhjælpende opgaver, som i dag løses af brandvæsen og civilforsvar.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn har naturligvis med glæde fulgt den internationale afspænding mellem stormagterne. Dog har man også fulgt de interne spændinger og sammenstød, der er blusset op mellem forskellige befolkningsgrupper i Europa samt udviklingen i Mellemøsten og andre steder, med bekymring.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn savner derfor i høj grad en tilkendegivelse og vurdering af det trusselsbillede, der totalforsvarsmæssigt til stadighed må eksistere.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn er positivt indstillet over for en reorganisering af det samlede katastrofeberedskab med baggrund i udvalgets betænkning.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn har endvidere heftet sig ved, at betænkningen alene skal betragtes som et oplæg til en politisk diskussion.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn finder det uacceptabelt, at repræsentanter fra de kommunale myndigheder ikke har været repræsenteret i arbejdsgruppen.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn har, med regionslignende status, det civilforsvarsmæssige ansvar for ca. 1/4 af landets befolkning og, i kraft af placering, en særlig organisatorisk infrastruktur samt et erfaringsgrundlag, der kunne være anvendt konstruktivt i det overordnede udvalgsarbejde.

Kommissoriet har, efter Civilforsvaret for Storkøbenhavns vurdering, fastlåst udvalgets arbejde i et koncept, der nærmest unuanceret vurderer Civilforsvarskorpsets placering i et fremtidigt katastrofeberedskab uagtet den kendsgerning, at erfaringer indenfor **støttelinie**-funktioner (indkvartering, forplejning og kommunikation) og evakuering (i samarbejde med politiet) næsten alene ligger hos kommunale civilforsvarsmyndigheder.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn finder endvidere, at det civile beredskabs implementering i et kommende katastrofeberedskab burde have haft en central placering, idet sammenfaldsområderne mellem civilforsvarets og det civile beredskabs opgaver er talrige.

Hvad angår forslaget om nedlæggelse af værnepligtsordningen til politiets CF-ordenskorps fjernes grundlaget for en væsentlig støtte fra politiet til det kommunale civilforsvar bl.a. ved indsats, idet det eksisterende politikorps næppe vil kunne løse opgaverne uden tildeling af ekstra mandskab. Det vurderes endvidere særdeles uhenigtsmæssigt ud fra bl.a. en samfundsmæssig helhedsbetragtning at fjerne de kommunale værnepligtige fra det kommunale beredskab, hvorved en samkøring af uddannelsen med frivillige, herunder jobtræning af frivillige befalingsmænd ikke vil være mulig.

Beskrivelse af udenlandske systemer.

Man skal ikke komme med særlige kommentarer hertil, men blot konstatere, at udvalget i sin beskrivelse af den svenske organisation ikke beskriver de negative sider ved omstruktureringen, men dog konstaterer, at der i princippet stadig eksisterer to organisationer, hvor der alene er tale om en sammenlægning af de øverste lederstillinger samt et uddannelsesmæssigt system.

For det tyske systems vedkommende taler man om THW (Technische Hilfswerke) som et statsligt organ og nævner ikke, at det i meget vidt omfang kan sammenlignes med det danske kommunale civilforsvar og ikke Civilforsvarskorpset. Det fremhæves således at: "THW, der blev dannet i 1950, er den eneste CF-korpslignende organisation, der findes i Tyskland. Forskellen er imidlertid, at THW i meget stor udstrækning baserer sig på frivillige, og at THW har færre, men mere teknisk specialiserede opgaver end CF-korpset".

Det nævnes, at dette korps har været indsat til hjælp bl.a. ved katastrofer i udlandet.

Særlige kommentarer.

Afgrænsning og forståelse af kommissoriet.

I udkastet anføres: *"Betænkningen indeholder derfor udelukkende overvejelser om de beredskaber, som indsættes, når et uheld er indtruffet"*.

Det er tankevækkende, at udvalget fraskriver sig retten til at forholde sig til de eksisterende (uudnyttede) ressourcer, der forefindes i eksisterende større kommunale civilforsvar. Herved omgås en vurdering af de muligheder, der forefindes under den nuværende ordning med bl.a. uddannelse af frivillige. Civilforsvaret for Storkøbenhavn frivillige behersker på et højt fagligt niveau, blot for at nævne nogle få eksempler: indkvarterings-, forplejnings- og hundetjeneste og kan indsættes via fredskatastrofeplanen i løbet af kort tid.

Videre anføres bl.a.: *"Udvalget har ikke foretaget en analyse af det militære og politiske efterretningsmæssige planlægningsgrundlag"*.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn er enig i, at "...løsningen af en krigstidsopgave principielt er løsningen af den største af alle fredstidsopgaver".

Det er derfor Civilforsvaret for Storkøbenhavns opfattelse, at en samlet analyse af den værst tænkelige situation bør være dimensionsgrundlaget for katastrofeberedskabet, og et sådant eksisterer derfor reelt ikke, før også en analyse af det politiske og efterretningsmæssige planlægningsgrundlag er foretaget. Der mangler en reel målsætning for udvalgets forslag til et katastrofeberedskabs dimensionering, selvom det anføres, at der fra central side bør fastsættes nærmere krav til beredskabets dimensionering.

En omstrukturering og eventuel reduktion af antallet af værnepligtige anses for sandsynlig.

Udvalget anfører, at et krigsberedskab kan bestå af værnepligtige og frivillige.

Det vil ikke, ved fjernelse af værnepligtige og frivillige i fredstid, være muligt at forberede en funktionsdygtig indkvarterings- og forplejningstjeneste samt kommunikationstjeneste. Tjenesteområder, der i høj grad vil kunne anvendes i fredstid i et moderniseret katastrofeberedskab.

I udkastet er anført: "*Udvalget har endeligt noteret sig, at der for så vidt angår det krigsmæssige samarbejde mellem civilforsvaret og politiet i adskillige år ved Civilforsvarets tekniske Skole i Tinglev har foregået et tæt uddannelsesmæssigt samarbejde i forbindelse med ledelse af krigsmæssige indsatser*".

Det pointeres ikke, at dette samarbejde for langt størstepartens vedkommende er en uddannelse i samarbejde mellem kommunale ledere og politiet og kun i begrænset omfang i samarbejdet med det statslige civilforsvarskorps.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn har, i tæt samarbejde med Politidirektørens Civilforsvarskontor, i flere år gennemført døgnøvelser for værnepligtige og frivillige med deltagelse af ordenstjeneste og politiets indsatsledere, ligesom lokaluddannelsen i kommandocentralerne altid finder sted under politiets medvirken.

Det tætte uddannelsesmæssige samarbejde betyder, at kommunale civilforsvarsstyrker og politiet har klare forudsætninger for at løse fælles opgaver også i fredstid.

Fredstids- og krigsberedskaber.

Det kommunale civilforsvar i Danmark har i snart 25 år været forpligtet til at etablere og vedligeholde et fredsmæssigt katastrofeberedskab.

Et sådant beredskab har eksisteret i Storkøbenhavn siden, man fra statens side pålagde de større kommuner at etablere et sådant beredskab.

Kun i begrænset omfang har fredskatastrofeberedskabet været alarmeret, idet dette først må aktiveres, såfremt udrykningsberedskabet, herunder civilforsvarskorpset, er utilstrækkeligt på grund af katastrofens karakter og omfang. Den manglende aktivering af fredskatastrofeberedskabet skyldes endvidere, at de fredsmæssige brand og redningsorganisationer i området har en sådan størrelse, at det ikke har været nødvendigt med anden assistance, ej heller fra Civilforsvarskorpset.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn har i en lang række tilfælde ydet bistand i forbindelse med indkvarterings- og forplejningsopgaver.

Civilforsvaret for Storkøbenhavns materiel har endvidere været stillet til rådighed for Dansk Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp ved modtagelse af akut stort antal flygtninge.

Sådanne opgaver har været af betydning for træning af såvel militært, frivilligt mandskab som ledere på forskellige niveauer.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn finder det nødvendigt, at informationsberedskabet udbygges i fredstid på såvel lokalt som regionalt niveau.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn finder det endvidere påfaldende, at udvalget beskæftiger sig så detaljeret med CF-korpsets sammensætning i krigstid uden at nævne, at alene Civilforsvaret for Storkøbenhavn i krigstid vil råde over en styrke, der er det dobbelte af det samlede CF-korps. Denne styrke indeholder endvidere flere organisatoriske elementer end CF-korpset. Her skal nævnes indkvartering og forplejning af evakuerede, ligesom der rådes over en redningshundetjeneste.

Katastrofehjælp til udlandet.

Med hensyn til assistance ved katastrofer i udlandet har Civilforsvarsstyrelsen og Civilforsvarskorpset afslået tilbud fra de kommunale myndigheder om at yde hjælp.

Personel til indkvarterings- og forplejningstjeneste uddannes alene i kommunalt regi.

Civilforsvarskorpsets personel er ikke uddannet til løsning af sådanne opgaver, men blev alligevel sendt til Irak efter GOLF-krigens afslutning.

Der er her tale om en klar favorisering af statsligt personel og ikke altid tale om en faglig vurdering af hjælpestyrkernes uddannelses og ~~øvelses~~ mæssige baggrund.

Regionalt beredskab.

Udvalget peger på, at der bør etableres et statsligt regionalt beredskab baseret på Civilforsvarskorpsets kaserner bl.a. ved genetablering af udrykningsvagt på Fynske CF-kolonne i Middelfart.

Dette beredskab blev for få år siden nedlagt af besparelsesrelsesårsager. Efter oplysning fra de kommunale myndigheder på Fyn, har der ikke været et sådant behov for assistance fra civilforsvarskorpset, at det begrundet en genetablering af en udrykningsvagt i Middelfart. En udbygning af Odense Kommunes beredskab ville dække et eventuelt behov uden de store økonomiske udgifter.

Et statsligt regionalt beredskab vil i mange tilfælde først være fremme ved indsatsstedet i løbet af 30-60 minutter, undertiden senere.

Det eksisterende CF-korps beredskab på 6 kaserner består af 14 unge værnepligtige, hvoraf de 7 har minimum 3 måneders uddannelse bag sig, og de andre 7 fra 1 uge til 3 måneders tjeneste.

Med hensyn til antallet af udrykninger, som Civilforsvarskorpset deltager i, er der en stor sandsynlighed for, at de fleste værnepligtige aldrig eller kun en enkelt gang deltager i en indsats.

En sådan indsats er i mange tilfælde af miljømæssig karakter, hvor det drejer sig om opsamling af forurenede jord og lignende.

En stamstyrke af veluddannede frivillige vil, såfremt det måtte blive anvendt, snart vise sig langt mere effektiv end mere eller mindre motiverede værnepligtige.

Øvelser i Storkøbenhavn har vist, at alarmering af et langt større antal frivillige end 14 værnepligtige i døgnberedskab vil kunne ske således, at de kan være klar på indsatsstedet i Storkøbenhavn lige så hurtigt som hold fra kasernerne i Hillerød og Næstved.

Indsatsmateriel og køretøjer vil døgnet rundt være til rådighed ved Civilforsvaret for Storkøbenhavns lokaliteter i Hedenhusene, der således kunne indgå som en del af et regionalt center.

Konklusion:

Civilforsvaret for Storkøbenhavn skal til afslutning bemærke:

Angående betænkningen og udvalgets arbejde

at man finder, at betænkningen er ensidig for opretholdelse af Civilforsvarskorpset,

at udvalget uden argumentation fjerner bæregrundlaget for aktivering af borgernes støtte, nemlig de frivillige,

at udvalget tilsyneladende har accepteret tingenes tilstand organisatorisk f.eks. ambulance- og sygehusberedskab, når man ved, at der er et ønske om en lovmæssig justering på dele af dette område, samt

at udvalget finder, at alarmeringsordningen i dag er fuldt tilfredsstillende, når der f.eks. i hovedstadsregionen pågår en diskussion om en kommende fælles alarmeringscentral, hvor bl.a. private og offentlige interesser endnu ikke er afklaret.

Angående freds- og krigsberedskabet

at Civilforsvaret for Storkøbenhavn har en etableret fredskatastrofeplan, der kan iværksættes umiddelbart.

at informationsberedskabet struktureres for såvel freds- som krigstid,

at Civilforsvaret for Storkøbenhavn indeholder en række organisatoriske elementer, hvis anvendelse kan optimeres,

at Civilforsvaret for Storkøbenhavn kan yde assistance ved katastrofer i udlandet på rekvisition,

at der bør være såvel regionale statslige som kommunale beredskabscentre,

at der gennemføres en vederlagsfri overdragelse af alt "øremærket" statsmateriel, hvorefter kommunerne selv fortløbende må vurdere behovet for genanskaffelse efter retningslinier udstukket fra centralt hold. Det bemærkes dog, at lokaliteterne, hvor statsmateriellet opbevares p.t., ligeledes bør overdrages frit

at K-værnepligtsordningen bør fastholdes,

at der, fra centralt hold, bør fastsættes nærmere krav til beredskabets dimensionering,

at der både skal kunne eksistere statslige og kommunale regionale beredskabscentre, hvor de kommunale i princippet er placeret i de større byer og de statslige hensigtsmæssigt over resten af landet samt

at uddannelsen af faste befalingsmænd, kommunale som statslige, bør fastholdes i et statsligt centralt regi.

at samarbejdet mellem og udnyttelsen af de kommunale fredsmæssige beredskaber og ressourcer (brand, miljø, civilforsvar m.v.) udbygges.

"Åbne" spørgsmål og vurderinger;

Betænkningens side 53 er behæftet med sådanne skrivefejl, at den er uforståelig.

Spørgsmålet om frivilliges deltagelse i et fremtidigt beredskabssystem samt tildeling og uddannelse af værnepligtige bør fremover gøres til genstand for en nærmere vurdering.

Støttefunktionerne, indkvarterings- og forplejningstjenesten, kommunikationstjenesten samt politiets CF-ordenskorps bør ligeledes undersøges,

Civilforsvaret for Storkøbenhavn savner en definition af begrebet "beredskabets størrelse", idet det af betænkningen ikke umiddelbart fremgår, hvilke parametre, der er anvendt. Man kunne eventuelt forestille sig, at der i opbygningen af beredskabets sammensætning, blandt andet kunne indgå følgende overvejelser:

Kommunens befolkningsmæssige sammensætning, farlige virksomheder, militærstrategiske placering, trafikale knudepunkter, evt. terrormæssige mål, brandindeks for bygningsmæssig bebyggelse med videre.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn savner en vurdering af de kvalitative konsekvenser ved etableringen af de regionale statslige krigsberedskaber,

Civilforsvaret for Storkøbenhavn finder en mere alsidig betragtning nødvendig m.h.p. en samlet vurdering af civilforsvarets **ide-mæssige** samfunds betydning.

Således er frivilligtanken bl.a. et væsentligt bidrag til befolkningens samfundsopfattelse, hvor man yder, fordi man er en del af et hele.

Det civile beredskab ses ikke umiddelbart at indgå i den foreslåede ordning. Civilforsvaret for Storkøbenhavn skal derfor henstille, at det erfaringsmæssige grundlag med henblik på etablering af ordningen hentes både i de kommunale civilforsvar, det civile beredskab og civilforsvarskorpset.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn savner endvidere en vurdering af såvel de økonomiske som **mandskabsmæssige** konsekvenser vedr. flytning af ressourcer til uddannelse af flere værnepligtige i statsligt regi, idet det vurderes, at omkostningerne til uddannelse, løn etc. af værnepligtige samt af faste befalingsmænd langt vil overstige de omkostninger, det kommunale civilforsvar afholder i dag.

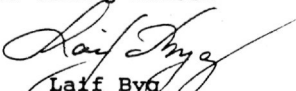
Civilforsvaret for Storkøbenhavn er enig i, at administration af værnepligtige i dag er tung. Imidlertid er der indledt et samarbejde herom med Civilforsvarsstyrelsen, idet de af Civilforsvarsstyrelsen udarbejdede retningslinier har overordentlig bureaukratiske strukturer.

Afslutningsvis skal Civilforsvaret for Storkøbenhavn anføre, at man er enig i hovedsigtet i rapporten med et enstrengt beredskabssystem. Dette må dog ikke begrænses til brandvæsen og civilforsvar, men må omfatte alle beredskabsorganer.

De anførte arbejdsgrupper må derfor snarest nedsættes med kommunal /amtskommunal deltagelse.

Civilforsvaret for Storkøbenhavn stiller sig til rådighed for dette arbejde samt den kommende politiske diskussion, herunder en afklaring af de særlige beredskabsproblemer i hovedstadsområdet.

Med venlig hilsen

Laif Byg
civilforsvarschef

CIVILFORSVARSTYRELSEN

S.j.nr. 032-016/91
UCG/RL

13. AUG. 1991

Til: Indenrigsministeriet

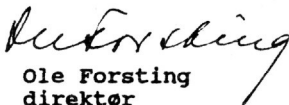
Emne: Udkast til betænkning om katastrofeberedskab

Med henvisning til Indenrigsministeriets brev af 2. juli 1991, j.nr. 1990/2204-7, skal Civilforsvarsstyrelsen meddele, at man er enig i hovedlinierne i udkast til betænkning og derfor ikke har bemærkninger til selve betækningsudkastet.

Civilforsvarsstyrelsen vil på mødet den 23. august 1991 kl. 1330 i ministeriernes mødesal F, Slotsholmsgade 12, være repræsenteret af direktør Ole Forsting og korpschef Knud Bork Kristoffersen.

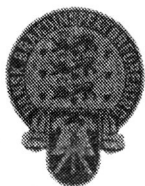
For så vidt angår eventuelle personalemæssige konsekvenser af en nedlæggelse af Statens Brandinspektion og Civilforsvarsstyrelsen (udkastet side 67 f) samt dannelsen af en ny beredskabsstyrelse skal Civilforsvarsstyrelsen anbefale, at der, afhængig af de opgaver, en beredskabsstyrelse skal have, tages størst muligt hensyn til det personale, der i dag er ansat i Civilforsvarsstyrelsen.

Med venlig hilsen

Ole Forsting
direktør

Im. sskr. 19 90 J.nr. 2204-7

14 AUG. 1991

DANSK BRANDINSPEKTØRFORENING
FORMANDEN
FORMANDEN

o m BOSS GADE 6
9000 AALBORG
TLF⁹⁸ 13 39 00
PRIVAT
• TOLNEVEJ 5
9220 AALBORG 0

r . n
Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K.

J.NR. 26.91
L
DATO: 15.08.91

Udvalget for katastrofeberedskab har ved skrivelse af 2. juli 1991 - jfr. 1990/2204-7 - anmodet Dansk Brandinspektørforening om bemærkninger til det medsendte udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

Indledningsvis skal det nævnes, at på grund af den relativ korte tidsfrist samt udkastets udformning med de mange uafklarede spørgsmål, skal Dansk Brandinspektørforenings besvarelse indskrænke sig til nogle principielle betragtninger, idet man dog vil kommentere dele af udkastet.

Det skal også nævnes, at foreningen ser endog meget positivt på betænkningens hovedformål om en forenkling, bedre koordinering og ressourceudnyttelse på det katastrofebekæmpende og beredskabsmæssige område, herunder en undersøgelse af mulighederne for et enstrengt integreret katastrofeberedskab til anvendelse i såvel fred som krig.

Dansk Brandinspektørforening opfatter samtidig oplægget som et godt grundlag for en debat og viderebearbejdelse af de rejste spørgsmål.

Til udkastet har foreningen følgende bemærkninger, idet man for overskuelighedens skyld vil fremhæve visse afsnit:

1.5 Afgrænsning og forståelse af kommissoriet

Foreningen har ingen kommentarer til ambulanceberedskabernes placering, men på lang sigt bør de indgå i det samlede beredskab og administreres af beredskabscheferne. Derimod kan man tilslutte sig udvalgets vurdering af alarmcentralernes fortsatte placering på døgnbemandede politistationer, bortset fra hovedstadsområdet.

Ligeledes kan foreningen gå ind for udvalgets opfattelse af, at den nuværende fordeling af ledelsesansvaret i katastrofeberedskabet mellem brandinspektørene og politiet er hensigtsmæssig.

4.3 Fredstids- og krigstidsberedskab

Det fremgår af udkastet, at "De kommunale civilforsvar har har næsten udelukkende krigstidsopgaver, og i mange kommuner har det kommunalt ansatte civilforsvarspersonale ingen opgaver i det fredsmæssige beredskab. Der er med brandvæsen og civilforsvar tale om to separate kommunale institutioner med hver sit opgavesæt og hver sin organisation".

fm. dokr. 10 J.Nr. 26.91-7

19 AUG. 1991

Dansk Brandinspektørforening er til dels enig i denne konklusion, men vil dog påpege, at i kommuner over en vis størrelse har civilforsvaret siden 1969 været forpligtiget til at opstille et fredsmæssige katastrofeberedskab. Foreningen vil samtidig medgive, at det har været så som så med brugen af dette beredskab.

For såvidt angår det kommunale civilforsvar, så viser de seneste opgørelser, at i 120 kommuner er brandinspektørene samtidig ansat som civilforsvarsledere. Det er foreningens klare opfattelse, at øvrigt CF-personel i disse kommuner indgår i det fredsmæssige beredskab, hvor de udover civilforsvarsarbejdet også deltager i det brandforebyggende arbejde.

5. Oplag til et kommende katastrofeberedskab

Foreningen ser det samlede kommunale beredskab som kernen i det fremtidige katastrofeberedskab, som både skal fungere i fredstid og krigstid. Man finder det også naturligt at det fortsat skal være kommunernes ansvar at opretholde et beredskab i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning.

Dansk Brandinspektørforening ser positivt på forslaget om, at samme person - beredskabschefen - skal have ansvaret for beredskabet i såvel fredstid som krigstid. For at varetage denne opgave, er det imidlertid bydende nødvendigt, at beredskabschefen organisatorisk placeres på linje med øvrige forvaltningschefer i de enkelte kommuner. På grund af det specielle ansvarsområde bør beredskabschefen alene referere til kommunaldirektøren i administrativt henseende.

For såvidt angår brand- og beredskabskommissionerne finder Dansk Brandinspektørforening ingen saglige grunde til at nedlægge disse, idet der bør være et politisk organ til varetagelse af kommunernes beredskab, ligesom den nødvendige kontakt til politiet finder sted i nævnte fora.

Som alternativ til kommissionerne vil foreningen foreslå, at borgmesteren skal være den politiske chef for beredskabsområdet, og at der i kommuner af en vis størrelse nedsættes et beredskabsudvalg med borgmesteren som født formand. I mindre kommuner bør området henlægges under økonomiudvalget.

Set udfra et totalforsvarsmæssigt synspunkt finder foreningen det uacceptabelt, at beredskabsområdet placeres anderledes end foran beskrevet.

Med hensyn til uddannelse af menigt mandskab og befalingsmænd til det kommunale beredskab vil foreningen henlede opmærksomheden på Statens Brandskole, hvor uddannelsen hidtil kvalitetsmæssig har været tilfredsstillende.

Foreningen kan gå ind for en koordinering med uddannelserne for det statslige personel, hvorimod man for så vidt angår ledende personel, finder den svenske brandingeniøruddannelse meget tiltalende. Efter Dansk Brandinspektørforenings opfattelse bør uddannelseskravet til beredskabschefer i større kommuner fremover være ingeniør med speciale i brand- og beredskab.

I den forbindelse kan nævnes, at Dansk brandinspektørforening i samråd med Aalborg Universitets Center for tiden undersøger mulighederne for at oprette en beredskabsingeniørlinie.

Foreningen kan tilslutte sig udvalgets forslag om et regionalt statsligt beredskab under en eller anden form. Man kan imidlertid ikke umiddelbart gå ind for den foreslåede model, som alene bygger på CF-korpset.

Det eksisterende regionale beredskab - CF-korpsets 6 afdelinger - bør nøje analyseres, ligesom der bør gennemføres en egentlig behovsanalyse for den fredsmæssige regionale støtte.

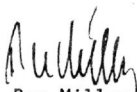
Efter foreningens opfattelse anvendes det nuværende relativt kostbare CF-korps kun i yderst begrænset omfang, hvorfor der ud fra et overfladisk synspunkt ikke er behov for oprustning af korpset.

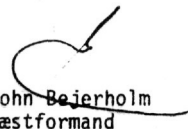
Med hensyn til Det centrale statslige Beredskab hilser Dansk Brandinspektørforening forslaget om en styrelse under et ministerium velkommen.

Brandvæsenerne har imidlertid gennem flere hundrede år været underlagt justitsministeriet, hvorfor brandinspektørforeningen helst ser beredskabsområdet underlagt dette ministerium, også henset til områdets nære tilknytning til politiet.

Afslutningsvis skal Dansk Brandinspektørforening anmode om at få sæde i relevante analysegrupper, idet brandinspektørene/beredskabscheferne indtager en central rolle i det kommende katastrofeberedskab.

Med venlig hilsen

Per Miller
formand

John Beierholm
næstformand

DANSK KATASTROFEMEDICINSK SELSKAB

THE DANISH SOCIETY FOR EMERGENCY & DISASTER MEDICINE

15.08.91

11791. mdk

Til
udvalget om katastrofeberedskab
Indenrigsministeriet

Vedr. udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

Dansk katastrofemedicinsk Selskab har haft lejlighed til at gennemgå ovennævnte udkast og skal hertil bemærke følgende:

Selskabet er enig i udvalgets generelle betragtninger, at beredskaberne bør opbygges med udgangspunkt i løsningen af fredsmæssige opgaver, således at løsningen af eventuelle krigsmæssige opgaver opfattes som en naturlig overbygning på de fredsmæssige opgaver.

Ad: afgrænsning og forståelse af kommissoriet:

Selskabet er enig med Sundhedsministeriet i den betragtning, at ambulancevæsenet er en del af det almindelige sygehusvæsen, og at ansvaret naturligt er placeret i amtskommunerne. Denne ordning er til fordel for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af samarbejdet mellem sygehusvæsen, praksissektor og ambulancevæsen, men Selskabet finder det uhensigtsmæssigt, at problematikken omkring integration og koordination af sygehusvæsen og ambulancevæsen med det øvrige katastrofeberedskab ikke er behandlet af udvalget, idet netop samarbejde og koordination mellem alle dele af det totale katastrofeberedskab erfaringsmæssigt vil være nødvendigt for en hensigtsmæssig indsats på alle områder. Der findes således i dag ikke retningslinier for hvordan, hvornår og hvem der alarmerer sygehusvæsenet i ulykkes-/katastrofesituationer, og der er generelt blandt sygehusvæsenets personale et meget ringe

Int. not. 1990 J.nr. 2204-7

19 AUG. 1991

kendskab til de øvrige katastrofeberedskabs partnere, hvilket er hæmmende for et velfungerende samarbejde. Ansvar for sygehusberedskabet er placeret hos amtskommunerne, dermed ligeledes sundhedspersonalets uddannelse i katastrofeberedskabsforhold, men det er Selskabet opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt at sikre kontakt og aftaler mellem politi og brandvæsen på den ene side, og med ambulancevæsen og sygehusvæsen på den anden side i et totalt integreret katastrofeberedskabssystem. **Det er Dansk katastrofomedicinsk Selskabs holdning, at sygehusvæsenets ansvar og dermed omsorg for patienten begynder på skadestedet og ikke først i sygehusets indgang.**

Ad: myndigheder i de danske beredskaber i fred.

Det anføres, at Sundhedsministeriet direkte eller indirekte er involveret i løsningen af beredskabsopgaver med dispositionsenhederne ambulancer og sygehuse. Efter Selskabets opfattelse bør det tillige anføres, at Civilforsvarsstyrelsen efter aftale mellem Sundhedsministeriet og Indenrigsministeriet i 1989 varetager opgaver vedrørende sygehusberedskabet for Sundhedsministeriet i hvert fald foreløbig for en 5-årig periode.

Ad: generelle beredskaber.

Selskabet finder, at en væsentlig opgave i forbindelse med alarmeringsberedskab er, hvordan der disponeres ved tilkaldelsen af indsatsstyrkerne, herunder især med henblik på tilkaldelse af udrykningshold/lægehold (som må betragtes som en del af indsatsstyrkerne) fra praksis eller sygehuse. Det er Selskabets opfattelse, at forsvarlig varetagelse af denne opgave kun kan ske ved fornødent samvirke og koordination mellem de forskellige komponenter i beredskabet.

Ad: oplæg til et kommende katastrofeberedskab.

Selskabet finder den skitserede opbygning med en central styrelse og herunder regionale og kommunale beredskaber som en hensigtsmæssig, enstrengt opbygning. Det er i kapitlet anført, vedrørende kommunens beredskab, at "kommunen skal kunne vælge at indgå aftale med den centrale beredskabsstyrelse om, at det regionale statslige beredskab yder kommunen den nødvendige

beredskabs indsats ". Endvidere anføres, at "krav til beredskabets dimensionering bør fastsættes fra centralt hold" og "at politiet sikres en kontaktaftale til den kommunale beredskabsorganisation" med henblik på at samarbejdet ligger i faste rammer, "f.eks. ved afholdelse af regelmæssige møder mellem politiet og de kommunale myndigheder".

Det er Selskabets opfattelse, at aftaler som her skitseret samt krav til dimensionering, bør kunne udvides til også at omfatte ambulanceberedskabet og sygehusberedskabet.

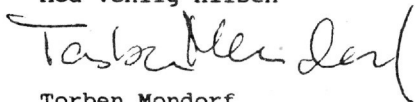
I afsnittets side 60 er opstillet emner for efterfølgende analyse med henblik på endelig opbygning af det kommunale beredskab. Selskabet skal foreslå følgende tilføjelse: Hvorledes sikres kontakten til ambulancevæsen og sygehusberedskabet?

Dansk katastrofemedicinsk Selskab forestiller sig, at ambulancevæsen og sygehusberedskab eventuelt kunne indgå aftaler med et regionalt statsligt beredskab, idet en region typisk består af 2 eller flere amtskommuner. Der kan således her være mulighed for et regionalt, koordineret beredskab. Selskabet skal derfor foreslå følgende punkt til de opstillede forhold, som må analyseres i forbindelse med det regionale beredskab: Hvordan skal sygehusberedskab og ambulancevæsen samvirke med de regionale beredskabscentre?

Alternativt skal Selskabet foreslå, at den centrale beredskabsstyrelse får til opgave at udarbejde retningslinier for samvirke og koordination af de kommunale og regionale beredskaber med de amtskommunale beredskaber, herunder sygehusvæsen og ambulancevæsen.

Selskabet skal hermed anmode om at blive inddraget i det videre arbejde med det fremtidige katastrofeberedskab.

Med venlig hilsen

Torben Mondorf
formand

postadresse : overlæge Torben Mondorf
anæstesiaafdelingen, Centralsygehuset
4200 Slagelse

Indenrigsministeriet
Udvalget om katastrofeberedskab
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Forbundet for offentligt ansatte
Dansk Kommunal Arbejderforbund
Kommunalarbejdernes
Arbejdsløshedskasse i Danmark
Nitivej 6, DK-2000 Frederiksberg
Telefon 3119 9022
Telefax 3119 51 09
Giro nr. 8 01 47 95
Frederiksberg, den 19/8¹⁹⁹¹

Vort journal nr.
2244/91-11.00.
JD/LL

Deres journal nr.

Udkast til betænkning om katastrofeberedskab

Med henvisning til ministeriets skrivelse af 2. juli 1991 skal Dansk Kommunal Arbejderforbund komme med følgende bemærkninger.

Forbundet finder det særdeles uheldigt, at beredskabskommissionerne skal nedlægges, idet vi føler, at det er vigtigt at et så centralt led i befolkningens sikkerhed bør have en politisk styring i lokalområderne. Det er beklageligt, at man overhovedet ikke i betænkningen har omtalt en tidssvarende uddannelse for mandskabet. Det er ligeledes forbundets holdning, at alarmcentraler bør ligge i offentlig regie.

Hvis det i rapporten benævnt "ubillig konkurrence" betyder "**konkurrence** på lige vilkår", er der ingen bemærkninger her til.

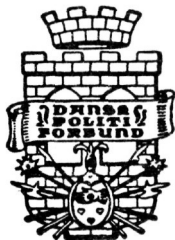
Men generelt skal vi beklage, at udvalget ikke har fundet anledning til at tilpasse det svenske enstrengede system til Danmark.

Med venlig hilsen
p.f.v.

John Dupont
forbundssekretær

lin. nr. 19 90 J.nr. 2204-7

20 AUG. 1991

J.nr.

SMA/ilo.

Dato: 20. august 1991.

Alhambravej 6 - 1826 Frederiksberg C - Tlf.: 31 22 15 00 - Fax: 31 22 16 01

Indenrigsministeriet
Udvalget om Katastrofeberedskab
Slotsholmsgade 12
1216 København K.

Ved skrivelse af den 2. juli 1991 - j.nr. 1990/2204-7 - har Udvalget om Katastrofeberedskab anmodet Dansk Politiforbund om at fremkomme med kommentarer til udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

I den anledning skal Dansk Politiforbund meddele følgende:

Generelt set finder Dansk Politiforbund udkastet velegnet som grundlag for fortsatte drøftelser om ændringer i katastrofeberedskabet.

Det er ligeledes Dansk Politiforbunds opfattelse, at det enstrengede, integrerede beredskab er velegnet og anvendeligt på de beskrevne niveauer.

Dansk Politiforbund har ligeledes noteret sig, at der ikke er foreslået ændringer i kompetencespørgsmålet mellem den tekniske ledelse (beredskabschefen) og den koordinerende ledelse (politiet).

Det havde imidlertid været hensigtsmæssigt med en mere uddybende beskrivelse af, hvorledes den koordinerende ledelse kunne styrkes, ligesom kompetenceforholdet mellem politiet og beredskabsstyrelsen/indsatslederne var mere klart beskrevet, således at det fremgår helt tydeligt, hvem der kan og ikke mindst skal reagere.

Im. sek. 19 90 J.nr. 2204-7

21 AUG. 1991

Dansk Politiforbund har endvidere bemærket sig, at det eksisterende CF-ordenskorps med x-værnepligtige skal ophøre, men det er ikke nærmere beskrevet, hvad der herefter skal ske eller, hvordan det fredsmæssige beredskab i øvrigt skal sammensættes, hvem der skal forestå uddannelsen, og hvem der skal forestå føringen. Der mangler endvidere en beskrivelse af kommandoforholdet.

Det vil fortsat være nødvendigt for politiet at have en personaleressource for at kunne løse de pålagte civilforsvarsmæssige opgaver.

Dansk Politiforbund har endvidere noteret sig bemærkningerne om etablering af regionale beredskabscentre.

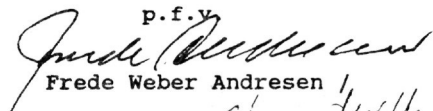
De eksisterende CF-kaserner opfylder til en vis grad dette krav, men spørgsmålet er, om disse kaserner er hensigtsmæssigt placeret, når henses til, at udrykningstiden maksimalt må udgøre 1 time.

Sluttelig har Dansk Politiforbund noteret sig, at der skal fortsættes med et analysearbejde, før et nyt enstrengt beredskabssystem gennemføres.

Dansk Politiforbund ser frem til fortsat at blive inddraget og få lejlighed til at udtale sig til dette arbejde.

Med venlig hilsen

p.f.v.

Frede Weber Andresen /

Steen Møller Andersen

Dansk Røde Kors

Indenrigsministeriet
Udvalget om Katastrofeberedskab
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K.

Den 19. august 1991.
J.nr. 3.H.l.a./104/PSH.

Om: Dansk Røde Kors' bemærkninger til udvalget» udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

Det er Dansk Røde Kors' holdning, at der i Danmark bør være et effektivt beredskab til befolkningens beskyttelse mod følgerne af ulykker og krigs- og naturkatastrofer. Det var denne holdning, der i sin tid var baggrunden for Dansk Røde Kors' henvendelse til regeringen om etablering af et beredskab i Danmark og som førte til oprettelsen af civilforsvaret. Det er også den holdning, der ligger til grund for nærværende skriftlige bemærkninger til betækningsudkastet, idet man skal begrænse sig til de dele af udkastet, der vedrører områder af beredskabet, hvor Dansk Røde Kors kan yde et bidrag:

I. Katastrofeberedskabets grundprincipper og inddeling.

Dansk Røde Kors er enig i de principper, der i betækningsudkastet er foreslået for et kommende katastrofeberedskab. Dansk Røde Kors kan også tilslutte sig udkastets forslag til beredskabets inddeling i et enstrengt kommunalt beredskab, statsligt regionalt beredskab og statsligt centralt beredskab.

II. Dansk Røde Kors' bidrag til og placering i beredskabet.

Bemærkningerne om Dansk Røde Kors' bidrag til og placering i det beredskab, der foreslås i betækningsudkastet, vil fordele sig på følgende emner:

1. Uddannelse af befolkningen i legemlig og psykisk førstehjælp.
2. Uddannelse af befolkningen i elementær sundhedspleje og sygepleje.
3. Uddannede frivillige enheder, som i det kommunale beredskab bistår med førstehjælp og medmenneskelig støtte.
4. Et landsdækkende psyko-socialt katastrofeberedskab.
5. Forberedelse af et nationalt oplysningskontor.

19. aug. 1991 J.nr. 2204-7

20 AUG. 1991

Hovedkontor: Dag Hammarskjølds Allé 28
Postboks 2600
2100 København Ø.

Telefon: 31 38 14 44
Telefax: 31 42 11 86
Telex : 15726 dancro dk

Telegram: dancroix
Postgiro : 6 44 76 00

1. Uddannelse af befolkningen i legemlig og psykisk førstehjælp.

Betænkningssudkastets forslag om en opdeling af beredskabet geografisk og **udstyrs**mæssigt efter tidsfaktor/risiko/katastrofetype-princippet, kan efter Dansk Røde Kors* opfattelse logisk føres et trin "længere ned" til den, det hele etableres for: DET ENKELTE MENNESKE.

Det vil efter Dansk Røde Kors' opfattelse være ønskeligt, at beredskabet bygger på en forudsætning om, at det enkelte menneske kan klare skader m.v. af mindre omfang, så det kommunale beredskab ikke belastes unødigt.

Det enkelte menneske bør også være forberedt på at tage stilling til, hvornår det kommunale beredskab skal alarmeres, og det skal vide, hvad der kan gøres for at reducere katastrofens/ulykkens følger i tiden fra alarmering til beredskabet træder i aktion.

Det er også vigtigt, at det enkelte menneske ved, hvordan de psykiske følgevirkninger ved voldsomme begivenheder skal håndteres.

Dansk Røde Kors kan uddanne befolkningen, således at det enkelte menneske kan:

- klare skader af mindre omfang i hjem og på arbejdsplads.
- yde livreddende førstehjælp ved ulykker og pludselig sygdom.
- organisere og gennemføre førstehjælpsindsatsen og tilkalde hjælp til dagligdagens ulykker.
- som overlevende i et katastroferamt område yde kvalificeret førstehjælp indtil de tilskadekomne overtages af det kommunale eller eventuelt det statslige regionale beredskab.
- håndtere de psykiske reaktioner og kriser der vil komme som en naturlig følge af voldsomme begivenheder.

2. Uddannelse af befolkningen i sundhedspleje og sygepleje.

I lighed med uddannelsen i legemlig og psykisk førstehjælp, har uddannelsen i sundheds- og sygepleje til formål at bibringe befolkningen en viden og færdighed, så det enkelte menneske selv kan gøre en indsats for at bevare sin og sine **nærmestes** sundhed og f.eks. klare den almindelige pleje af en syg i familien.

Den viden, som det enkelte menneske på denne måde erhverver til brug i hverdagen, vil i høj grad være nyttig i en beredskabssituation, hvor sundhedsvilkårene og den professionelle sundhedspleje og sygepleje vil være stærkt belastet.

3. Uddannede frivillige enheder, som i det kommunale beredskab bistår med førstehjælp og omsorg.

Dansk Røde Kors har igennem de sidste år forhandlet med Civilforsvarsstyrelsen om at deltage i beredskabet med frivillige Røde Kors-grupper på kommunalt niveau i overensstemmelse med behov, der måtte være i den enkelte kommune. Forhandlingerne er ikke afsluttet på grund af økonomiske forbehold fra Dansk Røde Kors' side, men der er enighed mellem Civilforsvarsstyrelsen og Dansk Røde Kors om indholdet af en aftale herom. Det er fremdeles Dansk Røde Kors' ønske at påtage sig en sådan beredskabsopgave, som kan indgå i det kommunale beredskab.

4. Et landsdækkende psyko-socialt katastrofeberedskab.

Det psykiatriske katastrofeberedskab, som ikke er omtalt i betænkningen, er i "Redegørelse til sundhedsministeren fra Civilforsvarsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende etablering af et permanent beredskab for akut krisepsykiatrisk bistand ved større katastrofer" af 8. februar 1991, forslået etableret i overensstemmelse med de principper som betækningsudkastet bygger på. Den enkelte sygehuskommune bliver efter dette forslag pålagt at etablere et psykiatrisk beredskab, som ved katastrofer og store ulykker kan støttes af et centralt beredskab med udgangspunkt i Rigshospitalets Krise- og Katastrofepsykiatriske Center.

Erfaringer fra brandkatastrofen på færgen "Scandinavian Star" og fra katastrofer i udlandet viser, at der ved siden af et professionelt psykiatrisk beredskab kan være behov for et beredskab for medmenneskelig støtte i kortere eller længere tid efter katastrofen. Et sådant beredskab kan Dansk Røde Kors påtage sig at etablere, idet organisationens struktur og aktiviteter giver grundlag herfor. Det psyko-socialt beredskab skal bestå af:

- a. Grupper af uddannede frivillige, der rekrutteres fra Dansk Røde Kors' 250 lokalafdelinger. De frivilliges væsentligste opgave er at yde medmenneskelig støtte og omsorg til berørte fra en stor ulykke eller katastrofe.
- b. Et team af kvalificerede, specialuddannede sygeplejersker, socialrådgivere, o.a., som har ekspertise i at organisere og yde psyko-social bistand.

Dansk Røde Kors' Center for Førstehjælp og Sundhedsfremme vil kunne udarbejde en deltaljeret plan for et psyko-socialt beredskab.

5. Forberedelse af et nationalt informationskontor.

Opstår der en situation, hvor Genevekonventionerne af 1949 og Tillægsprotokollerne af 1977 om beskyttelse af ofre for væbnede konflikter træder i kraft for Danmarks vedkommende, skal der oprettes et nationalt officielt informationskontor for krigsfanger og civile internerede m.fl.

Kontoret skal i samarbejde med et centralt oplysningskontor - i praksis Den Internationale Røde Kors Komité's centrale eftersøgningskontor (Central Tracing Agency) - og det tilsvarende oplysningskontor hos modparten sørge for, at pårørende m.v. til de tilfangetagne eller internerede får besked om disses skæbne.

Dansk Røde Kors kan forberede et sådant nationalt oplysningskontor og vedligeholde dette i "nedfrosset" stand. Løvrigt skal man herom henvise til den første delberetning af januar 1984 fra Regeringens Røde Kors Udvalg, hvoraf det fremgår, at udvalget anbefaler, at Dansk Røde Kors tildeles denne opgave.

Såfremt ovenstående tilbud fra Dansk Røde Kors' side måtte have interesse deltager Dansk Røde Kors selvsagt gerne i de videre forhandlinger vedrørende detailplanlægning af de endelige beredskabsplaner.

Med venlig hilsen

Kirsten Vestergaard.

Kirsten Vestergaard
Formand for Uddannelses-
og Beredskabsudvalget

Eigil Pedersen
Generalsekretær

DET KOMMUNALE CIVILFORSVARSPERSONALES LANDSFORBUND

Svingelport 7 - 3000 Helsingør Tlf.49 21 46 S3

Helsingør d. 14.08.91

J.nr. 01.1

PBN/KS

Udvalget om katastrofeberedskab
v/formanden,
hr. **departmentschef** 01e Asmussen
Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 12
København F

Vedr. udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

Tak for invitationen til at fremkomme med bemærkninger til det nævnte udkast, og til at deltage i mødet i ministeriet den 23. august 1991, kl. 1330. Vi glæder os til at komme.

KCFL har med interesse læst det fremsendte materiale, og af vore vedlagte bemærkninger fremgår det, at vi finder det ret "tyndbetnet". Vi håber derfor at mødet den 23. august vil give udvalget anledning til fornyede overvejelser, der vil kunne bidrage til et bedre beslutningsgrundlag for politikerne. Hertil vil en nøje granskning af KCFL's bemærkninger kunne bidrage, og vi står gerne til rådighed med yderligere råd og dåd.

løvrigt må jeg til slut have lov at besvære mig en smule over tidspunktet for betænkningssudkastets udsendelse midt i en ferietid. Efter et toårigt udvalgsarbejde forekommer det os, at det havde været rimeligt om formanden havde levnet os en smule mere tid til at samle vore tropper.

Idet vi håber, at udvalget vil få fornøjelse af at læse vore bemærkninger, sender vi de venligste hilsner.

Poul Birkenfeldt
Formand

lm. sskr. 13 90 JUN. 9204-7

16 AUG. 1991

DET KOMMUNALE CIVILEORSVARSPERSONALES LANDSFORBUND

14.08.91

Det kommunale Civilforsvarspersonales Landsforbunds kommentarer til det af "Udvalget for katastrofeberedskab" udarbejdede udkast til betækning om katastrofeberedskab

Det Kommunale Civilforsvarspersonales Landsforbund (KCFL) skal indledningsvis bemærke, at man er enig i det hensigtsmæssige i at etablere et enstrengt beredskabssystem i Danmark, samt at dette system skal kunne anvendes i såvel fred som krig.

I det følgende vil KCFL punktvis kommentere oplægget.

UDVALGETS KOMMISSORIUM

Af udvalgets kommissorium fremgår det, at det har været hensigten at udarbejdet forslag til, hvordan et nyt enstrengt beredskabssystem kan se ud.

Imidlertid har udvalget efter **KCFL's** opfattelse, ved de begrænsninger man har besluttet at lægge i opgaven, kun summarisk behandlet væsentlige områder, medens andre stort set er udeladt, f. eks. spørgsmål som politiets opgaver i beredskabet, sundhedsberedskabet, den forebyggende virksomhed og det kommunale - civile beredskab.

Det undrer KCFL, at udvalget ikke, som der efter kommissoriet gives mulighed for, har benyttet f. eks. private konsulenter eller hørt faglige organisationer. Man har efter **KCFL's** opfattelse i overvejende grad betjent sig af personer og myndigheder, der repræsenterer de statslige parter i sagen.

KCFL undrer sig også over at kun udvalgets sekretariat, og ikke dets medlemmer, har deltaget i besøg ved danske brandvæsner og

civilforsvar-. Videre kan det undre, at dette sekretariat ikke har besøgt en provinskommune med en selvstændig civilforsvarsorganisation, for derved at danne sig et indtryk af arbejdets karakter og onsfang. Betækningsudkastet afslører klart udvalgets manglende indsigt i karakteren og omfanget af arbejdsopgaver ved de kommunale civilforsvar og disses rolle i det samlede danske **beredskab**.

TRUSSELSBILLEDET

Udvalget har besluttet, at man ikke ønsker at foretage en analyse af det militære og politiske plangrundlag, hvilket klart svækker værdien af det udførte arbejde. Når talen er om et beredskab, der skal kunne virke i såvel fred som krig, må det være indlysende at f. eks. en militær vurdering af et fortsat behov for et civilforsvar og civilt beredskab, bør indgå i den samlede vurdering.

Som grundlag for en reel vurdering af behovet for et beredskab i fred og krig, bør der foretages konkrete risikoanalyser, der beskriver disse behov. Den af udvalget valgte fremgangsmåde med beskrivelse af fredskatastrofer i forskellige kategorier, forekommer meget primitiv set i forhold til den opgave, der var stillet udvalget.

For så vidt angår risikoanalyse har KCFL bemærket, at betækningsudkastet nævner, at værdien af forebyggende virksomhed ikke har kunnet vurderes, hvorfor man har valgt at set bort fra effekten af en sådan virksomhed.

Imidlertid finder KCFL, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis der på alle niveauer i beredskabssystemet i det mindste bliver gennemført risikoanalyser, der vil kunne følges op af egentlige risk-management tiltag.

LEDELSE AF BEREDSKABET

Katastrofeøvelser har afsløret, at det nuværende beredskab med

adskillige ledere på alle niveauer indebærer fare for usikre ledelsesbeslutninger. En af fordelene ved et enstrenget beredskabssystem skulle netop være, at få klarlagt ledelses- og kompetanceforhold.

Betænkningensudkastet viser ikke veje til løsning af disse problemer, men lægger op til endnu større uklarhed.

KCFL finder, at ledelsesansvaret uanset skadens karakter og omfang (fred/krig) bør være kommunal, når det gælder lokrl. le hændelser og dispositioner.

DET KOMMUNALE BEREDSKABSANSVAR

KCFL finder det er rigtigt at al indsats mod ulykker i lokalområdet (store såvel som små og selv den mest komplicerede af alle, krigstidsulykken) bør ske i kommunalt regi og under kommunal ledelse.

Bortset fra at et sådant kommunalt beredskabsansvar vil bidrage til opretholdelse af et "borgernært" kvalitativt højt beredskab, vil det medvirke til, at ansvaret for borgernes sikkerhed og de politiske beslutninger der træffes for at skabe den størst opnåelige sikkerhed, placeres ved primærkommunerne så tæt på borgerne som muligt.

ANVENDELSE AF KOMMUNALE RESSOURCER

I betænkningensudkastet anføres det, at kommunale civilforsvarsressourcer kun i meget ringe omfang anvendes i fredsmæssige indsatser. Der savnes dokumentation for denne påstand, ligesom det burde have været bemærket, at det nuværende manglende regelsæt afskærer de kommunale fredsmæssige civilforsvarsberedskaber fra at medvirke ved indsats før alle andre hjælpemuligheder er udtømt.

I udkastet anføres tillige, at det kommunalt ansatte civilforsvarspersonel ikke har opgaver i det fredsmæssige beredskab.

Denne påstand er fejlagtig og er formentlig et udslag af udvalgets manglende indsigt i de kommunale civilforsvars forhold.

Efter **KCFL's** opfattelse bør den omstændighed, at mange kommunale civilforsvar løser væsentlige uddannelsesmæssige opgaver, for såvel værnepligtige som frivillige og andre, medtages i materialet. Denne uddannelsesopgave er af stor beredskabsmæssig betydning og bør ikke negligeres i et nyt beredskabssystem.

Selv om de mange og forskelligartede service- og assistanceydelser, der udføres af kommunale civilforsvar ikke har direkte beredskabsmæssig betydning, bør værdien af dem medtages. Dels løses der opgaver, der for borgeren føles meningsfyldte og som får ham til at føle, at han får noget for sine skattekroner, dels giver det sammenhold og træning i en kommunal beredskabsorganisation, der i forvejen har lokalkendskab og stor lokal erfaring.

Disse værdier bør ikke sættes over styr til fordel for den interesse der kan være, for at opretholde CF-Korpset med dets få og ret uerfarne brand- og redningsfolk.

TILVEJEBRINGELSE AF PERSONEL

Efter betænkningsudkastets indstilling er det meningen, at det beredskab der bruges i en krig, skal udspringe af det daglige lokale beredskab.

KCFL tror, at der her er tale om rene "**skrivebordsbetragtninger**". Det kommunale beredskab, der i sådan en situation skal indgå i landets totalforsvar, etableres ikke fra den ene dag til den anden. Der vil stadig være behov for planlægning, materielvedligeholdelse og uddannelse.

KCFL er af den formening, at dette beredskab bør gives mulighed for at man kan arbejde i større og bæredygtige enheder. Den selvstændige civilforsvarsforpligtigelse i kommunerne bør fastholdes; men mulighederne for fælleskommunale løsninger bør fremmes. Hvordan de enkelte kommunale beredskaber skal opbygges, bør klarlægges ved risikoanalyser, der så klart som det kan gøres

fastlægger behovet for videre planlægning og omfanget af beredskabsstyrker .

ANVENDELSE AF ANSATTE OG FRIVILLIGE

Betækningsudkastet mere end antyder en kraftig nedprioritering af de kommunale civilforsvar. En sådan nedprioritering bør vurderes på baggrund af det aktuelle trusselsbillede m.v. og i den forbindelse bør det indgå i overvejelserne, hvad det er, man vil kunne komme til at sætte over styr.

Kommunerne har gennem årene opbygget en ekspertice baseret på de ansatte, kommunalt udpegede og frivillige i de kommunale civilforsvar.

Disse personelgrupper dækker ikke alene områder som brand- og redningstjeneste; men repræsenterer tillige specialviden indenfor områder som stabstjeneste, ABC-tjeneste, redningshundetjeneste, kommunikationstjeneste, indkvarterings- og forplejningstjeneste. Organisationernes ledere og mellemledere besidder endvidere store administrative, undervisningsmæssige og ledelsesmæssige erfaringer indenfor beredskabsområderne.

Dette personels viden og parathed bør i langt højere grad end det sker nu, udnyttes i et fremtidigt beredskabsvæsen.

REGIONALE BEREDSKABSSTATIONER

Betækningsudkastet peger på oprettelse af regionale beredskabscentre. KCFL finder, at det er en tanke, der bør arbejdes videre med. Vi er dog ikke sikre på, at erfaringerne har vist behovet for sådanne regionale statslige styrker.

Hvis der tages udgangspunkt i CF-korpsets og dets indsats gennem de senere år, viser statistikken, at der er tale om et ret begrænset antal udrykninger (ca. 350), hvilket svarer til udryknings frekvensen ved et middelstort provinsbrandvæsen. Dette sammenholdt med de skattebetalte udgifter til korpset gør, at det

ud fra en **fredsmæssig** betragtning er en meget dyr løsning, at anvende korpsets kaserner som regionale redningscentre.

Efter **KCFL's** opfattelse bør sådanne centre, hvis de skal etableres, baseres på de i regionerne værende brandvæsener/civilforsvar. Disse vil kunne tilføres nødvendige ressourcer f. eks. fra CF-korpset. En sådan løsning blev gennemført i forbindelse med nedlæggelse af Fynske CF-kolones udrykningsberedskab i 1985. I den forbindelse kunne det være interessant at få analyseret effekten af denne nedlæggelse, idet man jo her har et fuld skala forsøg, der kan underbygge betækningsudkastets indstilling.

Forinden der træffes beslutning om etablering af regionale beredskabscentre, bør der i øvrigt foretages en grundig analyse af hvilke behov der er. En sådan analyse kunne passende baseres på en nøjere granskning af, hvilke opgaver i henseende til det fredsmæssige beredskab CF-Korpset har løst gennem de sidste år.

I forbindelse med regionale beredskabscentre vil KCFL pege på den allerede eksisterende ordning, der giver mulighed for mellemkommunal assistance ved større ulykker og katastrofer. Denne ordning forekommer at fungere tilfredsstillende og den vil muligvis kunne udbygges, hvis større effekt ønskes.

UDDANNELSE I DET NYE BEREDSKABSSYSTEM

Betækningsudkastet omtaler kun i begrænset omfang uddannelsen i et kommende beredskabssystem, men nævner dog at uddannelsen af værnepligtige og mellemledere bør finde sted på de regionale uddannelsescentre.

KCFL er enig i disse betragtninger og finder at disse centre, der bør baseres på eksisterende kommunale beredskabsvæsener, er i stand til at gennemfører såvel værnepligtsuddannelse som mellemlederuddannelse på fuldt betryggende vis.

KCFL finder, at det vil være hensigtsmæssigt at tilvejebringe en central uddannelse til hele det danske beredskabssystem, såvel de offentlige såvel som de private, hvilket vil give bedre

bredde, hvilket vil kunne gøre uddannelsen mere attraktiv for uddannelsessøgende og dermed højne kvaliteten af ledende og andet personel i beredskabssystemet. En evt. ny beredskabsuddannelse bør i et vist omfang baseres på de skoler og læreanstalter, der i dag findes i uddannelsessystemet. Uddannelserne bør have en spændvidde, der giver de færdiguddannede muligheder for at søge beskæftigelse indenfor hele beredskabsområdet (stat, kommune, redningskorps og private firmaer med behov for beredskabsuddannet personale).

Specielt hvad angår uddannelse i redningstjeneste anser KCFL, at der kun i meget begrænset omfang foregår en egentlig redningsuddannelse hos brandvæsener og redningskorps.

I civilforsvaret har der gennem mange år været gennemført en omfattende uddannelse i redningstjeneste (herunder udfrielse af indespærrede og fastklemte personer). En sådan uddannelse bør gennemføres i et nyt beredskabsvæsen, bl.a. af hensyn til den øgede eksplosionsfare i forbindelse med gasinstallationer, tunnelbyggeri m.v.

DET CIVILE BEREDSKAB

I betækningsudkastet anføres det, at en bedre ressourceudnyttelse er et væsentligt incitament for etablering af et enstrengt beredskab. På den baggrund undrer det, at man ikke har været opmærksom på den planlægningen af det civile beredskab i kommunerne og de kommunale ressourcer, der i høj grad vil kunne udnyttes i beredskabsmæssig henseende. Endvidere bevidstgøres de kommunale forvaltninger og institutioner gennem dette arbejde om beredskabsmæssige forhold.

AMBULANCEBEREDSKABET

I betækningsudkastet konkluderes det, at amtskommunerne ikke skal have beredskabsansvar. Som en konsekvens heraf foreslår KCFL, at det bør overvejes at lade ambulanceberedskaberne overgå til de primærkommunale beredskabsmyndigheder, hvilket i øvrigt

vil bidrage væsentligt til etablering af det "enstrengede beredskabssystem".

POLITIETS VARSLINGS- OG EVAKUERINGSMÆSSIGE OPGAVER

Med hensyn til politiets varslings- og **evakueringsmæssige** opgaver, bør det efter KCFL's opfattelse overvejes, hvorvidt lokale evakuerings- og varslingsopgaver helt bør overgå til et kommende kommunalt **beredskabsvæsen**.

En sådan beslutning ville frigøre ressourcer hos politiet og vil samtidig placerer disse beredskabsmæssige opgaver i det enstrengede beredskabssystem.

Til slut skal KCFL bemærke, at vi har noteret os, at det i betænkningsudkastet anføres, at en lang række forhold bør undersøges nøjere.

Selv om KCFL egentlig troede, at det bl.a. var det udvalgsarbejdet gik ud på skal vi på det punkt anbefale udvalgets indstilling.

Poul Birkefeldt
formand for KCFL

FALCKS REDNINGSKORPS AS

Falck-Huset . Polititorvet . 1593 København V . Telefon (01) 15 83 20

Telegram-adresse: Redningsfalck . Telex 15608 dk . Postkonto 4 02 08 12 . Akts. reg. nr. 1178

Direktionen

Udvalget om katastrofeberedskab
c/o Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K.

J.NR./REF.

Bedes anført ved besvarelsen LNJ/oqp

d. 19. august 1991

FALCKS REDNINGSKORPS' BEMÆRKNINGER TIL UDKAST TIL BETÆNKNING OM KATASTROFEBEREDSKAB.

Falcks Redningskorps finder, at det fremsendte udkast til betænkning vedr. katastrofeberedskabet er et grundigt stykke arbejde, der kan danne grundlag for de videre drøftelser om landets fremtidige katastrofeberedskab.

Det indeholder en række betragtninger, som vi fra korpsets side kan erklære os enige i. Vi har dog også nogle supplerende og korrigerende bemærkninger til enkelte afsnit i betækningsudkastet. Vi håber, at disse bemærkninger kan indgå i den endelige udformning af betænkningen og/eller i den videre opfølgning af udvalgsarbejdet.

1. Generelle bemærkninger.

a) Falcks hidtidige inddragelse.

Falcks Redningskorps er i kommissoriet for udvalget om det fremtidige katastrofeberedskab nævnt som en af de organisationer, der kunne tilknyttes ned sagkundskab til betækningsarbejdet. I den anledning har der i juni 1990 været afholdt et enkelt møde med udvalgsformanden. Her fremsatte korpset nogle foreløbige synspunkter vedr. katastrofeberedskabet. Udvalget har dog ikke derudover trukket på korpset sagkundskab i forbindelse med sit arbejde.

b) Principper for et katastrofeberedskab.

I udkastet nævnes 2 hovedprincipper for planlægning af det civile beredskab i krigstid (side 43):

"Det ene hovedprincip er, at den Myndighed eller organisation .v., der varetager en opgave i fredstid, så vidt «uligt skal varetage opgaven i krigstid..." fordi "...den »yndighed, der dagligt beskæftiger sig med en opgave, også vil være bedst egnet til at løse opgaven i krigstid, selv om vilkårene for opgaveløs-

Int. not. 1890Jnr. 22041-7

20 AUG. 1991

ningen i krigstid er anderledes end i **fredstid..**"

"Det andet hovedprincip er, at planlægningen skal **være** fleksibel og løbende tilpasses samfundsudviklingen, således at der i den konkrete situation kan ske en **maksimal** udnyttelse af det civile samfunds ressourcer.."

Vi kan tilslutte os disse principper, men finder samtidig at de logisk set også nå udstrækkes til at gælde forholdet mellem varetagelse af almindelige beredskabsopgaver i fredstid og katastrofeberedskabsopgaver i fredstid.

Kernen i det første princip er, at den organisation eller myndighed, der varetager de daglige beredskabsopgaver, har en rutine og en erfaring, der umiddelbart kan anvendes i katastrofesituationer -selv om vilkårene af anderledes.

Den maksimale udnyttelse af samfundets ressourcer -det andet princip- vil derfor også **være** at tage udgangspunkt i de eksisterende almindelige beredskaber frem for at opbygge særlige beredskaber til katastrofesituationer.

Såvel kommuner som amter råder enten selv eller ved overenskomst med Falcks Redningskorps over et stort decentralt beredskab på brandsluknings- og ambulanceområdet med tilhørende redningstjenester. Hertil er knyttet store materielle og mandskabsmæssige ressourcer. De mandskabsmæssige ressourcer kan være såvel fuldtids- som deltidsansat personale med stor erfaring og rutine i afhjælpning af ulykker m.v. Såfremt der skønnes behov for en særlig materiel og personelt beredskab til større katastrofer, kan såvel materiel som evt. tilkaldemandskab blot tilknyttes en eksisterende Falck-station/brandstation, der er udpeget som center.

Falcks Redningskorps råder over mere end 500 ambulancer en række redningskøretøjer i tilknytning hertil, køretøjer til svær bjærgning, brandslukningskøretøjer, miljø- og følgeskademateriel og -køretøjer m.v., ialt over 3.000 køretøjer og ca. 6.000 ansatte i den tekniske tjeneste, altså med bl.a, ambulancekørsel, redning og brandslukning, forureningsbekæmpelse m.v. **Årligt** gennemføres bl.a. over 200.000 ambulancekørsler, knap 8.000 reelle brandslukninger og 50.000 redningsopgaver (ekskl. dyreredning) samt 50.000 **bjærgningsopgaver** m.v. Dette blot for at angive størrelsesordenen af den rutine, der allerede er opbygget på en række områder, og som det vil være naturligt at tage udgangspunkt i, også når man vil etablere et katastrofeberedskab.

2. Alarmeringsberedskabet.

Udvalget er nået til den konklusion, at den nuværende alarmeringsstruktur og -opbygning fungerer tilfredsstillende, ligesom man har anført, at ændringer heri vil kræve store investeringer og driftsomkostninger. Der er også nævnt deraf følgende vagtcentralproblemer og manglende lokalkendskab.

Falcks Redningskorps har i de senere år gennemført en vellykket centralisering og modernisering af sine vagtcentralfunktioner, herunder indført moderne edb-teknologi overalt. Denne udvikling vil fortsætte i de kommende år, hvor nye teknologiske landvindinger vil blive tilføjet. Ændringerne har allerede øget såvel effektivitet som sikkerhed i disponeringen af materiel og mandskab. I den forbindelse skal det nævnes, at vagtcentralerne allerede idag disponerer forskellige akutte beredskaber, herunder også beredskaber uden for Falcks **Redningskorps'** regi.

En centralisering af alarmerings- og vagtcentralfunktioner samt en teknologisk modernisering af hele området synes derfor både mulig og hensigtsmæssig. For så vidt angår udvalgets forventninger om økonomien ved modernisering af alarmeringsfunktionen, ses det ikke at være nærmere dokumenteret i betænkningssudkastet.

Redningskorpsset kan derfor ikke være enig i udvalgets konklusion, at der ikke er behov for modernisering af alarmeringsfunktionen.

Da spørgsmålet om kommunikation og alarmering samtidig har været en central del af kommissoriet for det **præhospitale** udvalg under Sundhedsministeriet, finder vi, at der på dette punkt bør finde en koordinering sted mellem de 2 udvalg.

3. Uklarhed/mangler i definitions...".

Betænkningen forekommer uklar omkring centrale definitioner. Det gælder bl.a. sonderingen Bellen **ulykker/katastrof** er og dermed også sonderingen **mellem** det almindelige daglige beredskab og katastrofeberedskabet.

Dertil kommer, at betænkningen i sin behandling af begrebet ulykker (afsnit 3.2.) helt udelader de i dagligdagen hyppigst forekommende ulykker, nemlig trafikulykker og arbejdsulykker. Det er således ikke korrekt, at langt de fleste trafikulykker har elementer, der kan henføres under funktionsgrupper som brand, eksplosion, sammenstyrtningsulykker eller uheld med farlige stoffer. Der er derfor helt klart et behov for at medtage trafikulykker og arbejdsulykker som særlige hovedgrupper.

Den anvendte definition af saamenstyrtningsulykker, jfr. side 32, vedrører tilsyneladende kun sammenstyrtning af bygningsværker, miner samt uheld ved jordskælv (næppe så aktuelt i Danmark), medens hyppigere forekommende sammenstyrtningsulykker som f.eks. jordskred o.l. ikke er omfattet.

Ulykker **til** søs synes ligeledes ikke at medtage ulykker i kystnære områder, indsøer m.v., hvor mange kommuner bl.a. har aftaler med Falcks Redningskorps om redningsbåde. Denne bådredningstjeneste fungerer som bl.a. i **tilknytning** til ambulance-tjenesten. Som regel vil også Falcks dykkertjeneste indgå i denne type redningssituationer. Ud over politiet og Falck er der sjældent indsat andre beredskaber ved sådanne ulykker.

Udvalgets definitioner af ulykker synes at tage udgangspunkt i

de opgaver, der er underlagt brandinspektørens tekniske ledelse, medens ulykker ned indsats af ambulancetjeneste og redningstjeneste, der hører herunder, samt bjærgningstjeneste, ikke behandles. Dette hænger formentlig nøje sammen med udvalgets afgrænsning af de dele af katastrofeberedskabet, som man beskæftiger sig med. Alligevel giver betænkningssudkastet på mange punkter indtryk af at omhandle et samlet katastrofeberedskab, hvilket skaber uklarhed om afgrænsningen.

4. ambulanceberedskabet.

Da udvalget har valgt ikke at behandle ambulancetjenesten og den dertil knyttede redningstjeneste som en del af katastrofeberedskabet, har man samtidig udeladt den materiale-mæssige, persona le-næssige og aktivitetsmæssige største del af det samlede fredsmæ-sige beredskab.

Begrundelsen for ikke at behandle ambulanceberedskabet kan vi være enige i. Der findes allerede i sundhedsministeriets præhospitale udvalg og i folketingets arbejde med ambulancelov-bestemmelser en række overvejelser om ambulancetjenestens fremtidige forhold og indpasning i den præhospitale indsats. Med over 200.000 ambulanceudrykninger om året er det kun naturligt, at ambulancetjenesten vurderes i dette regi og ikke i lyset af sjældent forekommende katastrofesituationer.

Til trods for sit udgangspunkt undlader udvalget dog ikke på nogle punkter at behandle ambulancetjenesten:

I bilag 1, side 12, er ambulanceberedskabet for eksempel beskrevet som en ren transportfunktion. Dette er dog en højst utilstrækkelig beskrivelse. Således er der til ambulancetjenesten knyttet en redningstjeneste, som Falcks Redningskorps leverer, jfr. også standardoverenskomsten mellem Amtsrådsforeningen og Falcks Redningskorps. I redningstjenesten indgår redningsudstyr i ambulanterne, særligt redningsudstyr på stationerne samt specielt opbyggede og indrettede redningsvogne. I visse tilfælde vil aambulanceredningstjenesten endvidere blive suppleret med båd-tjeneste og dykkertjeneste, jfr. ovenfor, samt svære bjærg-ningsvogne.

Det er altså ikke brandvæsenerne, der leverer denne rednings-tjeneste. Brandvæsenerne vil som oftest slet ikke deltage i de indsatser, hvor aambulanceredningstjenesten indsættes. Alligevel nævner udvalget slet ikke aambulanceredningstjenesten.

Dertil kommer, at ambulancetjenesten idag i stigende grad er en behandlingsfunktion -også på skadestedet. Denne behandlingsfun-ktion rækker langt ud over almindelig livreddende førstehjælp. Ambulancetjenestens behandlingsmæssige funktioner kan iøvrigt fremover forventes yderligere udbygget, jfr. folketingets vedtagelse om en ambulancelov og ambulancetjenestens placering i det præhospitale arbejde, herunder i Falcks Redningskorps' aftaler med amterne og Sundhedsministeriets præhospitale udvalg. Betænkningssudkastets beskrivelse af ambulancetjeneste er derfor

utilstrækkelig og misvisende.

Vi kan altså tilslutte os, at udvalget vedr. katastrofeberedskab Ikke er det rette forum for drøftelse af ambulancetjenestens fremtidige indsats, men samtidig må vi imødegå den beskrivelse af den eksisterende ambulancetjeneste, som findes i betænkningen. I den forbindelse vil vi så også understrege, at udvalget ikke tydeligt nok gør opmærksom på, at man kun behandler en del af katastrofeberedskabet

5. Præcisering af ledelsesforholdene på ulykkesteder.

En afgrænsning, der knytter sig alene til brandinspektørens kompetenceområde er ikke hensigtsmæssig, da man derved udelukker de hyppigst forekommende ulykker, bl.a. trafikulykker med fastklemt, der alene vedrører ambulancetjenesten og den dertil knyttede redningstjeneste, samt jordskælsulykker m.v.

Det skal løvrigt bemærkes, at brandinspektørens kompetence vedr. visse skadelige følgevirkninger (side 31) alene sker i henhold til en aftale med forsikringselskaberne. Der er således ikke tale om en opgave, der påhviler brandinspektøren i.h.t. instruks for brandinspektører.

Under togulykker er ambulancetjenesten nævnt, men her giver formuleringen (side 34) indtryk af, at ambulancetjenesten henhører under brandinspektørens tekniske ledelse. Det bør præciseres, at ambulancetjenesten henhører under politiets koordinerende ledelse.

I bilag 1, side 13, nævnes under afsnittet om rednings- og ambulanceberedskab, at "Falcks Redningskorps er normalt under brandinspektørens kommando". Jfr. ovenfor og jfr. forholdet mellem ambulanceindsatser m.v. og øvrige indsatser er denne formulering Ikke korrekt.

6. Designeringsproblematikken.

Betænkningen nævner (bl.a. side 51, 59 og bilag 4, side 26) problemer vedr. designering af Falck-personale og -materiel. Redningskorpsen er ikke bekendt med, at der skulle eksistere designeringsproblemer og vil i den forbindelse gerne have en nærmere uddybning af betænkningens formulering.

Vi henviser iøvrigt til rapporten fra 1989 om hvorledes og på hvilke betingelser Falcks Redningskorps' materiel og personel ved mobilisering kan indgå i civilforsvarets krigsorganisation. Rapporten er udarbejdet af en arbejdsgruppe med repræsentanter fra Civilforsvarsstyrelsen, der har haft formandskab og sekretariat, og Falcks Redningskorps.

Kommissoriet for arbejdsgruppen var " at udarbejde forslag til.

hvorledes og på hvilke betingelser Falcks Redningskorps' materiel og personel ved mobilisering kan indgå i civilforsvarets krigsorganisation". Der vedlægges resume af arbejdsgruppens rapport og anbefalinger, der bl.a. lægger op til en beslutning om designeringsproblematikken.

7. Integration af Falck Redningskorps og civilforsvaret.

Konklusionen i den ovennævnte rapport er iøvrigt, "at det ved integration af Falcks ressourcer i civilforsvarets krigsorganisation ~~er~~ »uligt at nyttiggøre de samlede ressourcer optimalt". Endvidere nævner rapporten, "at det vil vire af stor positiv betydning for ~~det~~ samlede beredskabs effektivitet, hvis den viden og erfaring som Falcks personel har erhvervet, anvendes i et iatesarsystem".

Dette gælder naturligvis også omvendt, således at Falcks Redningskorps vil være indstillet på at overtage opgaver, materiel og personel, herunder frivillige, fra civilforsvaret med henblik på opretholdelse af såvel krigstids- som fredstidsberedskab. Ved tilknytning til og uddannelse på en Falck-station finder vi, at det frivillige personel vil kunne opnå et bredt kendskab til **beredskabsmæssige** opgaver.

Rapporten peger i øvrigt på fordele -såvel økonomiske som arbejdsmæssige- ved et nærmere samarbejde og peger herunder på en lang række opgaver, som kan løses i et fællesskab mellem Falck og civilforsvaret samt på en række specielle opgaver -ud over brandslukning, redning, rydning og ambulancetjeneste-, som Falck vil kunne løse i beredskabssituationer, herunder diverse transportopgaver, miljøopgaver og særlige **bjærgningsopgaver**.

Fordelene ved at lade Falck indgå som en central del af katastrofeberedskabet er også belyst i en hovedopgave fra Odense Universitet, "**Falck** og det kommunale katastrofebekæmpende beredskab". Opgaven er skrevet af civilforsvarslederen i Ringe og Ryslinge kommuner, Lars Oksbjerg. I opgaven peges der på mulighederne for at lade Falck overtage dele af det katastrofebekæmpende beredskab. Her peges bl.a. på opgaver i forbindelse med uddannelse af frivillige, varetagelse af planlægningen af civilforsvar og civilt beredskab. Der henvises iøvrigt til vedlagte uddrag fra hovedopgaven.

8. Øvrige bemærkninger.

I udvalgets beskrivelse af beredskaber side 28-29 ser vi dog gerne en uddybning af udvalgets bemærkning om, at "**..På andre** områder ~~er~~ beredskabets størrelse afpasset efter de økonomiske muligheder".

I bilag 1 navnes, at Falcks Redningskorps har kontrakt sned 146

kommuner om brandslukning. Idag har Redningskorpset kontrakt om brandslukning i 173 kommuner, enkelte dog ikke i hele kommunens område.

Der stilles forventninger om, at man ved en **sammenlægning** af brand- og civil forsvarsberedskabet kan opnå "**en bedre og mere rationel ressourceudnyttelse**". Hittidige analyser af sådanne sammenlægninger har ikke dokumenteret nogen besparende effekt på de kommunale budgetter. Vi finder derfor, at udvalget på dette punkt nærmere bør redegøre for, hvilke erfaringer, der har ligget til grund for udvalgets anbefaling.

9. Opfølgningsgrupper.

I betænkningssudkastets afsnit 5 foreslås nedsat en række opfølgningsgrupper, der skal foretage nærmere analyse med henblik på den endelige opbygning af de fremtidige beredskaber. Falcks Redningskorps skal hermed udtrykke ønske om at blive repræsenteret i dette opfølgende arbejde, specielt med henblik på opbygning af det fremtidige kommunale og regionale beredskab, som redningskorpset i forvejen er en del af.

10. Konklusion.

Ovenfor har Falcks Redningskorps anført bemærkninger, som vi mener kan supplere det foreliggende udkast. Jfr. også det vedlagte bilag om "Falck og det kommunale katastrofepåvirkende beredskab" er det vores holdning, at vi med de materielle og mandskabsmæssige ressourcer, som korpset råder over, samt den erfaring og rutine, der er opbygget ved den daglige indsats i forbindelse med ulykker m.v., vil kunne indgå som en væsentlig del af det kommunale og regionale katastrofepåvirkende beredskab såvel i fredstid som -hvis det bliver aktuelt- i krigstid. I den forbindelse vil vi også være villige til at påtage os beredskabsmæssige opgaver ud over dem, der allerede idag er henlagt til korpset. Vi noterer derfor også med tilfredshed, at udvalget i sit oplæg 1 afsnit 5 understreger, at kommunerne kan vælge at indgå aftale med Falck om ydelse af den nødvendige beredskabsindsats samt at Falck i denne situation "ikke stilles dårligere end eventuelle offentlige Myndigheder med hensyn til priser for varetagelse af beredskabsforpligtelsen. Der bør derfor tilstræbes en ordning, der sikrer ad ubillig konkurrence".

Med venlig hilsen

Lars Nørby Johansen
adm. direktør

FORENINGEN AF CIVILFORSVARSLEDERE 1 DANMARK

Vissevej 40, 9210 Aalborg SØ, tlf. 98 14 11 44

Til Udvalget om Katastrofeberedskab
Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K.

Aalborg, den 22. august 1991.

Foreningen har **modtaget** udkast til betænkning om katastrofeberedskab og har **på** medlemsmøder og bestyrelsesmøder gennemgået og analyseret betænkningen og skal herefter fremsætte følgende bemærkninger:

Foreningen er enig i nødvendigheden af et enstrengt katastrofeberedskab omfattende såvel fred som krig, sorterende under et ministerium, en styrelse og med en kommunal beredskabsforvaltning.

Man finder det ligeledes væsentligt, at de af samfundet afsatte ressourcer anvendes på en sådan måde at overlappning og **kompetenceklarheder** undgås.

Foreningen mener imidlertid ikke, at udvalget har udarbejdet en betænkning i overensstemmelse med kommissoriet, idet man i skitsen til det kommende katastrofeberedskab ikke har medtaget eller behandlet dele af indsats tjenesten, faglig tjeneste, civilt beredskab, sygehusberedskabet (herunder ambulancevæsenet), politiet og miljø. Disse elementer finder foreningen er væsentlige elementer i et kommende integreret **enhedsberedskab**.

Uanset rigtigheden i at tage udgangspunkt i det fredsmæssige beredskab må et integreret katastrofeberedskab nødvendigvis kunne løse **krigsmæssige** opgaver og dermed også være et led i totalforsvaret.

Disse forhold berører betænkningen alene i få afgrænsende bemærkninger uden at forholde sig til det planlægningsmæssige efter retningsgrundlag og civilforsvarets nuværende forebyggende foranstaltninger. En væsentlig planlægningsforudsætning for de øvrige komponenter i totalforsvaret må være, at de nuværende civilforsvarsforanstaltninger videreføres på grundlag af en risikoanalyse i den enkelte kommune.

Betænkningen forudsætter, at beredskabsopgaverne i kommunerne alene løses af fast- og deltidsansatte, dog med en upræcis angivelse af overførsel af værnepligtige og tilgang af frivillige i krigstid.

fm. notr. 1990.Jnr. 2204-7

23 AUG. 1991

./..

Dette findes klart utilstrækkeligt og **beredskabsmæssigt** uigen-nemførligt under krigsforhold. Princippet om tilførsel af vær-nepligtige til kommunerne i fredstid bør fastholdes og større mulighed for udnyttelse af disse i fredstid bør vurderes.

Ophævelse af frivillighedsprincippet i civilforsvaret må endvi-dere forventes at få uoverskuelige konsekvenser for det frivil-lige element i totalforsvaret.

Den af udvalget foreslåede ordning med beredskabscentre med en udrykningstid på op til 1 time er uhensigtsmæssig og findes øko-nomisk uforsvarlig.

Erfaringerne med nedlæggelsen af Civilforsvarskorpsets udryk-ningsvagt på Fyn har derimod vist, at der intet behov er for så-danne beredskabscentre.

Foreningen savner derfor dokumentation for det af udvalget frem-førte modsatrettede synspunkt.

En ordning med mellemkommunal bistand og forstærkning af enkelte større kommunale beredskaber bør i stedet analyseres.

Ikke mindst i en tid, hvor det militærs forsvar finder det hen-sigtsmæssigt at nedlægge kaserne bør det vurderes om en ind-skrænkning af antallet af CF-kaserne til en kaserne øst for og en kaserne vest for Storebælt vil kunne løse de uddannelsesmæs-sige opgaver. Samtidig hermed bør de økonomiske fordele ved at lægge en større del af uddannelsen i kommunerne nærmere belyses.

Betænkningen omtaler en kommunal og regional beredskabschef, samt politiets kordinerende ledelse, men der savnes en afklaring af de ledelsesmæssige kompetenceforhold.

I den gennemarbejdede betænkning om civilforsvar og brandvæsen (Betænkning nr. 860) fra 1979 er om sammenlægning anført: "Der er i udvalget enighed om, at en samordning eller integra-tion af væsenerne ikke vil give sig udslag i varige økonomiske besparelser af **betydning**".

I nærværende udkast til betænkning anføres modsætningsvis en på-stand om økonomiske fordele. Foreningen savner dokumentation for en sådan påstand, men er til gengæld af den opfattelse, at en omfattende analyse af samtlige beredskabselementer, som forudsat i kommissoriet, ville have vist mulige effektivitetsforøgelser og bedre ressourceudnyttelse.

Betænkningen er uklar med hensyn til de økonomiske forhold ved et fremtidigt katastrofeberedskab. Tilsyneladende forudsættes ' midler som hidtil af staten er tilført kommunerne i fremtiden anvendt i den statslige del af beredskabet specielt til bered-skabscentre.

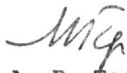
Dette medfører efter foreningens opfattelse et ringere beredskab for de samme økonomiske midler.

Der savnes iøvrigt en grundig økonomisk analyse af hele området.

Afslutningsvis skal foreningen fremhæve, at man med tilfredshed har bemærket sig, at udvalget forudsætter gennemførelse af en nærmere analyse af det kommunale beredskab og det regionale statslige beredskab.

Foreningen af Civilforsvarsledere i Danmark vil naturligvis deltage positivt i et sådant arbejde med henblik på at skabe det moderne integrerede enhedsberedskab som samfundet har behov for.

P.f.v.

A. P. Tage

**FORENINGEN AF POLITIMESTRE
I DANMARK**

Formand:
Politimester H. Langlouis
Bytoften 29, 2650 Hvidovre
Tlf: 31 75 14 48, lok. 260
Telefax: 31 47 39 22

16. AUGUST 1991
j.NR. 103/91
HL/ea

Hr. departementschef Ole Asmussen
Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K.

Vedlagt fremsendes Politimesterforeningens bemærkninger til udkast til betænkning fra "Udvalget om Katastrofeberedskab".

I anledning af udvalgets skrivelse af 14.8.91 om det påtænkte forløb af mødet den 23. august 1991 om udkastet til betænkning bemærkes, at Foreningen af politimestre i Danmark repræsenterer landets 54 politimesterembeder som selvstændige statsinstitutioner, jfr. retsplejelovens § 114 og derfor ikke kan anses som en "personaleorganisation m.v." i denne forbindelse.

Man skal derfor anmode om at blive placeret i rækken af "statslige styrelser m.v." såvel på mødet den 23.8.1991 som i den endelige redaktion af listen over hørte myndigheder m.v., som formentlig skal optrykkes i betænkningen tillige med høringssvarerne.

Med venlig hilsen

H. Langlouis
politimester

Im. sek. 19 90 J.nr. 2204-7

19 AUG. 1991

FORENINGEN AF POLITIMESTRE
I DANMARK

Formand:
politimester H. Langlouis
Bytoften 29, 2650 Hvidovre
Tlf: 31 75 14 48. lok. 260
Telefax: 31 47 39 22

16. august 1991
J.nr. 103/91
FL/ea

INDENRIGSMINISTERIET

Udvalget om Katastrofeberedskab
Slotsholmsgade 12
1216 københavn K.

Ved skrivelse af 020791 har udvalget om Katastrofeberedskab j. nr. 1990/2204-7 fremsendt udkast til betænkning og anmodet om bemærkninger til udkastet forud for møde herom den 23. august 1991.

Foreningen findet udkastet velegnet som grundlag for principdrøftelser om en ændring i katastrofeberedskabet og kan tilslutte sig forslaget om et enstrengt, integreret beredskab på kommunalt niveau med et regionalt, statsligt beredskab til støtte, koordination, uddannelse m.v. til indsats i såvel fred som krig.

Foreningen har bemærket, at der ikke foreslås ændring af (den fredsmæssige) alarmeringsfunktion eller af fordelingen af ledelsesansvaret mellem brandinspektøren (beredskabschefen) og politiet.

Udkastets forslag vil kræve ændring af såvel brandlov som CF-lov, evt. i form af en "katastrofeberedskabslov". Under hensyn hertil og til udkastets mange uafklarede spørgsmål finder foreningen det ikke relevant på nuværende tidspunkt at indgå på en detailleret kommentering af en række spørgsmål. Henset til politimesterembedernes centrale placering også i et fremtidigt katastrofeberedskab forventer foreningen at blive repræsenteret i det omfattende analysearbejde og de videre drøftelser, som udkastets oplæg vil kræve.

På det foreliggende grundlag skal foreningen dog pege på følgende:

Udvalget har drøftet, men herefter afstået fra at behandle, spørgsmålet om sygehusberedskabet og ambulancevæsenets placering i et fremtidigt katastrofeberedskab. Foreningen finder det afgørende, at også disse områder inddrages i de fremtidige drøftelser og kan vanskeligt forestille sig, at i hvert fald ambulancevæsenet kan holdes ude fra et katastrofeberedskab, selvom det muligvis består som en selvstændig komponent.

Endvidere skal foreningen fremhæve, som også nævnt af udvalget, nødvendigheden af, at politiet sikres lovmæssig kontaktflade til den kommunale beredskabsorganisation med mulighed for at sikre det nødvendige samarbejde for løsning af politiets opgaver i katastrofeberedskabet.

Placeringen af foreslåede regionale beredskabscentre bør efter foreningens opfattelse ske alene ud fra en vurdering af det hensigtsmæssige i forhold til den nye beredskabsorganisation og dens funktioner og ikke ud fra den nuværende placering af CF-korpskaserne.

Specielt opretholdelsen af politiets CF-ordenskorps forekommer uklart omtalt i udkastet, men foreningen forudsætter CF-ordenskorpsen bibeholdt i en eller anden form, idet politiet til løsning af sine civilforsvarsmæssige opgaver vil være afhængig af tilførsel af personaleressourcer.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'H. Langlois', with a stylized flourish at the end.

H. Langlois
politimester

FORSVARSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10 - 1216 København K.
Telefon 33 92 33 20 - Telefax 33 32 06 55

Nr.:	1 kt. 87-12740-10 1393
Dato:	20. AUG. 1991

Bedes anført ved henvisninger

Til UDVALGET OM KATASTROFEBEREDSKAB

Eft.: Forsvarskommandoen
Hjemmeværnskommandoen

Emne: Bemærkninger til udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

Ved UDVALGET OM KATASTROFEBEREDSKABS skrivelse J.nr. 1990/2204-7 af 2. juli 1991 har udvalget fremsendt udkast til betænkning og anmodet Forsvarsministeriet om at fremsætte de bemærkninger, som dette måtte give anledning til.

Forsvarsministeriet har haft udkastet til høring ved Forsvarskommandoen og Hjemmeværnskommandoen og kan på baggrund heraf meddele, at man ikke har bemærkninger til det foreliggende udkast.

Ved udvalgets skrivelse J.nr. 1990/2204-7 af 14. august 1991 har udvalget inviteret til møde fredag den 23. august 1991 med henblik på drøftelse af udkast til betænkning.

Forsvarsministeriet vil på mødet også repræsentere Forsvarskommandoen, og man agter ikke at fremsætte mundtlige kommentarer.

Forsvarsministeriets repræsentant på mødet vil være major L.R. Møller, Forsvarsministeriets 1. kontor.

P.M.V.
E.B.

OLESEN

Im. bet. 19 00 J.nr. 2204-7

21 AUG. 1991

Indenrigsministeriet
Udvalget om katastrofeberedskab
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Med skrivelse af 2. juli 1991 (j.nr. 1990/2204-7) har Udvalget om katastrofeberedskab v/formanden fremsendt udkast til betænkning om katastrofeberedskab og anmodet om bl.a. Frederiksberg Kommunes bemærkninger til udkastet med henblik på et møde den 23. august d.å.

I denne anledning skal man meddele, at Frederiksberg Kommunalbestyrelse i sit møde den 19. august 1991 har vedtaget at gøre følgende bemærkninger til udkastet:

Selv om udvalgets kommissorium er vedtaget af folketingets forligspartier i denne sag, må det alligevel findes beklageligt, at det på et område, hvor kommunernes rolle er omfattende og væsentlig, ikke er fundet påkrævet med kommunal repræsentation i udvalgsarbejdet, der da også derved har fået et stærkt statscentralistisk præg.

Til udkastets indhold bemærkes:

Ad p. 8: Man er enig i, at der ikke er grund til at ændre ved ambulancevæsenets placering som en del af sygehusvæsenet.

Med hensyn til alarmeringsberedskabet giver parentesens "(uden for hovedstadsområdet)" anledning til den generelle bemærkning, at dette betænkningssudkast ligesom flere andre betænkninger undgår de særlige problemer i hovedstadsområdet, såvel det "snævre", som er omfattet af civilforsvarslovens § 24, som region VI som helhed.

Im. dokr. 19 20 J.nr. 2204-7
22 AUG. 1991

Ad p. 10 ("Oplæg"): Man kan ikke tiltræde, at det er nok "at nedsætte opfølgningsgrupper" til overvejelse af detaljer til gennemførelse af udkastets model. Der bør snarere iværksættes egentlige forhandlinger med de kommunale organisationer m.fl. med en gennemgang af hele udkastet.

Ad p. 12: I 2. afsnit, 1. pkt., ser det ud, som om amterne i dag ikke har noget beredskabsansvar. Her savnes en bemærkning om sygehusberedskabet (omtales først p. 41).

Ad p. 13: Man betvivler den generelle holdbarhed af påstanden om, at "**det** kommunale civilforsvar kun udnytter sine ressourcer i meget ringe grad i fredsmæssig henseende". F.eks. rykkede det frederiksbergske civilforsvar ud ved eksplosionskatastrofen på Valby Gasværk, og det kommunale civilforsvar bistod brandvæsenet med tømning af kanalerne i Frederiksberg Have, da de var fyldt med olie efter en læk i en olietank. I begge tilfælde deltog frivillige. Socialtjenesten trådte i funktion for ganske nylig til hjælp for beboerne i en frederiksbergsk beboelsesejendom, der var ramt af en voldsom ildebrand, som gjorde et større antal lejligheder ubeboelige.

Ad p. 52: I 3. afsnit om sammenstyrtede huse må man mene, at i hvert fald større kommuners rednings- og rydningstjeneste (og evt. tilknyttede entreprenører) er i stand til også at klare fredstidssammenstyrtninger (f.eks. som følge af en gaseksplosion eller jordskred).

Ad p. 54-55: Beskrivelsen af forholdet mellem det påtænkte regionale beredskab og "et samlet kommunalt beredskab" forekommer for uklar til, at man kan tage stilling til den.

Ad p. 57-58: Man må være meget betænkelig ved, at der fra "centralt hold fastsættes nærmere krav til beredskabets dimensionering" - tilsyneladende for hver enkelt kommune!

Det foreslås p. 58, at borgmesteren skal udpege beredskabschefen. Spørgsmålet om beredskabschefens placering i kommunens organisationsplaner, normeringsplaner etc. bør overlades til det kommunale selvstyre og kommunalbestyrelsens ansvar efter § 17, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse, ligesom andre kommunale stillinger (det gælder også det p. 60 anførte). Det forekommer derfor ikke interessant, at udvalget "med tilfredshed" har noteret sig visse referencestrukturer i nogle kommuner.

Den foreslåede nedlæggelse af bl.a. civilforsvarskommissionerne løser ingen problemer i det storkøbenhavnske område, jfr. foran herom.

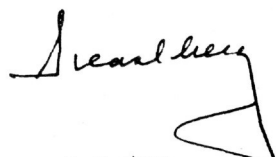
Ved kommende drøftelser med ministeriet synes de frivilliges stilling at burde afklares nærmere. De frivillige udgør i dag et værdifuldt element i det kommunale civilforsvar, og det samme må antages at gælde i et kommende generelt katastrofeberedskab.

Ved drøftelserne må også kunne inddrages den forskel, at civilforsvarsloven også gælder for "ulykker og katastrofer i fredstid", medens lov om civilt beredskab principielt kun gælder "under krig eller truende udsigt til krig".

Det tilføjes, at udkastet også har været forelagt brandkommissionen på Frederiksberg i et møde den 16. august. Brandkommissionen kunne tilslutte sig foranstående, herunder om sygehusvæsenets og ambulancetjenestens indpasning i beredskabet. Kommissionen fandt, at brandkommissioner bør opretholdes som en hensigtsmæssig forbindelse mellem brandvæsenet, det kommunale styre og politiet, og tilkendegav, at brandvæsenet kan påtage sig uddannelse af frivilligt mandskab.

John Winther

G. Kastberg

Funktionærernes og
Tjenestemændenes
Fællesråd

NIELS HEMMINGSENS GADE 12, POSTBOKS 1169, 1010 KØBENHAVN K, TELEFON *33 15 30 22, TELEFAX 33 91 30 22

Til udvalget om katastrofeberedskab 19.8.1991 KS/kr
v/departementschef Ole Asmussen
Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Vedr. udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

FTF har modtaget ovennævnte udkast med anmodning om at fremkomme med bemærkninger.

FTF har følgende bemærkninger:

1. Som grundlag for en bedømmelse af nødvendigheden af et fremtidigt beredskab, der også skal kunne fungere i krig, burde der efter **FTF's** opfattelse have været foretaget en militær-politisk vurdering af behovet herfor.
2. Betækningsudkastet burde, efter **FTF's** opfattelse, have søgt opstillet beregninger over effekten af at gennemføre forebyggende foranstaltninger.
3. Betækningsudkastet klarlægger ikke forholdene mellem ansvar, kompetence og økonomi i det kommende beredskabssystem.
4. Betækningsudkastet beskæftiger sig kun i ringe grad med en vurdering af de økonomiske konsekvenser af de stillede forslag, hvilket **FTF** anser for en svaghed ved udkastet.
5. **FTF** føler sig ikke tryk ved, at betækningsudkastet på det foreliggende grundlag foreslår en kraftig reduktion af civilforsvarets kommunale og frivillige del.
6. **FTF** finder ikke, at der i tilstrækkelig grad er argumenteret for, at modellen med regionale beredskabscentre løses mest hensigtsmæssigt ved anvendelse af betækningsudkastets indstilling. Efter **FTF's** mening bør andre modeller indgå i overvejelserne, hvis sådanne regionale centre er ønskelige.
7. **FTF** finder det hensigtsmæssigt, at der i Danmark etableres et enstrengt beredskabssystem, men finder ikke, at betækningsudkastet

lm. sek. 13 **90J.nr. 2204-7**

19 AUG. 1991

i tilstrækkelig grad stiller forslag, der samler de nuværende beredskabsressourcer i et sådant system. Det ville f.eks. være ønskeligt med en indstilling om **ambulancevæsenets** placering i systemet.

8. FTF finder, at **betækningsudkastet** i al for ringe grad behandler forhold i relation til de personalegrupper, der i dag er beskæftiget i de forskellige grene af beredskabssystemet. F.eks. kunne FTF ønske sig udvalgets indstilling til dette personales fortsatte beskæftigelse i et nyt enstrenget beredskabssystem, uddannelse i et sådant system m.v.
9. FTF har noteret sig, at en lang række forhold efter udvalgets indstilling skal analyseres, forinden et nyt enstrenget beredskabssystem kan gennemføres.

FTF ser frem til at få lejlighed til at udtale sig, når sådanne analyser er udført og tilsiger i øvrigt gerne sin medvirken i dette arbejde.

Med venlig hilsen

Karl Schmidt
sekretær

Kade Richter

kl. Julem.

HOVEDORGANISATIONEN FOR OFFICERER
I CIVILFORSVARSKORPSET (HOCF)

HOCF, udg.nr. 49/91

ORGANISATIONEN AF AKADEMISK
CIVILFORSVARSPERSONEL (ACF)

ACF, udg.nr. 17/56

Til Indenrigsministeriet

Emne: Betænkning om Katastrofeberedskabet

Organisationerne skal indledningsvis takke for det tilsendte, meget omfattende, materiale vedrørende Katastrofeberedskabet.

En del af de involverede myndigheder er **nø** je beskrevet, ligesom opstilling af områder indenfor de lokale beredskaber, de regionale beredskaber og den centrale beredskabsstyrelse, klart angiver ansvar, **beføj** eiser og kompetence.

Organisationerne er i vurderingen gået ud fra, at det med betænkningen ikke har været hensigten at reducere det samlede beredskabs niveau eller budgetterne hertil, men at hensigten alene har været at effektivisere beredskabet gennem en rationalisering og en bedre ressourceudnyttelse.

Til rapportens kapitel 1 har organisationerne følgende bemærkninger:

- for så vidt angår ambulanceberedskabet bør det underlægges beredskabsstyrelsen,
- organisationerne finder, at alarmeringsberedskabet og de dertil knyttede procedurer fungerer tilfredsstillende i dag,
- skadestedsledelsen anses for i sin nuværende form med en koordinerende og teknisk ledelse at være velfungerende,
- amternes beredskabsopgaver bør efter organisationernes opfattelse fordeles på lokalt og regionalt niveau.

Til rapportens kapitel 5 har organisationerne følgende bemærkninger:

- problematikken vedrørende CF-regionernes placering i en eventuel ny beredskabsorganisation bør efter organisationernes opfattelse nærmere analyseres,
- at miljøopgaver i relation til farerisiko i de enkelte regioner skal kunne løses af de regionale beredskaber,

Im. notr. 1990J.nr. 2204.7

0 9 AUG. 1991

- at der centralt og regionalt uddannes eksperter, der kan indgå i know-how team,
- at der med henblik på hjælp ved katastrofer i udlandet bør opbygges et centralt stand-by beredskab.

Organisationerne har følgende generelle bemærkninger:

- krigsberedskabet bør fastlægges af beredskabsstyrelsen,
- der bør i et fremtidigt system være en beredskabskommission,
- i katastrofeberedskabet fred/krig bør alle uddannelser samordnes,
- såvel værnepligtige som frivillige forudsættes i fremtiden at være en væsentlig del af det samlede beredskab,
- det samlede katastrofe- og miljøberedskab bør underlægges ét ministerium, ligesom der bør etableres én styrelse,
- at private firmaer ikke på grund af manglende konkurrence får økonomisk særstilling med hensyn til prisfastsættelse af beredskabsforpligtigelser.

Organisationerne skal anmode om at blive medinddraget i de analysegrupper, der naturligt må følge af arbejdet omkring den endelige opbygning af de lokale beredskaber, side 60 og 61, de regionale beredskaber, side 65, og den centrale beredskabsstyrelse, side 68.

For at det omfattende analysarbejde kan foregå på en ansvarlig måde, skal det foreslås, at et nyt CF-forlig indgås for årene 1992 og 1993.

Afslutningsvis skal det meddeles, at der til mødet den 23. august 1991, kl. 13.30

fra ACF deltager:

T.E. Frederiksen, Fynske CF-kolonne,
P. Jensen, Civilforsvarsstyrelsen, og
fra HOCF deltager: H.A. Rasmussen, CF-korpsets Befalingsmands-
skole, Bernstorff Slot, Gentofte
E. Jørgensen, Civilforsvarsstyrelsen.

Middelfart, den 8. august 1991

Med venlig hilsen

H.A. Rasmussen
HOCF

T.E. Frederiksen
ACF

Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Den 23. august 1991
Ref.: KIC/SSS
Lokalnr. 3132
J.nr. 14.00.00-28/91

Udkast til betænkning om katastrofeberedskabet.

Indenrigsministeren har ved brev af 2. juli 1991 fremsendt udkast til betænkning om det fremtidige katastrofeberedskab med henblik på at indhente bemærkninger, forinden betænkningen forelægges regeringen. Landsforeningens bemærkninger skal ses i lyset af dette forhold.

Landsforeningen vil således indledningsvist pointere, at betænkningen i sin nuværende form udmærket kan anvendes som grundlag for diskussion om det fremtidige fredstidsberedskab. Der er imidlertid efter landsforeningens opfattelse for mange ubesvarede spørgsmål til, at udvalgets betænkning kan anvendes som grundlag for politiske principbeslutninger om det fremtidige beredskab.

En endelig stillingtagen fra landsforeningens side til det fremtidige beredskabs organisering forudsætter derfor afklaring af en række spørgsmål, som ikke er behandlet i udvalget.

Generelt kan landsforeningen tilslutte sig hovedformålet om opbygning af et énstrengt fredstidsberedskab herunder forslaget om oprettelse af en ny beredskabsstyrelse under én minister. Landsforeningen kan ligeledes tilslutte sig forslaget om at nedsætte en række analysegrupper, som nøjere skal overveje fordele og ulemper ved de forslag, som udvalget fremkommer med.

Landsforeningen betragter imidlertid ikke arbejdsgrupperne som "rene" opfølgningsgrupper, hvis hovedformål bliver at overveje den detaljerede gennemførelse af udvalgets forslag, men som bredere analysegrupper, der i detaljen skal belyse gennemførligheden af de stillede forslag og eventuelt fremkomme med andre forslag til elementerne i det fremtidige fredstidsberedskab.

Når hovedformålet med udvalgets arbejde har været at foreslå et énstrengt beredskab, er det betænkeligt, at nedennævnte væsentlige spørgsmål i beredskabs-opbygningen ikke har været drøftet.

Im. sek. 1990.Jnr. 2204-9

- * Spørgsmålet om ambulanceberedskabet har ikke været genstand for dybtgående overvejelser. Dette efterlader en væsentlig uklarhed om opga-veafgrænsningen mellem brandberedskabet og redningsberedskabet, samt spørgsmålet om ambulanceberedskabets organisatoriske tilknytning.
- * De økonomiske konsekvenser er ikke anskueliggjort. Udvalgets overvejelser om ressourcebesparelser kan således ikke relateres til faktiske forhold, som f.eks. muligheden for eventuelle materielbesparelser ved integrering af brandvæsen og civilforsvar.
- * Det fremgår ikke, hvorledes det kommunale civilforsvar skal kunne varetage sine opgaver i en krise/krigssituation, hvis de k-værnepligtige fjernes fra kommunerne.
- * Spørgsmålet om nyttiggørelse af det nuværende kommunale civilforsvar ved anvendelse af værnepligtige i § 18, 2-kommunerne i fredstidsberedskabet.
- * Mulighederne for yderligere mellemkommunalt samarbejde ved de større katastrofeopgaver som alternativ/eller supplement til en udbygning af civilforsvarskorpset.

Som grundlag for de videre drøftelser vil landsforeningen specielt fremhæve:

at det er ganske uklart, hvad der bliver konsekvenserne for det kommunale civilforsvar, hvis udvalgets forslag gennemføres; Kommunernes Landsforening lægger afgørende vægt på, at det frivillige element i det kommunale beredskab kan fastholdes,

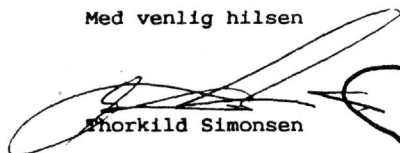
at et fremtidigt beredskab i større udstrækning bør baseres på yderligere mellemkommunalt samarbejde,

at den organisatoriske indplacering af den nye beredskabschef i kommunerne bør være et kommunalt ansvar. Nedlæggelsen af kommissionerne, som landsforeningen i øvrigt kan anbefale, bør ikke være hægtet op på en betingelse om særlig indplacering af beredskabschefen. Landsforeningen finder det på den anden side væsentligt, at karakteren af beredskabschefens rolle som myndighedsperson ikke kan anfægtes.

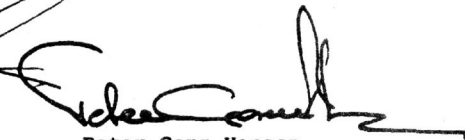
Landsforeningen vil derfor foreslå, at det alene anbefales kommunerne at beredskabschefen placeres, så hans rolle som særlig myndighed ikke anfægtes.

Afslutningsvis vil landsforeningen anføre, at det er væsentligt, at arbejdet med mere konkrete forslag om det fremtidige katastrofeberedskab fremskyndes mest muligt.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping loop followed by a series of smaller, connected strokes.

Thorkild Simonsen

A handwritten signature in black ink, featuring a prominent, tall, vertical stroke on the right side, with several horizontal and diagonal strokes extending to the left.

Peter Gorm Hansen

KØBENHAVNS MAGISTRAT
OVERBORGMESTEREN

Rådhuset, 1599 København V.
TV. 33 15 30 00
Tele. 15440 - MUNCOP dk

Den 19. august 1991

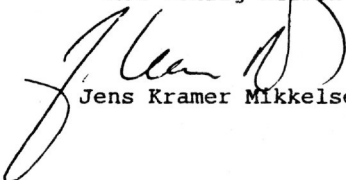
Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

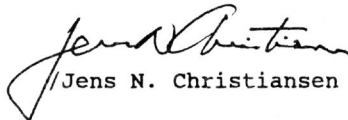
Ved skrivelse af 2. juli 1991 har Indenrigsministeriet anmodet Københavns Kommune om eventuelle bemærkninger til et udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

I den anledning skal man oplyse, at man kan tilslutte sig Civilforsvarskommissionen for Storkøbenhavns udtalelse vedrørende det foreliggende udkast.

Derudover vedlægges Københavns Brandvæsens bemærkninger af 9. august 1991, som man skal henholde sig til.

Med venlig hilsen

Jens Kramer Mikkelsen

Jens N. Christiansen

Int. eokr. 19 90J.nr. 2204-7

20 AUG. 1991

Københavns Brandvæsens kommentarer til "Asmussen-udvalgets"
Betænkning om katastrofeberedskab.

Brandvæsenet finder, at forslaget om et enstrenget beredskabssystem er meget relevant, og det er også brandvæsenets opfattelse, at det vil være muligt at udnytte samfundets ressourcer på beredskabsområdet langt bedre, end det i dag er tilfældet, hvis det krigsmæssige beredskab baseres på en udbygning af det fredsmæssige beredskab fremfor at bibeholde det nuværende system med to adskilte beredskaber, et fredsmæssigt og et krigsmæssigt.

Gennemlæsningen af udkastet til betænkningen efterlader imidlertid det indtryk, at betænkningen i høj grad er blevet til for at bevare/udbygge det statslige (krigsmæssige) civilforsvar, Civilforsvarskorpset. Det er således påfaldende, at udvalget fra starten har afgrænset det meget bredt formulerede kommissorium til alene at omfatte de indsats- og beredskabsmæssige opgaver, der i hovedsagen løses af brandvæsen og civilforsvar.

Man har, blandt en lang række samfundsberedskaber, kun udvalgt de beredskaber, der er sammenfaldende ved brandvæsen og civilforsvar, og alene fokuseret på mulighederne for at omdanne disse til et enstrenget beredskab.

I forbindelse med brandvæsenets daglige arbejde er der et tæt samarbejde med en række andre myndigheder, der, qua myndighedens normale opgaver, har et beredskab til indsats ved og imødegåelse af ulykker m.m. Det gælder f.eks. politiet, DSB, Københavns Lufthavn, miljøkontrollen m.fl., men disse beredskaber har man ikke fundet anledning til at inddrage i udvalgets forslag til et fremtidigt beredskabssystem i Danmark.

I Københavns Kommune (og tildels i Frederiksberg og Gentofte kommuner) drives ambulance- og redningstjenesten af brandvæsenet, men heller ikke disse væsentlige dele af samfundets beredskaber over for ulykker og katastrofer, har udvalget ønsket at tage med i forslaget om et enstrenget beredskabssystem.

En ikke uvæsentlig faktor i det krigsmæssige beredskab i Storkøbenhavn udgøres i dag af de i henhold til lovgivningen etablerede bedriftværn og boligværn. I Københavns Kommune er der p.t. ca. 330 bedriftværn og 1600 boligværn. Disse egenbeskyttelsesberedskaber omtales ikke i betænkningen, men de vil dog, såfremt de bibeholdes, have en vis indflydelse på dimensioneringen af det krigsmæssige beredskab i området.

Sluttelig skal anføres, at det er brandvæsenets opfattelse, at det eksisterende beredskab i hovedstadsområdet, d.v.s. de kommunale brandvæsener, Civilforsvaret for Storkøbenhavn og Falck tilsammen har et så kraftigt beredskab - omfattende vagtmandskab og frivagtmandskab - at de, eventuelt ved en samordning, vil kunne løse såvel de kommunale beredskabsopgaver, som de regionale opgaver i både fredstid og krigstid, idet det forudsættes, at de ressourcer, materielmæssigt og økonomisk, som staten fremover vil designere til det Storkøbenhavnske område, overdrages fra staten (Civilforsvarskorpset) til kommunerne.

Generelt må man anføre, at udkastet efterlader flere ubesvarede spørgsmål end løsningsmuligheder, hvorved man undlader at komme ind på væsentlige forhold som kompetance og kommandoforhold samt forbindelserne til de egentlige forsvarsgrene.

Skal tingene føres ud i livet, vil det være af afgørende betydning, at der nedsættes udvalg med en sammensætning, der sikrer viden om det meget brede område, som beredskaber, indsats, alarmering og forebyggelse er.

Et sådant arbejde deltager Københavns Brandvæsen meget gerne i.

KØBENHAVNS BRANDVÆSEN

9. august 1991.

S. Thorup

fg.

LANDSFORENINGEN FOR POLITIETS CF-ORDENSKORPS

Udvalget om katastrofeberedskab
Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Formand: Søren Brandt
Dannevang 215
3480 Fredensborg
Tlf.: 42 28 53 91
Bank: UNI-Bank
Giro: 5 55 56 12

Dato: 16 AUG 1991

Ref: ASMUS/sb

Emne: Bemærkninger til udkast til betænkning om katastrofeberedskab

Landsforeningen for Politiets CF-ordenskorps har følgende bemærkninger til udvalget om katastrofeberedskabs udkast til betænkning om katastrofeberedskab:

Landsforeningen savner en redegørelse for Politiets CF-ordenskorps' indplacering i det fremtidige katastrofeberedskab. Af udkastet til betænkning fremgår på ingen måde, hvor eller hvordan CF-ordenskorpsen skal indgå i det fremtidige beredskab. Endvidere mangler der en dybere analyse af de frivilliges placering indenfor både det kommunale og det statslige civilforsvar. Hvor har udvalget tænkt, at de mange frivillige skal indplaceres i det fremtidige beredskabssystem? Landsforeningen for Politiets CF-ordenskorps finder disse manglende oplysninger så centrale, at det ikke har været muligt at tage stilling til udvalgets forslag til et nyt beredskabssystem på det foreliggende grundlag.

Udvalget lægger op til en nedlæggelse af de eksisterende civilforsvars- og beredskabskommissioner. Landsforeningen finder det meget u hensigtsmæssigt, hvis en sådan nedlæggelse gennemføres. Ved en nedlæggelse af kommissionerne fjernes de frivilliges mulighed for en vigtig dialog med politikerne omkring hele det kommunale beredskab. I en tid hvor stadig flere opgaver lægges over i kommunalt regi, vil den enkelte kommunalpolitikers viden om beredskabsforhold blive stadig mindre. Landsforeningen mener derfor det er vigtigt at bevare kommissionerne, dels som en kontaktflade mellem de frivillige og politikerne, og dels som en kontaktflade mellem alle de vigtige komponenter i beredskabet. Samtidig sikres den meget vigtige kontakt mellem det kommunale og det statslige lokale civilforsvar.

I udkast til betænkningen står, at ordningen med K-værnepligtige til det kommunale civilforsvar kan ophøre. Landsforeningen savner oplysninger om denne ordnings ophør også vil berøre de K-værnepligtige, der overføres til Politiets CF-ordenskorps. I den forbindelse kan vi oplyse, at det ved en spørgeskemaundersøgelse, som Landsforeningen foretog i efteråret 1990 fremgår, at 24% af alle aktive indenfor CF-ordenskorpsen var KP-værnepligtige. Da denne kategori af værnepligtige kun udgør godt 8% af den samlede mobiliseringsstyrke vidner det om de KP-værnepligtiges engagement i CF-ordenskorpsens opgaver og arbejde. For os er det vigtigt at bevare de KP-værnepligtige i CF-ordenskorpsen, idet de KP-værnepligtige har et indgående kendskab til hele civilforsvarets organisation. Samtidig er de vigtige som en naturlig styrkelse af føringsselementet indenfor CF-ordenskorpsen.

Indenrigsministeriet har foreslået, at også ordningen med X-værnepligtige skal ophøre. Også dette vil vi vende os meget skarpt imod. I dag er en trediedel af samtlige aktive indenfor CF-ordenskorpsset XP-værnepligtige. I Civilforsvarsstyrelsens "Bestemmelser om Tilvejebringelse, uddannelse m.v. af personel til det lokale civilforsvar" fra marts 1989, hedder det i bilag 26 side 3:

"Der er fra politiets side lagt afgørende vægt på, at CF-ordenskorpsset på grund af tjenestens karakter omfatter værnepligtige med en vis højere alder."

Dette er et synspunkt, Landsforeningen er helt på linie med. For at styrke føringselementet er det meget vitalt, at XP-værnepligtsordningen fortsætter, idet man gennem alderskriteriet sikre en vis modenhed.

Det er meget forskelligt, hvordan de enkelte politikredse til dagligt anvender den uddannede del af CF-ordenskorpsset. Landsforeningen har i løbet af sommeren foretaget en mini-undersøgelse for at få klarlagt, hvor meget eller hvor lidt CF-ordenskorpsset bliver anvendt til egentlig assistance-tjeneste. På grund af sommeren har vi kun fået svar fra 11 foreninger, nemlig Esbjerg, Helsingør, København, Nakskov, Nyborg, Odense, Randers, Ribe, Roskilde, Silkeborg og Aalborg. I alt har disse 11 politikredse brugt 6100 mandetimer i 1990 på mange forskellige opgaver, såsom afspærring og trafikregulering i forbindelse med cykelløb, motorløb, udstillinger og lignende arrangementer. Det er alle opgaver, som kræver et betydeligt antal mennesker for at løse dem tilfredsstillende, og som politiet ikke alene ville være i stand til at løse uden assistance, enten i form af politiassistance fra anden politikreds, eller muligt af Politihjemmeværn. At CF-ordenskorpsset i stigende omfang bliver benyttet til denne slags opgaver dokumenteres af, at i første halvdel af 1991 har de samme 11 politikredse allerede brugt over 4500 mandetimer! Medlemmerne af CF-ordenskorpsset udfører dette arbejde på frivillig basis, uden nogen form for timebetaling eller lignende.

I den samme mini-undersøgelse forespurgte vi, om hvorvidt Politiets CF-ordenskorps indgår i politiets beredskabsplaner i fredstid. Stort set alle svarede, at man indgår i katastrofeberedskabsplanerne. En del kredse har etableret en telefonkøde, så alle kan blive tilkaldt med meget kort frist.

Det er vigtigt at understrege, at politiet således regner med CF-ordenskorpsset - også i fredstid.

I politiets krigsorganisation er CF-ordenskorpsset uundværligt. Alle ved at politiet får tilført ekstra opgaver, samtidig med de enkelte politistationer skal afgive personale dels til forsvaret og hjemmeværnet, og dels til de regionalt opstillede udrykningsenheder. Alt i alt tapper det den egentlige politistyrke for et betydeligt antal politifolk. Alle de ekstra opgaver, der skal løses i henhold til civilforsvarslovens § 15, er personalekrævende opgaver, som kun kan løses ved brug af et veluddannet CF-ordenskorps, under ledelse af polititjenestemænd. Det er vigtigt at have en beredskabsstyrke, der er veluddannet og velfungerende, som er vant til at optræde i uniform og som er vant til at være under ledelse af en polititjenestemand. Det er således vigtigt, at uddannelsen til Politiets CF-ordenskorps bevares og styrkes med samme tempo som hidtil.

Vi skal til sidst beklage, at udvalgets forslag til betænkning har været udsendt til høring midt i sommerferieperioden. Vi skal også beklage den meget korte svarfrist, der har været givet under høringsfasen. Udvalget

lægger op til en omfattende ændring af hele beredskabet. Det skal derfor også være muligt, at alle parter får en rimelig frist til en nøjere analyse af udvalgets betænkning og konsekvenser. En mulighed, der ikke har været tilstede under denne høringsfase.

Med venlig hilsen

Søren Brandt
Landsformand

Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K
Att.: Udvalget om
katastrofeberedskab.

**LANDSKLUBBEN FOR
DELTIDSANSATTE BRANDFOLK**

16.08.1991

BEMÆRKNINGER TIL UDKAST TIL BETÆNKNING OM KATASTROFEBISTAND.

Man har fra Landsklubben for Deltidsansatte Brandfolk (LfDB)'s side gennemlæst udvalgets betænkning og diverse bilag.

For så vidt angår udvalgets konklusion vedr. samling af beredskabet under ét ministerium samt sammenlægning af brandvæsen og civilforsvar til ét beredskab, som skal fungere i såvel fredstid, ved større uheld samt i krigstid, er Landsklubben enige i dette.

På området vedrørende kommende katastrofeberedskab er man fra Landsklubbens side ikke enig med udvalget på alle områder.

Konklusionen om, at beredskabet skal være kommunalt og regionalt, er vi principielt enige i. Dog skal dette ske på en sådan måde, at det normale beredskab ifølge brandloven og dens betænkninger skal kunne klare alle normale uheld, som udgør ca. 97 % af samtlige uheld. De sidste 3 % af uheldene skal klares ved, at man forstærker nogle brandvæsener, således at disse kan fungere som assistance-brandvæsener for de omkringliggende brandvæsener. Det vil sige, at man vil få ca. 60-70 km's afstand mellem de "forstærkede" brandvæsener.

...2/

Im. dok. 19 30. J. nr. 2202-7

20 AUG. 1991

Forstærkningen kan ske ved at overføre materiel fra f.eks. kolonnerne til de brandvæsener, som bliver udnævnt til "forstærkede" brandvæsener. Derudover ansætter man det personale, der er nødvendigt, for at fungere som et forstærket brandvæsen.

Det er så tanken, at disse udgifter til overflytning m.v. af materiel samt ansættelse af personale skal afholdes af staten.

Derefter administreres såvel personale som materiel af den i forvejen værende administration i kommunen, mens selve udgiften til driften af ovennævnte materiel og personale betales af staten.

Personalet kunne f.eks. være 2-3 befalingsmænd overført fra kolonnerne, og brandpersonalet f.eks. deltidsansatte brandfolk.

I katastrofeligende tilfælde skal man kunne trække på det kommunale civilforsvar, som normalt skal udgøre krigsberedskabet.

I nogle kommuner bruges det kommunale civilforsvar i forvejen til bl.a. stormflodsuheld, hvilket beviser, at det kommunale civilforsvar også kan bruges i andre beredskaber.

I det kommunale civilforsvar er der på nuværende tidspunkt ca. 76.000 mand. Dertil kan der overføres ca. 13.000 mand fra det statslige civilforsvar. Dette giver ialt ca. 90.000 mand.

På baggrund af ovenstående foreslår vi, at man nedlægger det statslige civilforsvar (kolonnerne) og omdanner 2 kaserner til uddannelse af kommunalt civilforsvarspersonel (frivillige) og brandmænd, uanset hvor de hører til. De 2 kaserner, der bevares, skal være dem, der har mulighed for at lave det bedste øvelsesanlæg, uden at det giver problemer med omkringboende.

Ved at fjerne kolonnerne og erstatte dem med forstærkede brandvæsener, forudser vi **en statslig besparelse på et 3-cifret millionbeløb.**

...3/

I en tid, hvor man skærer ned på det danske forsvar på alle områder, mener vi, at det ikke kan være rigtigt, at man vil forøge udgifterne til krigsberedskabet i det statslige civilforsvar med den begrundelse, at det også skal være et fredsberedskab.

Samtlige 6 kolonner har tilsammen været tilkaldt ved mindre end 300 assistancer pr. år i gennemsnit i de sidste år. Det er mindre end 1 pr. dag, og mange af assistancerne er assistancer, som et nabobrandvæsen kunne have udført.

En del af de assistancer, som kolonnerne har udført, som har været mandskabskrævende udover det normale, er uheld med oliespild og lignende. Dette kunne have været udført af et brandvæsen med lejet assistance af en entreprenør.

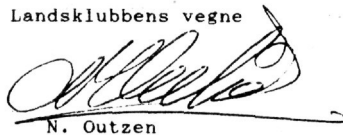
Endvidere er vi af den opfattelse, at det er forkert af ofre en 6-måneders uddannelse på værnepligtige, som man kun har glæde (udbytte) af i de sidste 3-4 måneder af uddannelsesperioden. Når uddannelsen er afsluttet, vil de værnepligtige kun blive indkaldt i tilfælde af krig.

Modsætningsvis kan nævnes, at den uddannelse, man giver mandskabet ved brandvæsenene, giver udbytte i mange år fremover, idet f.eks. deltidsansatte brandfolk i gennemsnit er ansat mellem 10 og 15 år.

Såfremt en uddybning af ovennævnte skulle ønskes, står Landsklubben gerne til rådighed.

Med venlig hilsen

På Landsklubbens vegne

N. Outzen

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kontor

Internationalt kontor

Sekretariatet for
"Udvalget for katastrofe-
beredskabet"
c/o Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 2
1218 København K.

Dato

8. august 1991

Ref.

LP/ub/6:t

Journalnr.

M 254-0093

Korrespondance bedes ikke stilet til personer

Journalnr. bedes anført ved henvendelser

Vedrørende udkast til betænkning om katastrofeberedskabet

Ved skrivelse af 2. juli 1991, j.nr. 1990/2204-7 har Miljøstyrelsen modtaget udkast til betænkning om katastrofeberedskab, idet det samtidig er blevet meddelt, at eventuelle bemærkninger til udkastet skal afgives skriftligt til Indenrigsministeriet.

Med henvisning hertil skal man foreslå afsnittet vedrørende ansvaret for indsatsen mod farlige stoffer på havet (side 36, ad h, afsnit 3) ændret som følger:

"Ansvaret for indsatsen mod farlige stoffer på havet påhviler Miljøstyrelsens havberedskab. Der samarbejdes bl.a. med Søværnets Operative Kommando (SOK), når det drejer sig om indsatsen til søs, og med enheder fra CF-korpset, når det drejer sig om forurening i kystnære områder, hvor opgaven med selve forureningsbekæmpelsen udføres af CF-korpset. Når forureningen har nået kysten, påhviler ansvaret for forureningsbekæmpelsen kommunens brandinspektør, opgaven udføres af kommunens tekniske forvaltning, entreprenører eller i særlige tilfælde, enheder fra CF-korpset. Dog kan miljøministeren i tilfælde af særlig alvorlige og omfattende forureninger bestemme, at bekæmpelsen ledes af Miljøstyrelsen."

Im. sekr. 1990 J.nr. 2204-7

09 AUG. 1991

Postadresse

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Telefon

31 57 83 10

Telex

31 209 miljøe dk

Telefax

31 57 24 49

Fu 00-10

Udover at det kan oplyses, at Miljøstyrelsen på årsbasis modtager 250-300 meldinger om oliespild som dog ikke kan betegnes som katastrofer (side 27, punkt 3.1 , øverste pind), giver notatet ikke Miljøstyrelsen anledning til yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen

Leif Palle

cc: Miljøministeriet, Departementets 4. kontor, Att. Annette Samuelsen

STATENS BRANDINSPEKTION

KONGEVEJEN 207, 2830 VIRUM
TLF. 42 85 13 66 TELEFAX 42 85 20 64
POSTGIRO 1 02 35 27

Udvalget om katastrofeberedskab
v/ Formanden departementschef Ole Asmussen.
Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Blevr

Jour nr BK/th
Bedes anført ved henvendelser

Den 16. august 1991.

Statens Brandinspektion skal hermed fremsende følgende bemærkninger til udkast til betænkning om katastrofeberedskab:

Generelt.

Udkastet er et godt udgangspunkt for det videre arbejde i retning af ét samlet beredskab, der både i fredstid og under krigshandlinger kan yde en optimal indsats.

Udkastet stiller en række væsentlige detailspørgsmål, hvis besvarelse forudsætter deltagelse af personer med grundig faglig indsigt.

ad. afsnit 15 e. Enstrengt.

Af dette afsnit fremgår, at udvalget finder, at indsatser mod store, sjældent forekommende og komplekse ulykker ikke bør løses i kommunalt regi.

Statens Brandinspektion finder det betænkeligt at konkludere at de sjældne, store, kompliserede og udviklingslangsomme hændelser ikke skal løses af det lokale beredskab.

Brandinspektionen skal foreslå, at sætningen nederst side 11 ændres således:

"Udvalget finder, at et enstrengt beredskab bør opbygges på flere niveauer, idet indsatser mod store, sjældent forekommende og komplekse ulykker ikke alene bør løses i kommunalt regi,"

Man skal være opmærksom på, at også ved de sjældne, store og komplekse hændelser vil situationen ofte være den, at en meget hurtig og forholdsvis enkel indsats vil kunne forhindre at personer kommer yderligere til skade eller at yderligere materielle værdier eller miljøet ødelægges. Under alle omstændigheder er det afgørende, at en kvalificeret leder hurtigt kan være til stede i skadeområdet for at vurdere og prioritere hvilken indsats, der skal iværksættes. Uanset denne leder ikke har erfaring fra indsatser mod de sjældne og kompliserede hændelser, har han opnået en betydelig indsats erfaring fra deltagelse i de mange små og større indsatser, og han vil således alt andet lige være den bedst kvalificerede leder af indsatsen, også når der er tale om sjældne, store og kompliserede hændelser.

Im. dokr. 1990 J.nr. 2204-7
19 AUG. 1991

Lige så afgørende er det, at denne leder hurtigt kan rekvirere de nødvendige og tilstrækkelige assistencestyrker, både almindelige brand- og redningsstyrker og specialstyrker til de komplicerede og store opgaver. Disse specialstyrker skal kunne rekvireres fra de regionale beredskabsstationer. De regionale beredskabsstationer bør placeres således at udrykningstiden til ethvert større byområde ikke overstiger 60 minutter. Erfaringen, med de nuværende CF-kolonner, har vist, at værdien som akutberedskab er forsvindende lille når udrykningstiden er mere end én time.

Statens Brandinspektion er af den opfattelse at det statslige niveau skal have ansvaret for og ledelsen af indsatsen ved følgende 3 uheldstyper:

- uheld med farlige stoffer på havet
- uheld til søs
- uheld i nukleare anlæg.

Ved alle andre uheldstyper bør ledelsen af indsatsen varetages af det lokale beredskab. Dette betyder, at "-sammenstyrtningsulykker" bør tilføjes listen i afs. 5.2, side 56.

Primærkommunerne har ansvaret for det lokale beredskab, mens staten har ansvaret for det regionale beredskab. Staten bør have mulighed for, på kontraktbasis, at overdrage den regionale beredskabsforpligtelse til andre.

Forebyggelse.

Det indsatsberedskab, som udvalget i.h.t. kommissoriet beskæftiger sig med, skal ses i sammenhæng med de skadeforebyggende foranstaltninger.

Indsatsstyrkerne er godt hjulpet når en bygning eller et anlæg i sig selv er indrettet til at begrænse f.eks. brandudbredelsen. Det er ligeledes en uvurderlig fordel såfremt lederen af indsatsen har et indgående kendskab til de forebyggende foranstaltninger og baggrunden for disse i de skaderamte anlæg.

Det er derfor af stor betydning, at kvalifikationskravene til beredskabets ledere hverken på det forebyggende område eller på indsatsområdet forringes.

Det er ligeledes af overordenlig stor betydning at det i så vid udstrækning som muligt er de samme personer, der på det lokale niveau har indsigt i de forebyggende foranstaltninger og som leder den tekniske indsats under rednings- og slukningsindsatser.

De regionale beredskabsstationers deltagelse i 1. udrykningen.

De regionale beredskabsstationers mulighed for at deltage i udrykninger i det lokale beredskab åbner flere positive muligheder.

Grundlæggende er det dog væsentligt at slå fast, at værnepligtige ikke bør indgå i beredskabets 1. udrykning. De værnepligtiges ringe erfaring i brandslukning og unge alder betyder, at de ikke vil kunne yde den samme kvalitative indsats som erfarne brandmænd. Endvidere er det væsentligt at den opnåede praktiske indsats erfaring forbliver i beredskabet.

Derimod kan det anbefales at det faste personale på de regionale stationer indgår både som holdledere og som menigt brandmandskab i de lokale udrykninger.

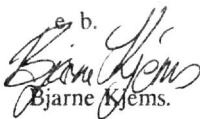
En betingelse er dog at, det faste personale har en god teoretisk og praktisk brand- og redningsuddannelse, samt praktisk erfaring fra akutindsatser.

Herved vil personalet blive bedre til at fungere som holdledere i det regionale assistanceberedskab og de vil med stor fordel kunne benytte erfaringen i uddannelsen af de værnepligtige.

Kombinationen af praktisk indsats erfaring og en god teoretisk uddannelse vil betyde at brandmandsuddannelsen og en væsentlig del af de lokale brandmænds vedligeholdelsesuddannelse med fordel vil kunne foregå på de regionale beredskabsstationer, der udover det regionale beredskab også dækker 1. udrykningsberedskabet for den pågældende primærkommune.

Det lokale beredskabs placering i den kommunale organisation.

Statens Brandinspektion finder det meget væsentligt, at beredskabschefen har en central og selvstændig placering i den kommunale organisation. Ligeledes er det væsentligt, at politiet sikres en permanent tilknytning til den lokale beredskabsorganisation.

e. b.

Bjarne Kjems.

SUNDHEDSMINISTERIET

København, den 22 AUG. 1991

2.kt.j.nr. 3103-19/89
BS-b.1

Formanden for
Udvalget om Katastrofeberedskab
Departementschef Ole Asmussen
Indenrigsministeriet
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K

Med brev af 2. juli 1991 har Sundhedsministeriet modtaget udkast til betænkning om katastrofeberedskab med anmodning om en udtalelse.

Ministeriet skal i den anledning meddele, at man ikke har bemærkninger til det fremsendte udkast.

Med venlig hilsen

Jens Bech

Im. sskr. 19 90 J.nr. 5204-7

23 AUG. 1991

Herluf Trolles Gade 11
1052 København K

Telefon: 33 92 33 60
Telefax: 33 93 15 63

Giro 7 04 05 47

SUNDHEDSMINISTERIET

København, den 03 SEP. 1991

2.kt.j.nr. 313-84/1990
LT-bo.b1

Indenrigsministeriet
Sekretariatet for udvalget
om katastrofeberedskab
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K.

I forlængelse af tidligere skrivelse fra Sundhedsministeriet skal man hermed meddele følgende bemærkninger til udkast til Betænkning fra Udvalget om katastrofeberedskab:

ad side 12, 2. afsnit.

Opmærksomheden henledes på, at amterne samt Københavns- og Frederiksberg kommuner after de gældende bestemmelser er ansvarlige for en meget væsentlig del af det fredsmæssige katastrofeberedskab og det krigsmæssige beredskab. Det påhviler disse myndigheder i medfør af sygehuslovens S 16 a at planlægge og gennemføre sådanne foranstaltninger, at der både under krigsforhold og under større katastrofer i fredstid kan ydes syge og tilskadekomne behandling på sygehus eller behandlingssteder uden for sygehusene.

ad side 41, 3. afsnit.

Sygehusberedskabet er ifølge S 2 i civilforsvarsloven en del af civilforsvaret.

Amtsrådene og kommunalbestyrelserne i Københavns- og Frederiksbergs kommuner iværksætter de beredskabsforanstaltninger for sygehusene, som Civilforsvarsstyrelsen eller Civilforsvarskommandoen bestemmer.

I en krigssituation kan sygehuskapaciteten udvides ved førudskrivning af en del af patienterne og ved udvidelse af behandlings- og plejekapaciteten bl.a. ved etablering af sygehusannekser.

Herluf Trolles Gade 11
1052 København K

Telefon: 33 92 33 60
Telefax: 33 93 15 63

Im. øskr. 19 20 J.nr. 202-5

Giro 7 04 05 47

04 SEP. 1991

En pligt for sygehusmyndighederne til også at kunne etablere særlige bereskabssygehuse eksisterer ikke længere, jf. Civilforsvarsstyrelsens meddelelse af 15. juli 1991 om sygehusberedskabets fremtidige målsætning og planlægning.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Jens Bech', with a stylized, cursive script.

Jens Bech

SUNDHEDSSTYRELSEN

Den 20 AUG. 1991
7990-1-91

Til udvalget om katastrofeberedskab

J.nr.
(sagens og kendskabsnr.)

B.nr.

Lokalnr.: 5023
AT/ba
11791.udk

Im. saks. 19-90 J.nr. 9204-7

20 AUG. 1991

Vedr. udkast til betænkning om katastrofeberedskab.

Sundhedsstyrelsen skal bemærke følgende til ovennævnte udkast:

Sundhedsstyrelsen er enig i udvalgets generelle betragtninger, at beredskaberne bør opbygges med udgangspunkt i løsningen af fredsmæssige opgaver, således at løsningen af eventuelle krigsmæssige opgaver opfattes som en naturlig overbygning på de fredsmæssige opgaver.

Ad: afgrænsning og forståelse af kommissoriet:

Sundhedsstyrelsen er enig i den betragtning, at ambulancevæsenet er en del af det almindelige sygehusvæsen, og at ansvaret naturligt er placeret i amtskommunerne. Denne ordning er til fordel for en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af samarbejdet mellem sygehusvæsen, praksissektor og ambulancevæsen. Sundhedsstyrelsen finder det imidlertid uhensigtsmæssigt, at problematikken omkring integration og koordination af sygehusvæsen og ambulancevæsen med det øvrige katastrofeberedskab ikke er behandlet af udvalget, idet **netop** samarbejde og koordination mellem alle dele af det totale katastrofeberedskab erfaringsmæssigt vil være nødvendigt for en hensigtsmæssig indsats på alle områder. Der findes således i dag ikke retningslinier for hvordan, hvornår og hvem der alarmerer sygehusvæsenet i ulykkes-/katastrofesituationer, og der er generelt blandt sygehusvæsenets personale et meget ringe kendskab til de øvrige katastrofeberedskabs partnere, hvilket er hæmmende for et velfungerende samarbejde. Ansvaret for sygehusberedskabet er placeret hos amtskommunerne, og dermed også ansvaret for sundhedspersonalets uddannelse i

Postadresse
Amaliegade 13
Postbox 2020
1012 København K

Telefon
33 91 16 01

Gennemvalgstelefon
33 91 16 10 + lokalnr.

Telefax
33 93 16 36

katastrofeberedskabs-forhold. Det er Sundhedsstyrelsens opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt at sikre kontakt og aftaler mellem politi og brandvæsen på den ene side, og med ambulancevæsen og sygehusvæsen på den anden side i et totalt integreret katastrofeberedskabssystem.

Ad: myndigheder i **de danske beredskaber i fred.**

Det anføres, at Sundhedsministeriet direkte eller indirekte er involveret i løsningen af beredskabsopgaver med dispositionsenhederne ambulancer og sygehuse. Efter Sundhedsstyrelsens opfattelse bør det tillige anføres, at Civilforsvarsstyrelsen efter aftale mellem Sundhedsministeriet og Indenrigsministeriet i 1989 varetager opgaver vedrørende sygehusberedskabet for Sundhedsministeriet i hvert fald foreløbig for en 5-årig periode.

Ad: generelle beredskaber.

Sundhedsstyrelsen finder, at en væsentlig opgave i forbindelse med alarmeringsberedskab er, hvordan der disponeres ved tilkaldelsen af indsatsstyrkerne, herunder især med henblik på tilkaldelse af udrykningshold/lægehold (som må betragtes som en del af indsatsstyrkerne) fra praksis eller sygehuse. Det er Sundhedsstyrelsens opfattelse, at forsvarlig varetagelse af denne opgave kun kan ske ved fornødent samvirke og koordination mellem de forskellige komponenter i beredskabet.

Ad: **oplæg** til et kommende katastrofeberedskab.

Sundhedsstyrelsen finder at den skitserede opbygning med en central styrelse og herunder regionale og kommunale beredskaber er en hensigtsmæssig, enstrengt opbygning. Det er i kapitlet anført, vedrørende kommunens beredskab, at "kommunen skal kunne vælge at indgå⁸ aftale med den centrale beredskabsstyrelse om, at det regionale statslige beredskab yder kommunen den nødvendige beredskabsindsats". Endvidere anføres, at "krav til beredskabets dimensionering bør fastsættes fra centralt hold" og "at politiet sikres en kontaktaftale til den kommunale beredskabsorganisation" med henblik på at samarbejdet ligger i faste rammer, "f.eks. ved

afholdelse af regelmæssige møder mellem politiet og de kommunale myndigheder".

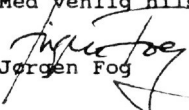
Det er Sundhedsstyrelsens opfattelse, at aftaler som her skitseret samt krav til dimensionering, bør kunne udvides til også at omfatte ambulanceberedskabet og sygehusberedskabet.

På side 60 er opstillet en række emner for efterfølgende analyse med henblik på endelig opbygning af det kommunale beredskab. Sundhedsstyrelsen skal i overensstemmelse med ovenstående foreslå følgende tilføjelse: - Hvorledes sikres kontakten til ambulancevæsen og sygehusberedskabet?

Sundhedsstyrelsen forestiller sig, at ambulancevæsen og sygehusberedskab eventuelt kunne indgå aftaler med et regionalt statsligt beredskab, idet en region typisk består af 2 eller flere amtskommuner. Der kan således her være mulighed for et regionalt, koordineret beredskab. Sundhedsstyrelsen skal derfor foreslå følgende punkt til de opstillede forhold, som må analyseres i forbindelse med det regionale beredskab: Hvordan skal sygehusberedskab og ambulancevæsen samvirke med de regionale beredskabscentre?

Alternativt skal Sundhedsstyrelsen foreslå, at den centrale beredskabsstyrelse får til opgave at udarbejde retningslinier for samvirke og koordination af de kommunale og regionale beredskaber med de amtskommunale beredskaber, herunder sygehusvæsen og ambulancevæsen.

Med venlig hilsen

Jørgen Fog

Teknisk Landsforbund

Teknikernes faglige organisation

Til udvalget om katastrofeberedskab
v/Fonnand Øie Asmussen
Indenrigsministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K.

den 23. august 1991
Jour. FK/kl

Det har været med glæde, vi har kunnet læse udvalgets udkast til betænkning om katastrofeberedskab, og specielt afsnit 5, der omtaler oplægget til et kommende enstrengt katastrofeberedskab.

Der er dog nogle få områder, hvor vi mener, at noget bør tydeliggøres og andet medtages.

1. Det bør i betænkningen tydeliggøres, hvilke uddannelsesmæssige krav, der stilles til den person, som udpeges af borgmesteren/kommunalbestyrelsen, til at have ansvaret for freds- og krigstidsberedskabet.
2. Beredskabschefen skal have let og dermed direkte adgang til de ansvarlige politikere.
3. Ansvar ved enhver indsats skal forblive ved den lokale beredskabschef til indsatsen af ham anses som afsluttet.

At skifte leder midt i vadestedet anser vi som frustrerende for alle involverede parter. Det eventuelle efterfølgende retsspil vil også gøres vanskeligere ved et lederskift.

4. Der bør på lige fod med de forhold, der eksisterer inden for miljøområdet, stilles krav i betænkningen om, at Beredskabschefen/kommunerne skal indberette om årets hændelser samt det forebyggende arbejde/brandsynene til en eventuel kommende beredskabsstyrkelse.

Dette vil efter vor opfattelse kunne ske uden væsentlige omkostninger og med det formål at skabe et godt erfaringsmateriale til videre brug for lovgiverne m.fl.

5. I rapporten mangler vi dog et meget vigtigt emne - de frivillige - og dermed løsningen på, hvordan indkvarterings-tjeneste, forplejningstjeneste og de tekniske tjenestegrene løses. Rapporten mener, at man blot uddanner brandmænd til holdledere for beredskabet for disse tjenestegrene.

lm. esk. 19 20 J.nr. 8204-7

Så nemt skrues beredskabet desværre ikke sammen - og forslaget bliver for dyrt for kommunerne.

En enkelt nat fornylig viste, at verden hurtig ændrer sig. Det var nemmere, mens vi havde en "fjende". Tiden nu er meget diffus i forholdet mellem øst og vest. Vi må fortsat have de frivillige i beredskabet.

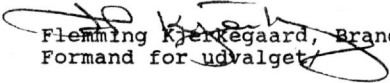
Teknisk **Landsforbunds Brand- og civilforsvarsudvalg** kan støtte synspunktet om de regionale enheders placering, og at de forbliver statslige og som uddannelsescentre.

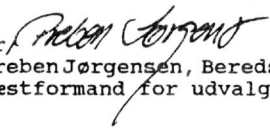
Afsluttende vil vi tilkendegive vor positive holdning til udvalgets udkast til betænkning om katastrofeberedskab, og vi står gerne til rådighed ved det videre arbejde.

Med venlig hilsen

Teknisk Landsforbund

Brancheudvalget for brandinspektører og civilforsvarsledere

Flemming Kjerregaard, Brandinspektør,
Formand for udvalget

Preben Jørgensen, Beredskabschef
Næstformand for udvalget

Værnepligtsstyrelsen

Indenrigsministeriet

J. nr. 1991/450-3

Dato: 12. august 1991

ST/gm

I skrivelse af 2. Juli 1991 (j. nr. 1990/2204-7) har formanden for udvalget om katastrofeberedskab fremsendt et udkast til betænkning om katastrofeberedskab med henblik på afgivelse af bemærkninger til udkastet til betænkning til brug for et møde fredag, den 23. august 1991, kl. 13.30, i ministeriernøs mødesal F, Slotsholmsgade 12.

Det fremgår bl.a. af udkastet til betænkning, at udvalget foreslår, at de kommunale civilforsvar nedlægges som selvstændige enheder med den virkning, at også k-værnepligtsordningen bortfalder. Midlerne, der hidtil har været anvendt til uddannelse af **k-værnepligtige**, tænkes dog helt eller delvis anvendt til uddannelse af det menige mandskab i det kommunale beredskab og evt. til uddannelse af flere værnepligtige på regionalt niveau (side 59 - 60). Det henstår endvidere som et uafklaret spørgsmål, i hvilket omfang det kommunale beredskab skal have tilført værnepligtige fra det regionale statslige beredskabs mobiliseringsstyrke (side 61).

Udvalget foreslår endvidere, at der etableres regionale beredskabscentre, som bl.a. skal forestå uddannelsen af værnepligtige. Udvalget peger i denne forbindelse på, at det kan være nødvendigt at øge antallet af værnepligtige, dels fordi en del af det regionale statslige beredskabs mobiliseringsstyrke skal stilles til rådighed for de kommunale beredskaber, dels fordi der kan vise sig behov for at øge antallet af beredskabscentre udover antallet af de eksisterende CF-korpskaserner. Udvalget har imidlertid ikke nærmere overvejet de spørgsmål, der knytter sig til værnepligt, men finder, at man i forbindelse med overgangen til en enhedsstruktur bør overveje spørgsmålet om antallet af værnepligtige og herunder også spørgsmålet om værnepligtstidens længde. Endvidere har Indenrigsministeriets repræsentanter peget på muligheden af at nedlægge x-værnepligtsordningen og ordningen med værnepligtige til politiets CF-

Adresse
Taastrup Stationscenter
Selsmosevej 2
Postboks 76 2630 Taastrup

Ekspeditionstid
Mandag-fredag 8.00-15.00
Telef.: 42 99 13 11
Telefax: 42 99 40 77

Journal og personnummer
peges anført ved
afslutning
Im. sek. 1990 9904-7
13 AUG. 1991

ordenskorps, (side 62 - 63).

Afsluttende udtaler udvalget (side 65), at der må foretages en analyse af bl.a. følgende forhold:

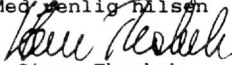
- hvorledes skal de regionale beredskabers mandskab sammensættes af fast personale (specialister) og værnepligtige, så de har mulighed for på tilfredsstillende måde at tilbyde at løse de kommunale beredskabers opgaver?
- hvorledes skal den fremtidige værnepligtsstruktur være, dels i lyset af de opgaver, som skal løses i fredstid og dels i lyset af de opgaver, som skal løses i krigstid.

I denne anledning skal **Værnepligtsstyrelsen** udtale, at anvendelse af værnepligtige i civilforsvaret - først og fremmest antallet af værnepligtige og værnepligtstidens længde - må ses i sammenhæng med spørgsmålet om anvendelse af værnepligtige i forsvaret. Værnepligtsstyrelsen er vidende om, at der også er påbegyndt overvejelser om værnepligtssystemets fremtidige anvendelse i forsvaret.

Det er både naturligt og nødvendigt at gøre opmærksom på, at værnepligtssystemets fordele - navnlig akcept i befolkningen og effektivitet - øges i takt med, at så mange unge som muligt indgår i systemet og behandles så ligeligt som muligt. Omvendt vil det skabe problemer, hvis kun få værnepligtige indkaldes og udsættes for en ulige behandling. Problemerne vil være, at værnepligtssystemets fordele vil være vanskelige at opnå, idet bl.a. systemets troværdighed, effektivitet og økonomi forringes.

Til brug for de videre overvejelser i forsvaret og civilforsvaret har Værnepligtsstyrelsen foreløbigt udarbejdet vedlagte notat af 9. august 1991 "**Principielle** synspunkter vedrørende anvendelse af værnepligtige i forsvaret og civilforsvaret i fremtiden".

Det henstilles, at synspunkterne i dette notat også indgår i de videre overvejelser om det fremtidige katastrofeberedskab i Danmark.

Med venlig hilsen

 Steen Thorbek